

Városépítési Kft.

VÁTI VÁROSÉPÍTÉSI KFT.

NYERGESÚJFALU VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT 2030

2019. AUGUSZTUS HÓ

TARTALOMJEGYZÉK

HELYZETFELTÁRÓ, HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ	5
1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok	6
1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata.....	8
1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata.....	10
1.3.1. Országos területrendezési Terv	10
1.3.2. Komárom-Esztergom megye Területrendezési Terve	15
1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek vonatkozó megállapításai	20
1.4.1. Bajna Község.....	20
1.4.2. Bajót Község	20
1.4.3. Héreg Község	20
1.4.4. Lábatlan város.....	21
1.4.5. Mogyorósbánya Község	21
1.4.6. Nagysáp község	22
1.4.7. Süttő Község	22
1.4.8. Tát Város.....	23
1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása	24
1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció vonatkozó megállapításai	24
1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések.....	24
1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata.....	26
1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök	26
1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek.....	27
1.7. A település társadalma	30
1.7.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség	30
1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok	34
1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek stb.)..	34
1.8. A település humán infrastruktúrája	37
1.8.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.).....	37
1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása	41
1.9. A település gazdasága	43
1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre	43
1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői	44
1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése.....	48
1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb)	49
1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat).....	49
1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere	53

1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program.....	53
1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere.....	55
1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység	56
1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai	56
1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás	56
1.10.6. Intézményfenntartás	57
1.10.7. Energiagazdálkodás.....	58
1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások	59
1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata.....	61
1.12.1. Természeti adottságok	61
1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet	67
1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek	68
1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése.....	76
1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata	77
1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei	77
1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái	80
1.14. Az épített környezet vizsgálata	81
1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata	81
1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata	84
1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter	86
1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése.....	87
1.14.5. Az építmények vizsgálata	87
1.14.6. Az épített környezet értékei	90
1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái	95
1.15. Közlekedés.....	97
1.15.1. Hálózatok, kapcsolatok.....	97
1.15.2 Közúti közlekedés.....	98
1.15.3. Közösségi közlekedés	99
1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés.....	100
1.15.5. Parkolás.....	101
1.15.6. Vízi közlekedés	101
1.16. Közművesítés.....	102
1.16.1. Víziközművek	102
1.16.2. Energia	103
1.16.3. Elektronikus hírközlés.....	106
1.17. Környezetvédelem (és településüzemeltetés)	109
1.17.1. Talaj.....	109
1.17.2. Felszíni és a felszín alatti vizek	109
1.17.3. Levegőtisztaság és védelme	111
1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés	112
1.17.5. Sugárzás védelem.....	113
1.17.6. Hulladékkezelés.....	114
1.17.7. Vizuális környezetterhelés	115

1.17.8. Árvízvédelem.....	116
1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák.....	118
1.18. Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést, befolyásoló, vagy korlátozó tényezők)	120
1.18.1. Építésföldtani korlátok	121
1.18.2. Vízzajzi veszélyeztetettség	123
1.18.3. Egyéb	124
1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely	126
1.20. Városi klíma	128
HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ	132
2.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis	133
2.1.1. A folyamatok értékelése.....	133
2.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése.....	133
2.1.3. A településfejlesztés és - rendezés kapcsolata.....	135
2.2. Problématérkép/értéktérkép	135
2.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek.....	136
2.3.1. Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása.....	136
2.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	142
2.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	142
TÉRKÉPMELLÉKLET*.....	143

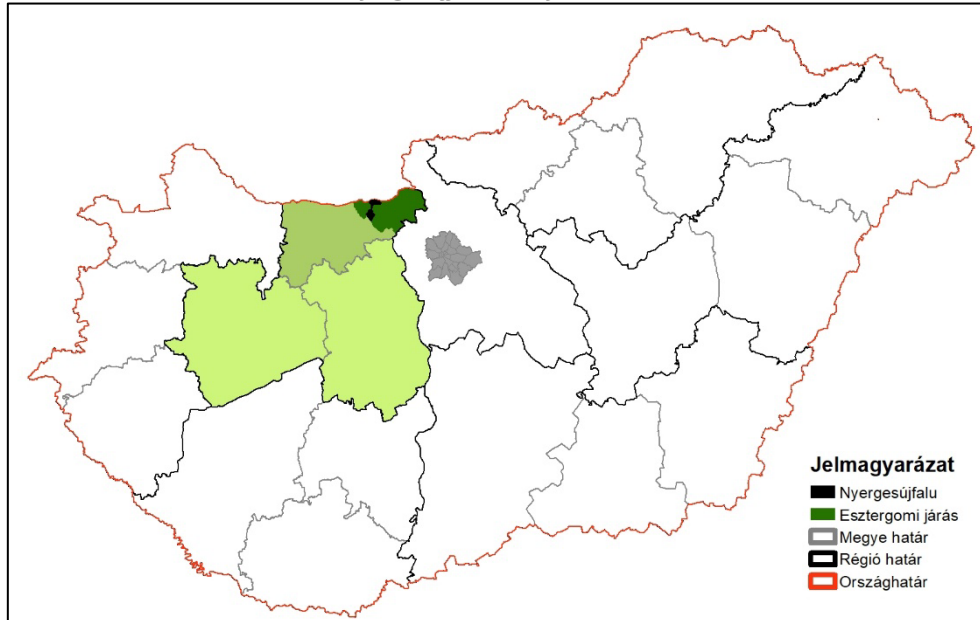

HELYZETFELTÁRÓ, HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

1.1. TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, A TELEPÜLÉS HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN, TÉRSÉGI KAPCSOLATOK

Nyergesújfalu város a Közép-Dunántúli régióban helyezkedik el, azon belül Komárom-Esztergom megye északi részén, a Duna mentén. Lakossága: 7346 fő (KSH, 2017.01.01.). Területe: 3951 ha. Nyergesújfalut a következő települések határolják: Látatlan város, Bajót község, Mogyorósbánya község, Héreg község, Nagyság község, Bajna község. [Ild. Térképmelléklet: Településhálózat]

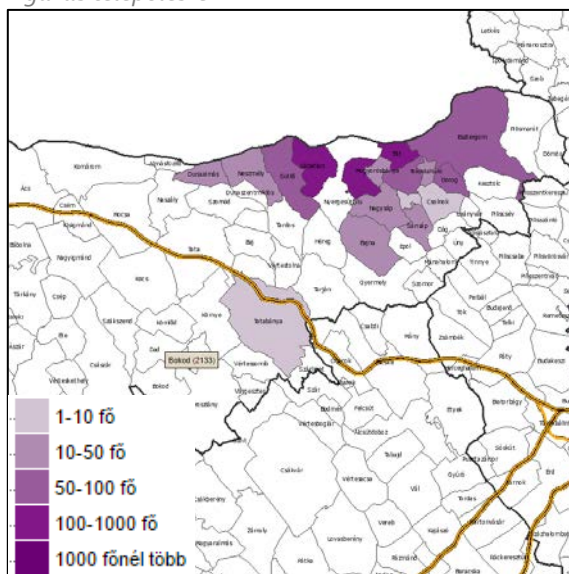
Nyergesújfalu elhelyezkedése

Forrás: Szerző készítése a TeIR alapján

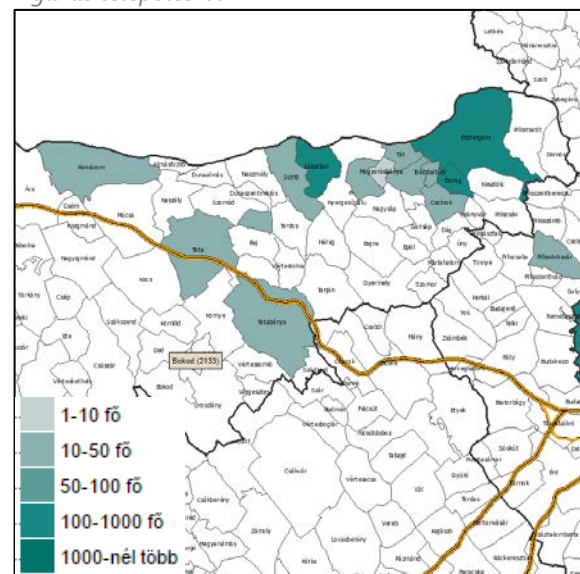
Területén a 10-es számú főút halad át. Az M1-es autópályától való távolsága megközelítőleg 44,5 km. Nyergesújfalu területét a 10-es számú főút és az Esztergom – Almásfüzitő vasútvonal kapcsolja be az ország közlekedési hálózatába, a vasúton a teherszállítás jelentős, a településen elhelyezkedő ipari park számára ez vonzó tényezőnek számít.

Ingázás településre

Forrás: <https://www.teir.hu/telephalo2012/telephalo.html?%20ApplicationDefinition=.%20ApplicationDefinition.xml>

Ingázás településről

Forrás: <https://www.teir.hu/telephalo2012/telephalo.html?%20ApplicationDefinition=.%20ApplicationDefinition.xml>

A település vasúti személyszállítási kapcsolattal rendelkezik a fent említett vasútvonalon, amelyet 2016 óta összevontak a Székesfehérvár-Komárom vasútvonallal.

Nyergesújfalu településhálózati szerepének egyik vetületét szemlélteti a településre, illetve a településről ingázók száma. Ez alapján látható, hogy Nyergesújfalu lakosságának jelentős része ingázik, melynek elsődleges céltelepülései Esztergom, Lábatlan és Tatabánya. A településre történő ingázás kapcsán Esztergom és Lábatlan a leginkább érintett települések.

A település elhelyezkedéséből adódóan a Vág-Duna-Ipoly országhatáron átnyúló magyar részvétellel működő Eurorégió tagja.

VÁG-DUNA-IPOLY EURORÉGIÓ

- ◆ Tagok
  - ◆ Magyarország: Komárom – Esztergom megyei járás, Pest megye
  - ◆ Szlovákia: Nyitra kerület
- ◆ Célok:
  - ◆ A régió vonzóbbá tétele, a gazdaság és az idegenforgalom összehangolt fejlesztése, oktatási, tudományos és innovációs bázisok közötti kapcsolat fejlesztése, területfejlesztés és területrendezés összehangolása, együttműködés a természet-, környezet-, és vízvédelem, a katasztrófák elhárítása területén;
  - ◆ A közlekedésfejlesztés összehangolása, humanitárius és szociális együttműködés, a közös kulturális örökség ápolása, EU - Közösségi finanszírozási programokban történő eredményes részvétel, információcsere feltételeinek kiépítése, az információ áramlás biztosítása, közös projektekre, programokra ajánlások kidolgozása, koordinálása, közös projektek, programok kidolgozásának, lebonyolítása, támogatása

Forrás: <http://egtc.kormany.hu/euroregiok>

ÖSSZEGZÉS:

NYERGESÚJFALU TÉRSÉGI HELYZETÉT KÖZLEKEDÉS-FÖLDRAJZI ADOTTSÁGAI, ILLETVE A DUNA PARTI FEKVÉSE HATÁROZZA MEG. LAKOSSÁGSZÁMÁT TEKINTVE KISVÁROS AZ ESZTERGOMI JÁRÁSBAN. MUNKAERŐ-PIACI SZEMPONTBÓL ESZTERGOM ÉS TATABÁNYA LÁT EL KÖZPONTI SZEREPET A TELEPÜLÉS ÉLETÉBEN. NYERGESÚJFALU A TELEPÜLÉS MÉRETÉHEZ, GAZDASÁGI ADOTTSÁGAIHOZ KÉPEST JÓ KÖZÚTI ELLÁTOTTSÁGGAL RENDELKEZIK. AZ EURÓPAI UNIÓ KERETEIN BELÜL A VÁG-DUNA-IPOLY EURORÉGIÓ RÉSZÉ.

1.2. A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 – ORSZÁGOS FEJLESZTÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

Az Országgyűlés 1/2014. (I. 3.) OGY határozatával elfogadta a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és területfejlesztési Konceptióról szóló határozatot. A Konceptió jövőképet, fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg, valamint kijelöli a 2014-2020-as fejlesztési időszak nemzeti és szakpolitikai súlypontjait.

A konceptió 15. ábrája: Demográfiai prognózis (2010-2021) becslései alapján, Nyergesújfalu területén 5,01 és 10% közötti népesség csökkenést jósolt a 2010-es bázisához képest.

A térszerkezeti jövőkép fejezetben szereplő 34. ábra: Funkcionális térségek szerint Nyergesújfalu és környéke a környezeti meghatározottságú, természetközeli gazdálkodás területébe sorolt.

A 3.1.4.6. Nemzeti és perspektivikusan nemzetközi jelentőségű nagyvárosi térségek fejezetben szereplő, 39. ábra: Városhálózat szerint a település környezetében kialakult

Párkány-Esztergom határon átnyúló agglomerációs térség része.

A konceptió megfogalmaz megyei fejlesztési irányokat is, így Komárom-Esztergom megyére, Nyergesújfalura vonatkoztathatóan:

- ◆ Gazdasági versenyképesség növelése
- ◆ Foglalkoztatás növelés
- ◆ Hátrányos helyzetűek felzárkóztatása
- ◆ Alapoktatás, szak- és felnőttképzési tevékenységek fejlesztése
- ◆ Vízgazdálkodás, kooperáló vidéki közösségek
- ◆ Megújuló energiaforrások hasznosítása
- ◆ Környezetvédelem, ökológiai, rekreációs fejlesztések
- ◆ Egészségügy komplex fejlesztése
- ◆ K+F, innováció javítása
- ◆ Szlovák-magyar gazdasági együttműködés és az infrastruktúra fejlesztése

KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

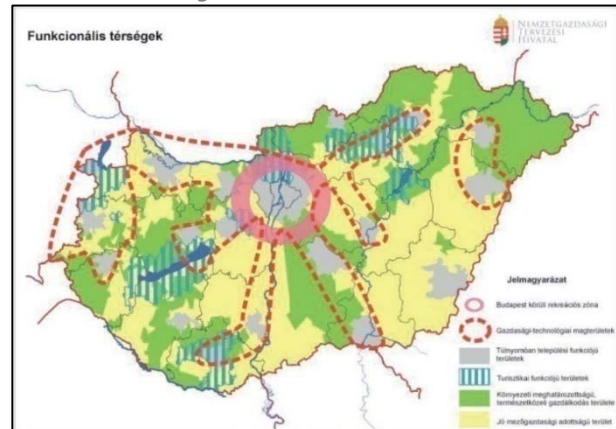
Komárom-Esztergom Megye Közgyűlése a 3/2014. (III. 7.) számú közgyűlési határozattal fogadta el a megye 2030-ig szóló területfejlesztési koncepcióját.

Komárom-Esztergom megye jövőképe: Új térszerkezeti erővonalak, térségi együttműködési hálózatok, felzárkózás a tudás- és információs társadalomba.

Átfogó célok:

- ◆ Városhálózati csomópont: XXI. századi urbanizált táj
A gazdaság motorja az élhető, szolgáltató, klímaturatos városeyüttes.
- ◆ Duna menti térség új minősége

Funkcionális térségek

Forrás: OFTK

Határon átnyúló erős kapcsolatokra épülő új környezet, új szerepek, új imázs.

- ♦ Megyei vidéki tájak új egyensúlya
- ♦ Több szinten kooperáló erős vidéki közösségek.

Stratégiai célok:

- ♦ Városhálózati csomópont nagytérségi integrációja, hálózatok, gazdaság és társadalomfejlesztés
- ♦ Ikervárosok és térségük határon átnyúló együttműködése, nemzetközi térszervezés
- ♦ Duna mente struktúraváltása
- ♦ Kisalföldi agrár régió versenyképességének, népességeltartó és alkalmazkodó képességének megerősítése
- ♦ Dombvidékek komplex tájgazdálkodásra épülő helyi gazdaságának, szolgáltató funkcióinak és alkalmazkodóképességének megerősítése

Specifikus célok:

- ♦ A megye gazdaságának és vállalkezési struktúrájának diverzifikálása, kiemelkedő gazdasági pozíciójának stabilizálása
- ♦ Aktivitás, kreativitás és társadalmi integráció kibontakoztatása
- ♦ Meglévő ipari parkok telephelyvonzó képességének növelése, rozsdá- és barnamezős területek differenciált újrahasznosítása, tájsebek rehabilitációja

Horizontális célok:

- ♦ Hazai és határon átívelő térségi hálózatok, együttműködések és munkamegosztás felépítése
- ♦ Területi és ágazati gazdasági, képzési-szakképzési, közintézményi együttműködések (klaszter, szövetkezet, közszolgáltatási megállapodások stb.) kialakítása, fejlesztése.
- ♦ Civil energiák felszabadítása, társadalmi tőke megerősítése a klímatudatosság, népességmegtartó-képesség, az egészséges életmód és az esélyegyenlőség megerősítése érdekében.
- ♦ Az információs társadalomba való sokrétű bekapcsolódás fejlesztése (szélessávú hozzáférés, e-szolgáltatások, esélyegyenlőség, IKT készségek).
- ♦ Hátrányos helyzetű térségek és társadalmi csoportok „kapacitásépítése”: érdekérvényesítő, önszerveződő képesség, közösségépítés.

ÖSSZEGZÉS:

NYERGESÚJFALU FEJLŐDÉSI LEHETŐSÉGEI A KÜLÖNBÖZŐ FEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOK KERETEI ÁLTAL MEGHATÁROZOTT. AZ ISMERTETETT ORSZÁGOS ÉS MEGYEI SZINTŰ STRATÉGIAI DOKUMENTUMOK MOZGÁSTERE UGYANCSAK ADOTT VOLT. SZÁMUKRA AZ EURÓPA 2020 DOKUMENTUM JELÖLTE KI A HATÁROKAT. LÁTHATÓ TEHÁT, HOGY EGY TELEPÜLÉS SZÁMÁRA NEMCSAK A BELSŐ ADOTTSÁGOK, HANEM A KÜLSŐ KÖRÜLMÉNYEK SZEREPE EGYARÁNT KIEMELKEDŐ, ÍGY MEGISMERÉSÜK ALAPVETŐ ELVÁRÁS.

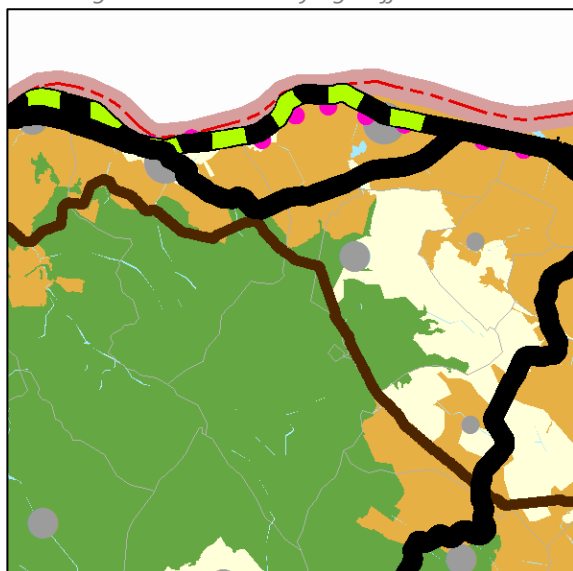
1.3. A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

1.3.1. ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV

Az alábbiakban a Megalapozó vizsgálat készítésekor hatályos törvény Nyergesújfalu közigazgatási területét érintő megállapításait és lehatárolásait ismertetjük.

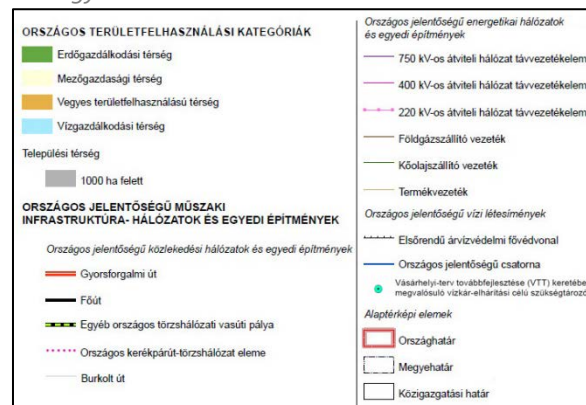
AZ ORSZÁG SZERKEZETI TERVE

Az ország szerkezeti terve Nyergesújfalu területén

Forrás: OTrT – 2013.

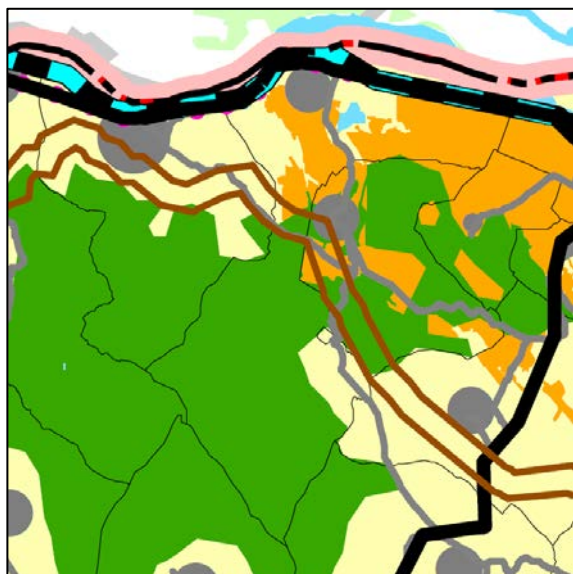
Jelmagyarázat

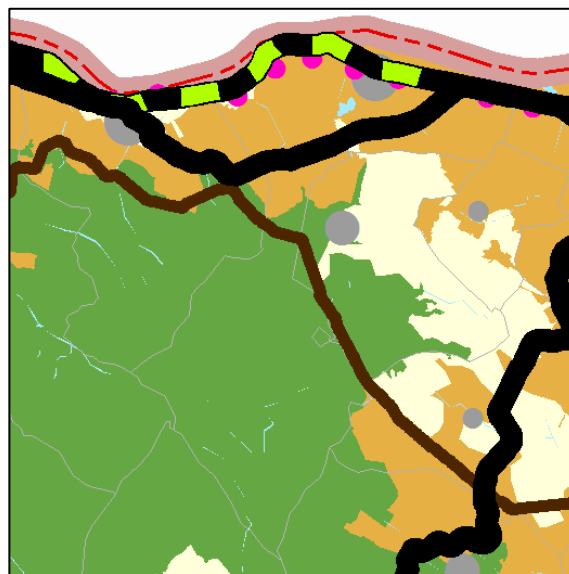
Forrás: OTrT – 2013.

Nyergesújfalu területét a települési térség mellett mezőgazdasági térség, vegyes területfelhasználású térség, valamint vízgazdálkodási és erdőgazdálkodási térség érinti.

ORSZÁGOS INFRASTRUKTÚRA HÁLÓZATOK

Forrás: OTrT – 2008

Forrás: OTrT – 2013

Az Ország Szerkezeti Tervén ábrázolt, Nyergesújfalut érintő közlekedési hálózat a 2003-2013-ig tartó időszakban jelentős átrendeződésen, hangsúlyeltolódáson nem esett át, habár a 10. sz. főút nyomvonala több változatot mutat a 2003, 2008, 2013 és az tervezett OTrT tervlapjain.

Az országos infrastruktúra elemek közül a város:

- ◆ 10. sz. főúttal
- ◆ Esztergom-Almásfüzitő egyéb országos törzshálózati vasúti pályával
- ◆ A1 országos kerékpárút-törzshálózattal
- ◆ Földgázszállító vezetékkel érintett.

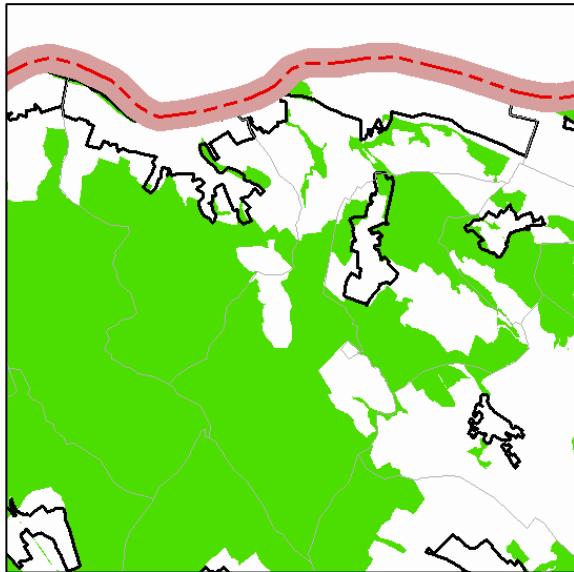
ORSZÁGOS ÖVEZETEK

Jogsabályi követelmény:

„12/A. §35 (1) A kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek, valamint a településrendezési eszközök készítése során a 12. § (1) és (2) bekezdésében felsorolt térségi övezetek által érintett területeket az országos, a kiemelt térségi és a megyei övezetek területi érintettségével kapcsolatos állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szervek köréről szóló kormányrendelet szerint, az abban meghatározott államigazgatási szervek előzetes adatszolgáltatása figyelembevételével kell lehatárolni.

(2) A megyei területrendezési tervben a világörökségi és világörökségi várományos terület övezetét, a kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezetét, az ásványi nyersanyagvagyon-terület övezetét, a földtani veszélyforrás területének övezetét, a honvédelmi terület övezetét az érintett települések közigazgatási területének megjelölésével kell meghatározni. A megyei területrendezési tervekben alkalmazott, továbbá ott megállapított egyéb térségi övezeteket tényleges kiterjedésüknek megfelelően kell lehatárolni.” Forrás: OTrT 12/A. § (1), (2)

ORSZÁGOS ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT ÖVEZETE

Forrás: OTrT – 2013.

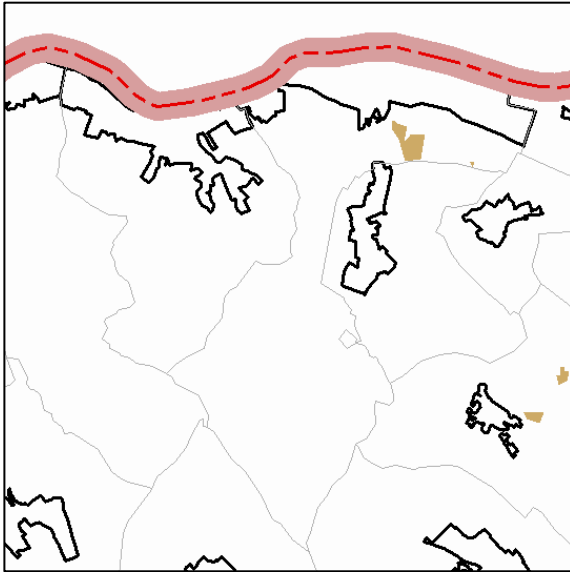
A tervlap szerint Nyergesújfalu város területét az országos ökológiai hálózat övezete érinti.

Jogsabályi követelmény:

„13. § (1) Az országos ökológiai hálózat övezetben csak olyan kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategória, illetve olyan övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.

(3) Az országos ökológiai hálózat övezetét a kiemelt térségi és a megyei területrendezési tervekben magterület, ökológiai folyosó, valamint pufferterület övezetbe kell sorolni.” Forrás: OTrT

JÓ TERMŐHELYI ADOTTSÁGÚ SZÁNTÓTERÜLET ÖVEZETE

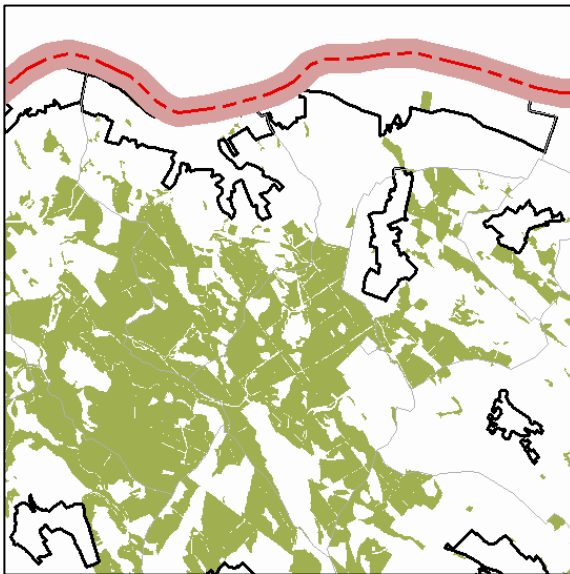
Forrás: OTrT – 2013

Nyergesújfalu város területén az OTrT övezeti tervlapja jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetén érintettséget ábrázol. [Izd. Térképmelléklet: Jó minőségű szántó területek]

Jogsabályi követelmény:

„13/B. § A településrendezési eszközökben a jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetét a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.” Forrás: OTrT

KIVÁLÓ TERMŐHELYI ADOTTSÁGÚ ERDŐTERÜLET ÖVEZETE

Forrás: OTrT – 2013.

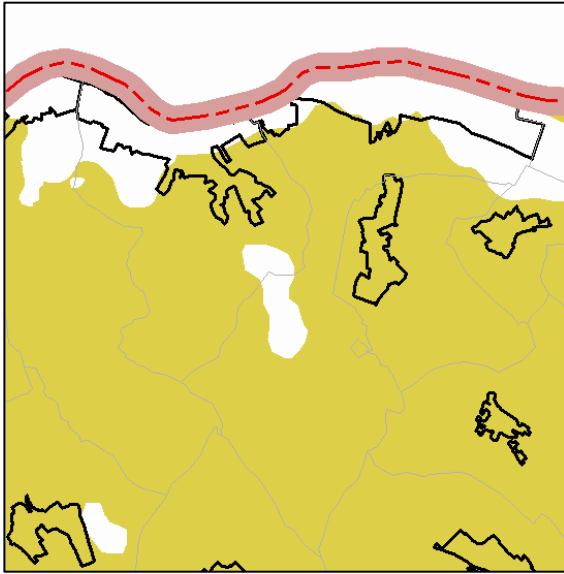
A tervlap szerint Nyergesújfalu város területét a kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete érinti.

Jogsabályi követelmény:

„14/A (1) Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.
 (2) Az övezetben külszíni bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.” Forrás: OTrT

TÁJKÉPVÉDELMI SZEMPONTBÓL KIEMELTEN KEZELENDŐ TERÜLET ÖVEZETE

Forrás: OTrT 2013

A tervlap szerint Nyergesújfalu területét a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete érinti.

Jogsabályi követelmény:

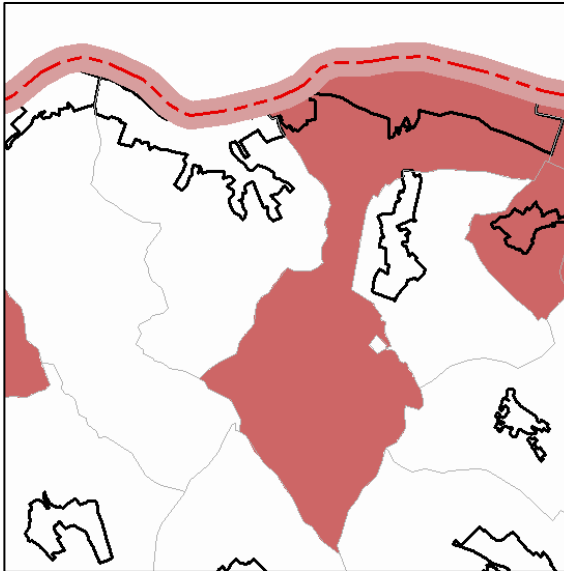
14/A (3) Az övezet (1) bekezdés szerint pontosított lehatárolása által érintett területre a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása érdekében a helyi építési szabályzatban meg kell határozni a területhasználatra és az építmények tájba illeszkedésére vonatkozó szabályokat.

(4) A helyi építési szabályzat az építmények tájba illeszkedésének bemutatására látványterv készítését írhatja elő és a készítésre vonatkozó követelményeket határozhatja meg.

(5) Az övezetben bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni.

(6) Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, erőműveket és kiserőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell elhelyezni." Forrás: OTrT

VILÁGÖRÖKSÉGI ÉS VILÁGÖRÖKSÉGI VÁROMÁNYOS TERÜLET

Forrás: OTrT 2013

Nyergesújfalu város közigazgatási területét az országos rendezési terv alapján érinti a világörökségi és világörökségi várományos terület övezete.

Jogsabályi követelmény:

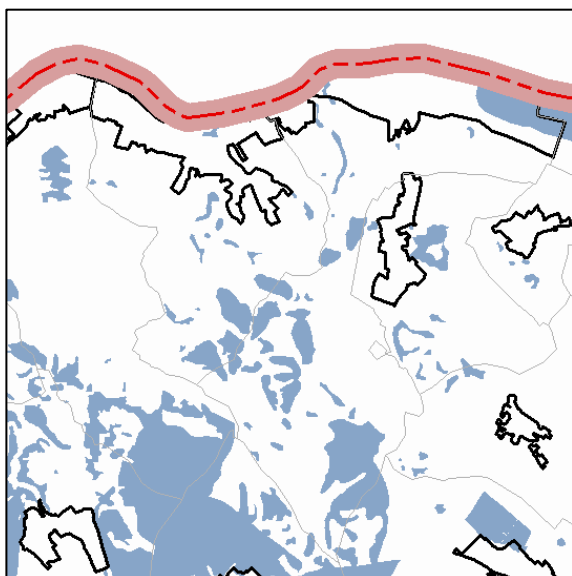
„14/B. § (2) Az (1) bekezdés szerint lehatárolt világörökségi és világörökségi várományos területen:

a) a területfelhasználás módjának és mértékének összhangban kell lennie a világörökségi kezelési tervben meghatározott célokkal,

b) új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek területe nem bővíthető,

c) a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, erőműveket és kiserőműveket a kulturális és természeti örökségi értékek sérelme nélkül, területi egységeket megőrizve, látványuk érvényesülését elősegítve és a világörökségi kezelési tervnek megfelelően kell elhelyezni." Forrás: OTrT

ORSZÁGOS VÍZMINŐSÉG-VÉDELMI TERÜLET ÖVEZETE

Forrás: OTrT – 2013.

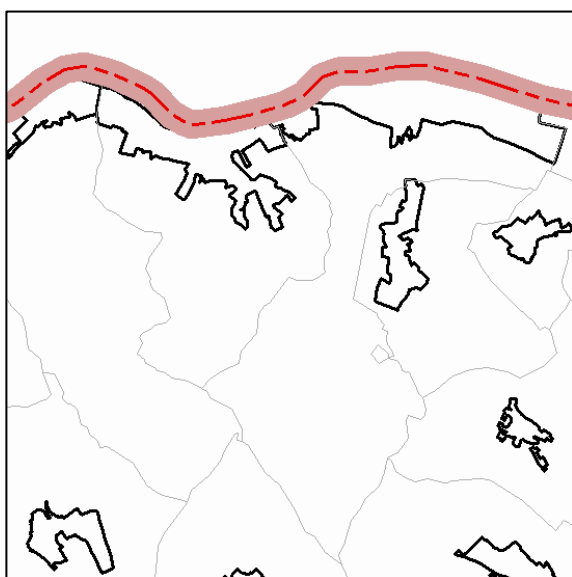
A tervlap szerint Nyergesújfalu város területét az országos vízminőség-védelmi terület övezete érinti.

Jogsabályi követelmény:

„15. § (2) Az övezetbe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédelemmel érintett területeket, és a helyi építési szabályzatban az építési övezetre vagy övezetre vonatkozó szabályokat kell megállapítani.

(3) Az övezetben bányászati tevékenységet a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet folytatni.” Forrás: OTrT

NAGYVÍZI MEDER ÉS A VÁSÁRHELYI-TERV TOVÁBBFEJLESZTÉSE KERETÉBEN MEGVALÓSULÓ VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSI CÉLÚ SZÜKSÉGTÁROLÓK TERÜLETÉNEK ÖVEZETE

Forrás: OTrT – 2013.

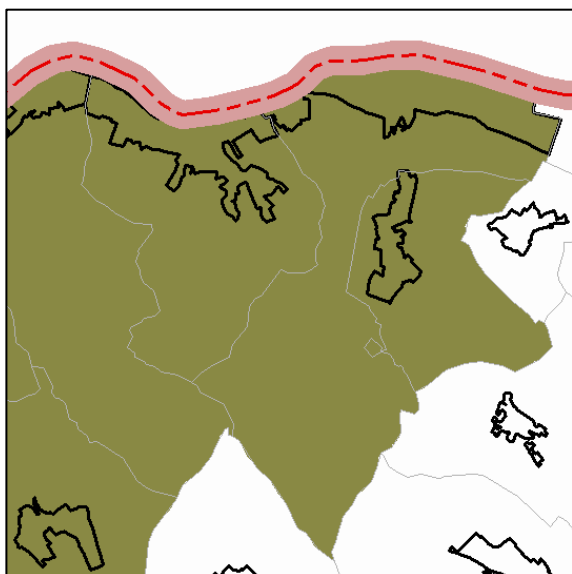
A tervlap szerint Nyergesújfalu város területét a nagyvízi meder terület övezete és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtárolók területének övezete nem érinti Nyergesújfalu város területét.

Azonban az EDUVIZIG adatszolgáltatásában megküldte a nagyvízi meder digitális állományát. [Isd. Térképmelléklet: Nagyvízi meder]

Jogsabályi követelmény:

„16. § A nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtárolók területének övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.” Forrás: OTrT

KIEMELT FONTOSSÁGÚ HONVÉDELMI TERÜLET

Forrás: OTrT – 2013.

Nyergesújfalu közigazgatási területét a kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete érinti.

Jogsabályi követelmény:

„16/C. § A kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni, és a településszerkezeti tervben beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt különleges honvédelmi terület vagy erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni.” Forrás: OTrT

1.3.2. KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYE TERÜLTRENDEZÉSI TERVE

Komárom-Esztergom Megye Önkormányzatának Közgyűlése – törvényi kötelezettségének megfelelően – 2010 decemberében megindította a megye 22/2005. (IX.29) sz. közgyűlési rendelettel, továbbá a 183/2005 (IX.29.) sz. és 184/2005 (IX.29.) sz. közgyűlési határozatokkal jóváhagyott területrendezési tervének módosítását. Az OTrT átmeneti rendelkezései alapján, az alábbiakban a hatályos rendelet érintett tervlapjai kerülnek áttekintésre. Nem kerülnek vizsgálatra az OTrT-ben nem szereplő térségi övezeteket ábrázoló tervlapok.

Jogsabályi követelmény:

„(5) Adott térségre vonatkozóan az országos, kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriákra vonatkozó szabályok, illetőleg a térségi övezeti szabályok közül az 1. § szerinti adottságok és értékek megőrzése szempontjából szigorúbb előírásokat kell alkalmazni.” [OTrT 4. § (5)]

„(1) E törvény rendelkezéseit alkalmazni kell:...b) a településrendezési eszközök készítése és elfogadása során.” [OTrT 30. § (1)]

„31/B. § A kiemelt térségi és a megyei területrendezési terveknek az e törvénnyel való összhangba hozataláig a településrendezési eszközök készítésénél, módosításánál az alábbi átmeneti rendelkezéseket kell alkalmazni:

a) az Országos Szerkezeti Terv által kijelölt országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatokat és egyedi építményeket az e törvénynek az MTv.-vel megállapított 1/1–11. melléklete, 9. § (7) bekezdése, és 10. §-a előírásainak alkalmazásával, valamint az Országos Szerkezeti Tervben meghatározott térbeli rend figyelembevételével kell kijelölni; az e törvénynek az MTv.-vel megállapított 1/1–11. mellékletében nem szereplő, de az Országos Szerkezeti Tervben feltüntetésre kerülő országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatokat és egyedi építményeket az Országos Szerkezeti Terv által meghatározott térbeli rend figyelembevételével kell kijelölni,

b) a megyei területrendezési tervben megállapított térségi területfelhasználási kategóriákon belül az e törvénynek az MTv.-vel megállapított 6. § (2) bekezdésének előírásait kell alkalmazni,

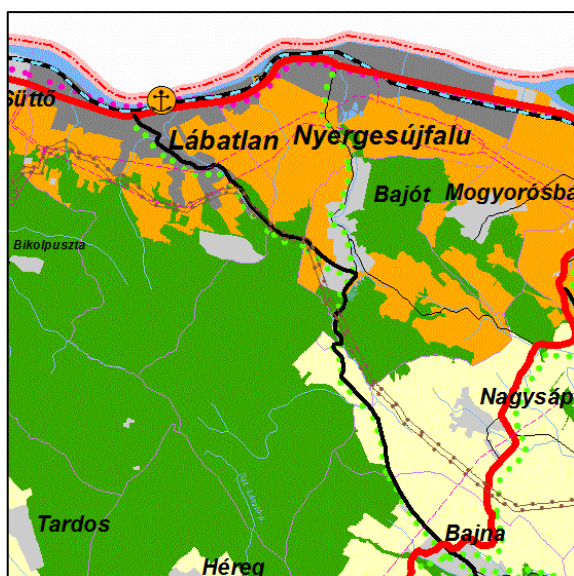
e) azokat az országos övezeteket, amelyeket a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv alkalmaz, azonban az MTv. megszüntetett, a településrendezési eszközök készítésénél, módosításánál nem kell alkalmazni,

f) azokra az országos övezetekre, amelyeket a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv alkalmaz, azonban a rá vonatkozó előírásokat az MTv. módosította, a településrendezési eszközök készítésénél, módosításánál e törvénynek az MTv.-vel megállapított övezeti előírásait kell alkalmazni,

l) azon új országos, kiemelt térségi és megyei övezeteket, amelyeket az MTv. állapított meg, azonban a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben még nem kerültek alkalmazásra, a településrendezési eszközök készítésénél, módosításánál e törvénynek az MTv.-vel megállapított 12/A. § (1) bekezdése és övezeti előírásai szerint kell lehatárolni és alkalmazni.” Forrás: OTTrT 31/B. §

TERÉSGI SZERKEZETI TERV

Komárom-Esztergom megye területrendezési tervének térségi szerkezeti tervlapja jelöli a Nyergesújfalu város területét érintő főutat, térségi mellékutat, egyéb mellékutat, országos és térségi jelentőségű kerékpárutat, illetve egyéb országos törzshálózati vasútvonalat. Energiahálózatok közül a térségi ellátást biztosító 120 kV-os elosztó hálózatot és térségi szénhidrogén szállító vezetékét. Nyergesújfalu város területét a városias települési térség mellett vegyes területfelhasználású térség, erdőgazdasági térség valamint vízgazdálkodási térség érinti.

Forrás: KEM TrT

JELMAGYARÁZAT	
TERÜLETFELHASZNÁLÁS RENDSZERE	
Endőgazdálkodási térség	Megelő-közműcsatlakozási pont
Mezőgazdálkodási térség	Térségi jelentőségű szennyvíztisztító telep
Vegyes területfelhasználású térség	10 millió m ³ -nál nagyobb térségi jelentőségű tárolási lehetőség
Vízgazdálkodási térség	1 millió m ³ -nál nagyobb térségi jelentőségű tárolási lehetőség
Városias települési térség	A VTI 1. ütemében megvalósított övítési térség
Hagyományosan vidéki települési térség	Gyomirtógazdálkodási út
ÉPÍTMÉNYEK ÁLTAL IGÉNYBEVETETT TERÉSGI	
Egyéb erdő	Főút
Térségi közút	Térségi jelentőségű mellékút
Térségi jelentőségű legeltető közút	A tervezési területen vagy annak közvetlen közelében működő országos hálózati vasútvonal
Veszélyes hulladék ártalmatlanító	Egyéb országos törzshálózati vasútvonal
Térségi jelentőségű hulladéktelep	Vasúti mellékvonal
Kereskedelmi (nemzetközi) repülőtérrel fejlesztendő repülőtér	Országos kerékpárúti hálózati csomópont
Térségi jelentőségű nyitva tartó kereskedelmi repülőtér	Térségi jelentőségű kerékpárút
Köztisztviselői nemzeti és országos jelentőségű közút	400 kV-os átviteli hálózat törzshálózati elemek
Térségi jelentőségű köztisztviselői közút	220 kV-os átviteli hálózat törzshálózati elemek
Térségi jelentőségű rév- és komphálózat	120 kV-os elosztó hálózat törzshálózati elemek
Gyomirtógazdálkodási és 1500 literes tartályos pontok	Nemzetközi és hazai szénhidrogén szállító vezeték
Térségi jelentőségű határhátrépteljesítő pontok	Térségi szénhidrogén szállító vezeték
Vasúti hálózaton lévő határhátrépteljesítő pontok	Élelmiszer-áruhátrépteljesítő hálózat
Folyami nagymű	ALAPTÉRKÉPI ELEMEL
Gyomirtógazdálkodási és 1500 literes tartályos pontok	Országhatár
Tervezett térségi jelentőségű híd	Magyarország- külország határ
	Városok, csatornák, tavak
	Egyéb mellékútjelölési elemek
	Szélvonal

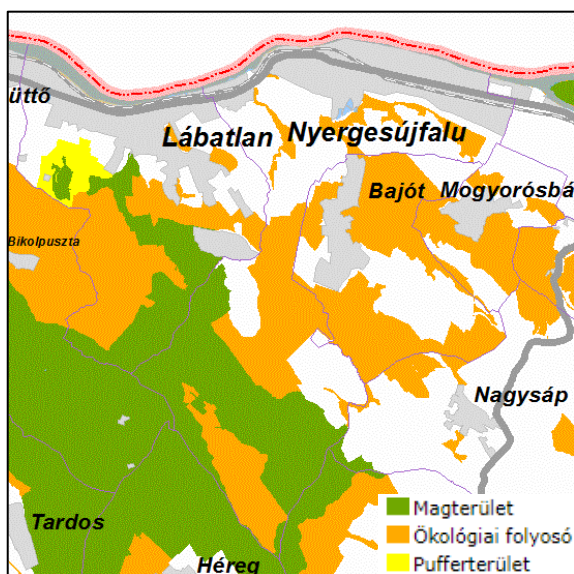
Forrás: KEM TrT jelmagyarázat

NYERGESÚJFALU VÁROS TERÜLETÉT ÉRINTŐ TERÉSGI ÖVEZETEK

A megyei övezetek bemutatásánál – az OTTrT átmeneti rendelkezéseit követve – kizárólag a hatályos megyei övezetek szerepelnek.

MAGTERÜLET ÉS ÖKOLÓGIAI FOLYOSÓ ÉS PUFFERTERÜLET ÖVEZETE

Forrás: KEM TrT

A megyei tervlap szerint a település közigazgatási területe magterület, ökológiai folyosó övezetével érintett.

Az övezet tényleges kiterjedésére Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, mint a 282/2009. (XII. 11.) Korm. rendelet 1. mellékletében nevesített államigazgatási szerv, adatszolgáltatása az irányadó. [Izd. Térképmelléklet: Ökológiai hálózat]

Jogsabályi követelmény:

Magterület övezete

„17. § (1) Az övezetben beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:

- a) a települési területet a magterület vagy a magterület és az ökológiai folyosó körülzárja, és
- b) a kijelölést más jogsabály nem tiltja.

(2) Az (1) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e a magterület, a magterület és az ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, az erőművek és kiserőművek a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával helyezhetők el.

(6) Az övezetben új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthető.”

Forrás: OTrT 17. §

Ökológiai folyosó övezete

„18. § (1) Az ökológiai folyosó övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:

- a) a települési területet az ökológiai folyosó vagy a magterület és az ökológiai folyosó körülzárja, és
- b) a kijelölést más jogsabály nem tiltja.

(2) Az (1) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, az erőművek és kiserőművek az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával helyezhetők el.

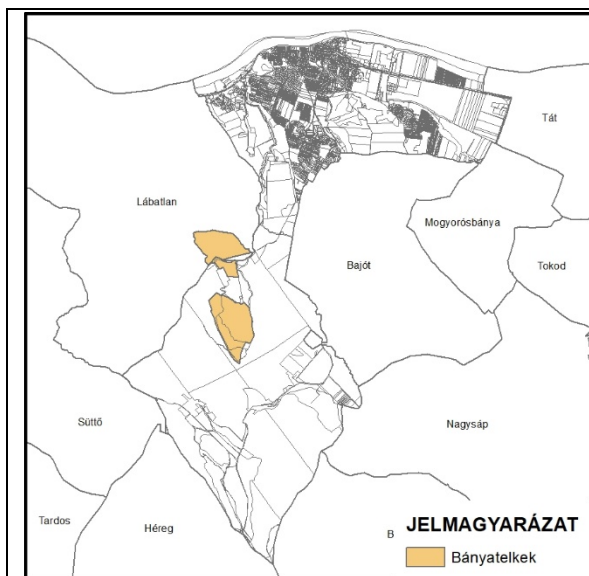
(5) Az övezetben új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthető.” Forrás: OTrT 18. §

ERDŐTELEPÍTÉSRE JAVASOLT TERÜLET ÖVEZETE

Az erdőtelepítésre javasolt terület övezete új térségi övezet, melyhez a megyei terv készítésekor még nem volt elérhető térképi lehatárolás. Az övezet tényleges kiterjedésére a Budapest Főváros Kormányhivatala adatszolgáltatása az irányadó. A BFK-tól adatszolgáltatás nem érkezett.

„19/A. § A településrendezési eszközökben az erdőtelepítésre javasolt terület övezetét az erdőterület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.” Forrás: OTrT 19/A. §

ÁSVÁNYI NYERSANYAGVAGYON TERÜLET ÖVEZETE

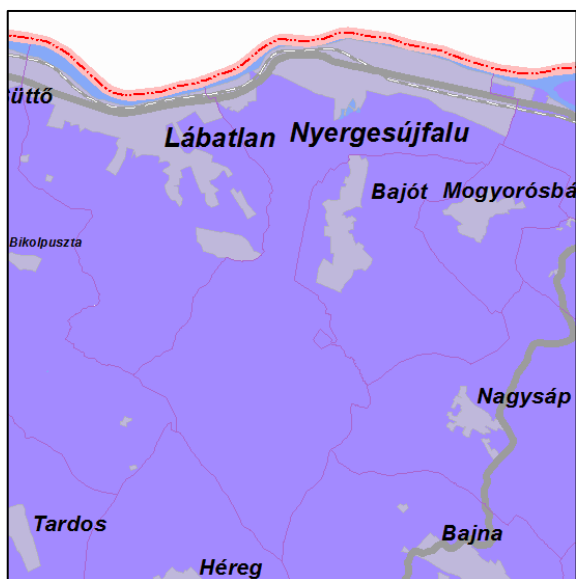
Forrás: Pest Megyei Kormányhivatal

Az ásványi nyersanyagvagyon terület övezet új térségi övezet, melyhez a megyei terv készítésekor még nem volt elérhető térképi lehatárolás. Az övezet tényleges kiterjedésére a bányafelügyeleti hatáskörében eljáró megyei kormányhivatal adat-szolgáltatása az irányadó. [Ild. Térképmelléklet: Ásványi nyersanyagvagyon terület]

Jogsabályi követelmény:

„Az (1) bekezdés szerint kijelölt területen, a településrendezési eszközökben csak olyan területfelhasználási egység, építési övezet vagy övezet jelölhető ki, amely az ásványi nyersanyagvagyon távlati kitermelését nem lehetetleníti el.” Forrás: OTrT 19/B. §(2)

FÖLDTANI VESZÉLYFORRÁS TERÜLET ÖVEZETE

Forrás: KEM TrT

Az övezet tényleges kiterjedésére az bányafelügyeleti hatáskörében eljáró megyei kormányhivatal, mint a 282/2009. (XII. 11.) Korm. rendeletben nevesített államigazgatási szerv, adatszolgáltatása az irányadó. Földtani veszélyforrásra utaló adatot az érintett hatóság adatot nem szolgáltatott.

Jogsabályi követelmény:

„25. § (1) A földtani veszélyforrás területének övezetét a településrendezési eszközökben kell a tényleges kiterjedésnek megfelelően lehatárolni.

(2) Az övezet területén új beépítésre szánt terület csak akkor jelölhető ki, ha ahhoz a bányafelügyelet a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása során adott véleményében hozzájárul..” Forrás: OTrT 25. § (1), (2)

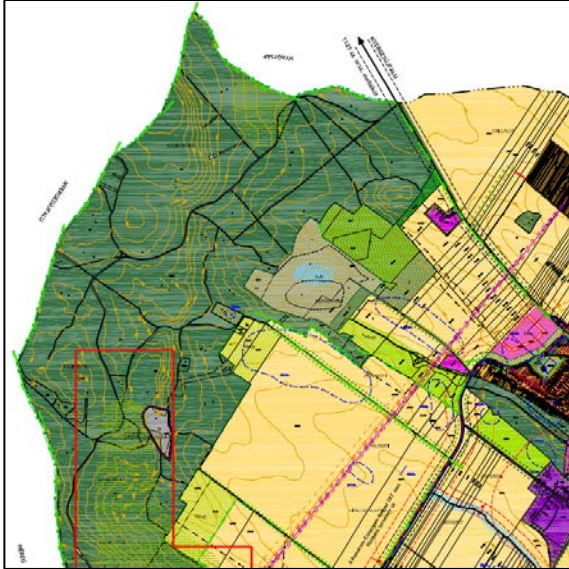
ÖSSZEGZÉS:

A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEK HATÁLYBAN LÉVŐ TÉRSÉGI TERÜLETFELHASZNÁLÁSAI ÉS TÉRSÉGI ÖVEZETEI KERÜLTEK VIZSGÁLATRA. AZ ORSZÁGOS ÖVEZETEK KÖZÜL AZ ORSZÁGOS ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT, A JÓ TERMŐHELYI ADOTTSÁGÚ SZÁNTÓTERÜLET, A KIVÁLÓ TERMŐHELYI ADOTTSÁGÚ ERDŐTERÜLET, A TÁJKÉPVÉDELMI SZEMPONTBÓL KIEMELTEN KEZELENDŐ TERÜLET, A VILÁGÖRÖKSÉGI VÁROMÁNYOS TERÜLET, AZ ORSZÁGOS VÍZMINŐSÉG-VÉDELMI TERÜLET, A NAGYVÍZI MEDER, A KIEMELT FONTOSSÁGÚ HONVÉDELMI TERÜLET ÖVEZETE, MÍG A MEGYEI ÖVEZETEK KÖZÜL A MAGTERÜLET, AZ ÖKOLÓGIAI FOLYOSÓ, AZ ERDŐTELEPÍTÉSRE JAVASOLT TERÜLET, AZ ÁSVÁNYI NYERSANYAGVAGYON TERÜLET, A FÖLDTANI VESZÉLYFORRÁS TERÜLET ÖVEZETE ÉRINTI. EZEK EGY RÉSZE KORLÁTOZÁSI TÉNYEZŐ, EGY RÉSZE PEDIG SZABÁLYOZÁSI VONZATTAL RENDELKEZIK. IDŐKÖZBEN HATÁLYBA LÉPETT MAGYARORSZÁG ÉS EGYES KIEMELT TÉRSÉGEINEK TERÜLETRENDEZÉSI TERVÉRŐL SZÓLÓ 2018. ÉVI CXXXIX. TÖRVÉNY, VALAMINT A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEK KÉSZÍTÉSÉNEK ÉS ALKALMAZÁSÁNAK KIEGÉSZÍTŐ SZABÁLYOZÁSÁRÓL SZÓLÓ 9/2019.(VI.14.) MVM RENDELET. A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉNÉL MÁR A LEGÚJABB JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSOK AZ IRÁNYADÓAK.

1.4. A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVEINEK VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI

1.4.1. BAJNA KÖZSÉG

Bajna Településszerkezeti Tervének részlete

Forrás: Bajna TSZT

Bajna község 9/2008. (III. 26.) határozatával hagyta jóvá településszerkezeti tervét.

Nyergesújfalu város közigazgatási határával az alábbi területfelhasználások határosak:

- ◆ Védelmi erdőterület

A két település között az alábbi vonalas infrastruktúrahálózati elemek szerepelnek a településszerkezeti terven:

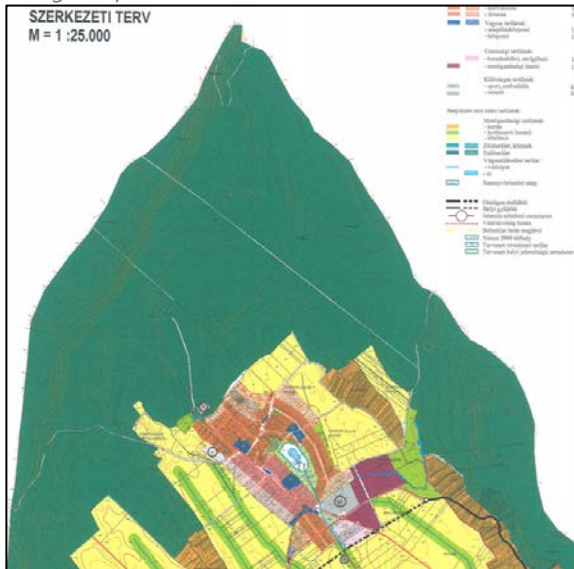
- ◆ 1125 Nyergesújfalu-Bajna összekötő út

1.4.2 BAJÓT KÖZSÉG

Bajót község településrendezési eszközei nem álltak rendelkezésünkre az anyag elkészítése során.

1.4.3. HÉREG KÖZSÉG

Héreg Településszerkezeti Tervének részlete

Forrás: Héreg TSZT

Héreg község 1/2005 (I.28.) határozatával hagyta jóvá településszerkezeti tervét.

Nyergesújfalu város közigazgatási határával az alábbi területfelhasználások határosak:

- ◆ Erdőterület

A két település között vonalas infrastruktúrahálózati, illetve egyéb elemek nem szerepelnek a településszerkezeti terven.

Távlati elképzelés alapján a két település közös közigazgatási határán húzódik majd a tervezett SacraVelo útvonal (Tarján – Héreg – Pusztamarót – Bajót – Pilisföldszentkereszt – Mogyorósbánya – Tát).

1.4.4. LÁBATLAN VÁROS

Lábatlan Településszerkezeti Terve módosításának részlete

Forrás: Lábatlan TSZT módosítás (2013)

Lábatlan város 1/2006 (I. 31.) határozatával hagyta jóvá településszerkezeti tervét. A település részterületére, 2013-ban készített módosítást az önkormányzat, melyet 106/2013. (XI. 12.) sz. képviselőtestületi határozattal hagyott jóvá.

Nyergesújfalu város közigazgatási határával az alábbi területfelhasználások határosak:

- ◆ Ipari gazdasági terület
- ◆ Kisvárosias lakóterület

A két település között az alábbi vonalas infrastruktúrahálózati elemek szerepelnek a településszerkezeti terven:

- ◆ 10 sz. Budapest-Dorog-Almásfüzitő elsőrendű főút
- ◆ 4-es számú Almásfüzitő-Esztergom vasútvonal

1.4.5. MOGYORÓSBÁNYA KÖZSÉG

Mogyorósbánya Településszerkezeti Tervének részlete

Forrás: Mogyorósbánya TSZT

Mogyorósbánya község 4/2005. (III.31.) határozatával hagyta jóvá településszerkezeti tervét

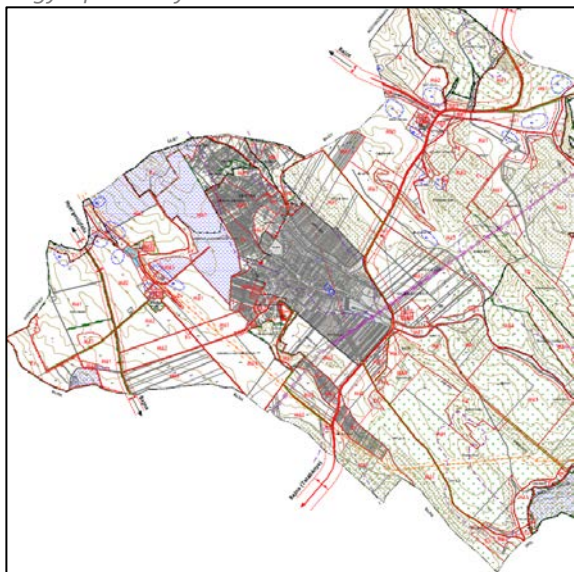
Nyergesújfalu város közigazgatási határával az alábbi területfelhasználások határosak:

- ◆ Általános mezőgazdasági terület
- ◆ Kereskedelmi-szolgáltató gazdasági terület
- ◆ Különleges terület - meddő

A két település között vonalas infrastruktúrahálózati, illetve egyéb elemek nem szerepelnek a településszerkezeti terven

1.4.6. NAGYSÁP KÖZSÉG

Nagysáp Szabályozási Tervének részlete

Forrás: Nagysáp SZT

Nagysáp község 107/2013. (XII.11.) határozatával hagyta jóvá településszerkezeti tervét, azonban honlapján csak a szabályozási terv érhető el.

Nyergesújfalu város közigazgatási határával az alábbi területfelhasználások határosak:

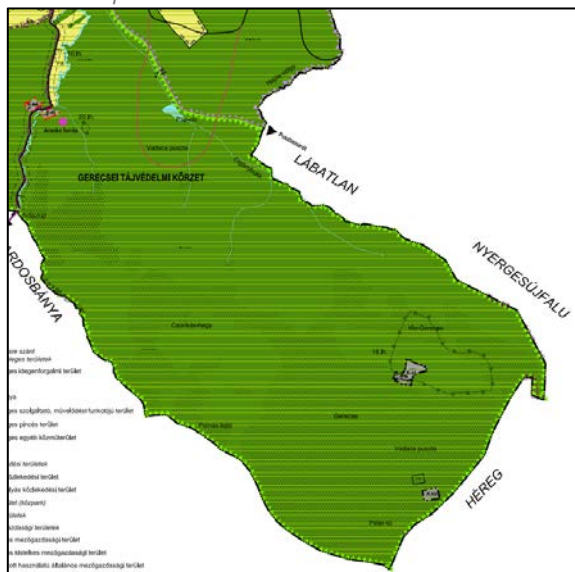
- ◆ Védelmi erdőterület
- ◆ Általános mezőgazdasági terület

A két település között az alábbi vonalas infrastruktúrahálózati elemek szerepelnek a településszerkezeti terven:

- ◆ 1124 j. Órisáp-Bajót összekötő út
- ◆ Nagynyomású gázvezeték

1.4.7. SÜTTŐ KÖZSÉG

Süttő Településszerkezeti Tervének részlete

Forrás: Süttő TSZT

Süttő község településszerkezeti tervét a Képviselő-testület a 35/2011. (VI. 21.) határozatával fogadta el.

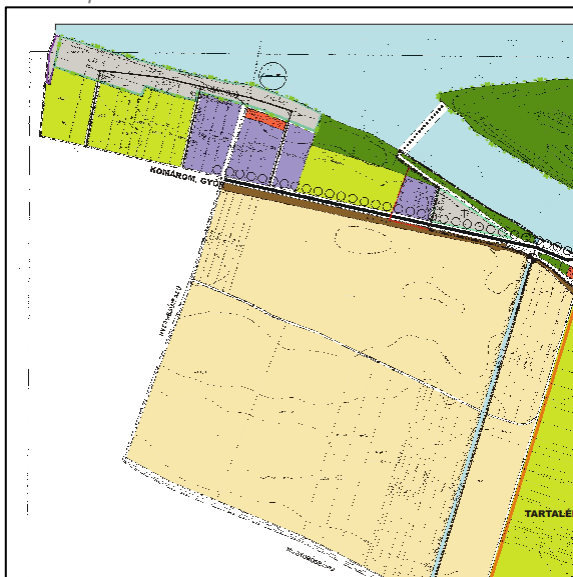
Nyergesújfalu város közigazgatási határával az alábbi területfelhasználások határosak:

- ◆ Erdőterület

A két település között vonalas infrastruktúrahálózati elemek nem szerepelnek a településszerkezeti terven.

1.4.8. TÁT VÁROS

Tát Településszerkezeti Tervének részlete

Forrás: Tát TSZT

Tát város településszerkezeti tervét a Képviselő-testület 53/2004.(XII.14.) határozatával fogadta el.

Nyersesújfalú város közigazgatási határával az alábbi területfelhasználások határosak:

- ◆ Általános mezőgazdasági terület
- ◆ Korlátozott mezőgazdasági terület
- ◆ Városüzemeltetési (közmű) terület
- ◆ Vízgazdasági terület

A két település között az alábbi vonalas infrastruktúrahálózati elemek szerepelnek a településszerkezeti terven:

- ◆ 10 sz. Budapest-Dorog-Almásfűzitő elsőrendű főút
- ◆ 4-es számú Almásfűzitő-Esztergom vasútvonal

ÖSSZEGZÉS:

A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK VIZSGÁLATA ALAPJÁN MEGÁLLAPÍTHATÓ, HOGY TÚLNYOMÓ TÖBBSÉGBEN BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEKSEL VAN NYERGESÚJFALU KÖRÜLVÉVE. A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEKNEK A VÁROST ÉRINTŐ, JELEN KONCEPCIÓRA JELENTŐS HATÁST GYAKORLÓ ELHATÁROZÁSAI NINCSENEK. LEGFONTOSABB FELADATNAK A TELEPÜLÉSEK KÖZÖTTI VONALAS INFRASTRUKTÚRA HÁLÓZATI KAPCSOLATOK BIZTOSÍTÁSA TEKINTHETŐ.

1.5. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK BEMUTATÁSA

Nyergesújfalu Város Önkormányzata Képviselő-testületének 86/2000.(IX.26.) sz. határozatában döntött Nyergesújfalu településfejlesztési koncepciójának és településrendezési eszközeinek elkészítéséről.

A jelenleg legaktuálisabb fejlesztési koncepciót a település gazdasági programja biztosítja, amely a 2011-2014-es időszakra készült, Nyergesújfalu Város 56/2011. (III.31.) sz. határozatával döntött elfogadásáról.

1.5.1. A HATÁLYOS FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI

Nyergesújfalu Város 2011-ben készítette el Gazdasági Programját a 2011-2014-es időszakra, melyet a 56/2011. (III.31.) határozattal hagyta jóvá.

A gazdasági program tartalmazza a település:

- ◆ A fejlesztési elképzeléseket
- ◆ A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését
- ◆ A településfejlesztési politikát
- ◆ Az adópolitika célkitűzéseit
- ◆ Az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat
- ◆ A befektetés-támogatási politikát
- ◆ A városüzemeltetési politika célkitűzéseit

Gazdasági Program célkitűzései a következő témák köré csoportosulnak:

- ◆ Pénzgazdálkodás, vagyongazdálkodás
- ◆ Egészségügyi ellátás
- ◆ Szociális ellátórendszer, munkahelyteremtés
- ◆ Lakás- és helységgazdálkodás
- ◆ Közoktatás
- ◆ Kulturális élet
- ◆ Sport
- ◆ Közlekedés
- ◆ Parkfenntartás
- ◆ Környezet és természetvédelem
- ◆ Idegenforgalom, turizmusfejlesztés
- ◆ Informatikai ágazat
- ◆ Városmarketing javítása
- ◆ Nyilvánosság, ügyfélközpontúság
- ◆ Nemzetközi kapcsolatok

1.5.2. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI SZERZŐDÉSEK

Nyergesújfalu város hatályos településrendezési szerződéssel nem rendelkezik.

ÖSSZEGZÉS:

A TELEPÜLÉS RENDELKEZIK TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓVAL, DE ELAVULTNAK MINŐSÜL. A GAZDASÁGI PROGRAM CÉLJAI 15 TÉMA KÖRÉ CSOPORTOSULNAK. A KONCEPCIÓ EGYES MEGÁLLAPÍTÁSAI MA IS HELYTÁLLÓAK.

1.6. A TELEPÜLÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLATA

1.6.1. A HATÁLYBAN LÉVŐ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK

Nyergesújfalu város első településrendezési eszközei 2000-ben készültek, majd 2008-ban és 2013-ban több részterületre módosultak.

TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV

Alaphatározat

- ◆ 32/2001.(IV.24.) sz. határozat

Módosító határozatok

- ◆ 27/2008. (II. 14.) határozat
- ◆ 30/2010. (II. 25.)
- ◆ 254/2013. (XII. 19.) határozat
- ◆ 3/2017. (I. 12.) határozat

Nyergesújfalu Város 3/2017. (I. 12.) határozattal módosított Településszerkezeti Terve

Forrás: 3/2017. (I. 12.) Ny. Kt. határozat

Terv ellátottsági lekérdezés

Terv.bef./ jóváhagyás	Terv címe	Döntés	Vonatkozás
2001.04	Nyergesújfalu Város településszerkezeti terve - 2000	32/2001.(IV.24.) sz. hat	teljes t.
2008.02	Nyergesújfalu Keleti határában tervezett ipari gazdasági terület településszerkezeti terv	27/2008. (II. 14.) hat.	t. rész
2010.02	Nyergesújfalu településszerkezeti tervének módosítása	30/2010. (II. 25.) hat.	t. rész

Terv.bef./ jóváhagyás	Terv címe	Döntés	Vonatkozás
2013.12	Nyergesújfalu, (a kül- és belterület vonatkozásában) településszerkezeti terv - módosítás 2013	254/2013. (XII. 19.) hat.	t. rész

Forrás: <https://www.teir.hu/rqdist/main>

HELYI ÉPÍTÉSZI SZABÁLYZAT (HÉSZ) ÉS SZABÁLYOZÁSI TERV

Alaprendelet

- ◆ Nyergesújfalu Város Önkormányzat Képviselő-testülete 17/2008. (V.30.) sz. rendelete a Helyi Építési Szabályzatról

Módosító rendeletek

- ◆ 22/2013.(XII.20.) önkormányzati rendelet
- ◆ 1/2014.(II.4.) önkormányzati rendelet
- ◆ 11/2015 (X. 30.) önkormányzati rendelet
- ◆ 5/2017 (II.28.) önkormányzati rendelet
- ◆ 8/2018. (VIII. 17.) önkormányzati rendelet
- ◆ 13/2018. (IX. 28.) önkormányzati rendelet

Terv ellátottsági lekérdezés

Terv.bef./ jóváhagyás	Terv címe	Döntés	Vonatkozás
2000.01	Főközlekedési út melletti iparterület szabályozási terve, építési szab.	1/2000.(I.01.) önk. rend.	t. rész
2001.04	Zoltek Rt. Melletti gazdasági terület szabályozási terve, építési szab.	22/2001.(IV.24.) önk. rend.	t. rész
2005.02	Nyergesújfalu helyi építési szabályzatáról és szabályozási tervéről	4/2005.(II.21.) önk. rend.	teljes t.
2006.08	Nyergesújfalu, helyi építési szabályzat - módosítás	17/2006. (VIII. 21.) rendelet	teljes t.
2008.02	Nyergesújfalu város Önkormányzatának 5/2008. (II.14.) számú rendelete Nyergesújfalu Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről szóló 4/2005. (II.21.) számú rendelet módosításáról	5/2008 (II. 15.) rendelet	t. rész
2008.05	Nyergesújfalu, Hész és szabályozási terv egységes szerkezetben	17/2008 (V.30.) rendelete	teljes t.
2013.12	Nyergesújfalu, (a kül- és belterület vonatkozásában) szabályozási terv és HÉSZ - módosítás 2013	22/2013. (XII. 20.) rend.	t. rész

Forrás: <https://www.teir.hu/rqdist/main>

1.6.2. A HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV MEGÁLLAPÍTÁSAI, MEGVALÓSULT ELEMEEK

A dokumentum elkészítésének idején kizárólag a belterületről áll rendelkezésünkre hatályos településszerkezeti terv, ezért a külterületet érintő terület-felhasználási kategóriák kifejtését a szabályozási terv alapján vizsgáltuk.

LAKÓTERÜLETEK

A hatályos településszerkezeti terv által jelölt lakóterületek legnagyobb része beépült, a földhivatali alaptérkép legnagyobb számban lakóépületeket jelöl a területen. Gazdasági területek nem szabdalják fel ezen területet, amely pozitívum, zöldfelületek viszont elszórva és kis számban találhatóak. Jelenleg be nem épített lakóterületként jelölt terület a Munkácsy ligettől nyugatra és az Eternit telep területén található.

TELEPÜLÉSKÖZPONTI VEGYES TERÜLETEK

A településszerkezeti terv településközponti vegyes területe a Munkácsi liget, Jókai Mór utca, Arany János, Kossuth Lajos utca területére terjed ki. Az adott területen összpontosulnak a település közintézményei, főbb szolgáltató egységei.

GAZDASÁGI TERÜLETEK

A hatályos településszerkezeti terv két fő gazdasági területet jelöl ki a település belterületének nyugati és keleti részén, melyek jelentős része kihasznált, a besorolásnak megfelelő funkciót tölti be.

KÜLÖNLEGES TERÜLETEK

A település területén több különleges terület kerület kijelölésre, mely magában foglal sport, temető, és bányászattal érintett területet.

ZÖLDTERÜLETEK

A hatályos településszerkezeti terv több helyen kijelöl zöldfelületet, ezek a település területén elszórtan lakóterületekhez kapcsolódva helyezkednek el, számuk kevés, minőségük a jövőben javítandó.

ERDŐ TERÜLETEK

Erdő területek a település külterületén nagy számban, kis számban a belterületen is megtalálhatóak, a település méreteihez mérten megfelelő arányban helyezkednek el.

MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEK

A településen általános és kertes mezőgazdasági területek kerültek kijelölésre. Kertes mezőgazdasági területek elsősorban a lakóterületekhez kapcsolódva és a zártkertek területén helyezkednek el. A külterületen beépítésre nem szánt területek nagy része általános mezőgazdasági területként került besorolásra.

VÍZGAZDÁLKODÁSI TERÜLETEK

A település közigazgatási területén vízgazdálkodási területbe a Duna, valamint a Horgásztavak és a kisebb patakok kerültek besorolásra.

ÖSSZEGZÉS:

NYERGESÚJFALU VÁROS RENDELKEZIK HATÁLYOS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖKKEL. A 2001-ES, ILLETVE 2008-AS ELKÉSZÜLÉS ÓTA A SZERKEZETI TERV, VALAMINT A SZABÁLYOZÁSI TERV TÖBB ALKALOMMAL KERÜLT MÓDOSÍTÁSRA. A HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV ÁLTAL KIJELÖLT LAKÓ- ÉS GAZDASÁGI TERÜLETHASZNÁLATOK ESETÉBEN A TELEPÜLÉS SZÁMOTTEVŐ TARTALÉKTERÜLETEKKEL RENDELKEZIK.

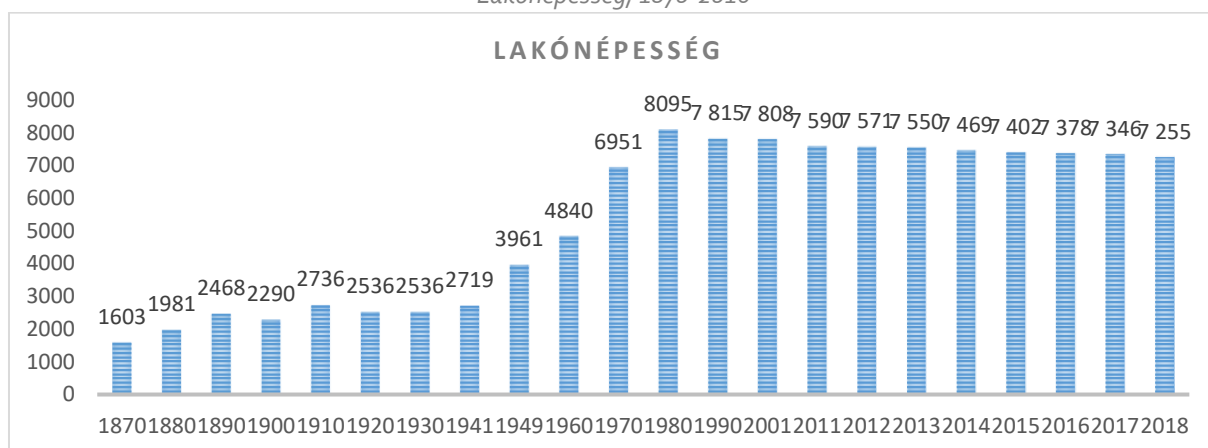
1.7. A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA

1.7.1. DEMOGRÁFIA, NÉPESSÉG, NEMZETISÉGI ÖSSZETÉTEL, KÉPZETTSÉG, FOGLALKOZTATOTTSÁG, JÖVEDELMI VISZONYOK, ÉLETMINŐSÉG

DEMOGRÁFIA, NÉPESSÉG

Nyergesújfalu város lakónépessége az elmúlt évtizedek adatait vizsgálva az 1870-1890 közötti időszakban növekvő tendenciát mutat, az elmúlt másfél évtizedben (2001-2016) azonban ez a tendencia megfordult. 5,24%-kal (évenként -0,34%), 7752 főről 7346 főre csökkent a lakónépesség. A folyamat a természetes fogyásnak és a negatív vándorlási egyenlegnek köszönhető.

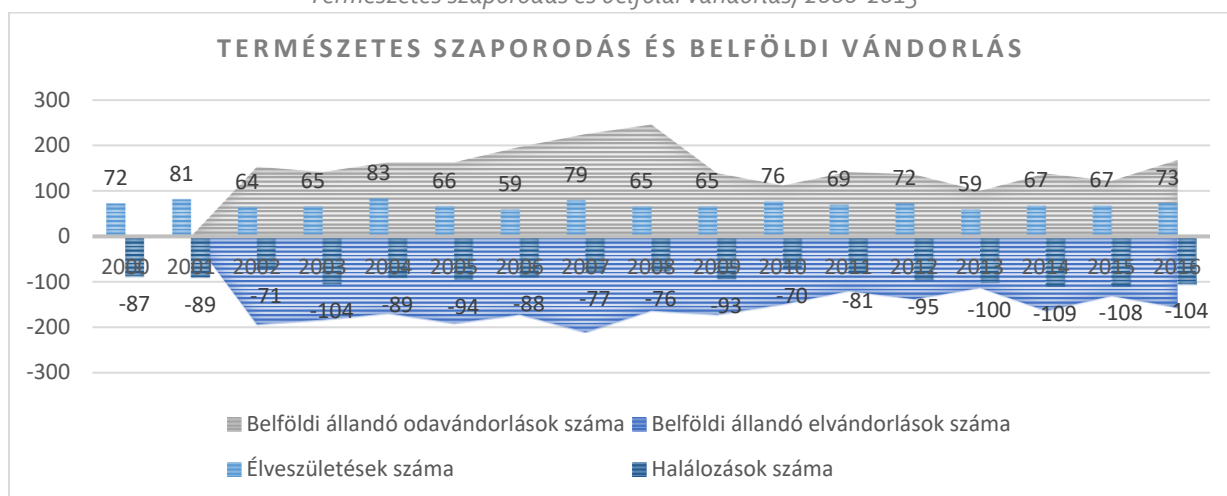
Lakónépesség, 1870-2016

Forrás: Népeség.com - <http://nepesseg.com/komarom-esztergom/nyergesujfalu>, KSH, Helyiségnévtár

A természetes szaporodás/fogyás és vándorlási egyenleg részletes éves mutatóit vizsgálva láthatjuk, hogy a település a 2000-es évektől kezdve változó mértékű természetes fogyással küzd, ezt tetézi vándorlási egyenleg általánosságban negatív irányba való eltolódása is, a 2007-es és 2008-as évben volt csak pozitív a vándorlási egyenleg. Az élveszületések száma 2004-ben volt a legmagasabb (83 fő), a halálozásoké 2014-ben (109 fő).

Természetes szaporodás és belföldi vándorlás, 2000-2015

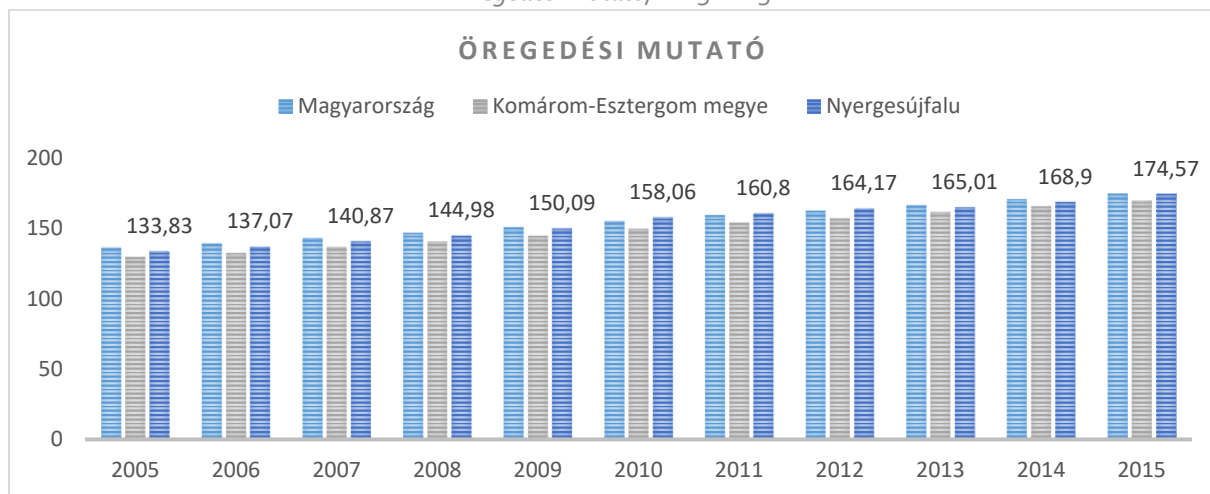
Forrás: KSH

Az öregedési index az idős népesség (60–X éves) arányát mutatja a gyermeknépesség (0–14 éves) százalékában. A diagram jól szemlélteti, hogy előregedés országos jelenség. A település öregedési

mutatójának alakulását tekintve megyei és országos összehasonlításban, Nyergesújfalu értékei az országos átlagtól kis mértékben kedvezőbbek, de jelentősebben nem haladják meg a megyei értéket.

Öregedési mutató, 2005-2015

Forrás: TelR

A 2011-es népszámlálási adatok alapján a település lakosságának 88,1%-a magyar, 0,1% bolgár, 0,9%-a cigány (roma), 0,1%-a lengyel, 5%-a német, 0,1%-a román, 0,3%-a szlovák, ukrán 0,1%, 0,6%-a egyéb, nem hazai nemzetiség, 11,8%-a nem kíván válaszolni.

A település lakosságának vallási, felekezeti megoszlása a következő képen alakul: római katolikus 49,4%, református 6,2%, evangélikus 0,8%, görög katolikus 0,4%, izraelita 0,1%, 1,7% egyéb vallási közösséghez, felekezethez tartozik. A lakosság 15,5% nem tartozik egyik vallási közösséghez, felekezethez sem, 25,9% nem kívánt válaszolni a kérdésre.

KÉPZETTSÉG, FOGLALKOZTATOTTSÁG

A lakosság végzettségére vonatkozóan a népszámlálások kapcsán állnak rendelkezésre adatok. Az utolsó két népszámlálás között eltelt időszakban jelentősen javultak a lakosság képzettségi adatai. Az egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel rendelkezők száma közel másfélszeresére növekedett, azonban még így is elmarad az országos átlagtól. Az egyéb képzettségi adatok csak kismértékben térnek el a területi statisztikáktól.

Lakosság iskolázottsága a megfelelő korú népesség százalékában

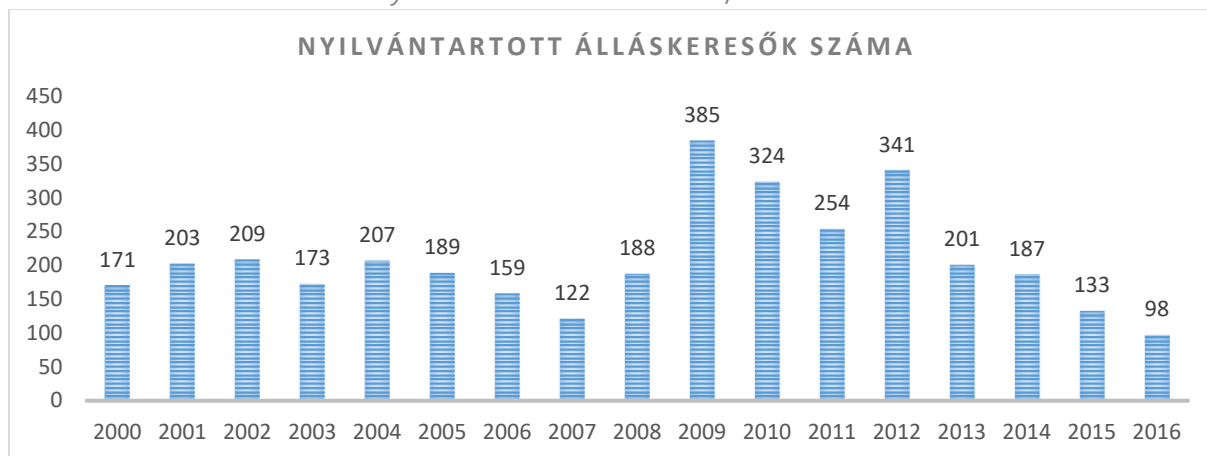
	2001	2011
Általános iskola első évfolyamát sem végezte el		
Nyergesújfalu	0,2	0,2
Komárom-Esztergom megye	0,5	0,5
Magyarország	0,6	0,7
Legalább általános iskola 8. évfolyam		
Nyergesújfalu	92,5	97,1
Komárom-Esztergom megye	90,0	95,9
Magyarország	88,8	95,1
Legalább érettségi		
Nyergesújfalu	38,5	47,8
Komárom-Esztergom megye	34,4	44,7
Magyarország	38,2	49,0

	2001	2011
Egyetem, főiskola stb. oklevéllel		
Nyergesújfalu	9,3	14,7
Komárom-Esztergom megye	9,7	14,7
Magyarország	12,6	19,0

Forrás: KSH népszámlálás, 2011

A nyilvántartott álláskeresők száma a 2000-2016 időszakban erősen változó, összességében az álláskeresők száma 2008-ig változó értékeket mutatott, 2009 és 2012 között változó értékeket mutatott, az utóbbi időben pedig folyamatosan csökken. 2016-ben az álláskeresők száma 98 fő, mely a 15-64 éves korú lakosság számának 2%-a. A település munkanélküliségi rátája alacsonyabb a megyei és az országos értékkel. A 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők ezer lakosra vetített száma az összes nyilvántartott álláskereső számával arányosan változik, értéke 2009-ben volt a legmagasabb 12,37, mely jelentősen kedvezőtlenebb a megyei és országos adatoknál. 2016-ben a tartós munkanélküliség aránya 17,34%. Az álláskeresők java része (84,69%) a fizikai foglalkoztatásból kerül ki, végzettség alapján pedig az általános iskolai és szakmunkás, szakiskolai végzettségűek emelkednek ki.

Nyilvántartott álláskeresők szám, 2000-2016

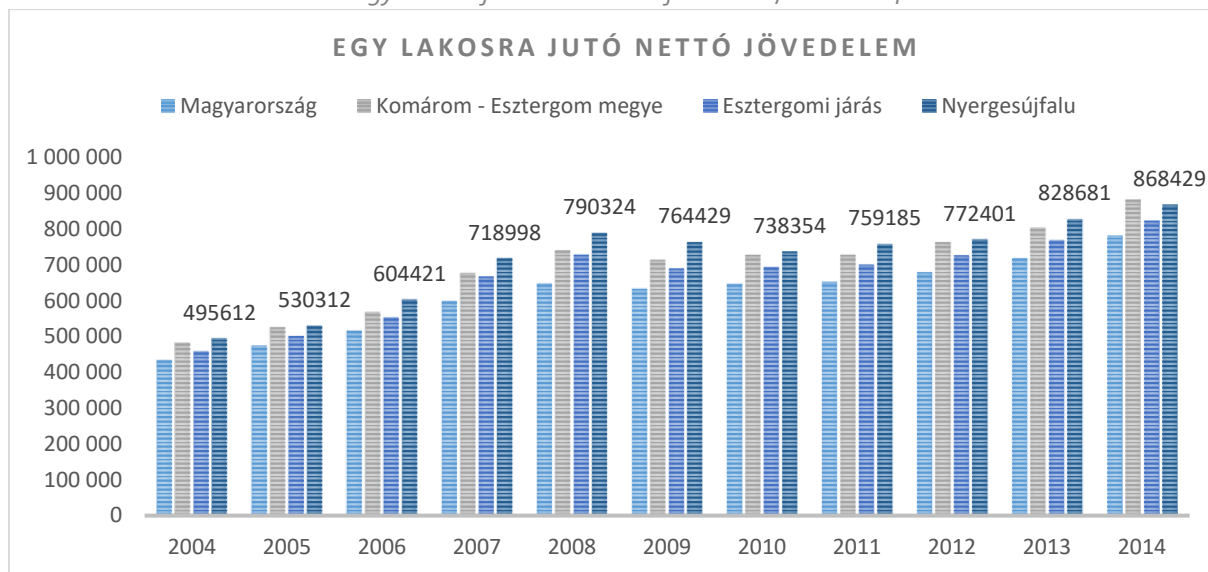
Forrás: KSH

JÖVEDELMI VISZONYOK, ÉLETMINŐSÉG

A lakosság jövedelmi helyzetének megítéléséhez az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelmet vizsgáljuk, illetve ennek összehasonlítását más területi egységekkel. Másrészt megnézzük, hogy hogyan alakult az ezer főre jutó személygépkocsik száma, mivel ennek alakulása jó jelzőszáma a lakosság anyagi gyarapodásának. Ennek a mutatóknak is az időbeli alakulását kiinduló alap a megyei és országos adatokkal való összehasonlításra.

A következő ábra az egy lakosra jutó összes nettó jövedelem összegének változását mutatja be 2004 és 2014 között járási, megyei és országos összehasonlításban.

Az egy lakosra jutó összes nettó jövedelem, 2008-2014

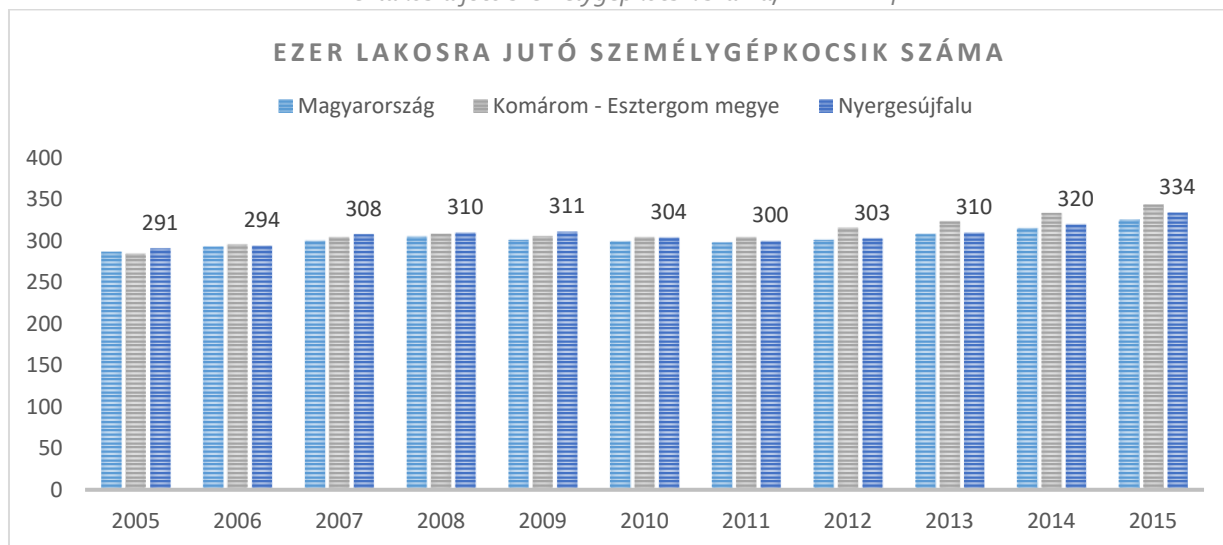

Forrás: TelR

Az egy lakosra jutó nettó jövedelem a 2004 és 2009 között folyamatosan növekvő tendenciát mutat, 2010-ben csökkenést, 2011-től 2014-ig pedig újra növekszik. Nyergesújfalu értékei az országos és járási értéknél magasabbak, a megyei szinttel viszont közel azonos értékeket mutat.

A statisztikai adatok alapján az ezer lakosra jutó személygépkocsi száma a vizsgált időszakban közel azonos megyei és országos átlaggal. A személygépkocsi száma 2005-2015 között növekedő, a 2010-2012 közötti stagnálástól eltekintve.

Ezer lakosra jutó személygépkocsi száma, 2010-2014

Forrás: TelR

A lakosság életminőségének változását jól követik a lakáskörülményekben és a közművel való ellátottságban bekövetkező változások. A legjelentősebb változás 2001 és 2011 között a háztartások komfortfokozatában következett be, közel felére csökkent a félkomfortos, komfort nélküli és szükséglakások aránya. 2001-ben a lakások 99,20%-a rendelkezett közüzemi ivóvízellátással, ez az arány tovább növekedett a megyei értéket felülmúlva. A közcsatorna hálózatba bekapcsolt lakások arány szintén növekedett az elmúlt időszakban, 2011-ben a lakások 98,25%-a közcsatornával érintett, ez az arány a megye átlagnál jóval magasabb.

A háztartások komfortossága, illetve közüzemi ellátottsága, 2001 és 2011

	2001		2011	
	Nyerges újfalu	Megye	Nyerges újfalu	Megye
Lakásállomány (db)	2748	119950	3085	127398
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	6	13,34	3,31	5,97
Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)	99,20	94,96	99,55	97,25
Közcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)	97,71	92,25	98,25	89,54

Forrás: KSH

A születéskor várható élettartam a megyében az országos átlagnál valamivel alacsonyabb, 2011-ben a születéskor várható átlagos élettartama nők esetében 78,09, férfiaknál 70,78 év. A haláloki statisztikák rangsorában a daganatok, keringési rendszer betegségei, fordulnak elő a leggyakrabban. Komárom-Esztergom megye haláloki struktúrája a következőképpen alakult 2012-ben.

A halálozások megoszlása a leggyakoribb haláloki főcsoportok szerint Komárom-Esztergom megyében (2012)

	Férfiak	Nők
Keringési rendszer betegségei	44%	53%
Daganatok	30%	24%
Légzőrendszer betegségei	5%	3%
Emésztőrendszer betegségei	7%	6%
Mortalitás külső okai	7%	4%
A többi együtt	7%	10%

Forrás: Tájékoztató Komárom – Esztergom megye demográfiai helyzetének alakulásáról

1.7.2. TÉRBELI-TÁRSADALMI RÉTEGZŐDÉS, KONFLIKTUSOK, ÉRDEKVISZONYOK

Jelentős társadalmi feszültségek, érdekkonfliktusok nincsenek Nyergesújfaluban, ugyanakkor jövedelmi, társadalmi, kulturális különbségek természetesen jelen vannak az egyes társadalmi rétegek között, amelyek sokszor ellentétes érdekekkel, fejlesztési igényekkel bírnak.

1.7.3. TELEPÜLÉSI IDENTITÁST ERŐSÍTŐ TÉNYEZŐK (TÖRTÉNETI ÉS KULTURÁLIS ADOTTSÁGOK, TÁRSADALMI ÉLET, SZOKÁSOK, HAGYOMÁNYOK, NEMZETISÉGI KÖTÖDÉS, CIVIL SZERVEZŐDÉSEK, VALLÁSI KÖZÖSSÉGEK STB.)

Az egyes települések identitás képzésben fontos szerepet játszanak a hagyományok, a történelem, a kommunikatív vagy kulturális emlékezet és az örökség. A nyergesi lakosság hovatartozását, együvé tartozását több tényező határozza meg, mint például a vallási hovatartozás, a helyiek életének a környező tájjal való összefonódása vagy az etnikai hovatartozás.

A települési identitást tápláló értékek a városban:

- ◆ Duna parti elhelyezkedés
- ◆ Természeti értéket képviselő, rekreációra alkalmas táji környezet
- ◆ Római limes, mint világörökségi várományos terület
- ◆ Gazdag történelmi múltra visszatekintő település
- ◆ Meghatározó történelmi események helyszíne
- ◆ Ipari hagyományok
- ◆ Jelentős kulturális élet

A helyi identitás megőrzésében fontos szerepe van a helyi civil szervezeteknek, egyházi közösségeknek és az önkormányzatnak. A Civil Információs Portál alapján az alábbi szervezetek találhatóak Nyergesújfalu településen:

- ◆ "Csemete" Nyergesújfalu - Alapítvány "M"
- ◆ "DUNA - MENTI Vállalkozások Támogatására" Alapítvány "M"
- ◆ "Fáklya" Fiatal Képzőművészekért Közhasznú Alapítvány "M"
- ◆ "Kernstok Iskola Tanulóiért" Alapítvány
- ◆ "Nyergesújfalu Fejlesztéséért és Kultúrájáért" Alapítvány (51078)
- ◆ "Nyergesújfalu Fejlesztéséért és Kultúrájáért" Közalapítvány
- ◆ "Szalézi-Irinyi" Oktatást Segítő Alapítvány
- ◆ (H)ŐS Magyarok Alapítvány
- ◆ A "Kernstok Iskola Tanulóiért" Alapítvány
- ◆ Alapítvány a nyergesújfalui Ipartestületi székház felújítására "M"
- ◆ Altsteiner Blaskapelle Egyesület
- ◆ Barátság Kör "M"
- ◆ Barátság Kör Egyesület (51325/2002)
- ◆ Bóbita Óvodásokért Nyílt Alapítvány
- ◆ Borsszem Gyermekek Jólétéért Közhasznú Alapítvány "M"
- ◆ Csiribiri Alapítvány
- ◆ DKKÜ Üzemi Munkástanács "M"
- ◆ EQUITES Lovas Sportegyesület "M"
- ◆ ETERNIT Általános Iskoláért
- ◆ Eternit Építők Sportegyesület
- ◆ FutaNyerges Sportegyesület
- ◆ G.C.S.B. Zenész Egyesület
- ◆ Galamb és Kisállattenyésztő Egyesület (50807/2002)
- ◆ Gyermek Labdarúgásért, Nyergesújfalun Alapítvány
- ◆ Hallássérültek Kultúrájáért (51045/2002)
- ◆ Hipokrates Alapítvány (51085)
- ◆ Ifjúság és Sport Közhasznú Alapítvány
- ◆ Kertbarátok Klubja (50805/2002)
- ◆ M Munkástanácsok Vegyipari Ágazati Szakmai Szövetsége
- ◆ Mozgás és Kultúra Alapítvány "M"
- ◆ Műszaki és Szellemi Kultúra Fejlesztéséért Közhasznú Alapítvány
- ◆ Napfény Alapítvány
- ◆ Németvölgyi Pince és Bor Barát Egyesület
- ◆ Nyergesi Csemete Alapítvány "M"
- ◆ Nyergesi Pincegazdák Egyesület
- ◆ Nyergesújfalu Baráti Köre (51722/2002)
- ◆ Nyergesújfalu és Környéke Vállalkozók Ipartestülete
- ◆ Nyergesújfalu Kick-Box Sportegyesület
- ◆ Nyergesújfalu Önkéntes Tűzoltó Egyesület
- ◆ Nyergesújfalu Sportegyesület
- ◆ Nyergesújfalu Város Fejlesztéséért és Működtetéséért Közhasznú Közalapítvány
- ◆ Nyergesújfalu Városi Polgárőr Egyesület

- ◆ Nyergesújfalu Városi Sportegyesület
- ◆ Nyergesújfalu Négy Égtáj Túra-és Szabadidősport Egyesület
- ◆ Nyergesújfalu Polgári Kör (52352/2002)
- ◆ Nyergesújfalu Technikai és Tömegsport Klub "M"
- ◆ Öregkő Lovasai Sport, Szabadidő és Környezetvédelmi Egyesület
- ◆ Piszkei Papír Szakszervezet
- ◆ Retriever Rescue Fajtamentő Egyesület
- ◆ SEGITŐ-TÁRS Alapítvány
- ◆ Szamaritánus Alapítvány
- ◆ Szent Anna Családokért Egyesület
- ◆ SZÖSZ - Számítástechnikai Önképzők Szervezete Alapítvány "M"
- ◆ Villa Nova Kulturális, Környezetvédelmi, Szabadidő-és Sportegyesület
- ◆ VISCOSA Horgász és Környezetvédő Egyesület
- ◆ VISCOSA Munkástanács 1990
- ◆ Viscosa Szakszervezet
- ◆ Zene Mindenkié Alapítvány
- ◆ ZOLTEK az Egészségért, Kultúráért és Műszaki Haladásért Közhasznú Alapítvány
- ◆ Zoltek Kajak-Kenu Nyergesújfalu Sportegyesület

Forrás: <http://civil.info.hu/civil-szervezetek>

ÖSSZEGZÉS:

NYERGESÚJFALU LAKÓNÉPESSÉGÉRE CSÖKKENŐ TENDENCIA JELLEMZŐ, MELYNEK OKA A TERMÉSZETES FOGYÁS ÉS A NEGATÍV VÁNDORLÁSI EGYENLEG. A TELEPÜLÉS LAKOSSÁGA ELŐREGEDŐ, AZ ÖREGEDÉSI INDEX ÉRTÉKE VALAMIVEL KEDVEZŐBB AZ ORSZÁGOS ÉRTÉKNÉL. LAKOSSÁGA A STATISZTIKÁK ALAPJÁN AZ ORSZÁGOS ÁTLAGNÁL ALACSONYABB KÉPZETTSÉGGEL MUTATÓKKAL RENDELKEZIK. A LAKÓK JÖVEDELMI VISZONYAI AZ ORSZÁGOS ÁTLAGNÁL JÓVAL ALACSONYABBAK. A LAKÁSOK KOMFORTFOKOZATA 2001 ÉS 2011 KÖZÖTT SOKAT JAVULT. JELENTŐS TÁRSADALMI FESZÜLTSEGEK, ÉRDEKKONFLIKTUSOK NINCSENEK A TELEPÜLÉSEN. TERÜLETÉN TÖBB A HELYI IDENTITÁST IS ERŐSÍTŐ CIVIL SZERVEZET MŰKÖDIK.

1.8. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA

1.8.1. HUMÁN KÖZSZOLGÁLTATÁSOK (OKTATÁS, EGÉSZSÉGÜGY STB.)

OKTATÁS

ÓVODA

Nyergesújfaluban az óvodai feladatellátás jelenleg négy feladatellátási helyen, három intézményben történik, amelyek mindegyike a település önkormányzatának fenntartásában működik.

A Bóbita Óvoda és Bölcsőde, a Benedek Elek Óvoda és a Napsugár Óvoda intézményei összesen 360 férőhellyel, és 31 óvodapedagógussal rendelkeznek. Az óvoda magas kihasználtsággal (76-87%) működik. A 2017-ben a gyermekek 0,06% hátrányos helyzetű.

Működő köznevelési intézmények feladatellátási helyei

A feladatellátási hely megnevezése	A feladatellátási hely címe	Székhely	Fenntartó típusa	Férőhelyek száma
Nyergesújfalui Bóbita Óvoda és Bölcsőde	2536 Nyergesújfalu Május 1. tér 11.	X	városi önkormányzat	98
Nyergesújfalui Bóbita Óvoda és Bölcsőde Óvoda utca 3. sz. Alatti Telephelye	2536 Nyergesújfalu Óvoda utca 3		városi önkormányzat	47
Nyergesújfalui Napsugár Óvoda	2536 Nyergesújfalu Kossuth Lajos utca 57	X	városi önkormányzat	95
Nyergesújfalui Benedek Elek Óvoda	2536 Nyergesújfalu Padányi tér 35.B.épület	X	városi önkormányzat	120

Forrás: <https://dari.oktatas.hu/index.php?id=kozerdeku>

Óvodai oktatás, 2010-2015

	Férőhelyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Kihasználtság (%)	Óvodapedagógusok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma
2010	355	296	83,38	30	
2011	355	294	82,81	31	
2012	345	291	84,34	30	40
2013	345	301	87,24	29	53
2014	345	282	81,73	29	26
2015	345	290	84,05	28	4
2016	360	274	76,11	33	1
2017	360	289	80,28	31	2

Forrás: KSH

ÁLTALÁNOS ISKOLA

A településen az általános iskolai oktatás a Kernstok Károly Általános Iskolában történik, melynek fenntartója az Esztergomi Tankerületi Központ. Az intézmény alaptevékenysége az iskoláskorúak nappali rendszerű általános műveltségét megalapozó alapfokú nevelése és oktatása. 1997-ben korszerű tanuszoda létesült a Kossuth Lajos utcai épületben, melyet minden iskolás és nagycsoportos óvodás igénybe vehet. Az iskola két feladatellátási hellyel működik.

Az általános iskolai tanulók száma az elmúlt években gyengén csökkenő tendenciát mutat, 2017-ben a tanulók száma 568 fő. A más településről bejáró tanulók aránya számottevő, 2010-2017 között 15-20%. A város általános iskolájának nemzetiségi oktatásában részesülő tanulók száma viszonylag magas, 33%, a vizsgált időszakban a legmagasabb arány 66%-ot is elérte. A hátrányos helyzetű tanulók száma 24 (4%).

Működő köznevelési intézmények feladatellátási helyei

A feladatellátási hely megnevezése	A feladatellátási hely címe	Székhely	Fenntartó típusa	Férőhelyek száma
Nyergesújfalui Kernstok Károly Általános Iskola	2536 Nyergesújfalu Padányi tér 35.A	X	tankerületi központ	520
Nyergesújfalui Kernstok Károly Általános Iskola Tagiskolája	2536 Nyergesújfalu Babits Mihály utca 13.		tankerületi központ	245

Forrás: <https://dari.oktatas.hu/index.php?id=kozerdeku>

Általános iskolai oktatás, 2010-2015

	Tanulók száma	Főállású pedagógusok száma	Nemzetiségi oktatásban tanulók száma	Más településről bejáró tanulók száma	Hátrányos helyzetű tanulók száma
2010	609	57	402	102	
2011	612	60	377	95	
2012	585	56	313	91	97
2013	578	54	274	97	67
2014	588	53	241	107	17
2015	571	52	218	111	29
2016	571	58	205	108	34
2017	568	60	192	115	24

Forrás: KSH

KÖZÉPISKOLA, EGYÉB OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK

A középfokú oktatás Nyergesújfaluban a Zafféry Károly Szalézi Középiskolában folyik. Alapfokú művészeti oktatást a Bence Alapfokú Művészeti Iskola, pedagógiai szakoktatás a Komárom-Esztergom Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Esztergomi Tagintézményének Nyergesújfalui Telephelye nyújt.

Működő köznevelési intézmények feladatellátási helyei

A feladatellátási hely megnevezése	A feladatellátási hely címe	Székhely	Fenntartó típusa	Nevelés, oktatás típusa	Férőhelyek száma
Nyergesújfalui Szabolcsi Bence Alapfokú Művészeti Iskola	2536 Nyergesújfalu Kossuth Lajos utca 65.	X	tankerületi központ	alapfokú művészetoktatás	180
Nyergesújfalui Szabolcsi Bence Alapfokú Művészeti Iskola Nyergesújfalui Telephelye	2536 Nyergesújfalu Padányi tér 35/A		tankerületi központ	alapfokú művészetoktatás	60
Zafféry Károly Szalézi Középiskola	2536 Nyergesújfalu Kossuth Lajos utca 63.	X	egyházi jogi személy	gimnáziumi nevelés-oktatás, szakgimnáziumi nevelés-oktatás	540
Komárom-Esztergom Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Esztergomi Tagintézményének Nyergesújfalui Telephelye	2536 Nyergesújfalu Irinyi János utca 1.		tankerületi központ	pedagógiai szakszolgáltatás	0

Forrás: <https://dari.oktatas.hu/index.php?id=kozerdeku>

A középiskolai tanulók számában az elmúlt években változó tendenciájú növekedést mutat. 2017-ben 333 diák vett részt az oktatásban, míg 2010-ben csak 288 fő. A más településről bejáró szakközépiskolai tanulók száma az elmúlt időszakban növekvő, 2017-ben a középiskolai tanulók 63%-a. Hátrányos helyzetű a tanulók 3%-a.

Az középfokú oktatás jellemzői 2010-2017

	Gimnáziumi tanulók száma a nappali oktatásban (fő)	Gimnáziumi feladatellátási helyek száma (db)	Gimnáziumi főállású pedagógusok száma (fő)	Hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma a nappali oktatásban (fő)	Más településről bejáró gimnáziumi tanulók száma a nappali oktatásban (fő)
2010	288	1			
2011	296	1			
2012	327	1		12	
2013	351	1			
2014	348	1			
2015	337	1		14	
2016	315	1	28	12	197
2017	333	1	29	11	211

Forrás: KSH

EGÉSZSÉGÜGY

Nyergesújfalu területén az egészségügyi alapellátáshoz való hozzáférés biztosított. A háziorvosi, gyermekorvosi, fogorvosi és védőnői szolgáltatón kívül a különböző szakorvosi ellátások a dr. Tábori Lajos Rendelőintézet vehető igénybe. Szakellátásként ultrahang diagnosztika, nőgyógyászat, neurológia, pszichiátria, belgyógyászat, diabetológia, szemészet, fül-orr-gégészet, sebészet, reumatológia, ortopédia, fizioterápia, gyógytorna és laboratórium érhető el.

Sürgősségi kórházi ellátás tekintetében az esztergomi Vaszary Kolos Kórházban tudnak ellátást kérni a betegek.

Egészségügyi infrastruktúra

	Háziorvosok száma (fő)	Háziorvosi szolgálathoz tartozó szakápolók/ápolók száma (fő)	Házi gyermekorvosok száma (fő)	Betöltött védőnői álláshelyek száma (db)	Gyógyszertárak száma (humán) (db)
2017	3	3	2	3	1

Forrás: KSH

SZOCIÁLIS KÖZSZOLGÁLTATÁSOK

A szociális közszolgáltatásokat a Szent Mihály Idősek Otthona (2536, Nyergesújfalu, Kossuth L. u. 3.) és Kuckó Család- és Gyermekejélési Szolgálat (2536 Nyergesújfalu, Óvoda u. 5.) látja el.

SZENT MIHÁLY IDŐSEK OTTHONA

A Nyergesújfalu Szent Mihály Plébánia fenntartásában működő intézmény célja, hogy az egészségügyi állapotuk illetve idős koruk miatt szociálisan, mentálisan támogatásra szoruló, önmaguk ellátásában akadályozottak számára szükségleteik szerinti ellátást biztosítsa.

Szolgáltatások köre:

- ◆ Étkezés

Étkeztetés keretében a rászorultak napi egyszeri meleg étellel való ellátásáról gondoskodik az intézmény. Naponta kb. 50 fő igényli ezen szolgáltatást, helyben étkezéssel, saját elszállítással) vagy intézményünk munkatársai által házhoz szállítva.

- ◆ Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében gondoskodik az intézmény azokról a személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek. A gondozónők igény szerinti időpontban keresik fel az otthonukban élő rászorulókat. Ellátotti létszám jelenleg kb. 20 fő.

- ◆ Idősek nappali ellátás

Nappali ellátás keretében a saját otthonukban élő 18. életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek nappali gondozását végzik.

- ◆ Idősothtoni ellátás

Az intézmény biztosítja a lakók korának, egészségügyi állapotának megfelelő fizikai és egészségügyi ellátást, pszichés gondozást, valamint célszerű és hasznos tevékenységük megszervezését, a foglalkoztatást. Elsősorban a Nyergesújfaluról érkező időseket vesszük fel az otthonba. Az intézmény 31 fő idős ember gondozását biztosítja 1-2-3-4 ágyas szobákban

KUCKÓ CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

A Szolgálat 2007-ben kezdte meg működését. Ellátási kötelezettsége Lábatlan, Nyergesújfalu, Bajót és Süttő közigazgatási területén egyedül vagy családban élő, önmaguk ellátására nem képes, súlyosan fogyatékos látás-, hallás-, mozgássérült, autista, értelmi sérült vagy halmozottan fogyatékos emberek ellátására terjed ki.

A Kuckó Család- és Gyermekjóléti Szolgálat céljai között szerepel a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása személyi segítő szolgálat keretében, valamint a lakásokon kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése). A Támogató Szolgálat feladatait, személyszállítás, személyi segítő szolgálat illetve tanácsadás útján látja el.

Szolgáltatások köre:

- ◆ A gyermekek, és családtagjaik számára szabadidős programok szervezése, és kivitelezése
- ◆ Családi konfliktusok megoldásának elősegítése
- ◆ Szociális információnyújtó szolgálat keretében a különböző támogatások igénybevételének feltételeiről tájékoztatás, segítség az igénylésükbe
- ◆ Szociálisan válsághelyzetben lévő várandós anya segítése
- ◆ Pszichológiai, jogi tanácsadás szervezése
- ◆ Együttműködés az oktatási-nevelési, szociális, illetve egészségügyi intézményekkel

PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBELI ELLÁTÁSOK RENDSZERE

A pénzbeli, természetbeli és egyéb ellátások rendszeréről Nyergesújfalu Város Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2015 (II.27.) önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról rendelkezik.

- ◆ Települési támogatás
  - ◆ Gyógyszertámogatás
  - ◆ Lakhatási támogatás
  - ◆ Temetési támogatás
- ◆ Rendkívüli települési támogatás
- ◆ Köztemetés

◆ Étkeztetés

Forrás: 3/2015.(II.17.) önkormányzati rendelet

KÖZMŰVELŐDÉS, KULTÚRA

KULTURÁLIS ÉS MŰVÉSZETI INTÉZMÉNYEK

A településen két kulturális intézmény működik az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár (2536 Nyergesújfalu, Kossuth Lajos utca 69.), valamint a Kernstok Galéria (2536 Nyergesújfalu, Kossuth Lajos utca 104-106).

Az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár története több évtizedre nyúlik vissza. Az épület, amely 2011 októberéig a központi szerepet töltötte be és most felújításra vár, az 1940-es évek elején – a Viscosa Gyár építésével egyidejűleg – épült, híres építész tervei alapján. Több átalakítás után nyerte el a mai formáját. Eredetileg a Viscosa Gyár Szakszervezetének fenntartásában működött, majd 1994-ben átkerült a városi önkormányzat tulajdonába.

Az intézményi székhely-épület átmenetileg a Kossuth utcai iskolaépület, itt található a felnőtt- és a gyermekkönyvtár, összesen közel 40.000 kötetes állománnyal, ingyenes internetes hozzáférés biztosításával.

A Kernstok Galéria elsősorban a helyi, környékbeli festőművészek műveinek bemutatására az önkormányzat korszerű galéria kialakítását kezdeményezte 1998-ban a városháza építéskor. A galéria két állandónak tekinthető kiállításának anyaga ízelítőt ad Nyergesújfalu rendkívül gazdag és értékes XX. századi művészeti hagyományából. Az egyik tárlaton Kernstok Károly művei, a másikon Kernstok Károly, Nyergesi János, Nyergesi István, Vecsési Sándor, Kóthay Ernő, Takács Gyula és Szalai Zoltán alkotásai szerepelnek. Évente több időszak kiállításnak ad helyet a terem.

A VÁROS LEGFONTOSABB RENDEZVÉNYEI

- ◆ Városi Sportnap (időpontja változó)
- ◆ Crumerum Történelmi-Kulturális Fesztivál – június első hétvégéje, Liget tér
- ◆ Szénás-völgyi Juniális – június harmadik hétvégéje
- ◆ Szent Donát Szőlő- és Borünnep - augusztus első hétvégéje, Szent Donát-szobor és Szénás-völgy
- ◆ Adventi Gyertyagyújtás - Advent előestéje, Szent István tér, Polgármesteri Hivatal

SPORT

A településen nagy hagyománya van a labdarúgásnak, a Nyergesújfalu Sport Egyesület keretein belül több korosztályban folyik futball oktatás, valamint a város rendelkezik női futball csapattal is. A településen több küzdősport is képviselteti magát, az Aikido Shinbukan Dojo és a Nyergesújfalu Beerfrot Kick-Box SE versenyzői rendkívül eredményesek hazai és nemzetközi viszonylatban is.

A vízi sportok kedvelői a Zoltek telephelyén működő Kajak-kenu Szakosztálynál kapcsolódhatnak ki, míg a természet szerelmesei számára Négy Égtáj SE szervez rendszeresen túrákat.

1.8.2. ESÉLYEGYENLŐSÉG BIZTOSÍTÁSA

A település 2015-ben elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programmal rendelkezik, amely a Türr István Képző és Kutató Intézet honlapján is elérhető.

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM ÁTFOGÓ CÉLJA

- ◆ Egyenlő bánásmód
- ◆ Diszkrimináció megelőzése (nevelés, oktatás)
- ◆ Közszolgáltatásokhoz valamint egészségügyi ellátáshoz való jog biztosítása
- ◆ Hátrányos helyzetűek munkaerő piaci hátrányainak csökkentése, foglalkoztatási esélyeinek javítása
- ◆ Lakóhelyi szegregáció felszámolása
- ◆ Hátrányos helyzetűek részvételének segítése a döntéshozatalban, közügyek irányításában

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVE

I. A MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS A ROMÁK ESÉLYEGYENLŐSÉGE

- ◆ Információszerzés munkanélküliek részére
- ◆ Aktív korúak visszavezetése az elsődleges munkaerőpiacra
- ◆ Oktatás, szakképzés szakmával nem rendelkezők részére

II. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGE

- ◆ Iskolai lemorzsolódás csökkentése
- ◆ Gyermekvédelmi jelzőrendszer megújítása
- ◆ Tehetség gondozás

III. A NŐK ESÉLYEGYENLŐSÉGE

- ◆ Információnyújtás krízishelyzetben lévők számára
- ◆ Anonim jogsegélyszolgálat erőszak, bántalmazás esetére
- ◆ Kisgyermekes nők munkavállalása

IV. AZ IDŐSEK ESÉLYEGYENLŐSÉGE

- ◆ Idős korosztály biztonságérzetének növelése
- ◆ Idősek tájékoztatása
- ◆ Idősek világnapja megünnepelese
- ◆ Informatikai képzés szervezése
- ◆ Demens idősek nappali ellátása

V. A FOGYATÉKKAL ÉLŐK ESÉLYEGYENLŐSÉGE

- ◆ Célcsoporttal kapcsolatos adatok
- ◆ A „másság” elfogadása
- ◆ Az önkormányzat honlapjának „akadálymentesítése”

ÖSSZEGZÉS:

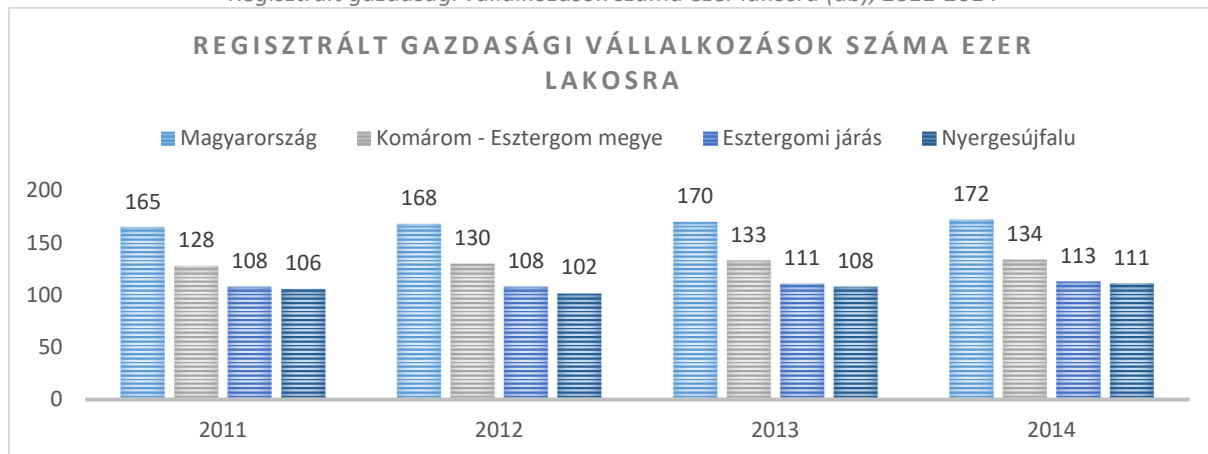
A TELEPÜLÉSEEN A KÖZÉPFOKÚ OKTATÁSI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS BIZTOSÍTOTT. AZ ÓVODAI ELLÁTÁSBAN ÉS AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA OKTATÁSBAN RÉSZESÜLŐ GYERMEKEK SZÁMA AZ ELMÚLT IDŐSZAKBAN KIS TENDENCIÁJÚ CSÖKKENÉST MUTAT. A KULTURÁLIS SZOLGÁLTATÁSOKAT A MŰVELŐDÉSI HÁZAK ÉS KÖNYVTÁRAK HIVATOTTAK BETÖLTENI. NYERGESÚJFALU RENDELKEZIK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMMAL, MELY 2015-BEN KERÜLT ELFOGADÁSRA.

1.9. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

1.9.1. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGI SÚLYA, SZEREPKÖRE

Nyergesújfaluban a regisztrált vállalkozások száma 2015-ben 824 db volt, míg a működő vállalkozások száma 2015-ben 435 db (*KSH adatbázis*). A településen az ezer lakosra jutó regisztrált gazdasági vállalkozások száma nem mutat jelentős változást az elmúlt időszakban, kis mértékben elmarad a járási és a megyei értékekhez képest, és az országos adatokhoz képest viszonylag nagy eltérést mutat.

Regisztrált gazdasági vállalkozások száma ezer lakosra (db), 2011-2014

Forrás: TeIR

Az egy lakosra jutó összes nettó jövedelem a 2010-2011 közötti visszaeséstől eltekintve növekedést mutat, 2014-ben 868.429 Ft volt, mely a járási érték 105,23; a megyei 98,31; az országos 111,08%-a. Nyergesújfalu vállalkozásainak belső struktúrájában az alkalmazotti létszám alapján a mikro- és kisvállalkozások dominálnak.

Egy lakosra jutó összes nettó jövedelem, 2008-2014

	Magyarország	Komárom - Esztergom megye	Esztergomi járás	Nyergesújfalu
2004	434 966	483071	460408	495612
2005	475 169	526397	502436	530312
2006	517 167	569498	554917	604421
2007	599487	678227	668263	718998
2008	648984	741868	729979	790324
2009	634461	715021	691213	764429
2010	647827	729211	694905	738354
2011	653085	729245	701380	759185
2012	680195	763758	727309	772401
2013	719086	805486	770335	828681
2014	781784	883277	825263	868429

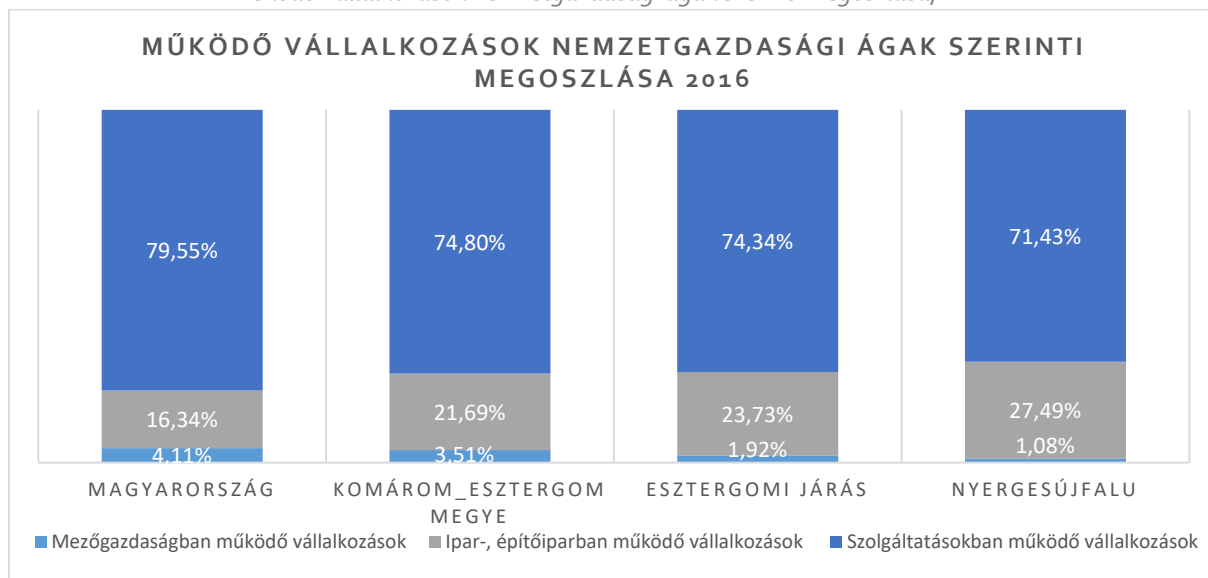
Forrás: TeIR

A működő vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása kisebb eltérést mutat az országos adatokhoz képest. A mezőgazdasági ágazat és a szolgáltató szektorkisebb, míg az ipar, építőipar nagyobb arányban van jelen a településen a hazai adatokhoz viszonyítva. Az értékek jól tükrözi, hogy a Nyergesújfalun működő vállalkozások igyekeznek kihasználni a terület adottságait,

mint például közlekedési infrastruktúra és a közigazgatási terület szélén található ipari parkot. A működő vállalkozások aránya az alábbiak szerint oszlott meg a 2016. évben Nyergesújfalun:

- ◆ Mezőgazdaságban működő vállalkozások 1,08%
- ◆ Ipar-, építőiparban működő vállalkozások 27,49%
- ◆ Szolgáltatásokban működő vállalkozások 71,43%

Működő vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása, 2016

Forrás: KSH adatbázis

1.9.2. A TELEPÜLÉS FŐBB GAZDASÁGI ÁGAZATAI, JELLEMZŐI

A településen 39 db telephelyengedéllyel rendelkező cég működik, melyek főbb adatait az alábbi táblázat részletezi.

Az 57/2013.(II.27.) Korm. rendelet alapján a telepekről vezetett nyilvántartás

Az ipari tevékenység végzőjének		
Neve	Székhelye	a telepen végzett ipari tevékenység
Merantin Kereskedelmi Kft.	1034 Budapest, Bécsi út 123.	Épületaszt.ip. termék, egyéb bútorgyártása, egyéb műa. termék gyártása, irodabútor gyártása, konyhabútor gyártása
Adametz Ernő	2536 Nyergesújfalu, Munkácsy liget 33.	Fémmegmunkálás, fémszerkezet gyártása
ARTE-LEGNO Kft	2534 Tát, Petőfi u.1.	Épületasztalos-ipari termék gyártása
Bartos Ferenc	2536 Nyergesújfalu, Bercsényi M.u.12.	Irodabútor, épületasztalos ipari termék gyártása
EGI 2008 Kft.	2536 Nyergesújfalu, Szabadság liget 17.	Épületasztalos-ipari termék gyártása, irodabútor gyártása, konyhabútor- egyéb bútor gyártása
Erdész Zsolt	2536 Nyergesújfalu, Honvéd liget 4.	Orvosi eszköz gyártása
György Levente	2536 Nyergesújfalu, Kossuth L. u.93.	Kőmegmunkálás
HYDRO-GÉP Kft	2536 Nyergesújfalu, külterület 015/16	Fémszerkezet gyártása
INHIBIT SVELTO Kft	2534 Tát, Árpád u.67.	Raktározás, tárolás
Juhász József	2536 Nyergesújfalu, Felszabadulás tér 40.	Kőmegmunkálás
Király Bt	2536 Nyergesújfalu, Idom u. 7. I/8.	Fémmegmunkálás, fémszerkezet gyártása
Kis László	2500 Esztergom,	Csomagolás

	Csillag tér 9.	
KORONA-beck Bt	2536 Nyergesújfalu, Dózsa Gy.u.17.	Orvosi eszköz gyártása
LABO KFT	2536 Nyergesújfalu, Sallai u.24.	Nem veszélyes hulladék gyűjtése , hasznosítása
Lerner Róbert	2536 Nyergesújfalu, Kossuth L. u. 95.	Kőmegmunkálás
Toyo Seat Kft	2536 Nyergesújfalu, Ipari park 2.	Közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása
MSK STEEL Kft	2194 Tura, Bartók B.út 32.	Fémszerkezet gyártása
Rábl Ervin	2536 Nyergesújfalu, Béke tér 7.	Gépjárműjavítás- karbantartás
Schubert István	2536 Nyergesújfalu, Honvéd u.4.	Gépjárműjavítás- karbantartás
Szabó Béla	2536 Nyergesújfalu, Kossuth L.u.234.	Gépjárműjavítás- karbantartás
Szabó Lászlóné	2536 Nyergesújfalu, Kossuth L.u.8.	Textil, szőrme mosása, tisztítása
VASGYÚRÓK-F Sz. Kft	2230 Gyömrő, Ernő u.2/A.	Fémszerkezet gyártása
WHIDE-RANGING Kft	2541 Lábatlan, Dózsa Gy. Út 102.	Gépjárműjavítás- karbantartás
ZOLTEK Zrt	2536 Nyergesújfalu, Varga J. tér 1.	Máshová nem sorolt egyéb nemfém ásványi termék gyártása, vegyi szál gyártása, egyéb műanyag termék gyártása, raktározás, tárolás
PAL-KONT Kft	2536 Nyergesújfalu, Külterület 015/20 hrsz.	Raktározás, tárolás (kivéve mezőgazdasági termények, mezőgazdasági vegyi termékek, műtrágya, nitrogénvegyület raktározása, tárolása), nem veszélyes hulladék gyűjtése, hasznosítása, ártalmatlanítása
GYÜÉP Kft	2536 Nyergesújfalu, 0126/2	Nem veszélyes hulladék gyűjtése, hasznosítása, ártalmatlanítása
ATS Group Kft	1046 Budapest, Főti út 115.	Fűrészáru gyártás, egyéb fa-, parafatermék, fonott áru gyártása, falemezgyártás, tároló fatermék gyártása
ASSIST-TREND KFT	2541 Lábatlan, Rákóczi út 105.	Raktározás, tárolás (kivéve mezőgazdasági termények, mezőgazdasági vegyi termékek, műtrágya, nitrogénvegyület raktározása, tárolása)
SOFIDEL HUNGARY KFT.	2541 Lábatlan, Rákóczi út 159.	Háztartási eü-i papírtérmekek gyártása, raktározás, tárolás (kivéve mezőgazdasági termények, mezőgazdasági vegyi termékek, műtrágya, nitrogénvegyület raktározása, tárolása)
MEGAWATT VILLAMOSIPARI Kft.	2536 Nyergesújfalu, Kossuth L. u. 129.	Raktározás, tárolás 4. Áramelosztó, -szabályozó készülék gyártása 37. Fémmegmunkálás 38. Fémszerkezet gyártása 92. Nem háztartási hűtő, légállapot-szabályozó gyártása 99. Raktározás, tárolás (kivéve mezőgazdasági termények, mezőgazdasági vegyi termékek, műtrágya, nitrogénvegyület raktározása, tárolása) 116. Villamos motor, áramfejlesztő gyártása 117. Villamos világítóeszköz gyártása
TECHNICAL BASE 3 BT.	2536 Nyergesújfalu, Kossuth L. u.68.	Gépjárműjavítás- karbantartás
CEMBRIT Kft.	2536 Nyergesújfalu, Bécsi út 7.	Szálerősítésű cement gyártása
Nyergesi Pezsgőpince Kft.	2536 Nyergesújfalu, Kossuth L. u. 222.	Borászati termék előállítás, palackozás
Vertikál Közszolgáltató Nonprofit Zrt.	8154 Polgárdi, Bocskai u. 39.	31. Nem veszélyes hulladék hulladékgazdálkodási engedély köteles gyűjtése, hasznosítása, ártalmatlanítása 32. Veszélyes hulladék hulladékgazdálkodási engedély köteles gyűjtése, hasznosítása, ártalmatlanítása
Omega Bázis Kft.	2541 Lábatlan, Rákóczi u. 165.	99. Raktározás, tárolás (bio élelmiszer alapanyagok, segédanyagok)
ZOLTEK Zrt	2536 Nyergesújfalu,	19. Egyéb műanyag termék gyártása

	Varga J. tér 1.	99. Raktározás, tárolás (kivéve mezőgazdasági termények, mezőgazdasági vegyi termékek, műtrágya, nitrogénvegyület raktározása, tárolása)
LUCART Kft.	2509 Esztergom-Kertváros, Retek u. 1.	Háztartási, eü-i papírtérmekek gyártása,
Bencsics Alfréd	2536 Nyergesújfalu, Kossuth L.u 171.	43. Gépjárműjavítás, -karbantartás 46. Gumiabroncs újrafutóztatása, felújítása
Tóthné Zabari Marianna	2536 Nyergesújfalu, Kőlcsey u. 44.	1. Alsóruházat gyártása 70. Konfekcionált textiláru gyártása (kivéve: ruházat)

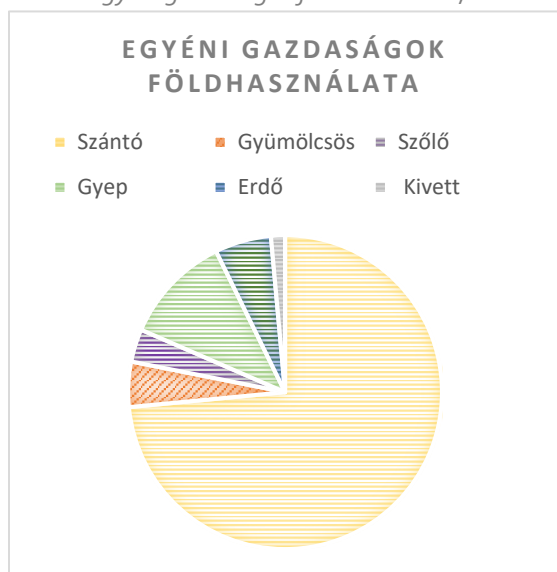
Forrás: <http://www.nyergesujfalu.hu/index.php/gazdasag/telephelyek>

MEZŐGAZDASÁG

A mezőgazdaságban működő vállalkozások száma az összes működő vállalkozás 1,12%-át teszi ki, mely alacsonyabb a megyére és az országra jellemző értékeknél. A mezőgazdasági termelés túlsúlyát a szántóföldi növénytermesztés adja. Az állattenyésztésben főként tyúk és sertés tartás meghatározó.

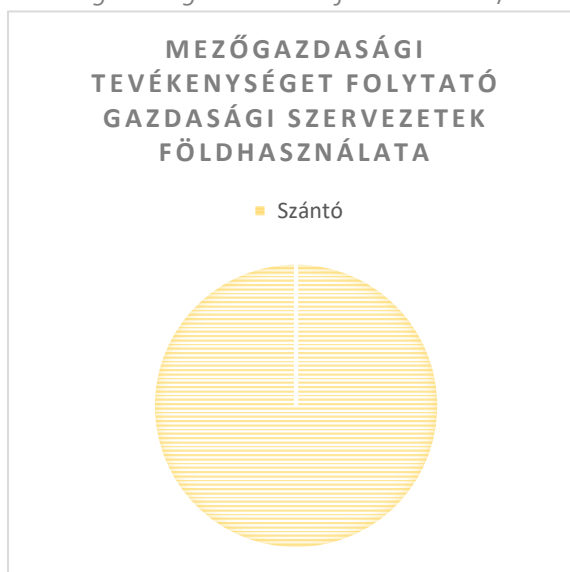
A KSH adatbázisában elérhetőek adatok az egyéni gazdaságok és a mezőgazdasági tevékenységet folytató szervezetek használatában lévő földterületekről. Mindkét esetben jellemző a szántó területek nagy aránya (73-100%). Az egyéni gazdaságok átlagosan 2,31 ha földterületen gazdálkodnak, míg nagyüzemi keretek között 226,42 ha az átlagosan használt földterület mérete. A mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek száma 2010-ben 1 db.

Egyéni gazdaságok földhasználata, 2010

Forrás: KSH

Mezőgazdasági szervezetek földhasználata, 2010

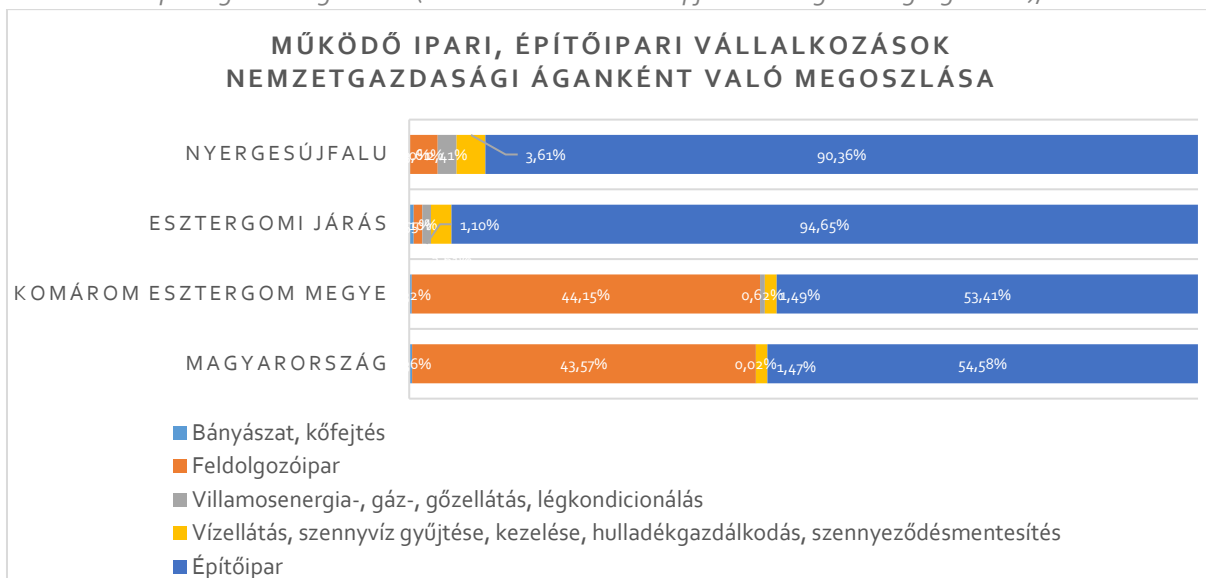
Forrás: KSH

IPAR

Az iparban működő vállalkozások száma az összes vállalkozás 27,49%-át tette ki, mely meghaladja az országos átlagot. Az egyes ipari ágazatok közül a feldolgozóipar és az építőipar jelentős a településen. Ebben az ágazatban működnek a település legjelentősebb vállalkozásai.

Az ipari ágazat megoszlása (vállalkozások száma alapján nemzetgazdasági áganként), 2016

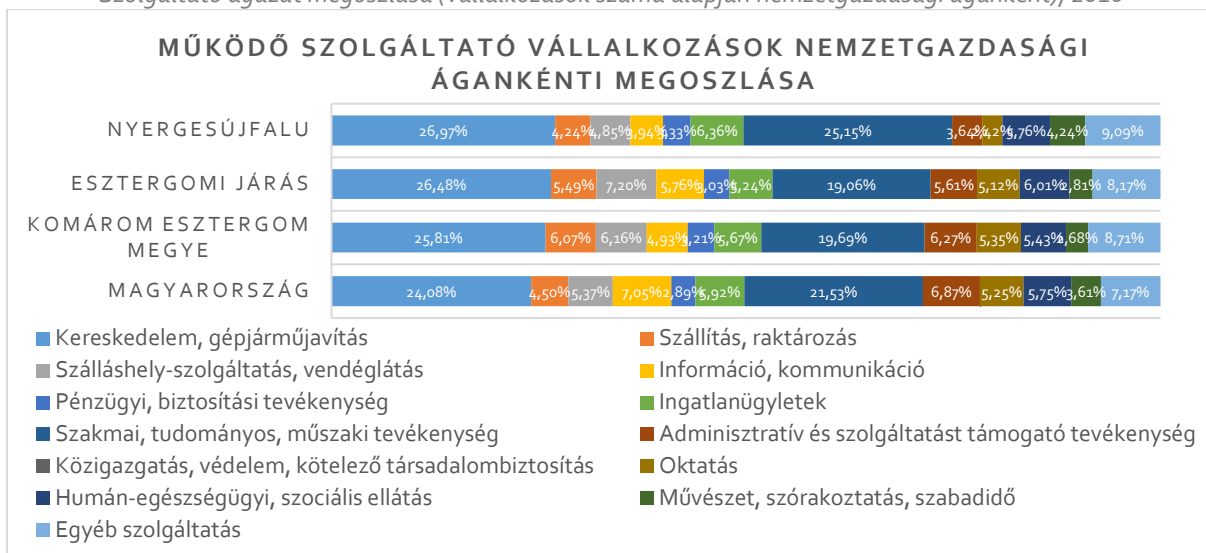

Forrás: KSH

SZOLGÁLTATÁSOK

Nyergesújfalun az összes működő vállalkozás 71,43% a tevékenykedik szolgáltatási ágazatban. A településen a legtöbb vállalkozás a kereskedelemben, gépjárműjavításban (26,97%) tevékenykedik. Relatív nagy súllyal fordulnak elő szakmai, tudományos, műszaki tevékenységgel (72), egyéb szolgáltatással (25,15%), ingatlanügyletekkel (6,36%), humán, egészségügyi, szociális tevékenységgel (5,76%) foglalkozó vállalkozások is.

Szolgáltató ágazat megoszlása (vállalkozások száma alapján nemzetgazdasági áganként), 2016

Forrás: KSH

A településen számos élelmiszer és egyéb kereskedelmi áruház található, emellett a Botond úton üzemanyagtöltő állomás is üzemel.

NYERGESÚJFALU KERESKEDELMI NYILVÁNTARTÁSA

- ◆ Sunshine szolárium
- ◆ Prenker Üzletház

- ◆ Zöltség-Trend Kft.
- ◆ Vegyeskereskedés
- ◆ SPAR SZUPERMARKET ÁRUHÁZ
- ◆ Nyergesújfalu Élelmiszer
- ◆ Vivien Illatszer, ajándék
- ◆ Hapci drogéria
- ◆ Lukoil üzemanyagtöltő állomás
- ◆ Gyógyvarázs Központ
- ◆ Alkatrészbolt
- ◆ KOMTEM Kft kirendeltség, temetkezési kellékek
- ◆ Kata vegyes élelmiszer
- ◆ Nyílászárók és tartozékai, festékek üzlete
- ◆ Euro Diszkont
- ◆ Süni Coop ABC
- ◆ Gazdabolt
- ◆ Evita Mini

Forrás: <http://www.nyergesujfalu.hu/Dokumentumok/cegek/ker4.pdf>

1.9.3. A GAZDASÁGI SZERVEZETEK JELLEMZŐI, FONTOSABB BERUHÁZÁSAI TELEPÜLÉST ÉRINTŐ FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSE

Nyergesújfaluban 2016-ban 462 vállalkozás működött, melynek 95,89%-a mikro-, 3,03%-a kisvállalkozás, 0,65%-a középvállalkozás, a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény alapján.

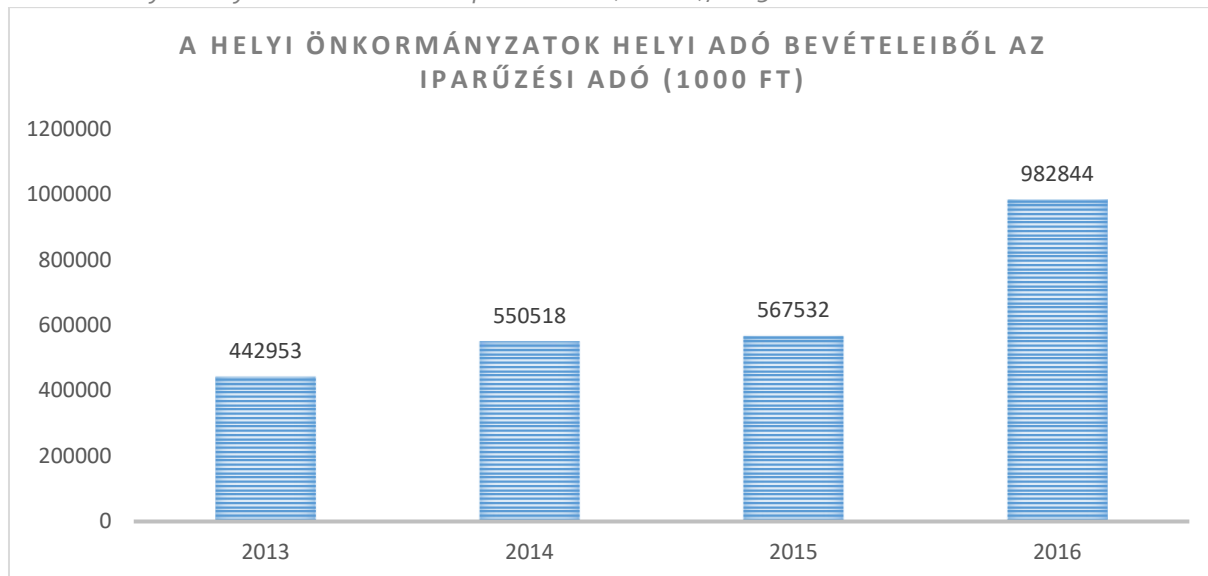
- „3. § (1) KKV-nak minősül az a vállalkozás, amelynek
- a) összes foglalkoztatotti létszáma 250 főnél kevesebb, és
  - b) éves nettó árbevétele legfeljebb 50 millió eurónak megfelelő forintösszeg, vagy mérlegfőösszege legfeljebb 43 millió eurónak megfelelő forintösszeg.
- (2) A KKV kategórián belül kisvállalkozásnak minősül az a vállalkozás, amelynek
- a) összes foglalkoztatotti létszáma 50 főnél kevesebb, és
  - b) éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 10 millió eurónak megfelelő forintösszeg.
- (3) A KKV kategórián belül mikrovállalkozásnak minősül az a vállalkozás, amelynek
- a) összes foglalkoztatotti létszáma 10 főnél kevesebb, és
  - b) éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 2 millió eurónak megfelelő forintösszeg.”

Forrás: 2004. évi XXXIV. tv. 3. §

Továbbá 2 db (0,43%) nagyvállalkozás is található Nyergesújfalun.

Az önkormányzat helyi iparűzési adóból származó bevételt az elmúlt években erősen változó tendencia jellemezte, 2016-ban az iparűzési adóból származó bevétel 98284400 Ft.

Az önkormányzat helyi adó bevételeiből az iparűzési adó (1000 Ft), 2013-2016

Forrás: <http://nyergesujfalu.hu/>

1.9.4. A GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉGET BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK (ELÉRHETŐSÉG, MUNKAERŐ KÉPZETTSÉGE, K+F STB)

A település elérhetőségét az 1.1. *Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok* fejezetben bemutattuk, ugyan a település nem rendelkezik gyorsforgalmi összeköttetéssel, közúti közlekedési kapcsolatai logisztikai szempontból pozitívnak minősülnek. A településen a közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya az átlagosnál kissé alacsonyabb munkaerő képzettségre utal.

A gazdasági infrastruktúra potenciális elemeit képezik a közlekedési infrastruktúra elemei, a település a 10-es számú főút mentén helyezkedik el, ez által jól megközelíthető, valamint a településen elhelyezkedő ipari park, amely zöldmezős beruhásként 2000-ben kapta meg az ipari park elnevezést, a terület beépíthetősége jó, északról határolja az Esztergom – Almásfüzitő vasútvonal, délről pedig a 10.-es számú főút.

1.9.5. INGATLANPIACI VISZONYOK (KERESLET-KÍNÁLAT)

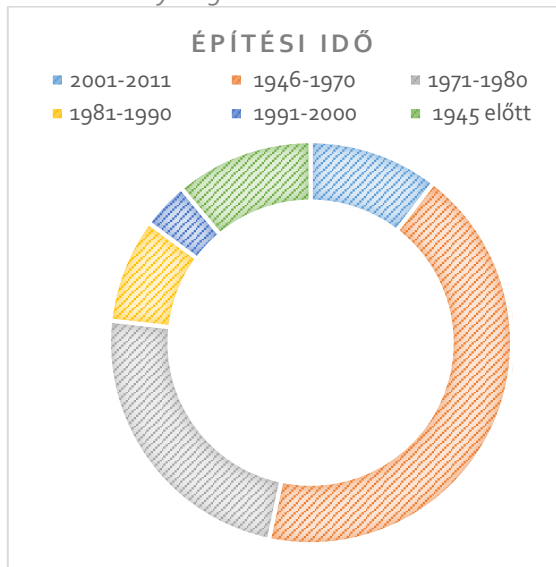
A Központi Statisztikai Hivatal Tájékoztatói adatbázisa részletes adatokkal rendelkezik Nyergesújfalu lakásállományáról. A lakások mennyiségéről 2001-től állnak rendelkezésre adatok, ezen időszak alatt a lakások száma kismértékű növekedést mutatott. Nyergesújfalu területén 2017-ben 3095 db lakás volt. Ezt összevetve a földhivatali alaptérkép lakóépületeinek darabszámával (2413 db) elmondható, hogy a településen kevesebb a többlakásos lakóház.

A lakásállomány 2001 és 2017 között összességében 12,42%-kal nőtt. A statisztikai adatok szerint folyamatosan növekvő tendenciájú lakásépítés 2000-2014 között volt jellemző, a megszűnő lakások száma 2000 óta összesen 13 db volt. Az önkormányzati bérlakások állomány jellemzőivel a 1.10.5. *Lakás- és helyiséggazdálkodás* alfejezetben foglalkozunk részletesen.

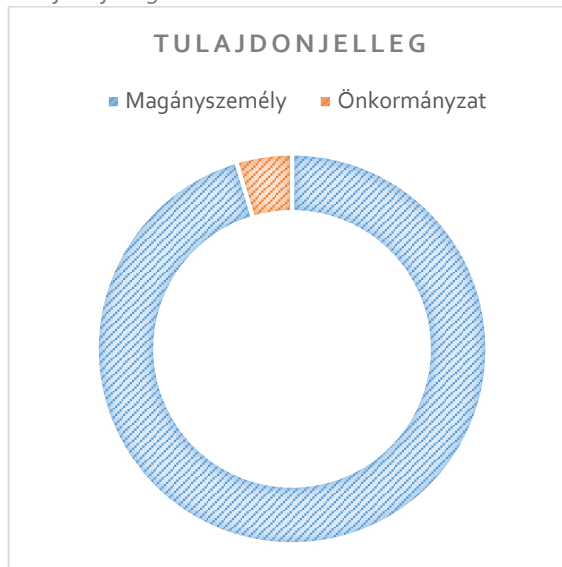
A KSH 2011-es népszámlálási adatai lakásállományra vonatkozó adatai közül a továbbiakban az építési időre, tulajdonviszonyra, szobák számára, alapterületre, lakások számára és komorfokozatra vonatkozó adatokat tekintjük át.

A település lakásainak 54%-a 1970 előtt, 35%-a 1971 és 2000 között, 11%-a 2001 és 2011 között épült. Az épületek 95,39%-a magánszemélyek, 4,61%-a önkormányzati, 0,50%-a tulajdonában állt.

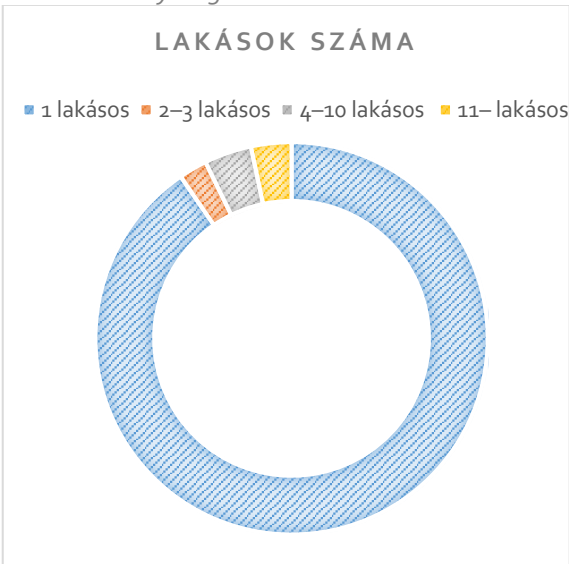
Lakásállomány megoszlása I.

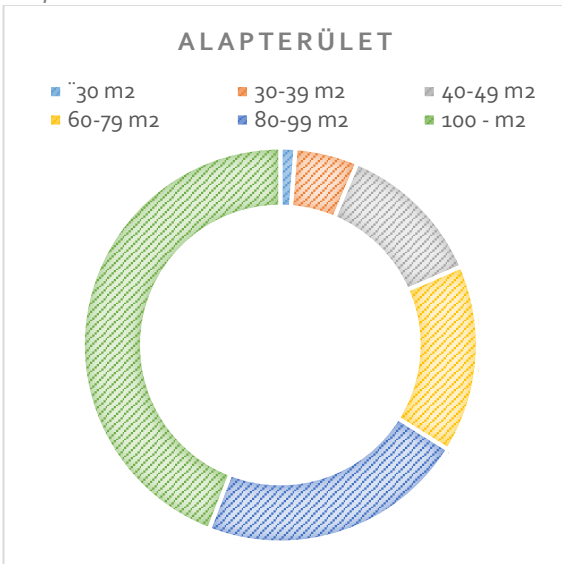
Tulajdonjellel

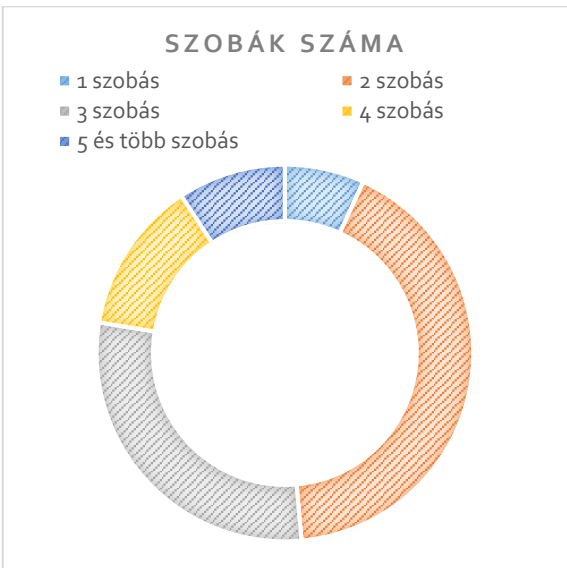
Lakásállomány megoszlása II.

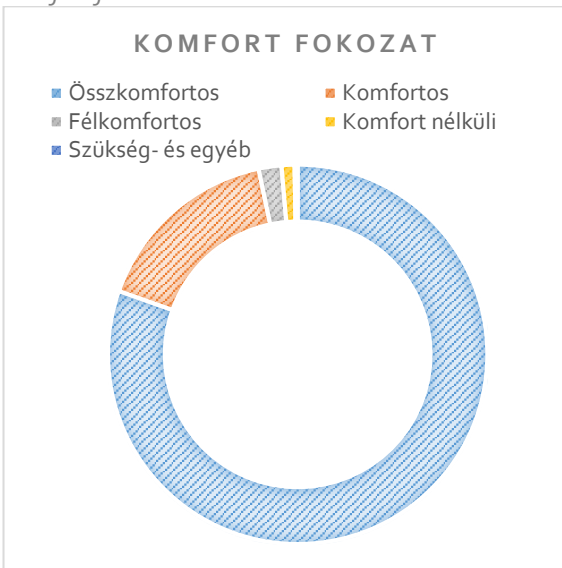
Alapterület

Szobák száma

Komfort fokozat

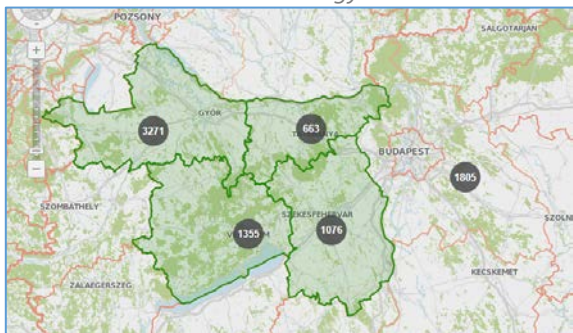

Forrás: Népszámlálás, 2011

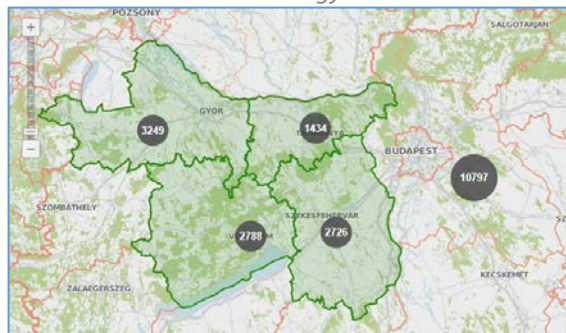
Forrás: Népszámlálás, 2011

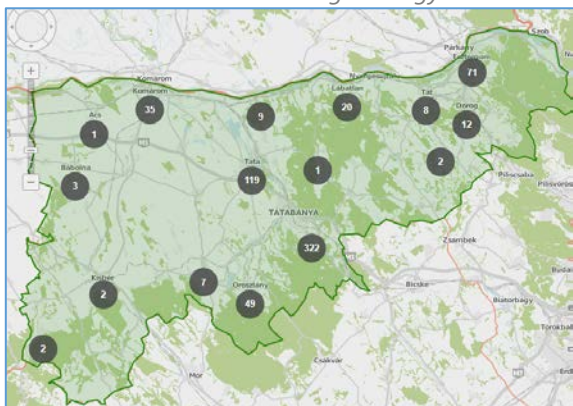
Lakás kínálat a szomszédos megyék tükrében

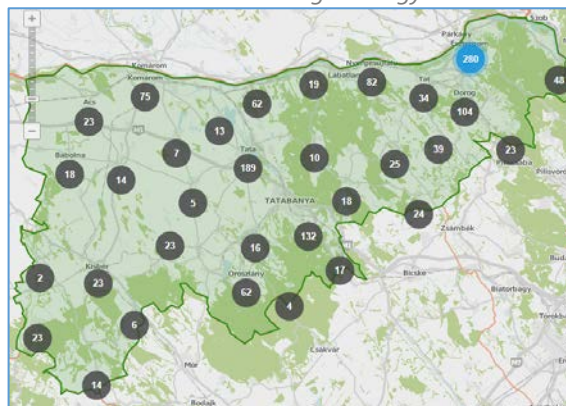
Ház kínálat a szomszédos megyék tükrében

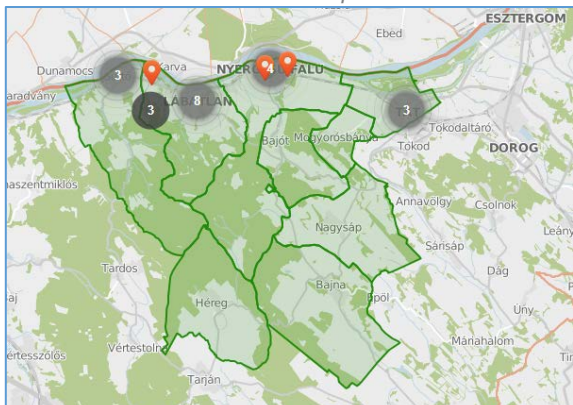
Lakás kínálat Komárom-Esztergom megyében

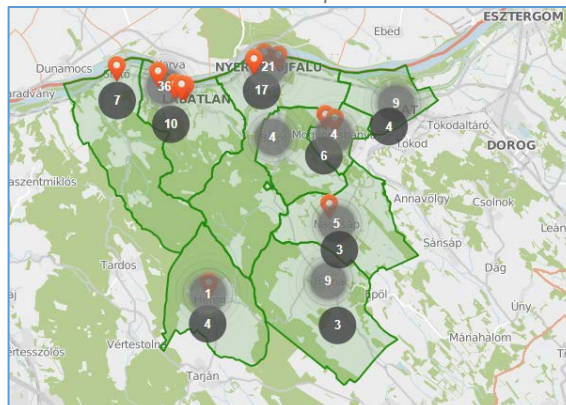
Ház kínálat Komárom-Esztergom megyében

Lakás kínálat a szomszédos települések tükrében

Ház kínálat a szomszédos települések tükrében

Forrás: <https://ingatlan.com>

A lakóházakban található lakások száma szerinti megoszlást tekintve az épületek túlnyomó többsége (90,44%) 1 lakásos, elenyésző része 2-3 lakásos (2,33%), 4-10 lakásos (3,90%), illetve 11 és több lakásos (3,32%). Az alapterület szerinti megoszlás változatos, az 50 m² alatti lakások aránya 18%, a 100 m² felettieké 44%.

A szobák számát vizsgálva közel egyenlő arányban vannak jelen a kétszobás (42%), a hámszobás (29%), illetve a négy- és többszobás (21%) lakások. Az egyszobás lakások arány 7%. Az állomány 96%-a komfortos, vagy összkomfortos, mindössze 4%-a félkomfortos, komfort nélküli, szükség és egyéb lakás.

A jelenlegi kínálatot az Ingatlan.com (<http://ingatlan.com/>) adatai alapján vizsgáltuk. Egyaránt néztük a lakás és ház vásárlási lehetőségeket. Megyei tekintetben elmondható, hogy mind lakás (663 db) mind ház (1434 db) tekintetében Komárom-Esztergom megyében a legalacsonyabb a kínált ingatlanok száma. Megyén belül Tatabánya (322 db), Tata (119 db), Esztergom (71 db) rendelkeznek a legtöbb eladásra kínált lakással, míg házak esetében Esztergom (280 db), Tata (189 db), Tatabánya

(132 db) a sorrend, továbbá itt meg kell említeni még Dorogot (104 db) is. Nyergesújfalu és közvetlen szomszédai tekintetében a következő megállapításokat tettük. A lakás kínálat a korábbi léptékekhez képest itt is jóval alacsonyabb, mint házaké. Eladó lakás Süttön (3 db), Lábatlanban (11 db), Nyergesújfalu (4 db) és Táton (3 db) található csak jellemzően a Dunához közelebb eső központi részeken. Eladó ház a lakásokkal ellentétben már minden környező településen megtalálható. Legmagasabb számban Lábatlanon (46 db) és Nyergesújfalu (38 db) található. *Forrás: <https://ingatlan.com> december*

ÖSSZEGZÉS:

A TELEPÜLÉSEKEN VISZONYLAG ÁLLANDÓ AZ EZER LAKOSRA JUTÓ VÁLLALKOZÁSOK SZÁMA, MELY ÉRTÉK JELENTŐSEN ELMARAD A TÉRSÉGI ÉS ORSZÁGOS ADATOKTÓL. AZ EGYES GAZDASÁGI ÁGAZATOK KÖZÜL A SZOLGÁLTATÁSOK ÉS AZ IPAR, ÉPÍTŐIPAR DOMINÁLNAK, MÍG A MEZŐGAZDASÁGBAN MŰKÖDŐ VÁLLALKOZÁSOK KISEBB ARÁNYBAN VANNAK JELEN. A MŰKÖDŐ VÁLLALKOZÁSOK 71,43%-A TEVÉKENYKEDETT A SZOLGÁLTATÓ SEKTORBAN 2016-BAN.

LAKÁSÁLLOMÁNYA 2001-2017 KÖZÖTT 12,42%-KAL NŐTT, A LAKÓHÁZAKBAN JELLEMZŐEN 1 LAKÁS TALÁLHATÓ (90,44%). AZ ALAPTERÜLETEK SZERINTI MEGOSZLÁS VÁLTOZATOS. A JELENLEGI INGATLAN PIACOT VIZSGÁLVA MEGÁLLAPÍTHATÓ, HOGY MIND A MEGYÉBEN MIND NYERGESÚJFALUN AZ ELADÁSRA KÍNÁLT INGATLANOK KÖZÜL JÓVAL NAGYOBB AZ ELADÓ HÁZAK SZÁMA A LAKÁSOKÉNÁL.

1.10. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE

1.10.1. KÖLTSÉGVETÉS, VAGYONGAZDÁLKODÁS, GAZDASÁGI PROGRAM

KÖLTSÉGVETÉS

A település költségvetéséről a Nyergesújfalu Város Önkormányzat képviselő-testületének 3/2018. (II.16.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2018. évi költségvetéséről rendelkezik.

„2.§ (1) Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testülete Nyergesújfalu Város Önkormányzata 2018. évi költségvetésének tárgyévi kiadási főösszegét 4 613 125 288 forintban, tárgyévi bevételi főösszegét 1 903 151 818 forintban állapítja meg a 2.melléklet szerint. A tárgyévi költségvetési bevételek és kiadások különbözeteként megállapítja a hiány összegét 2 709 973 470 forint összegben.

(2)A költségvetésben tervezett tárgyévi költségvetési bevételek és tárgyévi kiadások közötti egyensúlyt a finanszírozási bevételek teremtik meg. A tárgyévi hiányt 1 827 946 740 forint forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése, 263 115 671 forint előző évi költségvetési maradvány igénybevétele és 608 861 318 forint központi, irányító szerve támogatás finanszírozza.”

Nyergesújfalu Város Önkormányzatának éves költségvetése bevételek, kiadások, költségvetési egyenleg tekintetében az alábbiak szerint alakult az elmúlt két évben.

Az önkormányzat költségvetési mérlege, 2017-2018

	2018	2017
Bevételek	1 903 151 818	4 508 112 485
Kiadások	4 613 125 288	4 423 516 613
Egyenleg	-2 709 973 470	84 595 872

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

VAGYONGAZDÁLKODÁS

Az önkormányzat vagyongazdálkodását Nyergesújfalu Város Önkormányzat képviselő-testületének 10/2016. (VII.06) önkormányzati rendelete határozza meg. A rendelet 1. sz. melléklete a forgalomképtelen törzsvagyon, 2. sz. melléklete a korlátozottan forgalomképes törzsvagyon, 3. sz. melléklete a forgalomképes üzlet vagyon sorszáját, helyrajzi számát és megnevezését tartalmazza.

„3.§ Az önkormányzat törzsvagyonába a nemzeti vagyonról szóló törvény és e rendelet által forgalomképtelen vagy korlátozottan forgalomképes önkormányzati vagyonelemek tartoznak, amelyek közvetlenül az önkormányzati feladat-és hatáskör ellátását vagy közhatalom gyakorlását szolgálják.

4. § (1) Az önkormányzat forgalomképtelen törzsvagyonának felsorolását e rendelet 1. melléklete tartalmazza.

(2) Az önkormányzat korlátozottan forgalomképes törzsvagyonának felsorolását e rendelet 2 melléklete tartalmazza.

(3) Az önkormányzat üzleti vagyona mindazon vagyontárgy, amely nem tartozik e rendelet 4. § (1) – (2) bekezdésében meghatározott vagyona körébe.”

Forrás: 10/2016. VIII.06.) önkormányzati rendelet 3 §, 4 §

GAZDASÁGI PROGRAM

Nyergesújfalu Város Önkormányzat Képviselő-testülete 80/2015. (IV. 22.) határozatával fogadta el a település 2015-2019. időszakra szóló gazdasági programját.

A gazdasági program célja, hogy az önkormányzat képviselő- testülete egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és fejlődjön. Helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A képviselő-testület a gazdasági programban meghatározottakat figyelembe véve hozza meg gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntéseit, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítésére és összeállítására.

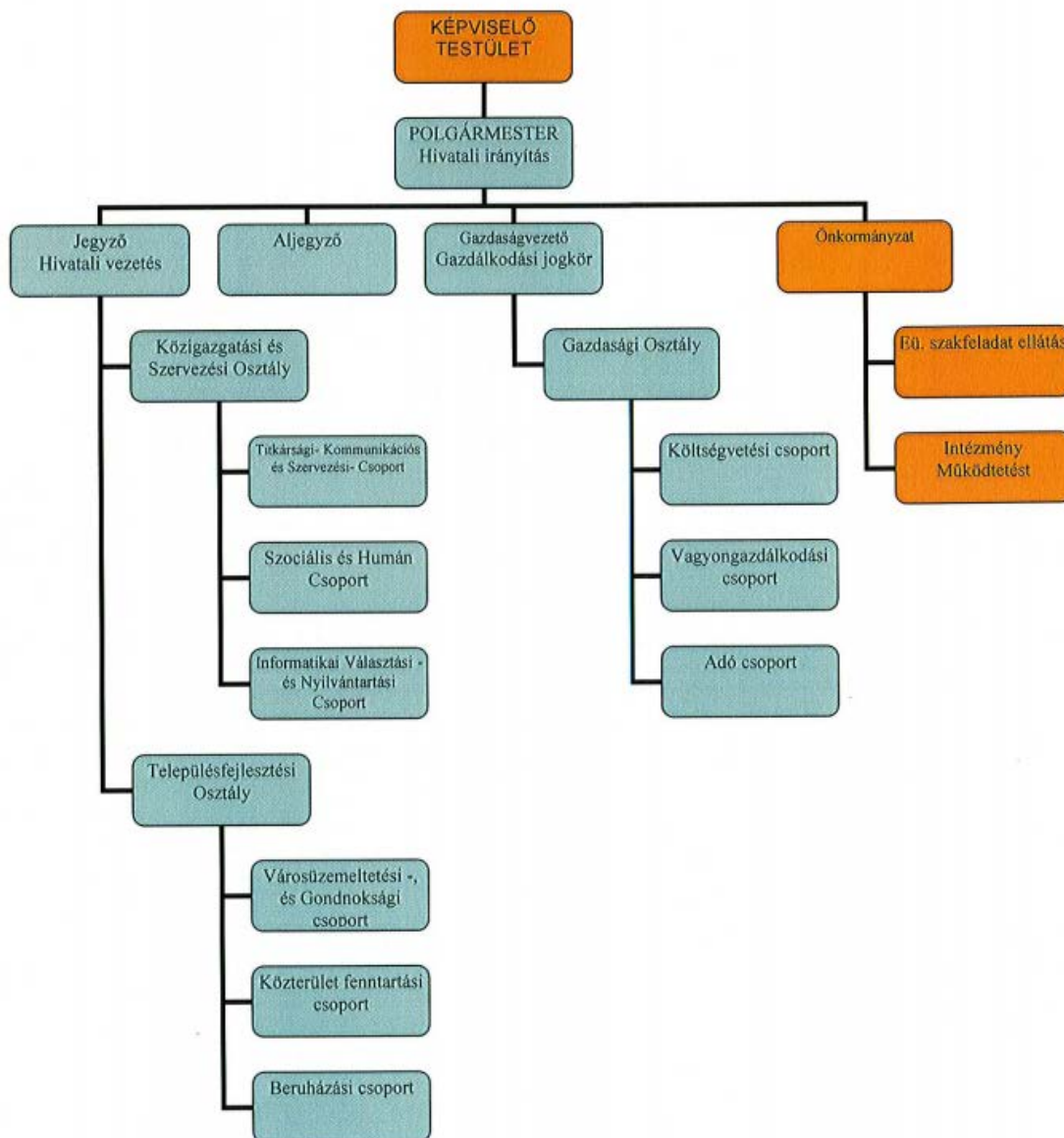
Nyergesújfalu fő fejlesztési elképzelései, irányai a Gazdasági Program felülvizsgálata alapján:

- ◆ Pénzgazdálkodás, vagyongazdálkodás
- ◆ Egészségügyi ellátás fejlesztése
- ◆ Szociális ellátórendszer, munkahelyteremtés
- ◆ Köznevelés
- ◆ Kulturális, közösségi élet
- ◆ Sportélet, egészséges élet
- ◆ Parkfenntartás
- ◆ Környezet és természetvédelem
- ◆ Idegenforgalom, turizmusfejlesztés
- ◆ Informatikai ágazat
- ◆ Városmarketing javítása
- ◆ Nemzetközi kapcsolatok
- ◆ A közbiztonság helyi feladatainak ellátása

Forrás: Nyergesújfalu Város Önkormányzatának Gazdasági Programjának Felülvizsgálata, 2015-2019

1.10.2. AZ ÖNKORMÁNYZAT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉGE, INTÉZMÉNYRENDSZERE

A polgármesteri hivatal szervezeti felépítése

³ 🏠 = Polgármesteri Hivatal, mint költségvetési szerv, alapító okirat szerinti feladatai.

♣️ = Önkormányzat, (Nyergesújfalu város) költségvetési szervén kívüli szakfeladatai

Forrás: Nyergesújfalu Város Polgármesteri Hivatalának Szervezeti és Működési Szabályzata

1.10.3. GAZDASÁGFEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉG

A település Gazdaságfejlesztési Programjában a megvalósítandó feladatok és elképzelések között megfogalmazott gazdaságfejlesztéssel kapcsolatos teendőit. A Gazdasági Program részleteit a 1.10.1. *Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program* fejezet tartalmazza.

1.10.4. FOGLALKOZTATÁSPOLITIKA

Nyergesújfalu Város Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2018. (II.16.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2018. évi költségvetéséről rendelkezik az önkormányzat és intézményeinek 2018. évi létszám kimutatásáról, mely az alábbiak szerint épül fel a 10. melléklet Önkormányzat és intézményei 2018. évi engedélyezett létszámkeret összesítője alapján:

	Főfoglalkozásúak	Részfoglalkozásúak	Nyugdíjasok	Mellékfoglalkozásúak	Választott tisztségviselők	Összesen
Önkormányzat és Polgármesteri Hivatal összesen	64	5	0	0	8	77
Óvodai nevelési, bölcsődei, valamint könyvtári és közművelődési feladatot ellátó intézmények	74	1	0	0	0	75
Önkormányzat összesen	138	6	0	0	8	152

Forrás: 3/2018. (II.16.) önkormányzati rendelete 10. melléklet

A Hivatal a következő belső szervezeti egységekre tagolódik a Nyergesújfalu Város Polgármesteri Hivatalának Szervezeti és Működési Szabályzata alapján:

- ◆ Közigazgatási és Szervezési osztály 11 fő
- ◆ Településfejlesztési Osztály 9 fő + 25 fő közfoglalkoztatott
- ◆ Gazdasági Osztály 9 fő
- ◆ Eü. Szakfeladata ellátás 6 fő
- ◆ Intézményműködtetést ellátó 24 fő

1.10.5. LAKÁS- ÉS HELYSÉGGAZDÁLKODÁS

Az önkormányzat lakás- és helységgazdálkodását Nyergesújfalu város Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2011.(XI.3.) számú önkormányzati rendelete a lakások és helyiségek bérletéről szabályozza.

A lakások hasznosítási módjai:

„2. § (1) Önkormányzati lakás nem lakás céljára nem adható bérbe.

(2) Önkormányzati lakás bérbe adható:

- a) szociális jelleggel*
- b) tevékenységhez kötötten*
- c)1 piaci alapon”*

Bérbeadható önkormányzati bérlakások

Megnevezés	Lakások száma 2017 (db)
Szociális helyzet alapján bérbeadható önkormányzati bérlakások	78
Közérdekű bérlakások	3
A szakemberek elhelyezés céljából bérbeadható lakások	13

Forrás: Nyergesújfalu Gazdasági Programjának 2015-2019 felülvizsgálata

1.10.6. INTÉZMÉNYFENNTARTÁS

Nyergesújfalu Város Önkormányzat képviselő-testületének 3/2017. (II.16.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2018. évi költségvetéséről az önkormányzaton és a Polgármesteri Hivatalon túl a Nyergesújfalu Bóbita Óvoda és Bölcsődét, Nyergesújfalu Napsugár Óvodát, Nyergesújfalu Benedek Elek Óvodát, valamint az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtárát nevesíti a költségvetések során.

A NYERGESÚJFALUI POLGÁRMESTERI HIVATAL KÖLTSÉGVETÉSE

Személyi juttatások	149 537 942 Ft
Munkaadókat terhelő járulékok és szoc.hj. adó	36 032 370 Ft
Dologi kiadások	26 891 000 Ft
Beruházások	5 181 000 Ft

A NYERGESÚJFALUI BÓBITA ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE KÖLTSÉGVETÉSE

Személyi juttatások	98 427 525 Ft
Munkaadókat terhelő járulékok és szoc.hj. adó	22 727 000 Ft
Dologi kiadások	34 276 072 Ft
Beruházások	590 550 Ft

A NYERGESÚJFALUI NAPSUGÁR ÓVODA KÖLTSÉGVETÉSE

Személyi juttatások	58 038 950 Ft
Munkaadókat terhelő járulékok és szoc.hj. adó	12 378 000 Ft
Dologi kiadások	15 983 995 Ft
Beruházások	1 987 550 Ft

NYERGESÚJFALUI BENEDEK ELEK ÓVODA KÖLTSÉGVETÉSE

Személyi juttatások	70 243 400 Ft
Munkaadókat terhelő járulékok és szoc.hj. adó	14 742 000 Ft
Dologi kiadások	21 400 105 Ft
Beruházások	2 603 500 Ft

ADY ENDRE MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR KÖLTSÉGVETÉSE

Személyi juttatások	29 706 000 Ft
Munkaadókat terhelő járulékok és szoc.hj. adó	6 270 000 Ft
Dologi kiadások	31 905 100 Ft
Beruházások	698 500 Ft

1.10.7. ENERGIAGAZDÁLKODÁS

A megújuló energiaforrások alkalmazási lehetőségeiről az 1.16.2.2. *Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei* fejezetben írunk.

ÖSSZEGZÉS:

NYERGESÚJFALU VÁROS A 2015-2019. KÖZÖTTI IDŐSZAKRA RENDELKEZIK GAZDASÁGI PROGRAMMAL, AMELY A TELEPÜLÉS FŐ FEJLESZTÉSI FELADATAIT MEGHATÁROZZA.

1.11. TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

A 2011. évi CLXXXIX. törvény – Magyarország helyi önkormányzatairól – 13. §-a meghatározza a helyi önkormányzatok feladatait.

„13. § (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

- 1. településfejlesztés, településrendezés;*
- 2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);*
- 3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;*
- 4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;*
- 5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);*
- 6. óvodai ellátás;*
- 7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadóművészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;*
- 8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;*
- 8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;*
- 9. lakás- és helyiséggazdálkodás;*
- 10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;*
- 11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;*
- 12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;*
- 13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;*
- 14. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétfégi árusítás lehetőségét is;*
- 15. sport, ifjúsági ügyek;*
- 16. nemzetiségi ügyek;*
- 17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;*
- 18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;*
- 19. hulladékgazdálkodás;*
- 20. távhőszolgáltatás;*
- 21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.”*

Forrás: 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§

Önként vállalt önkormányzati feladatok:

- ◆ Önkormányzatok és önkormányzati hivatalok jogalkotó és általános igazgatási tevékenysége
- ◆ Országos és helyi nemzetiségi önkormányzatok igazgatási tevékenysége
- ◆ Adó-, vám- és jövedéki igazgatás
- ◆ Köztemető-fenntartás és –működtetés
- ◆ Az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok
- ◆ Más szerv részére végzett pénzügyi-gazdálkodási, üzemeltetési, egyéb szolgáltatások
- ◆ Informatikai fejlesztések, szolgáltatások
- ◆ Országgyűlési, önkormányzati és európai parlamenti képviselő-választásokhoz kapcsolódó tevékenységek
- ◆ Kiemelt állami és önkormányzati rendezvények
- ◆ Önkormányzatok elszámolásai a központi költségvetéssel
- ◆ Központi költségvetési befizetések
- ◆ Támogatási célú finanszírozási műveletek

- ◆ Rövid időtartamú közfoglalkoztatás
- ◆ Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás
- ◆ Országos közfoglalkoztatási program
- ◆ Út, autópálya építése
- ◆ Híd, alagút építése
- ◆ Közutak, hidak, alagutak üzemeltetése, fenntartása
- ◆ Kerékpárutak üzemeltetése, fenntartása
- ◆ Piac üzemeltetése
- ◆ Hulladékgazdálkodás igazgatása
- ◆ Szennyvíz gyűjtése, tisztítása, elhelyezése
- ◆ Szennyvízcsatorna építése, fenntartása, üzemeltetése
- ◆ Lakáshoz jutást segítő támogatások
- ◆ Településfejlesztés igazgatása
- ◆ Vízellátással kapcsolatos közmű építése, fenntartása, üzemeltetése
- ◆ Közvilágítás
- ◆ Zöldterület-kezelés
- ◆ Város-, községgazdálkodási egyéb szolgáltatások
- ◆ Háziorvosi alapellátás
- ◆ Járóbeteggyógyító szakellátása
- ◆ Fogorvosi alapellátás
- ◆ Foglalkozás-egészségügyi alapellátás
- ◆ Család és névelési egészségügyi gondozás
- ◆ Ifjúság-egészségügyi gondozás
- ◆ Sportlétesítmények, edzőtáborok működtetése és fejlesztése
- ◆ Közművelődési-közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése
- ◆ Közművelődés-hagyományos közösségi kulturális értékek gondozása
- ◆ Civil szervezetek működési támogatása
- ◆ Civil szervezetek programtámogatása
- ◆ Határon túli magyarok egyéb támogatásai
- ◆ Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
- ◆ Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai
- ◆ Köznevelési intézmény 5-8. évfolyamán tanulók nevelésével, oktatásával összefüggő működtetési feladatok
- ◆ Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
- ◆ Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben
- ◆ Betegséggel kapcsolatos pénzbeli ellátások, támogatások
- ◆ Gyermek napközbeni ellátása
- ◆ Gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátások
- ◆ Munkanélküli aktív korúak ellátásai
- ◆ Lakóingatlan szociális célú bérbeadása, üzemeltetése
- ◆ Egyéb szociális pénzbeli és természetbeni ellátások, támogatások
- ◆ Esélyegyenlőség elősegítését célzó tevékenységek és programok
- ◆ Önkormányzatok funkcióra nem sorolható bevételei államháztartáson kívülről
- ◆ Forgatási és befektetési célú finanszírozási műveletek

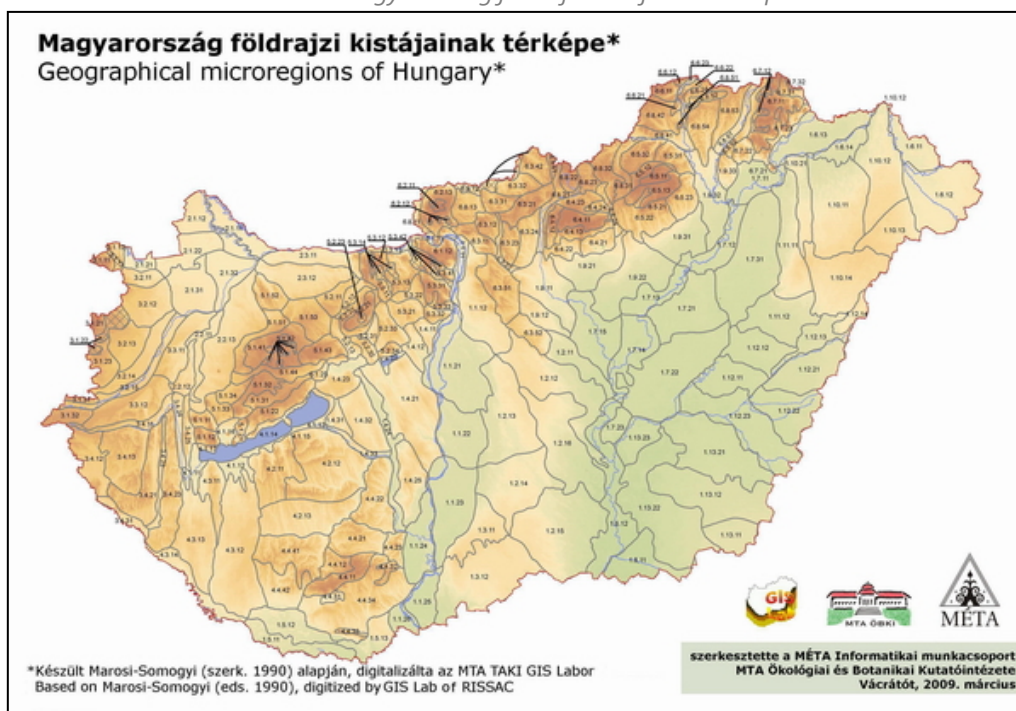
Forrás: 4. melléklet a 8/2013.(IV.29.) önkormányzati rendelethez

1.12. A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA

1.12.1. TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK

Nyergesújfalu a Dunántúli-dombság északi részén fekszik, a Duna jobb partján. Magyarország földrajzi tájegységeit tekintve a közigazgatási területe a Kisalföldhöz tartozó Almás–Táti-Duna-völgyre és a Dunántúli-középhegység részét képező Központi-Gerecsére és Gerecsei kismedencék esik. [Isd. Térképmelléklet: Földrajzi kistájak, Vegetációs táj]

Magyarország földrajzi kistájainak térképe

Forrás: <http://www.novenyzetiterkep.hu/node/407>

GEOLÓGIAI ADOTTSÁGOK

A település közigazgatási területe két kistáj területén fekszik, ebből a nagyobbik részt a Központi-Gerecse teszi ki. A település központi része az Almás-Táti-Duna-völgyén fekszik, a völgy alapja oligocén és miocén agyag, amelyre ártéri homok és kavics tevődik hozzá, a terület geotermikus gradiens értéke magas.

A Központi-Gerecse geológiai adottságait tekintve karsztosodó triász és jura mészkő építi fel, de előfordul kréta homok és eocén márga is. A kistáj gazdag építőkövekben, ezek közül a leghíresebb a jura időszaki vörös mészkő („piszkei márvány”). A település a lehetőségeket kihasználva üzemelteti a cementgyárat, amelyhez az alapanyagot a város területén található márga és mészkő adja. *Forrás: Kistájkataszter*

A település geológiai viszonyainak meghatározásához a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet térképeit használtuk fel.

Felszíni földtani képződmények Nyergesújfalu közigazgatási területén

Név	Litológia
Folyóvízi üledék (IIa terasz)	Folyóvízi üledék (IIa terasz)
Folyóvízi üledék (IIb terasz)	folyóvízi üledékek (IIb terasz üledékei)
Csolnoki Agyagmárga Formáció	agyagmárga, márga; sok nagyforaminiferával
Folyóvízi aleuritós homok	aleuritós homok

Név	Litológia
Fluvioeolikus homok	homok
Mányi Formáció	meszes aleurit, agyagos aleurit, homok és homokkő váltakozása; konglomerátum, kőszénzinórok, tarkaagyag betelepülések
Dachsteini Mészkeő Formáció	Megalodontaceae kagylókat tartalmazó, jellegzetesen lofer ciklusú mészkeő
Folyóvízi üledék	folyóvízi üledékek összevontan
Édesvízi mészkeő	Édesvízi mészkeő
Szépvölgyi Mészkeő Formáció	mészkeő, mészmarga, gyakori-tömeges Nummulites, Discocyclina, Lithothamnium maradvánnyal
Lábatlani Homokkő Formáció	közép-durvaszemű kavicsos homokkő; homokos márga, márga, aleurit, agyagmárga; mátrixvázú konglomerátum, homokos mészkeő
Proluviális-deluviális üledék	proluviális-deluviális üledékek általában
Lősz	lősz

Forrás: Magyarország földtani térképe 1:100 000, <http://map.mfgi.hu/fdt100/>

DOMBORZATI ADOTTSÁGOK

A közigazgatási terület északi része a Duna jobb partján található, a folyó mentén az ártéri tszf-i magasság 110 méter alatt van, az ennél magasabb körülbelül 150 méter magas teraszfelszíneket általában a Gerecséhez számítják már. A relatív relief értéke 2-5 m/km², a völgsűrűség értéke átlagosan 0,77 km/km². Az árterek kedvező lehetőséget biztosítanak termelőhely létesítésére, a teraszlépcsők pedig az északi kitettséget biztosítják.

A település nagyobb része tartozik a Központi-Gerecse kistájhoz, amelynek a domborzatát aprólékos tagoltság és nagy relatív relief jellemzi (90 m/km²), sasbércsorozatok maradványai valamint eróziós völgyek szabdalják fel a kistájat, domborzati adottságait tekintve erdőgazdálkodásra alkalmas. *Forrás: Kistájkataszter*

Nyergesújfalu domborzati adottságainak vizsgálatát az ASTER digitális terepmodell felhasználásával végeztük el. *Forrás: <https://earthexplorer.usgs.gov/>* A vizsgálat során a magassági, kitettségi, illetve lejtőviszonyokat elemeztük. A település legalacsonyabb pontja a Duna mentén található, a legmagasabb pontja a Kis-Pisznice 525 m-rel. *[lsd. Térképmelléklet: Tengerszint feletti magasság]*

A kitettségi vizsgálat megmutatja, hogy az egyes lejtők melyik égtáj felé néznek. A kitettségi vizsgálat során kiemelt fontosságú a déli kitettségi lejtők területi beazonosítása, mivel ezek benapozási feltételei a legkedvezőbbek, itt alakulnak ki legkisebb eséllyel fagyzugok. A déli kitettségi lejtők kedvezőek a szőlő-, és gyümölcsstermesztés számára, továbbá melegkedvelő növények telepíthetőek. Nyergesújfalu területén egységesen értelmezhető nagyobb kiterjedésű déli kitettségi területek a közigazgatási terület déli és keleti részén található. *[lsd. Térképmelléklet: Kitettség]*

Nyergesújfalu területekének nagy része 17% alatti lejtéssel bír. Meredek lejtésű területek főként Gerecséhez, valamint a Szarkás-hegyhez, Búzás-hegyhez köthető. Ezen területek művelés szempontjából korlátozó tényezőként lépnek fel, így elsősorban gyümölcsként, vagy erdőként hasznosíthatóak. A lejtők meredekség vizsgálatát az alábbi csoportosítás szerint végeztük el. *[lsd. Térképmelléklet: Lejtés]*

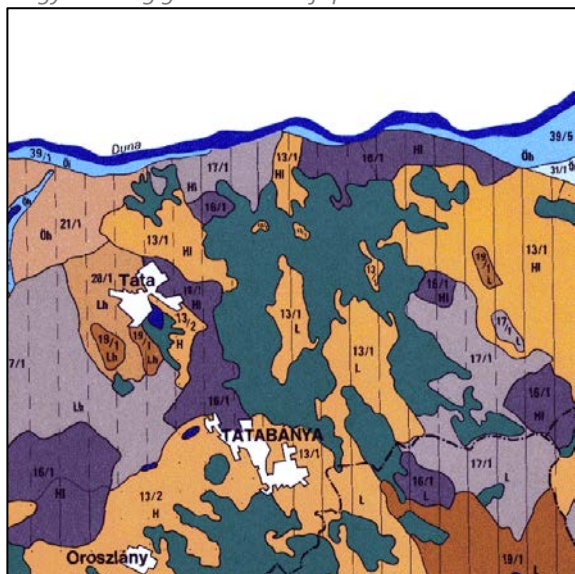
Lejtők

Lejtőkategória	Lejtés [%]	Minősítés	Megjegyzés
I.	< 5 %	Sík	Erózió hatása nem jellemző
II	5 -12 %	Enyhén lejtős	Gépesítési, sáncolási határ
III.	12-17%	Lejtős	Speciális szántást igényel
IV.	17-25%	Enyhén meredek	A szántóföldi művelés határa
V.	25-40%	Meredek	Szántóföldként nem művelhető
VI.	> 40%	Nagyon meredek	Csak erdőként hasznosítható

Forrás: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0027_te011/cho1So4.html

TALAJTANI ADOTTSÁGOK

Magyarország genetikus talajtípusok

Forrás: <http://vektor.georgikon.hu/memnakh/>

Nyergesújfalu Duna ártéri részén főleg öntéstalajok, nyers és réti öntéstalajok találhatóak amelyek magas mésztartalommal rendelkeznek, víztartó képességük alacsony, és termékenységük is gyenge.

A Központi-Gerecse nagy részét mészköves rendzina talajok borítják, sekély termőréteggel, durva vázszerkezettel, szélsőséges víz és hőgazdálkodással rendelkeznek, főként az erdők talaját képezik. A medencék talaját barnaföldek alkotják, mechanikai összetételüket tekintve vályogosak, vízgazdálkodási képességük kiváló, a szántókon található búza, árpa, kukorica, napraforgó termesztéséhez nyújtanak táptalajt. Forrás: enfo.agt.bme.hu/drupal/sites/default/files/talajtipusok.ppt, <http://maps.rissac.hu/agrotopo/>, Kistáj-kataszter

FELSZÍNI VIZEK

Felszíni vizek tekintetében a Duna völgye meghatározó, de a Gerecséből is számos patak érkezik a területre (Bajóti-, Rábi-, Sándor-patak). A táj vízháztartását ezen vízfolyások befolyásolják, melyet mérsékelt lefolyás jellemez. A Dunán az árhullámok szokásos ideje a nyárelő, míg a kisvizeknél az ősz. Azonban a kis mellékvizeket egy-egy kiadósabb csapadék is felduzzaszthatja.

A település jelentős állóvíze a Halastavak, bányászat következtében alakult ki.

A Dunaalmási vízmérce jellemzői

Vízfolyás	Vízmérce	LKV	LNV	KQ	KÖQ	NO
		[cm]		[m ³ /s]		
Duna	Dunaalmás	40	744	565	2290	8950

Forrás: Kistáj-kataszter

FELSZÍN ALATTI VIZEK

Az Almás-Táti-Duna-völgy kistáj talajvíz magassága a felszínhez közeli, magas dunai vízálláskor a felszínre is tör, belvízveszélyes. Mennyisége jelentős viszont a szennyezettsége miatt kevésbé használható. Kémiai jellegét tekintve a mögöttes hegységtől származóan karbonátos.

A Központi-Gerecse területén a talajvíz csak a völgyekben található, 4-6 méteres mélység között. Kémiaailag kalcium-magnézium-hidrokarbonátos jellegű, keménysége 25nk fok feletti, szulfáttartalma 60mg/l-nél kisebb.

A rétegvíz-készlet kiadós, a kevés számú artézi kút különböző mélységből tekintélyes vízhozamokat termel.

KLIMATIKUS ADOTTSÁGOK

A település északi részének éghajlata mérsékelt meleg és mérsékelt száraz. Az évi napfénytartam 1920 óra, ebből nyáron 770 óra, télen pedig 180 óra alatti napsütésre számíthatunk. Az évi középhőmérséklet 10 °C körüli, a fagymentes időszak 190 nap, mely április 10-től október 20-

ig tart. Az évi csapadékmennyiség 580-600 mm, hótakaróval 35 napon át borított a talaj. Leggyakoribb a nyugati szélirány, sebessége 3 m/s körüli. A táj leginkább gabona és kapásnövények termesztésére alkalmas.

Déli részének éghajlata mérsékelt hűvös-mérsékelt száraz. A napsütés évi összege 1930 óra, nyáron 760-770 óra, télen 180 óra körüli napsütésre számíthatunk. Az évi középhőmérséklet 9,3-10 °C közötti. A fagymentes időszak hossza 185-190 nap. A csapadék évi összege általában 550 mm, a hótakarós időszakok hossza 35-45 nap. Leggyakoribb szélirány az északnyugati, északi, melynek átlagos sebessége 3 m/s körüli. Az éghajlat a hőigényes, de rövidebb tenyészidejű, nem túl fagyérzékeny növények termesztésére alkalmas.

NÖVÉNYZET

Az alfejezet megírásához *Dövényi Z. (szerk.) Magyarország kistájainak katasztere (MTA Földrajztudományi Kutatóintézet Budapest, 2010)* kiadványát használtuk fel.

A terület az Alföldek flóraidék (*Eupannonicum*), Kisalföld flórajárásához (*Arrabonicum*) tartozik. A kistáj potenciális vegetációja ártéri ligeterdő és cserestölgyesek.

Néhány nevezetes növényelőfordulása az Almás-Táti-Duna-völgy illatos hagyma (*Allium suaveolens*), mocsári lednek (*Lathyrus palustris*) és néhány a Központi Gerecse kistájából szagos müge (*Galium odoratum*), orvosi tüdőfű (*Pulmonaria officinalis*). Az inváziós növények több területen is akadály nélkül terjednek, állományaik igen nagy kiterjedésben találhatóak meg a mezőgazdasági területeken. *Forrás: Kistajkataszter [Lsd. Térképmelléklet: Potenciális vegetáció]*

Úrfelvételek tanúsága szerint a település közigazgatási területének jelentős kiterjedésű erdőfoltok találhatóak. Elsődleges rendeltetés szerint a település erdei gazdasági, védelmi, közjóléti és egyéb rendeltetésűek. A nyilvántartott erdőterületek, valamint a zöldfelületek elhelyezkedését az 1.13. *Zöldfelületi rendszer vizsgálata* fejezetben mutattuk be.

A település külterületeinek felszínborításában az erdőterületek a meghatározóak. A MÉTA program (Magyarország Élőhelyeinek Térképi Adatbázisa) keretei között készített, Magyarország természetközeli növényzettel való borítottságát ábrázoló térkép szerint Nyergesújfalu város növényzettel való borítottsága 10-30% közötti.

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet 2. melléklete szerint a tervezési területen az alábbi fajok tekinthetőek őshonosnak.

Gerecse erdészeti tájakon őshonos fajok jegyzéke

	Magyar név	Tudományos név
1.	barkócaberkenye	<i>Sorbus torminalis</i>
	budai berkenye	<i>Sorbus semiincisa</i>
2.	csertölgy	<i>Quercus cerris</i>
3.	déli berkenye	<i>Sorbus graeca</i>
4.	fehér fűz	<i>Salix alba</i>
5.	fehérenyár	<i>Populus alba</i>
6.	feketegyűrű (tatár) juhar	<i>Acer tatarica</i>
7.	feketenyár	<i>Populus nigra</i>
8.	gyertyán	<i>Carpinus betulus</i>
10.	házi berkenye	<i>Sorbus domestica</i>
11.	hegyi juhar	<i>Acer pseudoplatanus</i>

	Magyar név	Tudományos név
12.	hegyi szil	<i>Ulmus glabra</i>
13.	kecskefűz	<i>Salix caprea</i>
14.	kislevelű hárs	<i>Tilia cordata</i>
15.	kocsányos tölgy	<i>Quercus robur</i>
16.	kocsánytalan tölgyek	<i>Quercus petraea agg.</i>
17.	korai juhar	<i>Acer platanoides</i>
18.	közönséges boróka	<i>Juniperus communis</i>
19.	közönséges bükk	<i>Fagus sylvatica</i>
20.	közönséges nyír	<i>Betula pendula</i>
21.	lisztes berkenyék	<i>Sorbus aria agg.</i>
23.	madárcseresznye	<i>Prunus avium</i>
24.	magas kőris	<i>Fraxinus excelsior</i>
26.	mezei juhar	<i>Acer campestre</i>
27.	mezei szil	<i>Ulmus minor</i>
28.	mézgás éger	<i>Alnus glutinosa</i>
29.	molyhos tölgy és olasz tölgy	<i>Quercus pubescens</i>
30.	nagylevelű hársak	<i>Tilia platyphyllos agg.</i>
31.	rezgőnyár	<i>Populus tremula</i>
32.	sajmeggy	<i>Cerasus mahaleb</i>
34.	törékeny fűz	<i>Salix fragilis</i>
35.	vadalma	<i>Malus sylvestris</i>
36.	vadkörte	<i>Pyrus pyraeaster</i>
37.	vénic szil	<i>Ulmus laevis</i>
38.	virágos kőris	<i>Fraxinus ornus</i>
39.	zselnicemeggy	<i>Prunus padus</i>

Forrás: 61/2017. (XII. 21.) FVM rendelet

Az idegenhonos fa- és cserjefajok jegyzéke

	Magyar név	Tudományos név
1.	amerikai (vörös) kőris	<i>Fraxinus pennsylvanica</i>
2.	alásfa	<i>Ptelea trifoliata</i>
3.	amerikai mocsártölgy	<i>Quercus palustris</i>
4.	arany ribiszke	<i>Ribes aureum</i>
5.	Atlasz-cédrus	<i>Cedrus atlantica</i>
6.	bálványfa	<i>Ailanthus altissima</i>
7.	erdeifenyő fajtái	<i>P. sylvestris</i> cv.-ok.
8.	európai vörösfenyő és fajtái	<i>Larix decidua</i> és <i>L. decidua</i> cv.-ok.
9.	ezüst juhar	<i>Acer saccharinum</i>
10.	fehér akác	<i>Robinia pseudoacacia</i>
11.	fehér eper	<i>Morus alba</i>
12.	fekete dió	<i>Juglans nigra</i>
13.	feketefenyő	<i>Pinus nigra</i>
14.	gyalogakác	<i>Amorpha fruticosa</i>
15.	japánakác	<i>Sophora japonica</i>
16.	juharlevelű platán	<i>Platanus x hybrida</i>
17.	kaukázusi jegenyefenyő	<i>Abies nordmanniana</i>
18.	kék duglászfenyő	<i>Pseudotsuga menziesii</i> var. <i>glauca</i>
19.	keleti tuja	<i>Platycladus (Biota) orientalis</i>
20.	kései meggy	<i>Padus serotina</i>
21.	keskenylevelű ezüstfa	<i>Elaeagnus angustifolia</i>

	Magyar név	Tudományos név
22.	közönséges dió	<i>Juglans regia</i>
23.	közönséges orgona	<i>Syringa vulgaris</i>
24.	közönséges ördögcérna	<i>Lycium barbarum</i>
25.	közönséges vadszőlő	<i>Parthenocissus inserta</i>
26.	lepényfa	<i>Gleditsia triacanthos</i>
27.	lucfenyő fajtái	<i>Picea abies</i> cv.-ok.
28.	magyar tölgy	<i>Quercus frainetto</i>
29.	mahónia	<i>Mahonia aquifolium</i>
30.	mocsárciprus	<i>Taxodium distichum</i>
31.	nemes fűzek	<i>Salix alba</i> cv.-ok.
32.	nemes nyárok	<i>Populus x euramericana</i> , <i>P. x interamericana</i> , <i>P. deltoides</i> , <i>P. maximowiczii</i> , <i>P. trichocarpa</i> hibridek és fajták, <i>Populus alba</i> x <i>P.</i> <i>grandidentata</i> 'Favorit', <i>Populus .alba</i> 'Villafranca'
33.	nyugati ostorfa	<i>Celtis occidentalis</i>
34.	nyugati tuja	<i>Thuja occidentalis</i>
35.	oregoni hamisciprus	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>
36.	parti szőlő	<i>Vitis riparia</i>
37.	seprőzanót	<i>Sarothamnus scoparius</i>
38.	simafenyő	<i>Pinus strobus</i>
39.	tamariskák	<i>Tamarix</i> spp.
40.	tiszaháti nyár	<i>Populus nigra</i> 'Thevestina'
41.	torzsás ecetfa	<i>Rhus typhina</i>
42.	török mogyoró	<i>Corylus colurna</i>
43.	turkesztáni szil	<i>Ulmus pumila</i>
44.	vadgesztenye	<i>Aesculus hippocastanum</i>
45.	vörös tölgy	<i>Quercus rubra</i>
46.	zöld duglászfenyő	<i>Pseudotsuga menziesii</i> var. <i>viridis</i>
47.	zöld juhar	<i>Acer negundo</i>

Az intenzíven terjedő fa- és cserjefajok jegyzéke

	Magyar név	Tudományos név
1.	amerikai (vörös) kóris	<i>Fraxinus pennsylvanica</i>
2.	arany ribiszke	<i>Ribes aureum</i>
3.	bálványfa	<i>Ailanthus altissima</i>
4.	ezüst juhar	<i>Acer saccharinum</i>
5.	fehér akác	<i>Robinia pseudoacacia</i>
6.	gyalogakác	<i>Amorpha fruticosa</i>
7.	kései meggy	<i>Padus serotina</i>
8.	keskenylevelű ezüstfa	<i>Elaeagnus angustifolia</i>
9.	közönséges orgona	<i>Syringa vulgaris</i>
10.	közönséges ördögcérna	<i>Lycium barbarum</i>
11.	közönséges vadszőlő	<i>Parthenocissus inserta</i>
12.	lepényfa	<i>Gleditsia triacanthos</i>
13.	nyugati ostorfa	<i>Celtis occidentalis</i>
14.	parti szőlő	<i>Vitis riparia</i>
15.	torzsás ecetfa	<i>Rhus typhina</i>
16.	zöld juhar	<i>Acer negundo</i>

Forrás: 61/2017. (XII. 21.) FVM rendelet 3. melléklete

1.12.2. TÁJHASZNÁLAT, TÁJSZERKEZET

1.12.2.1. TÁJTÖRTÉNETI VIZSGÁLAT

Nyergesújfalu területe az ősidők óta lakott hely. A tájszerkezetet formáló beavatkozások tehát már ekkor elkezdődtek, és lényegében szakadatlanul folynak a mai napig.

A tájhasználatban bekövetkezett változások leginkább a történeti térképek és korabeli leírások alapján követhetők nyomon. Az 1784-ben készült I. Katonai Felmérés Nyergesújfalu területén kiterjedt erdőket, gyep és szántó területeket jelöl. A lakott terület kiterjedése a mai Kossuth Lajos valamint Munkácsi liget utcára tehető

A II. Katonai Felmérés idejére (1857) jelentősen nem változott a tájhasználat, a lakott területek aránya magasabb lett, új lakóterületek jelentek meg a mai Bercsényi Miklós, Szemere Bertalan, valamint a Szabadságdomb utca területén.

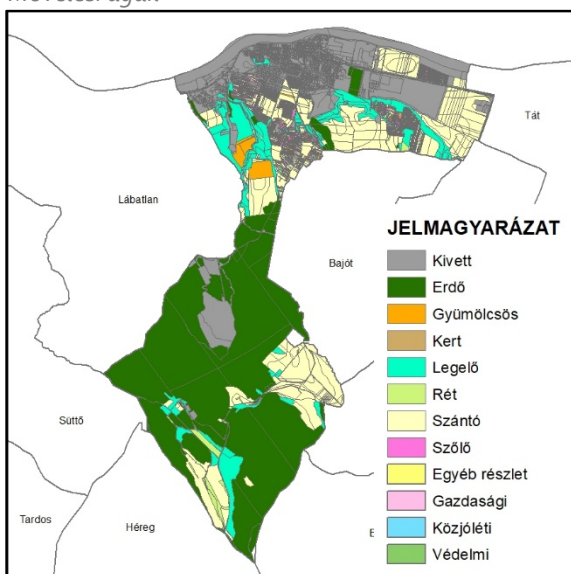
A III. Katonai Felmérés (1883) nem mutat markáns változást az előző felméréshez viszonyítva. A területhasználatokat tekintve az erdők további csökkenése jellemző.

Az első jelentős tájalakítással járó tevékenységet a tégláégetés, majd 19. század elejétől kezdődő bányászat jelentette.

A település területén mészkőbánya üzemelt, amelyről 1827-ből van már írásos emlék viszont a cementgyárhoz kapcsolódóan a 19. század második felében indult meg a település közigazgatási területének déli részén fekvő erdős területeken a bányászat, a románcement alapanyagát itt bányászták, amely mészkő és márgának a keverékéből készült. Később a portlandcement gyártására álltak át a gyárban, a szükséges mészmárgát a Martonkúti-hegy lábánál elhelyezkedő bányából szállították Nyergesújfalura. A mészkőbányászaton kívül a téglagyár alapanyagát is a település keleti részén fekvő Szarkás-hegy területéről fejtették az agyagot, nehéz fizikai munkával, állandó balesetveszéllyel kitéve.

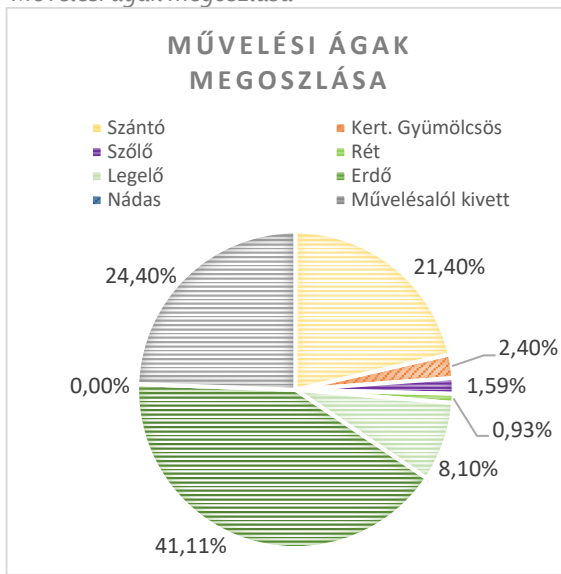
1.12.2.2. TÁJHASZNÁLAT ÉRTÉKELÉSE

Művelési ágak

Forrás: Szerző készítése

Művelési ágak megoszlása

Forrás: Szerző készítése

A település közigazgatási területén belül tájhasználat szempontjából a művelt területek állnak többségben, a művelés alól kivett területek aránya a település teljes területéhez viszonyítva 24,40%.

A művelés alól kivett területek négy csoportba sorolhatóak, ezek a település lakóterületei, ipari, bányászathoz kapcsolódó területek valamint vízfelületek.

1.12.3. VÉDETT, VÉDENDŐ TÁJI-, TERMÉSZETI ÉRTÉKEK, TERÜLETEK

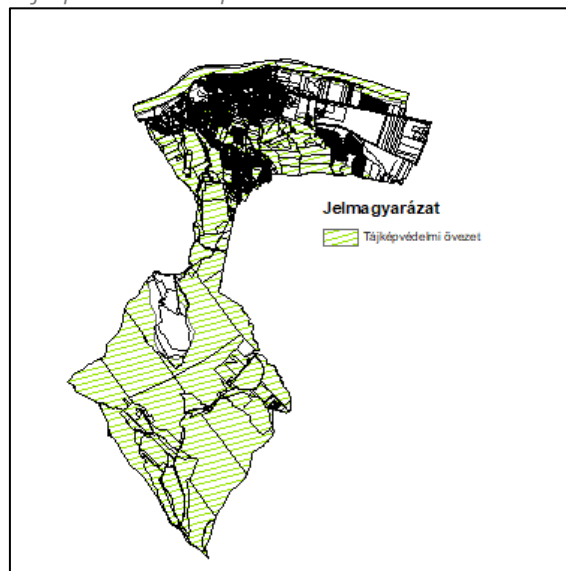
1.12.3.1. TÁJKÉPVÉDELMI SZEMPONTBÓL KIEMELTEN KEZELENDŐ TERÜLET

A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetének lehatárolását az Duna - Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága digitális adatszolgáltatása alapján végeztük el.

A Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvényben (OTrT) kerültek lehatárolásra.

Nyergesújfalu területén tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetbe esik a település közigazgatási területének nagy része. Az övezetbe a településszerkezeti terv alapján minden övezet érintett, kivételt képez ez alól a különleges beépítésre nem szánt területek közül a település közigazgatási határain belül található nyergesújfalui mészkö bánya területe

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kez. terület

Forrás: DINPI adatszolgáltatása (lkt. sz.: 1768-7/2018)

Az ismertetett területek tájképvédelmi szempontból történő kijelölésének oka vélhetően a kiterjedt erdőségek, a Duna menti elhelyezkedés valamint az ebből adódó természeti védettség, amely nagyrészt átfedésben van a kijelölt tájképvédelmi övezetekkel. [lsd. Térképmelléklet: Tájképvédelmi övezet]

1.12.3.2. NEMZETI ÉS NEMZETKÖZI TERMÉSZETVÉDELMI OLTALOM ALATT ÁLLÓ, VAGY VÉDELEMRE TERVEZETT TERÜLET, ÉRTÉK, EMLÉK

GERECSE TÁJVÉDELMI KÖRZET

A Gerecse hegység 3 fő részre osztható. Nyugati, Központi és Keleti Gerecse. Az 1977-ben létrehozott Gerecsei Tájképvédelmi Körzet legnagyobb része a Központi-Gerecsében helyezkedik el. A Gerecsei Tájképvédelmi Körzet területe 8 739 hektár, ebből fokozottan védett 1 365 hektár.

A Gerecse-hegység leggyakoribb, legnagyobb kiterjedésű növénytársulásai a cseres-tölgyesek, a mészkedvelő molyhos-tölgyesek, illetve a magasabb régiókban a bükkösök. Ezek mellett kisebb kiterjedésű, de a hegység arculatát döntően meghatározó növénytársulások még a törmeléklejtő erdő, sajmeggyes karszterdő, szubmediterrán lejtősztyepp és a nyílt mészkösziklagyep.

A hegységben több értékes növényfajjal találkozhatunk, mint a sárga kövirózsa, magyar zergevirág, sugaras zsoltina, turbánliliom, vagy a csinos árvalányhaj. A fokozottan védett növényfajok közül a magyarföldi husáng érdemel említést.

A terület állatvilága rendkívül gazdag. A denevérek igen nagy számban és számtalan fajjal képviseltetik magukat a területen, de az erdővel olykor ritkábban olykor sűrűn borított hegyoldalak kiváló élőhelyet teremtenek a madaraknak is. Megtaláljuk itt a denevérek közül a csonkafülű a nagyfülű és a pisze denevér, míg a madárfajok közül a gyöngybagoly, hamvas küllő, bajszos sármány,

parlagi sas, és a kerecsen sólyom képviselteti magát jelentős számban. A kétéltűek és a hüllők közül főként az erdei fajok fordulnak elő jelentős számban, mint például erdei béka, vöröshasú unka, erdei sikló, rézsikló, lábatlan gyík.

A Gerecse számos kultúrtörténeti emlékekkel is büszkélkedhet, melyekhez számos turista útvonalon keresztül is eljuthatunk. Talán az egyik leghíresebb és világviszonylatban is igen ritka felfedezés található itt a Vértesszőlősi előember telep.

A Gerecsei Tájvédelmi Körzet fokozottan védett területei a Nagy-Pisznice, Száz-völgy Agostyáni Arborétum, Nagy-Somlyó, Asszony-hegy és a baji Lábas-hegy.

NEMZETKÖZI JELENTŐSÉGŰ (NATURA 2000) VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK

A Natura 2000 hálózat az Európai Unió 79/409/EEC - Madárvédelmi-, valamint az 92/43/EEC - Élőhelyvédelmi irányelv alapján létrehozott természetvédelmi hálózat, amelynek célja az EU területén található kötelezően megőrizendő természetes élőhely típusok, állat-, és növényfajok védelme. A Natura2000 hálózat két típusa a madárfajok védelmére kijelölt Különleges Madárvédelmi Területek (SPA), valamint a növény-, és egyéb állatfajok védelme érdekében kijelölt Különleges Természetmegőrzési Területek (SCI és SAC). *Forrás: <http://anp.nemzetipark.gov.hu/a-natura2000-halozat#>*

Nyergesújfalut az alábbi Natura 2000 területek érintik:

- ◆ Duna és ártere (HUDI20034) különleges természetmegőrzési terület
- ◆ Központi-Gerecse (HUDI20030) különleges természetmegőrzési terület
- ◆ Északi-Gerecse (HUDI20018) különleges természetmegőrzési terület
- ◆ Gerecse (HUDI10003) különleges madárvédelmi terület

Natura 2000 területen bármilyen jellegű változtatás csak a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet – az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről – szerinti hatásbecsléssel valósítható meg. *[Isd. Térképmelléklet: Védett természeti területek]*

DUNA ÉS ÁRTERE NATURA 2000 SCI TERÜLET

A Duna és ártere Natura 2000 terület jóváhagyott fenntartási tervvel rendelkezik, mely az Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság honlapján (<https://www.dunaiopoly.hu/hu/helyek/vedett-teruletek/natura-2000-halozat/natura-2000-halozat#>) elérhető.

A Duna-folyamot végigkísérő, igen elnyújtott alakú terület, amelyet értékes ártéri élőhelyek is szegélyeznek. A felső szakasz árterei között nemcsak természetközeli, de erősen károsodott, ipari tevékenységekkel és beépítéssel egyaránt érintett területek is vannak. Rendkívül változatos terület, amely nemcsak természetvédelmi, de tájképi értéket is képvisel. A terület teljes kiterjedése 16573,52 ha, melyből Nyergesújfalut 156,72 ha érint. *Forrás: <http://www.mme.hu/natura-2000-teruletek/hudiz0034>*

Jelölt élőhelyek és fajok

Jelölt élőhelyek
Oligo-mezotróf állóvizek Littorelletea uniflorae és/vagy Isoeto-Nanojuncetea vegetációval
Természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharition növényzettel
Iszapos partú folyók részben Chenopodion rubri, és részben Bidention növényzettel
Szubpannon sztyeppék
Síksági pannon löszgyepek
Pannon homoki gyepek
Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (Molinion caeruleae)
Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai
Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárrettjei
Sík- és dombvidéki kaszálórét (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)

Meszes lápok télisással (<i>Cladium mariscus</i>) és a <i>Caricion davallianae</i> fajaival	
Mészkedvelő üde láp- és sásrétek	
Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	
Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmenion minoris</i>)	
Jelölő fajok	
homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>)	vérfű-hangyaboglárka (<i>Maculinea teleius</i>)
homoki nőszirm (<i>Iris humilis</i> ssp. <i>arenaria</i>)	tompa folyamkagyló (<i>Unio crassus</i>)
ürge (<i>Spermophilus citellus</i>)	vágó csík (<i>Cobitis taenia</i>)
hód (<i>Castor fiber</i>)	ingola fajok (<i>Eudontomyzon</i> spp.)
vidra (<i>Lutra lutra</i>)	halványfoltú küllő (<i>Gobio albipinnatus</i>)
skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	széles durbincs (<i>Gymnocephalus baloni</i>)
lápi szitakötő (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)	selymes durbincs (<i>Gymnocephalus schraetzer</i>)
szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)	magyar bucó (<i>Zingel zingel</i>)
nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>)	garda (<i>Pelecus cultratus</i>)
réti csík (<i>Misgurnus fossilis</i>)	szivárványos ökle (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)
leánykócér (<i>Rutilus pigus</i>)	balin (<i>Aspius aspius</i>)
mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)

Forrás: A Duna és ártere (HUDI20034 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve

Veszélyeztető tényezők:

- ◆ Erdőfelújítás
- ◆ Hajózási útvonalak
- ◆ Motoros járművel végzett tevékenység
- ◆ Szemét, hulladék
- ◆ Idegenhonos inváziós fajok jelenléte

KÖZPONTI-GERECSE NATURA 2000 SCI TERÜLET

Az Központi-Gerecse (HUDI20030) Különleges Természetmegőrzése Natura 2000 Terület teljes kiterjedése 5911,5oha. A területen számtalan élőhelytípus fordul elő a gyöngyvirágos-tölgyesektől a különböző sziklagyeppekig.

Jelölő élőhelyek és fajok

Jelölő élőhelyek	
Dombvidéki száraz borókás cserjések	
Pannon cseres-tölgyesek	
Pannon sziklagyeppek	
Pannon lejtősztyepek és sziklafüves lejtők	
Üde-nedves magaskórósok	
Sziklahasadékok, -falak és törmeléklejtők növényzete	
Nem látogatható barlangok	
Szubmontán és montán bükkösök	
Törmeléklejtő- és szurdokerdők	
Szálkaperjés-rozsnokos félszáraz gyeppek	
Pannon löszsztyepek	
Pannon gyertyános-tölgyesek	
Pannon molyhos tölgyesek	
Jelölő fajok	
Magyarföldi husáng (<i>ferula sadleriana</i>)	Bíboros sallangvirág (<i>Himantoglossum caprinum</i>)
Leánykőkörörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>)	Nagy hősincér (<i>Cerambyx cerdo</i>)

Skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	Csíkos medvelepke (<i>Euplagia quadripunctaria</i>)
Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)	Gyászscincér (<i>Morimus funereus</i>)
Havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>)	Eurázsiai rétisáska (<i>Stenobothrus eurasius</i>)
Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)
Nyugati piszedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>)	Nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>)
Hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>)	Csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>)
Közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>)	Kereknyergű patkósdenevér (<i>Rhinolophus euryale</i>)
Nagy patkósdenevér (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	Kis patkósdenevér (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)

Forrás: <http://www.mme.hu/natura-2000-teruletek/hudiz0030>

ÉSZAKI-GERECSE NATURA 2000 SCI TERÜLET

Az Északi-Gerecse (HUDI20018) Különleges Természetmegőrzése Natura 2000 Terület teljes kiterjedése 2687,12 ha. A dombvidék geológiailag a Gerecse legváltozatosabb vidéke. A nyugati perem felszínén, kiterjedt területeken dachsteini mészkő található, de előfordul édesvízi mészkő és dolomit is, csakúgy, mint a kis területre korlátozódó savas konglomerátum. Ezek az alapkőzeteken felhalmozódott több méret vastag üledékrétegeken változatos élőhelyek jöttek létre. A kiterjedt füves élőhelyek mellett egybefüggő lombhullató erdőségek is megtalálhatóak. A terület átmenetet képez a síkvidék felé, amely ugyanúgy megmutatkozik a társulások, mint az itt élő állatok és növények szintjén. A területen jelentős sallangvirág (*Himantoglossum caprinum*) állomány található.

Forrás: <http://www.mme.hu/natura-2000-teruletek/hudiz0018>

Jelölő élőhelyek és fajok

Jelölő élőhelyek	
Dombvidéki száraz borókás cserjések	
Pannon löszsztyepppek	
Pannon lejtősztyepppek és sziklafüves lejtők	
Pannon gyertyános-tölgyesek	
Pannon molyhos tölgyesek	
Pannon cseres-tölgyesek	
Jelölő fajok	
Piros kígyószisz (<i>Echium maculatum</i>)	Bíboros sallangvirág (<i>Himantoglossum caprinum</i>)
Leánykőköröcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>)	Nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>)
Homoki nőszirm (<i>Iris humilis</i> ssp. <i>arenaria</i>)	Csíkos medvelepke (<i>Euplagia quadripunctaria</i>)
Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)	Gyászscincér (<i>Morimus funereus</i>)
Havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>)	Leánykőköröcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>)
Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	Kék pattanó (<i>Limoniscus violaceus</i>)
Nyugati piszedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>)	Nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>)
Hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>)	Csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>)
Közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>)	Kereknyergű patkósdenevér (<i>Rhinolophus euryale</i>)
Nagy patkósdenevér (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	Kis patkósdenevér (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)

Forrás: <http://www.mme.hu/natura-2000-teruletek/hudiz0030>

GERECSE NATURA 2000 SPA TERÜLET

A Gerecse (HUDI10003) Különleges Madárvédelmi Natura 2000 terület teljes kiterjedése 29597,89 ha. Tengerszint feletti magasság 120-633 méter közötti. Területét a Dunántúli-középhegység részét képező alacsony mészkő- és dolomithegység, dolomitos karsztbokorerdők, sziklagyepek, szubmontán bükkösök jellemzik. Nagy kőbányák találhatóak a területen. Erdei madárközössége, kiemelt ragadozómadár-állománya miatt jelentős terület. Veszélyeztető tényezőt jelent az intenzív erdőgazdálkodás és a madarak zavarása. Forrás: <http://www.natura.2000.hu/hu/terkepek/hudi10003>

A kijelölés alapjául szolgáló fajok

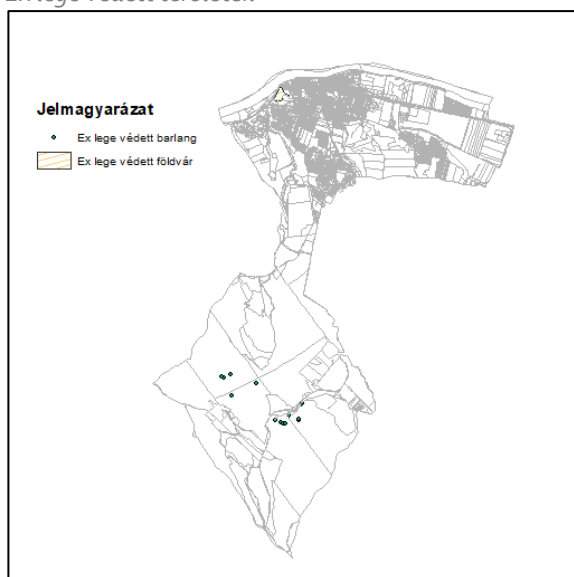
Költő fajok	Vonuló madárfajok
Fekete gólya (Ciconia nigra)	Fekete gólya (Ciconia nigra)
Parlagi sas (Aquila heliaca)	Fehér gólya (Ciconia ciconia)
Kígyászölyv (Circaetus gallicus)	Parlagi sas (Aquila heliaca)
Darázsölyv (Pernis apivorus)	Rétisas (Haliaeetus albicilla)
Vándorsólyom (Falco peregrinus)	
Kék galamb (Columba oenas)	
Hamvas küllő (Picus canus)	
Fekete harkály (Dryocopus martius)	
Fehérhátú fakopáncs (Dendrocopos leucotos)	
Közép fakopáncs (Dendrocopos medius)	
Erdei pacsirta (Lullula arborea)	
Karvalyposzáta (Sylvia nisoria)	
Kis légykapó (Ficedula parva)	
Örvös légykapó (Ficedula albicollis)	
Tövisszúró gébics (Lanius collurio)	
Bajszos sármány (Emberiza cia)	

Forrás: http://www.termeszetvedelem.hu/_user/browser/File/Natura2000/SAC_Celkituzesek/SPA_celkituzesek/HUDI10003.pdf

EX LEGE VÉDETT TERMÉSZETI ÉRTÉKEK

Az 1996. évi LIII. törvény erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Területükre a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény országosan védett természeti területekre vonatkozó előírásai érvényesek.

Ex lege védett területek

Forrás: DINPI adatszolgáltatása (Ikt. sz.: 1768-7/2018)

A DINPI adatszolgáltatása alapján a közigazgatási területen jelenleg ilyen kataszterezett objektumok közül barlangok valamint egy földvár ismertek, de a későbbiekben nem zárható ki további objektumok előkerülése is.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény megfogalmazása szerint

„a barlang a földkérget alkotó kőzetben kialakult olyan természetes üreg, melynek hossz tengelye meghaladja a két métert és – jelenlegi vagy természetes kitöltésének eltávolítása utáni – mérete egy ember számára lehetővé teszi a behatolást”

„a földvár olyan védelmi céllal létesített vonalas, vagy zárt alakzatú földmű, amely azonosíthatóan fennmaradt domborzati elemként történeti, kulturális örökségi, felszínalaktani, illetve tájképi értéket képvisel”

HELYI JELENTŐSÉGŰ VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK

Nyergesújfalu Város Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. tv. (Ötv.) 16.§ (1) bekezdésének és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Tv. 24. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva megalkotta a helyi természeti értékek védelméről szóló rendeletet.

A 16/2013.(VI.28.) önkormányzati rendelet két helyi jelentőségű védett természeti területet jelöl ki, a Héreg úti vadkörtefát és a Sánc-hegyet.

Helyi jelentőségű védett természeti terület főbb adatai

Terület neve	Héreg úti vadkörtefa
Kezelője	Nyergesújfalu Város Önkormányzata
Település	Nyergesújfalu
Helyrajzi szám	2323
Kiterjedés	80 m ²
Védetté nyilvánítás oka, természetvédelmi célja	Helyi jelentőségű, a települést jellemző fa

Forrás: 16/2013.(VI.28.) önkormányzati rendelet

Terület neve	Sánc-hegy
Kezelője	Nyergesújfalu Város Önkormányzata
Település	Nyergesújfalu
Helyrajzi szám	1439/5
Kiterjedés	125427 m ²
Védetté nyilvánítás oka, természetvédelmi célja	Műemléki környezet, régészeti terület, ősgyep, helyi jelentőségű természeti környezet

Forrás: 16/2013.(VI.28.) önkormányzati rendelet

EGYEDI TÁJÉRTÉK

Az 1996. évi LIII. törvény - a természet védelméről – szerint:

„6. § (1) A táj a földfelszín térben lehatárolható, jellegzetes felépítésű és sajátosságú része, a rá jellemző természeti értékekkel és természeti rendszerekkel, valamint az emberi kultúra jellegzetességeivel együtt, ahol kölcsönhatásban találhatók a természeti erők és a mesterséges (ember által létrehozott) környezeti elemek.

(2) A tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.

(3) Egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van.

(4) Az egyedi tájértékek megállapítása és nyilvántartásba vétele a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szerv (a továbbiakban: igazgatóság) feladata.

(5) A településrendezési terv tartalmazza a tervezési területen található egyedi tájértékek felsorolását.”

Az egyedi tájértékek meghatározásakor a TÉKA (<http://tajertektar.hu/hu/>) adatbázist használtuk fel, mely tartalmazza a Nyergesújfalu területén lévő egyedi tájértékeket, illetve azok elhelyezkedését. Az adatbázis 2018. januári állapota szerint a település területén 76 db tájérték található.

Egyedi tájértékek Nyergesújfalu területén

#	Megnevezés	Típus
1	Milleniumi emlékmű	Emlékmű
2	Rábl-völgy III.	Római kori épület
3	Ötvenhatos kopjafa	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
4	Kereszt	Feszület
5	Emlékmű (II. világháború és 1956)	Emlékmű
6	Függőleges földkéregmozgást vizsgáló hálózat alappontja	Településsel kapcsolatos egyedi tájértékek

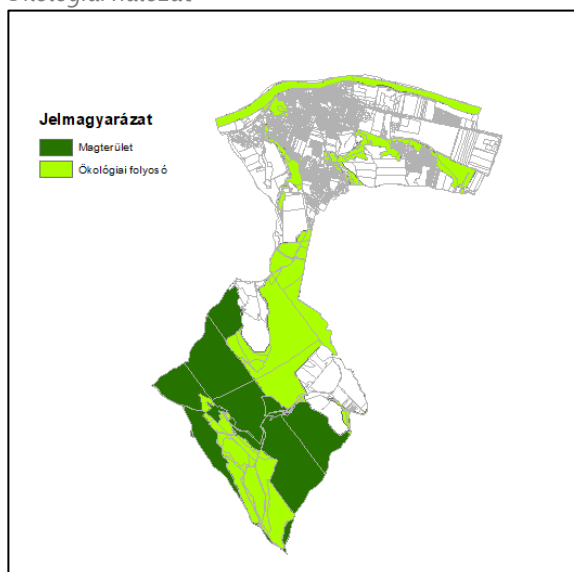
#	Megnevezés	Típus
7	Kereszt	Feszület
8	Forrás	Forrás
9	Külterületi pince	Pince
10	kereszt	Feszület
11	Hársfa	Faegyed; jelesfa
12	mélyút	Mélyút
13	Forrás	Forrás
14	Jegenye fasor	Fasor
15	Pusztamarót II.	Építőipari nagyüzem
16	utcakép	Kilátópont egyedi vagy jellegzetes látványképpel
17	Facsoport 1.	Facsoport; fasor
18	Emlékmű, szobor, egyedülálló oszlop	Szobor
19	Műemlék kereszt	Feszület
20	Forrás	Forrás
21	Nyergesi közös kereszt	Feszület
22	Kereszt	Feszület
23	Nyergesi kereszt	Feszület
24	Kilátópont	Kilátópont egyedi vagy jellegzetes látványképpel
25	Kis-Sánc-hegy	Kastély
26	Sánc-dűlő	Római kori őrtorony
27	Kereszt	Feszület
28	Gunyhóalji-dűlő	Római kori épület
29	Vasútállomás	Vasútállomás (pályaudvar)
30	Forrás	Forrás
31	Földmérési alappont	Fa; jellegfa
32	Tűzoltó emlékmű	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
33	Golgota	Feszület
34	Kereszt	Feszület
35	Panorámaút	Vonalas jellegű kilátóhely egyedi vagy jellegzetes látványképpel
36	Függőleges földkéregmozgást vizsgáló hálózat alappontja	Településsel kapcsolatos egyedi tájértékek
37	Sánc-hegy oldala	Római kori tábor
38	Új kereszt	Feszület
39	Világháborús emlékmű	Emlékmű
40	Széles-dűlő	Telep
41	R. k. plébániaház	Plébánia
42	park	Közpark
43	Idősek otthona parkja	Közüntézmény kertje
44	Nyárfa	Faegyed; jelesfa
45	R. k. kápolna romjai (Szentháromság)	Romemlék
46	Modern kereszt	Feszület
47	Szent István szobor	Szentek szobra
48	Szalézi gimnázium	Gimnázium
49	Római Katolikus templom	Templom
50	szőlő	Tájfajta
51	Pálos szerzetesek emlékműve	Köztéri szobor
52	Szentháromság szobor	Szentháromság-szobor
53	Külterületi pince	Pince
54	Emlékmű, szobor, egyedülálló oszlop	Szobor
55	Szintezési főalappont	Szintezési főalappont és ősjegy
56	Római Castrum emléktábla	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla

#	Megnevezés	Típus
57	Barláng bejárata	Barláng
58	Forrás	Forrás
59	Kereszt	Feszület
60	Nonfiguratív szobrok	Köztéri szobor
61	Ravatalozó	Ravatalozó
62	Sánc-hegy II.	Római kori épület
63	Fischbein-kút	Kút
64	közönséges bükk	Faegyed; jelesfa
65	Kereszt	Feszület
66	Pro Patria Első Világháborús emlékmű	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
67	Fekvő nő szobra	Köztéri szobor
68	Gesztenyefasor	Fasor
69	vasútállomás	Vasútállomás (pályaudvar)
70	Temető	Temető
71	Pusztamarót III.	Halastó
72	Kereszt	Feszület
73	Forrás	Forrás
74	Duna-part (Viscosa-gyár)	Sír
75	Várrom	Erőd
76	Forrás	Forrás

Forrás: <http://tajertekar.hu/hu/>

1.12.3.3. ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT

Ökológiai hálózat

Forrás: DINPI adatszolgáltatása (lkt. sz.: 1768-7/2018)

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatásában megküldte az országos ökológiai hálózat Nyergesújfalut érintő területeinek lehatárolását. A település magterülettel, ökológia folyosóval is érintett.

A magterület olyan kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet, amelybe olyan természetes vagy természetközeli élőhelyek tartoznak, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek és számos védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak otthont.

Az ökológiai folyosó olyan kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet, amelybe olyan területek –

többnyire lineáris kiterjedésű, folytonos vagy megszakított élőhelyek, élőhelysávok, élőhelymozaikok, élőhelytöredékek, élőhelyláncolatok – tartoznak, amelyek döntő részben természetes eredetűek, és amelyek alkalmasak az ökológiai hálózathoz tartozó egyéb élőhelyek (magterületek, pufferterületek) közötti biológiai kapcsolatok biztosítására.

Ökológiai folyosókkal jelölt területek megtalálhatóak a település belterületén, valamint külterületén egyaránt. Belterületeken a zöldfelületi rendszer védelme (minőségi, mennyiségi) valamint az itt található állatok élőhelyeinek, útjainak védelme a fő szempont, a Duna ártere a vizes élőhelyek védelmének érdekében szintén ökológiai folyosónak minősülő természetvédelmi terület.

Magterülettel érintett területek a település külterületének déli részén, a Gerecse területén találhatóak.

1.12.4. TÁJHASZNÁLATI KONFLIKTUSOK ÉS PROBLÉMÁK ÉRTÉKELÉSE

A Nyergesújfalu területét érintő tájhasználati konfliktusokat funkcionális, tájökölógiai és vizuális szempontok alapján csoportosítjuk.

Funkcionális konfliktusok: egymást akadályozó, egymás területét megszüntető, rendeltetését zavaró, egymással konkuráló területhasználatok:

- ◆ Eltérő beépítési módok találkozása a lakott területeken.
- ◆ Eltérő területfelhasználások közötti puffer területek hiánya.
- ◆ Jelentős átmenő forgalom a belvárosban a Kossuth Lajos utcán.
- ◆ Vízparti sáv pufferterületeinek hiánya. A Duna-part jelentős része beépített.

Tájökölógiai konfliktusok: egymást károsító, veszélyeztető területhasználati módok:

- ◆ Elsősorban az ipari területek, továbbá a lakóterületek és vonalas infrastruktúra-hálózati elemek kiépülése a Duna árterét erőteljesen módosította.
- ◆ Nyergesújfalu Város Környezetvédelmi Programjának Lakossági kérdőívek összesítése című fejezete szerint a lakosok kiemelten említik a településen az illegális hulladéklerakást (Nyergesújfalu Város Települési Környezetvédelmi Program, 2012).
- ◆ A Nyergesújfalu I. mészkőbánya bányászati tevékenységből adódó zaj- és rezgésterhelés, valamint a porszennyezés jelentősen érinti a bányatelek környezetében található természetközeli erdőket.
- ◆ Invazív fajok erőteljes elszaporodása (a vízfolyások mentén és a degradált területeken).
- ◆ Az üzemek károsanyag-kibocsátása hatására romlik a levegőminőség, amelyre a lakosság is panaszkodik.
- ◆ Felszíni és felszín alatti vizek veszélyeztetése.

Vizuális konfliktusok: „csúnya” látvány, a rendezetlenség, a rendetlenség, a megoldatlanság, befejezetlenség, a folyamatosság érzékelhető megszakadása, hiánya:

- ◆ A külszíni fejtésű bánya a Gerecse látványzavaró hatású tájsebe.
- ◆ Gazdasági, kereskedelmi területek és mezőgazdasági területek vizuális átmenete biztosításának hiánya.
- ◆ Légvezeték zavaró látványa több helyen.

ÖSSZEGZÉS:

NYERGESÚJFALU KARAKTERÉT LEGINKÁBB DUNA PARTI FEKVÉSE ÉS A GERCSE LANKÁIN VALÓ ELHELYEZKEDÉSE, ILLETVE MÚLTJA HATÁROZZA MEG. A FEJEZETBEN ELEMEZTÜK A TELEPÜLÉS TÁJI ADOTTSÁGAIT, TÁJTÖRTÉNETÉT.

NYERGESÚJFALU TERMÉSZETI ÉRTÉKEKBEN GAZDAG, IDE TARTOZNAK NATURA 2000 SCI ÉS SPA TERÜLETEI, A GERCSE TÁJVÉDELMI KÖRZET ÉS A HELYI JELENTŐSÉGŰ VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK. A TELEPÜLÉST ÉRINTŐ TÁJHASZNÁLATI KONFLIKTUSOKAT ÖSSZEGYŰJTÖTTÜK, CSOPORTOSÍTOTTUK.

1.13. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA

1.13.1 A TELEPÜLÉSI ZÖLDFELÜLETI RENDSZER ELEMEI

1.13.1.1. SZERKEZETI-, KONDICIONÁLÓ SZEMPONTBÓL LÉNYEGES VALAMINT A ZÖLDFELÜLETI KARAKTERT MEGHATÁROZÓ ELEMÉK

Egy település megfelelő zöldfelületi ellátottsága nagyban hozzájárul az élhető, egészséges környezethez, kedvezően befolyásolja a település karakterét, illetve közvetett módon gazdasági felhajtóerővel is bír. A szerkezeti, illetve kondicionáló szempontból lényeges, valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek közé tartoznak az erdőterületek, erdősávok, fasorok, mezsgyék, sövények, gyepterületek, felszíni vizek parti sávja, parkok, köz- és magánkertek, temetők, zöldfelületi intézmények kertjei (óvodák, iskolák kertjei), valamint a testgyakorlás szinterei: játszóterek, sportpályák. A zöldfelületek rendszerbe foglalásában különös szerepe van a települések szegélyének, mely lehetővé teszi a kül- és belterületi zöldfelületi elemek összekapcsolását. Ezek szerepe mind a település lakói, mind az állat- és növényvilág életében egyaránt fontos: lehetővé teszi a génáramlást a populációkon belül, illetve populációk között, segít fenntartani a biodiverzitást.

A földhivatali alapadatok tartalmazzák az erdő-, illetve gyepterületek elhelyezkedését. Erdőterületek egybefüggően a település déli részén találhatóak. Gyepterületek elsősorban a település épített része és a déli erdőterületek között helyezkednek el.

A földhivatali alapadatok, a DTA50 digitális térkép, illetve az Észak-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság adatai tartalmazzák a vízfolyások elhelyezkedését, melyeket szintén zöldfelületi elemként értékelünk. A település közigazgatási területét a Dunán kívül három jelentősebb vízfolyás érinti, a Bajóti-, Rábi- és a Sándor-patak.

A belterületen, illetve azzal határosan további zöldfelületi elemek jelennek meg, ide tartozik a sportpályák, a temetők, a települést átszelő patak mente, a játszóterek, a parkok, az út menti fasorok, illetve az intézmények kertjei.

Jelentősebb parkok, zöldterületek

- ◆ Sánc-hegy és környezete
- ◆ Horgásztó és környezete
- ◆ Duna-part

Játszóterek

- ◆ Eternit játszótér
- ◆ Május 1. tér

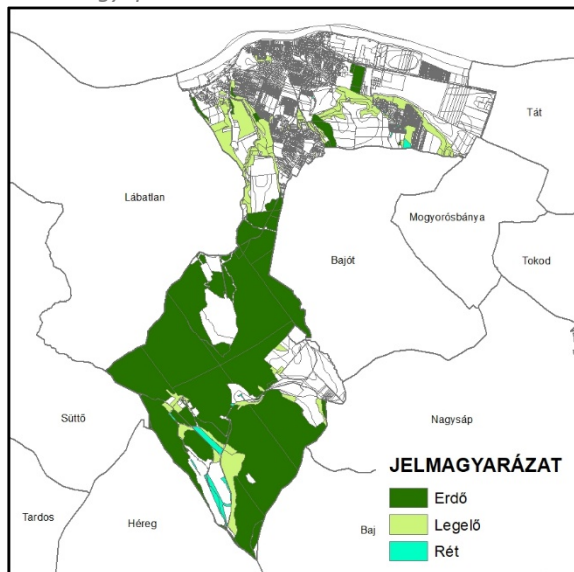
Sportpálya

- ◆ Tenispályák
- ◆ Nyergesújfalu SE
- ◆ Futballpálya

Temetők

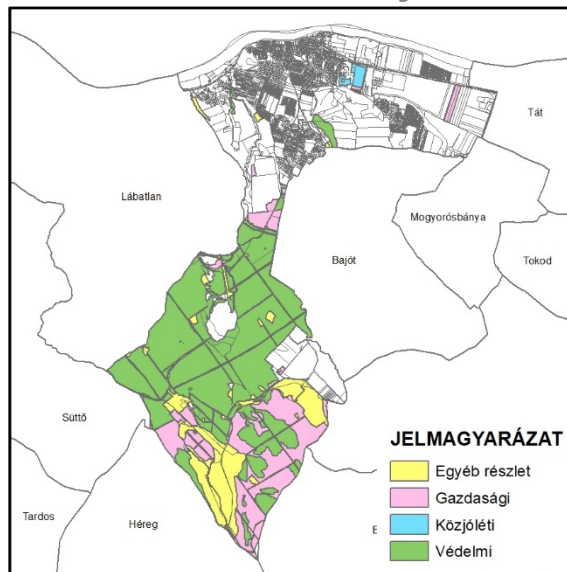
- ◆ Régi (öreg) temető (területe 2,3 ha)
- ◆ Új köztemető (területe 1,2 ha)

Erdő- és gyp területek

Forrás: Földhivatali alaptérkép

Üzemtervezett erdőterületek elsődleges rendeltetése

Forrás: <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/tarhely>

ÜZEMTERVEZETT ERDŐK

Az erdőterületek rendeltettség szerinti osztályozását a NÉBIH online erdőtérképe alapján végeztük el. Gazdasági erdőterületek Nyergesújfalu közigazgatási területén elszórtan, de főképp a déli erdőterület legdélebbi részén helyezkednek el. Elsődleges rendeltetés szerint védelmi erdők a déli erdőterület egészét teszik ki a déli rész kivételével. A közjóléti erdőterület legjava a belterület mellett fekszik, a település keleti részén. [Isd. Térképmelléklet: Üzemtervezett erdők]

Erdőterületek elsődleges rendeltetés szerinti megoszlása

Elsődleges rendeltetés	Terület (ha)	Arány (%)
Közjóléti	18	0,91
Gazdasági	406	20,61
Védelmi	1207	61,3
Egyéb részlet	338	17,1
Összesen	1969	100,00

Forrás: <https://erdoterkep.nebih.gov.hu/>

1.13.1.2. ZÖLDFELÜLETI ELLÁTOTTSÁG ÉRTÉKELÉSE

NORMALIZÁLT VEGETÁCIÓS INDEX (NDVI) SZÁMÍTÁS

Az NDVI egy dimenziómentes mérőszám, amely egy adott terület vegetációs aktivitását fejezi ki. Értékét a növényzet által a közeli infravörös (NIR) és a látható vörös (RED) sugárzás tartományban visszavert intenzitások különbségének és összegének hányadosa szolgáltatja. Az NDVI érték összefüggésben van a növényzet klorofill tartalmával, és közvetve a növények egészségi állapotával, így települések zöldfelületei (növényzettel borított területei) minőségének, a zöldfelület intenzitásának megállapítására is alkalmazható.

Az NDVI számítás során -1 és +1 közötti értékek keletkezhetnek. Ezeket az értékeket a további számítások megkönnyítése érdekében 9 kategóriára osztottuk. Térképes megjelenítés már az alábbiak szerint történt.

NDVI számítás megjelenítése

Kategória sorszáma	Jelmagyarázat felirata	NDVI érték	Jellemző felület
1	Növényzettel nem fedett terület	-1 - 0	Vízfelület, hómező, felhő
2	Alacsony mértékű növényborítottság	0 - 0,1	Mesterséges felület, sziklás, köves, csupasz talaj
3		0,1 - 0,2	Növényzet (minél magasabb érték, annál magasabb mértékű a növényborítottság)
4		0,2 - 0,3	
5		0,3 - 0,4	
6		0,4 - 0,5	
7		0,5 - 0,6	
8		0,6 - 0,7	
9	Magas mértékű növényborítottság	0,7 - 1	

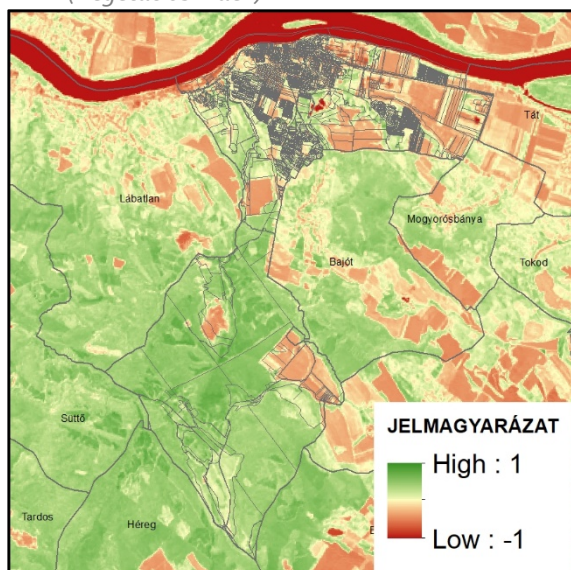
Az NDVI számításához Landsat 8 űrfelvételeket használtunk (Forrás: U.S. Geological Survey, <http://earthexplorer.usgs.gov/>), ahol a 4-es sáv a látható vörös, a 5-es a közeli infravörös tartományt mutatja. Az űrfelvételek felbontása 30x30 méter, azaz pixelenként ekkora területet fednek le.

A Nyergesújfalu területére készített, normalizált vegetációs index számítás eredményét térképmellékleten ábrázoltuk. Az ábrán piros színnel jelöltük az alacsony, pirosas zöld, halványzöld színnel a közepes, zöld színnel a magas mértékű növényborítottságot. A felhasznált LANDSAT műholdfelvétel készítési ideje 2018. augusztus 28. [Izd. Térképmelléklet: Vegetációs index (NDVI)]

Növényborítást tekintve Nyergesújfalu területére a következő megállapítások szűrhetők le:

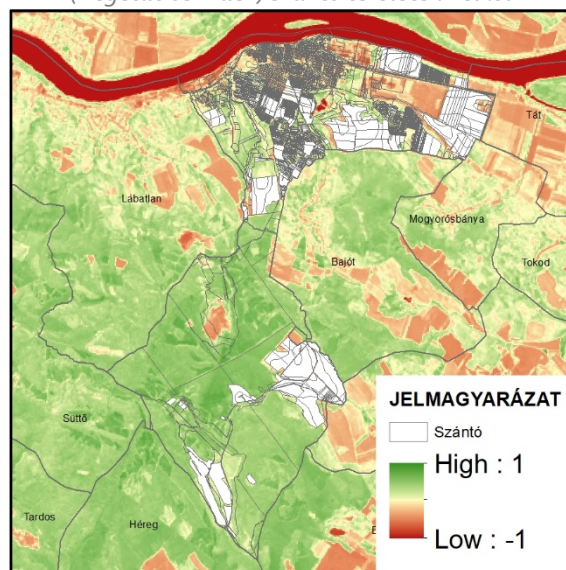
- ◆ A belterületen is viszonylag magas NDVI érték köszönhetően a kisvárosias beépítésnek
- ◆ A szántók a művelésmód és a természetett növényfaj függvényében erősen változó zöldfelület intenzitással bírnak, ezeket kitakarva realisabb képet láthatunk
- ◆ Alacsony NDVI értékkel rendelkező terület (a szántókat leszámítva) a Zoltek, a Cembrit, valamint a vízfelületek területe
- ◆ Jelentős vegetációs aktivitással a Gerecse erdőségein túl a gyepterületek és az éppen dús vegetációval fedett szántók rendelkeznek

NDVI (Vegetációs Index)

Forrás: Szerző kész. az EarthExplorer alapján

NDVI (Vegetációs Index) szántó területek nélkül

Forrás: Szerző kész. az EarthExplorer alapján

1.13.2. A ZÖLDFELÜLETI RENDSZER KONFLIKTUSAI ÉS PROBLÉMÁI

Nyergesújfalu zöldfelületének rendszerét az alábbi konfliktusok és problémák érintik:

- ◆ Zöldfelületi rendszer nyilvántartásának hiányosságai
- ◆ Növényállományának alacsony diverzitása
- ◆ Dűlőutak menti fásítás hiánya, alacsony aránya
- ◆ Utcafásítás hiányosságai
- ◆ Invazív, illetve allergén fajok megjelenése

ÖSSZEGZÉS:

NYERGESÚJFALU ZÖLDFELÜLETI RENDSZERÉNEK MEGHATÁROZÓ ELEMEI AZ ERDŐ- ÉS GYEPTERÜLETEK, AZ EGYES INTÉZMÉNYEK ZÖLDFELÜLETEI, A KÖZPARKOK, KERTEK, ILLETVE A TELEPÜLÉS VÍZFOLYÁSAIT ÖVEZETŐ ZÖLDTERÜLETEK. A TELEPÜLÉS NDVI ÉRTÉKE A KISVÁROSIAS BEÉPÍTÉSNEK KÖSZÖNHETŐEN VISZONYLAG MAGAS, AZONBAN TÖBB SZEMPONTBÓL KONFLIKTUSSAL TERHELT, MELYNEK EGY RÉSZE ORVOSOLHATÓ A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK ÉS A ZÖLDFELÜLETI RENDSZER KÖRÜLTEKINTŐ MEGTERVEZÉSÉVEL. LEGHANGSÚLYOSABB PROBLÉMA A MULTIFUNKCIONALITÁS HIÁNYA, A NÖVÉNYÁLLOMÁNY ELŐREGEDÉSE.

1.14. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA

1.14.1. TERÜLETFELHASZNÁLÁS VIZSGÁLATA

Nyergesújfalu közigazgatási területének területfelhasználási vizsgálata részben a földhivatali alapadatokra, részben a nagytávú elhatározásokat is rögzítő településszerkezeti terv területfelhasználási tervlapjára épül.

1.14.1.1. A TELEPÜLÉS SZERKEZETE, A HELYI SAJÁTOSSÁGOK VIZSGÁLATA

A település létrejöttében, fennmaradásában, fejlődésében közrejátszottak a természetföldrajzi, társadalom- és gazdaságföldrajzi viszonyok. Az egyes adottságok hatására egymástól jól megkülönböztethető karakterű, szerkezetű településrészek alakultak ki.

A földhivatali alaptérkép szerint meghatározott fekvéshatárok a település közigazgatási területét belterületre, külterületre és zártkertre tagolják. [Lsd. Térképmelléklet: Fekvés]

Fekvések területi megoszlása

Fekvés	Terület (ha)	Arány (%)
Belterület	436	11
Külterület	3297	83
Zártkert	230	6

Forrás: Földhivatali alaptérkép

BELTERÜLET

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény szerint:

„A település belterületének 1 ha-t meg nem haladó földrészletét – a fő hasznosítási módra tekintet nélkül – művelés alól kivett területként kell nyilvántartani.” [23§ (3)]

Nyergesújfalu belterülete a Duna partján helyezkedik el, afelől a Gerecse irányába terjeszkedik. Kiterjedése 436 ha, mely a közigazgatási terület 11%-át teszi ki.

ZÁRTKERTEK

Nyergesújfalu közigazgatási területén a zártkertek a belterülettől déli és délkeleti irányban helyezkednek el öt egységet alkotva. A zártkerti telkek a Nyergesújfalu teljes területének 5,65%-át teszik ki, kiterjedésük 230,59 ha. A zártkertek többségénél az eredeti mezőgazdasági funkció már nem lelhető fel, jellemző azok felhagyása.

TELEPÜLÉSSZERKEZETET BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK A JÖVŐRE NÉZVE

- ◆ Közlekedési hálózat térszerkezetének változása
- ◆ Klímaváltozás hatása és annak ellensúlyozására tett lépések – belterületi zöldfelületek nagysága, külterületi erdőterületek, mezőgazdasági területek hasznosítása
- ◆ Örökségvédelem, régészet, természetvédelem korlátozásai és előnyei
- ◆ Változó turisztikai igények, üdülési szokások
- ◆ Magyarország demográfiai sajátosságai (csökkenő népesség, változó családmódel, városba/vidékre költözés kérdése)

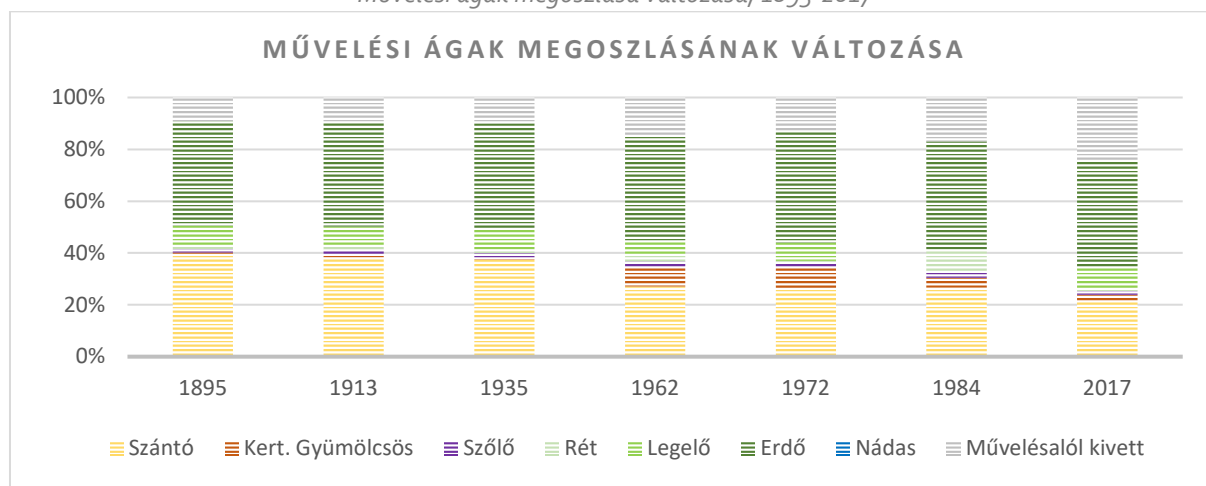
1.14.1.2. AZ INGATLAN-NYILVÁNTARTÁSI ADATOK ALAPJÁN, TERMŐFÖLD ESETÉN A MŰVELÉSI ÁGAK ÉS A MINŐSÉGI OSZTÁLYOK

Nyergesújfalu területén a termőföld hasznosításáról és a művelési ágak megoszlásáról a 19. század vége óta állnak rendelkezésre statisztikai adatok. A településen lévő művelési ágak vizsgálatát az említett statisztikai adatok elemzése mellett a földhivatali alapadatok térinformatikai elemzésével végeztük el.

Jelenleg a település területének 24,40%-a áll művelés alól kivonva. A kivett elmondható, hogy a 20. század eleji 9,00%-os beépítéshez képest az 1970-as évekre másfélszeresére emelkedett az összerülethez viszonyított arányuk a természetes urbanizációnak köszönhetően.

Nyergesújfalu területének közel fele napjainkban erdő művelési ágú területek foglalják el, melynek aránya a történeti adatokat vizsgálva napjainkban a legmagasabb. Az összerület 21,40%-át felölelő szántóterületek meghatározó részén mezőgazdasági művelés folyik. A kert, gyümölcsös művelési ág változása eltérő tendenciát mutat, arányuk 2,40%. Változó tendencia figyelhető meg a szőlők, rétek, legelők esetében is. A szőlő művelési ág aránya 1,59%, a réteké 0,93%, legelőké 8,10%. Kert, gyümölcsös és szőlő művelési ág jellemzően a zártkertek területén helyezkednek el. Nyergesújfalu erdőterületeinek aránya folyamatos növekedést mutat az elmúlt évtizedekben, 41,11%-os értéke jelentősen meghaladja az országos átlagot. [Izd. Térképmelléklet: Művelési ágak]

Művelési ágak megoszlása változása, 1895-2017

Forrás: Történeti statisztikai kötetek: Földterület községsoros adatok, 1895-1984, Földhivatali alaptérkép

Művelési ágak megoszlása, 2017

Művelési ág	Terület (ha)	Arány (%)
Művelés alól kivett terület	967	24,40%
Erdő	1629	41,11%
Kert és gyümölcsös	95	2,40%
Legelő	321	8,10%
Rét	37	0,93%
Szántó	848	21,40%
Szőlő	63	1,59%
Összesen	3963	100,00%

Forrás: Szerző készítése a földhivatali alaptérkép alapján

MINŐSÉGI OSZTÁLYOK

Nyergesújfalu területén a földhivatali alapadatok szerint az alábbi minőségi osztályok találhatóak. [Izd. Térképmelléklet: Minőségi osztályok]

Minőségi osztályok

Művelési ág	Minőségi osztályok	Átlagosnál jobb minőségi osztályok
Erdő*	4, 5, 6	
Szántó	2, 3, 4, 5, 6, 7	2, 3, 4
Szőlő*	4, 5, 6, 7, 8	
Gyümölcsös	4, 5	4
Kert*	3, 4, 5, 6	
Legelő	3, 4, 5, 6	3, 4
Rét	6, 7	6

Forrás: Földhivatali alaptérkép, 2017, KEM Megyei Kormányhivatal Előzetes vélemény Hiv. szám: 1768-19/2018

A *-gal jelölt művelési ágaknál a Kormányhivatal és a Földhivatal adatai eltérést mutatnak, ezen esetekben a Földhivatali alaptérkép adatai kerületek bemutatásra

A 2007. évi CXXIX. törvény – a termőföld védelméről – rendelkezik az átlagosnál jobb minőségű termőföldekkel érintett területek hasznosíthatóságáról.

Nyergesújfalu területén található átlagosnál jobb minőségi osztályú termőföldek 54,17%-án szántó (221 ha), 36,27%-án legelő (148 ha) található. Jóval kevesebb a rétként (17 ha), illetve gyümölcsösként (22ha), hasznosított átlagosnál jobb minőségi osztályú termőföldek aránya. [Izd. Térképmelléklet: Átlag feletti minőségi osztályok]

1.14.1.3. BEÉPÍTÉSRE SZÁNT ÉS BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK

A beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek felsorolása Nyergesújfalu Város Önkormányzatának 32/2001 (IV.24.) sz. határozattal elfogadott Településszerkezeti Tervére épül.

BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK

- ◆ Intenzív beépítésű lakóterület
- ◆ Közepes beépítési intenzitású lakóterület
- ◆ Alacsony beépítési intenzitású (családi házas) lakóterület
- ◆ Zárt sorú átépítési lehetőség
- ◆ Intézményterület
- ◆ Nagy zöldfelülettel rendelkező intézményterület (temető, kegyeleti park, sportterület)
- ◆ Iparterület
- ◆ Kisüzemek, kisvállalkozások területe

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK

- ◆ Közlekedési terület
- ◆ Közpark
- ◆ Erdőterület

Megjegyzés: A Településszerkezeti Terv egyaránt tartalmaz kialakult, fejlesztési és tartalék területeket.

1.14.1.4. FUNKCIÓ VIZSGÁLAT (INTÉZMÉNYI ELLÁTOTTSÁG, FUNKCIONÁLIS ÉS ELLÁTÁSI KAPCSOLATOS)

Nyergesújfalu Város Önkormányzata tulajdonában lévő intézmények felsorolását a 1.8. *A település humán infrastruktúrája* fejezet tartalmazza. Az egyes épülettípusok területi eloszlását, darabszámát az 1.14.5.1. *Funkció, kapacitáscímű* fejezetben részletesen bemutatjuk.

1.14.1.5. ALULHASZNOSÍTOTT BARNAMEZŐS TERÜLETEK

A barnamezős területek meghatározása különböző források szerint:

„Az a hely, amit előzőleg már használtak, jelenleg elhagyott, vagy kevésbé hasznosított és feltárt, vagy feltételezett szennyezettségi problémákat rejt, újrahasznosításához kármentesítési beavatkozást igényel.”

Forrás: www.kszgyz.hu/files/./HG_karmentesitesi_konferencia_20130321.ppt

*„A "barnamező" tehát a használaton kívül került, vagy jelentős mértékben alulhasznosított, általában leromlott fizikai állapotú és jellemzően szennyezéssel terhelt egykori iparterületet, gazdasági területet, vasútterületet, illetve felhagyott katonai területet, laktanyát stb. jelenti.”**Forrás: <http://www.trenderprime.hu/?oldal=fogalomtar>*

A város területén jelentős barnamezős terület nem található.

1.14.1.6. KONFLIKTUSSAL TERHELT (SZLÖMÖSÖDÖTT, DEGRADÁLÓDOTT) TERÜLET

Szlömösödött területek alatt azokat a területeket értjük, melyek épített környezetének állapota leromlott, elhanyagolt, emellett kedvezőtlen társadalmi folyamatok, konfliktusok színtere is. *Forrás: <http://www.vki.hu/~tfleisch/~humanokologia/dolgozatok/bera-monika-szocrehab.pdf>*

Nyergesújfalu 2015-ben felülvizsgálat Helyi Esélyegyenlőségi Programja szerint a település területén szegregált terület nem található.

1.14.2. A TELEKSTRUKTÚRA VIZSGÁLATA

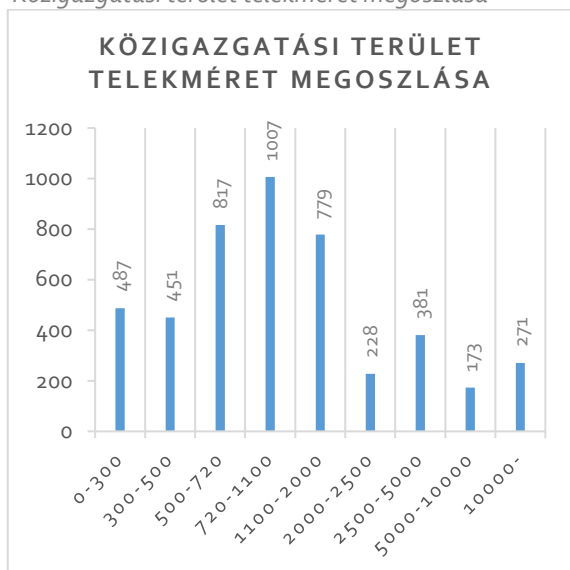
A telkek vizsgálatának alapját a földhivatali alaptérkép adatállománya képezi.

1.14.2.1. TELEKMORFOLÓGIA ÉS TELEKMÉRET VIZSGÁLAT

A telekmorfológia vizsgálatát a földhivatali alaptérkép térinformatikai elemzésével vizsgáljuk. Nyergesújfalu közigazgatási területét 2018-ban – az állami alapadatok alapján – 4594 db telek alkotja.

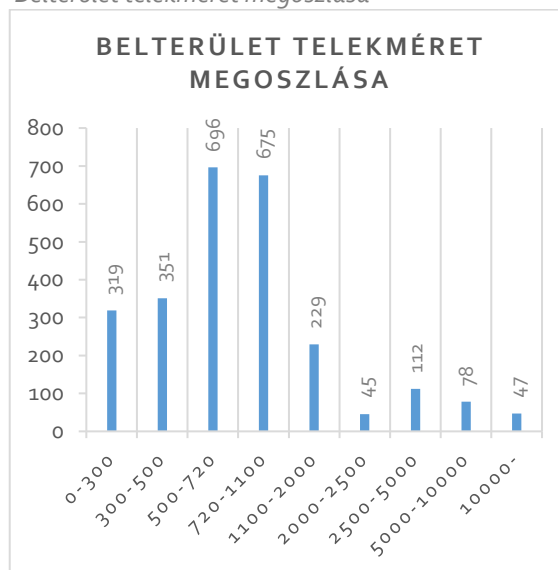
Nyergesújfalu közigazgatási területén a telkek nagyság szerinti megoszlása igen változatos képet mutat. A megvizsgált telekméret intervallumok esetén a legnagyobb arányban az 0-1100 m²-es telkek jelennek meg, több mint 50%-ban. Ezen telekméret főként a belterületre jellemző. 500 m² alatti telekméret a belterülethez, a 10.000 m²-nél nagyobb telkek a külterülethez köthetőek. Legjellemzőbb telekméret zártkertek esetében 720 - 2000 m², külterületen 10.000-100.000 m², belterületen 500 -1100 m². [Isd. Térképmelléklet: Teleknagyság]

Közigazgatási terület telekméret megoszlása

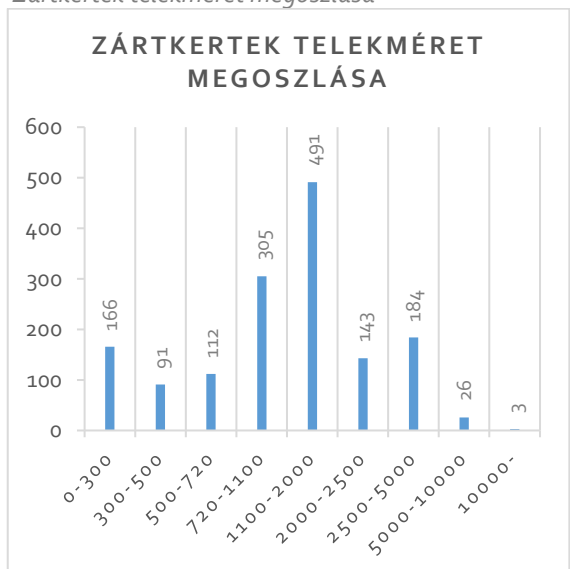
Forrás: Szerző kész. a földhivatali alaptérkép alapján

Belterület telekméret megoszlása

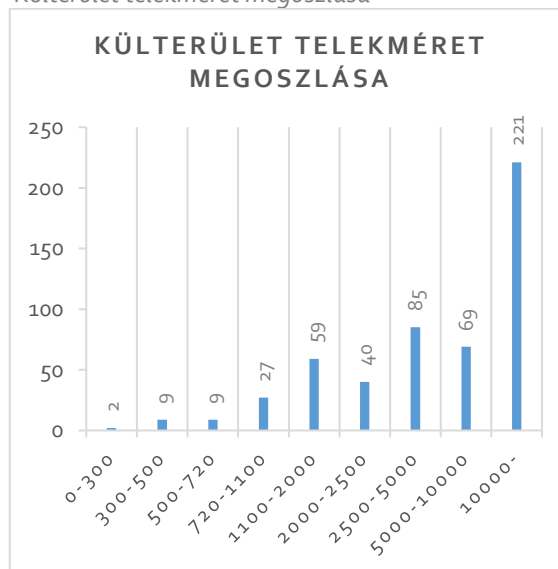
Forrás: Szerző kész. a földhivatali alaptérkép alapján

Zártkertek telekméret megoszlása

Forrás: Szerző kész. a földhivatali alaptérkép alapján

Külterület telekméret megoszlása

Forrás: Szerző kész. a földhivatali alaptérkép alapján

1.14.2.2. TULAJDONJOGI VIZSGÁLAT

A telkek tulajdoni formája tekintetében eltérő viselkedést a Magyar Állam, az Önkormányzat és a magántulajdonban álló ingatlanok mutatnak.

ÁLLAMI TULAJDONÚ TERÜLETEK

A Magyar Állam tulajdonában álló ingatlanokról részletes adataink nincsenek. Jó néhány ingatlantípus állami tulajdona viszont ismert. A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 1. melléklete tartalmazza az állam kizárólagos tulajdonában lévő vízfolyásokat, vízellátási hálózatokat, valamint az országos törzshálózati vasúti pályákat. Nyergesújfalu területén az alábbi állami tulajdonok találhatók. *Forrás: 1. melléklet a 2011. évi CXCVI. törvényhez*

Az állam kizárólagos tulajdonában levő dolgok

A) Folyók, patakok, holtágak, mellékágak és azok medre, valamint vízelésmények jegyzéke

I. Az állam kizárólagos tulajdonában lévő folyók, patakok, holtágak, mellékágak és azok medre

1. Az államhatárt alkotó vagy metsző folyók

Folyó neve	Hossza (km)
Duna	417

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 2. melléklete tartalmazza a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonok körét.

„II. Nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonban tartandó vagyonelemek

a) A 100%-ban az állam tulajdonában álló

aa) védelmi és közjóléti elsődleges rendeltetésű erdő,

ab) a gazdasági elsődleges rendeltetésű természetes erdő, természetsterű erdő és származék erdő természetességi állapotú 5 hektárnál nagyobb, természetben összefüggő erdő.”

Az állami tulajdonú erdőkről a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Magyarországi Erdészeti Webtérkép adatbázisa (<http://erdoterkep.nebih.gov.hu/>) nyújt információt. Nyergesújfalu közigazgatási területén az állami tulajdonú erdőterületek túlnyomó többségben vannak. [Izd. Térképmelléklet: Erdőterületek tulajdonformái]

A településen áthaladó országos közutakról a Közlekedési Információs Rendszer és Adatbázis (<http://kira.gov.hu/kira/>) tájékoztat.

Nyergesújfalu területét érintő országos közutak:

- ◆ 10. sz. Budapest-Almásfüzitő elsőrendű főút
- ◆ 1125. j. Nyergesújfalu-Zsámbék összekötő út
- ◆ 1126. j. Lábatlan-Bajót összekötő út

ÖNKORMÁNYZATI TULAJDONÚ TERÜLETEK

Az önkormányzati tulajdonú ingatlanok elhelyezkedését a korábbi 1.10.1. *Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program* és a következő 1.14.3. *Önkormányzati tulajdonkataszter* fejezetben tárgyaljuk.

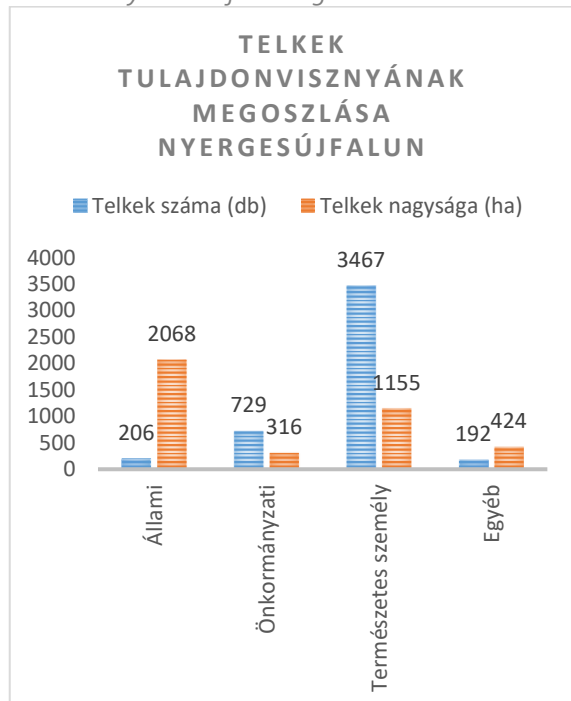
1.14.3. ÖNKORMÁNYZATI TULAJDON KATASZTER

Nyergesújfalu Város Önkormányzatának tulajdonában álló ingatlanok vizsgálatára a földhivatali alaptérkép alapján került sor. A kataszter adatainak térképi megjelenítése mutatja az önkormányzati vagyon településen belüli eloszlását, a diagramok pedig az önkormányzati és állami tulajdonú telkek számát és területi megoszlását.

A térképen szemmel látható, hogy az önkormányzati területek a település nyugati részén összpontosulnak. Településszerkezetileg belterületi, külterületi és zártkertes telkeket egyaránt találunk önkormányzati tulajdonban, ebből legkisebb arányban a zártkertes területek vannak jelen.

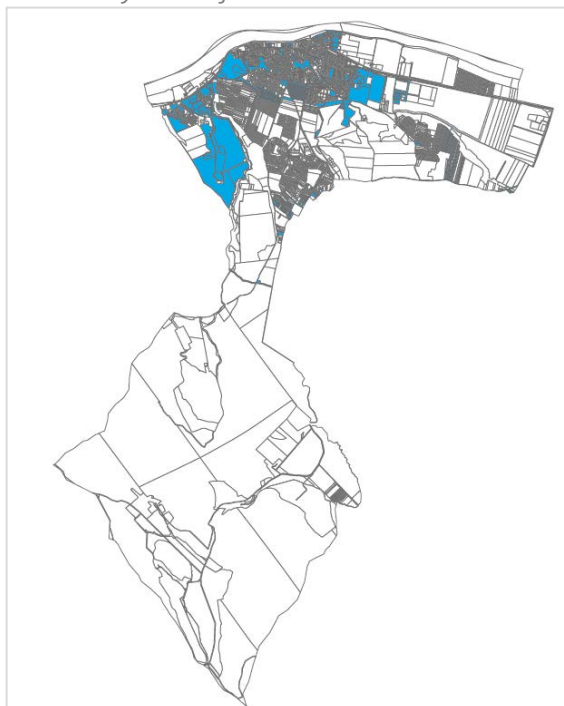
A telkek tulajdonviszonyát tekintve az önkormányzati tulajdon a természetes személyek után a második legtöbb telekkel rendelkezik (729 db), a területi arányt nézve azonban a természetes személyek, az állami és az egyéb területek is meghaladják az önkormányzati területek (316 ha) nagyságát.

Önkormányzati tulajdon megoszlása

Forrás: Földhivatal, saját készítésű

Önkormányzati tulajdonú telkek

Forrás: Földhivatal, saját készítésű

1.14.4. AZ ÉPÜLETÁLLOMÁNY ÉS A KÖRNYEZET GEODÉZIAI FELMÉRÉSE

A fejezetrész esetünkben nem releváns, mivel hivatalos állami alapadatokkal rendelkezünk, hiszen rendelkezésünkre áll a település egészét ábrázoló földhivatali alaptérkép.

1.14.5. AZ ÉPÍTMÉNYEK VIZSGÁLATA

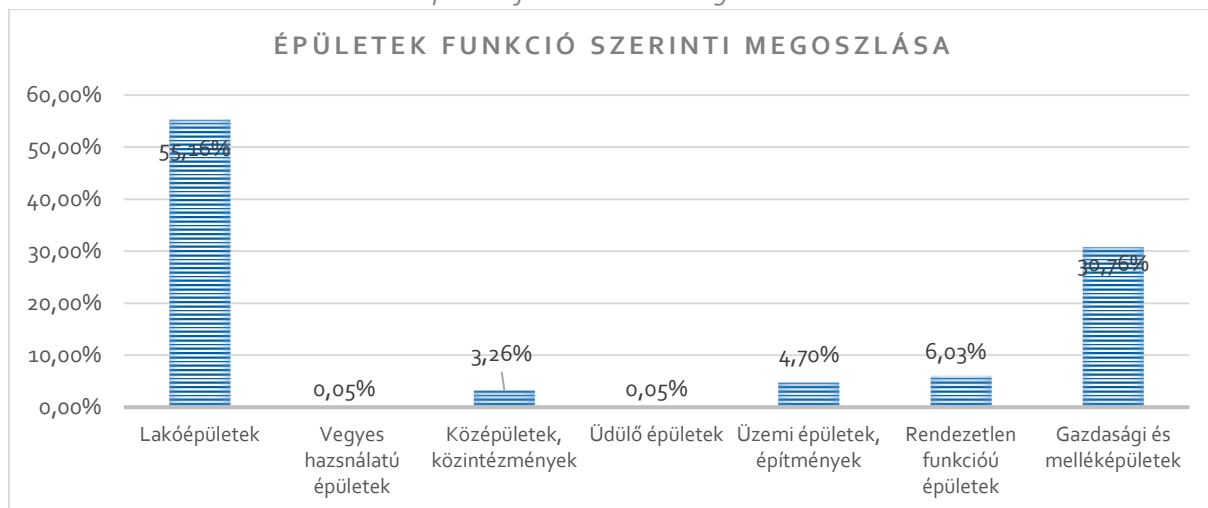
1.14.5.1. FUNKCIÓ, KAPACITÁS

Az építmények funkció szerinti vizsgálatát az egyes épülettípusok térbeli sűrűsödése alapján vizsgáltuk. A vizsgálathoz a földhivatali alaptérkép adatait használtuk fel. Az egyes épülettípusok sűrűsödésének vizsgálata során azt elemeztük, hogy az egyes típusok a település mely részein helyezkednek el legnagyobb számban. A vizsgálat eredményeképpen kirajzolhatóak a különböző funkciójú településrészek, illetve az egyes településrészek legsűrűbben beépült részei.

Nyergesújfalu közigazgatási területén a földhivatali alaptérkép szerint 4360 db épület található. A lakóépületek száma 2405 db (55,16%), legnagyobb sűrűsödés a történelmi településmag és település nyugati részén található. A középületek, közintézmények sűrűsödése a 110-es főút és a Bajótra vezető út mentén jellemző (142 db, 3,26%).

Az üzemi épületek, építmények (205 db, 4,070%) Nyergesújfalu keleti és nyugati részén találhatóak, míg a gazdasági és melléképületek (1341 db, 30,76%) elhelyezkedése főképp a belterületen kívülre esik. Vegyes funkciójú épületből kettő darab van a településen. Rendezetlen funkciójú épületek (263 db, 6,03%) a település egész területén találhatóak, főképp a belterülethez közel. Ezek azok a Földhivatal adatszolgáltatásában szereplő épületek, amelyek a többi funkcionális kategóriába nem besorolhatóak. [Isd. Térképmelléklet: Épületek funkciói, Sűrűsödések]

Épületek funkció szerinti megoszlása

Forrás: Szerző kész. a földhivatali alaptérkép alapján

Középületek, közintézmények sűrűsödése

Forrás: Szerző kész. a földhivatali alaptérkép alapján

1.14.5.2. BEÉPÍTÉSI JELLEMZŐK (BEÉPÍTÉSI MÓD, BEÉPÍTÉSI MÉRTÉK, SŰRŰSÉG)

Az ingatlanok beépítettségének mértékét a földhivatali alaptérkép adatai alapján vizsgáltuk. A beépítetlen ingatlanokat fehér, a növekvő beépítettségi mértéket sötétedő színekkel jelöltük.

Az alaptérkép szerint a településen 4594 db ingatlan található. Ebből 2210 db (47,91%) beépítetlen, melyek túlnyomó többsége a külterületen található. A településen az 5-30%-os beépítettségi arány a legjellemzőbb, mely az ingatlanok 33,30%-ánál figyelhető meg. A magasabb mértékű, 50% feletti beépítés nem számottevő, de 100%-os beépítettségű ingatlan is található (69db, 1,50%). Ezek jelentős részét az ún. úszótelkeken álló panelházak teszik ki. [Ild. Térképmelléklet: Épületek telkenkénti darabszáma, Beépítettség I., Beépítettség II.]

1.14.5.3. MAGASSÁG, SZINTSZÁM, TETŐIDOM

Nyergesújfalu területén alapvetően a földszintes lakóépületek jellemzők, kivételt ez alól csak a lakótelepek tömbházai, illetve néhány újépítésű családi ház jelenti. A KSH 2011-es népszámlálás adatai alapján Nyergesújfalu lakóházainak 96,6%-a földszintes, 3,4%-a emeletes.

Lakóházak szintszáma

	Lakóházak száma	Földszintes lakóházak száma	Emeletes lakóházak száma
Nyergesújfalu	1716	1 598	118

Forrás: KSH 2011 Népszámlálás

A település helyi építési szabályzatában (HÉSZ) a lakóterületeken a nagyvárosias lakóterületeknél megengedett legnagyobb épületmagasság 12,5 m, a kereskedelmi-szolgáltató és ipari funkciójú gazdasági területeken a megengedett magasság egyaránt 6,0 m, amely a technológia függvényében változhat. Településközpont területeken a megengedett legnagyobb épületmagasság lakóépületek esetében maximálisan 4,5, illetve 7,5 m, intézményeknél 6,0 7,5, 9,0, illetve 10,5 m lehet.

1.14.5.4. TELEPÜLÉSKARAKTER, HELYI SAJÁTOSÁGOK: UTCAKÉP, TÉRARÁNY, JELLEGZETES ÉPÜLETTÍPUSOK

TELEPÜLÉSKARAKTER

Nyergesújfalu településkarakterére a kettősség jellemző, melyet elsősorban Duna-menti elhelyezkedése, történelmi múltja és az épített környezet eltérő jellege határoz meg. Az település egykori magvára az egyutcás településből organikusan fejlődött, terepalakulatokhoz igazodó klasszikus falu megjelenés jellemző, míg a XX. század fellendülése következtében kisvárosias jelleget hordoz.

Az épített környezet markáns eleme a Szent Mihály-plébániatemplom. Ezzel szemben a lakótelepek tömbházai, a szocialista építészet jegyeit hordozzák magukon. Épületei a geometria elvei szerint, szabályos rendben helyezkednek el.

A település és a táj arculatában jelentős szerepet játszik a mélyen vallásos lakosság által állított kápolna és út menti kereszttek. Ezen objektumok szakrális tartalmat hordozva, jól látható módon tagolják a teret. Megtalálhatóak utak mentén, dűlők határában, szabad tereken, a templom környezetében, fontosabb utak kereszteződésében, temetőkbén, magaslati pontokon és lakótelkeken.

Önkormányzat épülete

Forrás: Szerző készítése

19. századi kereszt

Forrás: Szerző készítése

JELLEGZETES UTCAKÉPEK, TÉRARÁNYOK

Nyergesújfalu településképét elsősorban természetföldrajzi adottságai határozzák meg, melyek közül a két legmeghatározóbb elem a Duna és a Gerecse.

Egy település általános utcaképét a mikro domborzat, az utcák szélessége, a telekmorfológia, a beépítési mód, az épületek, növényzet és az egykoron Bécsbe vezető út, mai nevén 10-es főút

határozza meg. Az utcaképében a lakóépületek képviselik a legnagyobb arányt, ugyanakkor arculatát mégsem egyedi lakóépületeivel jellemezhetjük. Kiemelt épületei, épület-együttese, azonos karakterjegyeket viselő utcaszakaszai adnak egyediséget számára.

Utcafépi szempontból meghatározó település részek a történeti települési terület, a mestersori ikres lakóterület, a lakótelepek és a kertvárosi rész. A történeti települési területen egyaránt megtalálhatóak az organikus kialakult kacsaringós és a sakktáblaszerűen kialakított utcák egyaránt. Ezen a szakaszon halad keresztül a 10-es főút, melynek mentén egy- vagy kétszintesek, többségében nyeregtetővel, vagy kontyolt tetős házak helyezkednek el. Díszítőelemként elterjedtek az ablak körüli, vagy alatti homlokzat-, illetve lábazatdíszítések, ezek lehetnek festések, stukkós díszítések is. Az épületek színeinél a natúr, pasztellszínek dominálnak, de az élénkebb árnyalatok is egyre elterjedtebbek. A kerítések zártak, előkertek nem jellemzőek. A házak nem szabadon állóak, több helyen az első helyiségekben szolgáltató funkciók kapnak helyet. A mestersori ikres lakóterület az Esze Tamás utca és a Zöldfa utca mentén, az 1950-es években épült. Épületei többnyire egyszintesek, nyeregtetősek, ablak- és ajtónyílásaik kialakításánál gyakoriak az íves formák. A közel egyforma méretű (500-700 m²) telkek gondozott előkerttel rendelkeznek, az épületeket idős, fás szárú növényállomány takarja. A két, patkó formájú utcán csak a belső, házakkal szemközti oldalon van járda. A lakóterület egyedi megjelenéséhez hozzájárulnak az igényes megjelenésű, áttört kerítések is, melyek ugyan anyag- és színhasználatukban különböznek egymástól, de azonos magasságukkal az utcakép egységességét erősítik. A lakótelepek a Május 1. téren, a Munkás utca és az Óvoda utca környékén találhatóak. A magasságban kiemelkedő a tízemeletes lakóházak mellett a korábban (1960-as években) épült szocreál stílusú és a 2000-es években épült újabb épületek váltják egymást. A területhez tartozó garázssor elhanyagoltabb állapotú. A kertvárosi terület túlnyomó része a település belterületén, a Kossuth utca két oldalán elhelyezkedve található. Az épületek vegyesen egy vagy kétszintesek, tetőformák közül a sátoztető és nyeregtető dominál, de előfordul a kontyolt stílus is. Az emeletes házak gyakran rendelkeznek zárt és nyitott erkélyekkel is. Díszítőelemként elterjedtek az ablak körüli, vagy alatti homlokzat-, illetve lábazatdíszítések, ezek lehetnek kőburkolatok, zsalugáterek, illetve stukkós díszítések is.

JELLEGZETES ÉPÜLETEK

A település jellegzetes épületei elsősorban szakrális és közfunkciót töltenek be. Nyergesújfalu műemlékeiről az 1.14.6.5. *Műemlék, műemlékegyüttes*, a helyi védelem elemeiről az 1.14.6.9. *Helyi védelem* alfejezetben írunk.

1.14.6. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉRTÉKEI

1.14.6.1. TELEPÜLÉSSZERKEZET TÖRTÉNETI KIALAKULÁSA, TÖRTÉNETI TELEPÜLÉSMAG

A településszerkezet változása az I. katonai felmérés ábrázolásától kezdve követhető végig, nem lévén korábban erre alkalmas katonai térképek, vagy egyéb ábrázolások. A település szerkezete és mérete ebben az időszakban még jelentősen eltért a maitól. A település a 19. század során folyamatosan növekedett mind a főút mentén mind a Gerecse irányába. Az egyutcás útifalu történelmi településmagja a mai 10-es főút mentén helyezkedik el.

A településszerkezetben bekövetkező jelentős változás az ugrásszerű népességszám növekedéshez köthető. A 20. század során a településen és a megyében meghonosodott iparnak köszönhetően stabil növekedést mutatott. Az új ipari területek folyamatosan formálták a település karakterisztikáját, egy-egy új városrészi elemet hozva létre. Napjainkban a legújabb településrész Nyergesújfalu északi részén található, a 2000-es évek után létrejött újépítésű házakból álló negyed.

Történelmi településmag

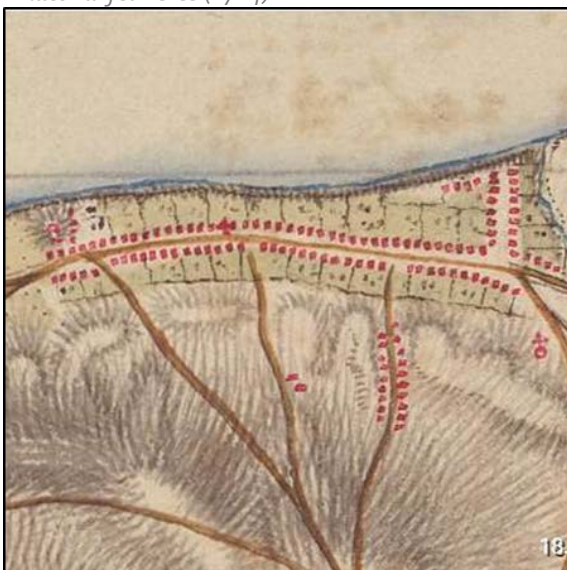
Forrás: Hörömpöli Alex

A 19. században megjelent új településrész

Forrás: Hörömpöli Alex

I. katonai felmérés (1784)

Forrás: <http://mapire.eu/hu>

II. katonai felmérés (1857)

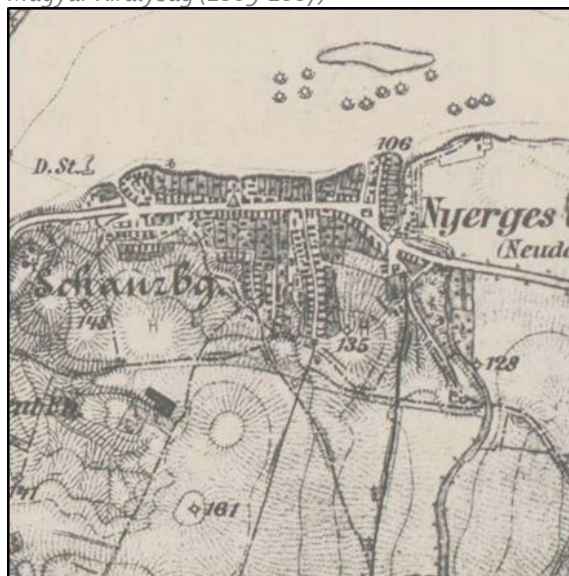
Forrás: <http://mapire.eu/hu>

III. katonai felmérés (1883)

Forrás: <http://mapire.eu/hu>

Magyar Királyság (1869-1887)

Forrás: <http://mapire.eu/hu>

1.14.6.2. RÉGÉSZETI TERÜLET, VÉDETT RÉGÉSZETI TERÜLET, RÉGÉSZETI ÉRDEKŰ TERÜLET

A Miniszterelnökség Kulturális Örökségvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárság által vezetett hivatalos nyilvántartásra alapoztuk.

A Miniszterelnökség által vezetett, a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (Kötv.) 71. § szerinti központi, közhiteles hatósági nyilvántartás 2017. júniusi állapota szerint:

Nyergesújfalu közigazgatási határain belül

- ♦ 32 db régészeti lelőhelyet ismer.

A régészeti lelőhelyek határait a kapcsolódó digitális adatbázis poligonok útján jelöli, míg a táblázatos adatok helyrajzi számos formában szerepelnek a következő oldalon dokumentáltak szerint.

Nyilvántartott régészeti lelőhelyek

Azonosító	Lelelőhelyszám	Név	Védelem	Bírság kategória	HRSZ	EOV Y koordináta	EOV X koordináta
2354	14	Vasút – Lábatlan	szakmai		1449/1, 1449/3, 1449/2, 1448	610504	267819
2442	1	Papírgyári-földek	szakmai		03/6, 091/1, 091/2, 089/7, 089/3, 089/6, 090, 092/1, 089/2, 089/5, 092/2	616979	268105
2443	2	Duna-dűlő	szakmai		03/3, 06/2, 05, 04/11, 04/5	615157	268717
2444	3	Széles-földek (Téglagyár)	szakmai		06/4, 03/7, 06/5, 04/5, 03/3	615631	268583
2445	4	Sánc-hegy oldala	kiemelten védett	I.	1439/5, 1439/6	611719	268422
2446	5	Sánc-hegy II.	kiemelten védett	I.	1439/5, 1439/6, 1439/4	611719	268422
2448	7	Téglagyári agyagbánya I.	szakmai		1836, 1852, 1834, 1833, 1839, 1840, 1838, 1854, 1855, 1807/2, 1803/2, 1797/1, 1835, 1853, 1837, 1796/42, 1796/17	613440	267756
2449	8	Lukai-földek	szakmai		1796/15, 059/2, 059/1	613228	267462
2450	9	Domonkos-földek	szakmai		0174/1	613455	261604
2451	10	Gunyóhalji-dűlő	szakmai		0172, 0174/1, 0175/3, 0174/2	613742	260908
2452	11	Som-berek-alja	szakmai		179	613240	260697
2453	12	Pusztamarót I.	szakmai		229	611585	260781
2454	13	Pusztamarót II.	szakmai		229	611491	260596
2455	14	Pusztamarót III.	szakmai		227	612148	260740
2456	15	Téglagyár	szakmai		423/17, 423/15, 423/16, 423/14, 425/7, 424, 425/8, 425/9, 425/4, 426/1, 425/10, 426/4, 426/6, 426/5, 425/5, 425/6	614473	268657
2457	16	Téglagyári agyagbánya II.	szakmai		015/13, 015/14, 015/6, 016, 017/10, 017/11, 017/12, 017/13, 017/14, 017/15, 017/9, 021/2,	615910	267260

Azonosító	Leőhelyszám	Név	Védelem	Bírság kategória	HRSZ	EOV Y koordináta	EOV X koordináta
					022, 026/2, 037/6, 038/2, 019/6, 019/4		
2458	17	Duna-part (Viscosa-gyár)	szakmai		325, 324	613350	269056
2459	18	Római katolikus templom	szakmai		82	612463	268824
2460	19	Józsefpuszta	szakmai		0123/2, 0123/4	611283	267485
2461	20	Rábl-völgy I.	szakmai		0129/3, 0134, 0129/1	611915	266082
2462	21	Rábl-völgy II.	szakmai		0129/3, 0136, 0134, 0137/3, 0129/1	611836	265777
2463	22	Rábl-völgy III.	szakmai		0129/3, 0134, 0138, 0129/4	611935	265378
2464	23	Sánc-dűlő	szakmai		1579/7, 1575/1, 1580/1, 1575/2, 1581/2, 1582, 1586, 1584, 1583, 1585, 1579/6, 1581/1	611475	268183
2465	24	Szarkási-hegy	szakmai		3507, 3493, 3492/2, 3494, 3496, 3502, 3503, 3498, 3501, 3497, 3504, 3509, 3510, 3511, 3505, 3506, 3508	615649	266967
2466	25	Duna-meder	szakmai		234	616862	268358
2467	26	Pala utca (Sátoritelep)	szakmai		1568, 1569/15	611138	267870
2468	27	Eternittelepi Általános Iskola	szakmai		1555/2	611040	267845
2469	28	Kis-Sánc-hegy	szakmai		20, 11, 10, 15, 16, 21, 13, 14	612041	268815
66026	29	Sánc-hegy III.	kiemelte n védett	I.	1345, 1344, 1341, 1340, 1343, 1342, 1346, 1347, 1339, 1348/1, 1349, 1350, 1351, 1336, 1337, 1338, 1376, 1348/2, 1439/1, 1439/4, 1439/5, 1439/6	611719	268422
66786	30	Széles-dűlő	szakmai		019/6	615755	267578
83611	31	19. lelőhely, Szent József- puszta	szakmai		4332, 4330, 094	613206	266141
85909	32	Sánc-hegy védőövezete	védőöve zet		1439/4	611859	268387

Forrás: Miniszterelnökség adatszolgáltatása 2017. június

1.14.6.3. VÉDETT ÉPÍTETT KÖRNYEZET, A HELYI, EGYEDI ARCULATOT BIZTOSÍTÓ ÉPÍTÉSZETI JELLEMZŐK

Nyergesújfalu Város Önkormányzat Képviselő-testületének településképi védelméről szóló 15/2017. (XII. 16.) önkormányzati rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza a város egyedi védelem alatt álló helyi építészeti örökségét. A védett elemek felsorolását az 1. 14.6.9. Helyi védelem fejezet tartalmazza.

1.14.6.4. VILÁGÖRÖKSÉGI ÉS VILÁGÖRÖKSÉGI VÁROMÁNYOS TERÜLET

Az Országos Területrendezési Terv – 3/6. számú melléklete és a Miniszterelnökség Kulturális Örökségvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárság adatszolgáltatása alapján Nyergesújfalu világörökségi és világörökségi várományos területtel nem érintett.

A Világörökségi Várományos Helyszínek Jegyzékéről szóló 27/2015. (VI. 2.) MvM rendelet alapján Nyergesújfalu Táttal közösen szerepel a Világörökségi Várományos Helyszínek Jegyzékében.

1.14.6.5. MŰEMLÉK, MŰEMLÉKEGYÜTTES

Az Örökségvédelmi Hatástanulmány a műemléki adatait a Miniszterelnökség Kulturális Örökségvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárság által vezetett hivatalos nyilvántartásra alapoztuk.

A Miniszterelnökség által vezetett, a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (Kötv.) 71. § szerinti központi, közhiteles hatósági nyilvántartás 2017. június állapota szerint:

Nyergesújfalu közigazgatási határain belül

- ♦ 5 műemléket és 2 műemléki környezetet ismer.

A műemlékek határait a kapcsolódó digitális adatbázis poligonok útján jelöli, míg a táblázatos adatok helyrajzi számos formában szerepelnek a következő oldalon dokumentáltak szerint.

Nyilvántartott műemlékek

Törzszám	Azonosító	Cím	Név	Védelem	Bírság kategória	Helyrajzi szám
2508	27950		R. k. templom ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet		1184, 1185/1, 1185/7, 1188, 1189, 321/4, 83, 84, 918/10, 918/3, 918/6, 918/7, 918/8
2510	27951		R. k. plébániaház ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet		1109, 1177, 1178, 1182, 1183, 321/4, 81, 82, 83, 85, 918/10, 918/3, 918/6, 918/7, 918/8
2508	6345	Kossuth u. 59.	R. k. templom	Műemlék	II.	82
2509	6348	Sánchegy	Kőkereszt	általános műemléki védelem	III.	1439/6, 1439/5, 1439/4, 1439/1
2510	6346	Kossuth Lajos utca 61.	R. k. plébániaház	Műemlék	II.	84
2511	6347	Sánchegy	R. k. kápolna romjai (Szentháromság)	általános műemléki védelem	III.	1439/4, 1439/5, 1439/6, 1439/1
11525	12094	Kossuth Lajos utca 196.	Kernstok Károly villa és műterem	általános műemléki védelem	III.	796

Forrás: Miniszterelnökség adatszolgáltatása

1.14.6.6. MŰEMLÉKVÉDELEM SAJÁTOS TÁRGYAI: A TÖRTÉNETI KERT, TEMETŐ ÉS TEMETKEZÉSI EMLÉKHELY

A Történeti Kertek Adattára (<http://www.historicgarden.net/>) és a Nemzeti Örökség Intézet (<http://nori.gov.hu/nemzeti-sirkert/>) adatbázisa alapján, Nyergesújfalu területén történeti kert, illetve nemzeti sírkertbe sorolt sírhely nem lelhető fel.

A település temetőinek elhelyezkedéséről és jellemzőiről a 1.13.1.1. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek fejezetben írunk.

1.14.6.7. MŰEMLÉKI TERÜLET: TÖRTÉNETI TÁJ, MŰEMLÉKI JELENTŐSÉGŰ TERÜLET, MŰEMLÉKI KÖRNYEZET

A Miniszterelnökség adatszolgáltatása alapján 2 db műemléki környezet található Nyergesújfalu területén

- ♦ Római katolikus templom ex-lege műemléki környezete (Hrsz.: 1184, 1185/1, 1185/7, 1188, 1189, 321/4, 83, 84, 918/10, 918/3, 918/6, 918/7, 918/8)
- ♦ Római katolikus templom plébániaház ex-lege műemléki környezete (Hrsz.: 1109, 1177, 1178, 1182, 1183, 321/4, 81, 82, 83, 85, 918/10, 918/3, 918/6, 918/7, 918/8)

1.14.6.8. NEMZETI EMLÉKHELY

A Miniszterelnökség nemzeti emlékhelyekről nem tesz említést. A 2001. évi LXIV. törvény – a kulturális örökség védelméről – szerint Nyergesújfalu területén nemzeti emlékhely jelenleg nem található. De a Maróti csata helyszínének kapcsán kezdeményezés indult a terület védetté nyilvánítására.

1.14.6.9. HELYI VÉDELEM

Nyergesújfalu Város Önkormányzat Képviselő-testületének a településképp védelméről szóló 15/2017. (XII. 16.) önkormányzati rendelet 1. sz. melléklete 1 db helyi védelem álló épületet tüntet fel, ezen túl Nyergesújfalu Város Településképi Arculati Kézikönyve 5 db védelem alatt nem álló helyi egyedi építészeti értéket nevez meg.

Helyi egyedi védelem alatt álló védett épület

Szám	Cím	Megnevezés	Helyrajzi szám
1	Kossuth Lajos utca 196.	Kernstok Villa	796

Forrás: Nyergesújfalu Város Településképi Arculati Kézikönyve

Védelem alatt nem álló helyi egyedi építészeti érték

Szám	Cím	Megnevezés	Helyrajzi szám
1	Szent István tér 1.	Szent Mihály Plébániatemplom	82
2	Kossuth Lajos utca 104-106.	Városháza	1103
3	Kossuth Lajos utca 65.	Szabolcsi Bence Zeneiskola	86
4	Kossuth Lajos utca 214.	Református imaház	688/1
5	Kossuth Lajos utca 84.	Lakóház	1183/1

Forrás: Nyergesújfalu Város Településképi Arculati Kézikönyve

1.14.7. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET KONFLIKTUSAI, PROBLÉMÁI

Az épített környezet konfliktusai az alábbi esetekben léphetnek föl:

- ♦ Eltérő, egymást zavaró területhasználat:

- ◆ Környezetvédelmi problémák okozása (zaj-, rezgés-, levegő-, talajterhelés)
- ◆ Jelentős épülettömegbeli eltérés:
  - ◆ Esztétikai probléma
- ◆ Mélyfekvésű területen jelentkező problémák:
  - ◆ Felszíni víz rávezetése a szomszédos ingatlanra
- ◆ Színhasználat.
  - ◆ Balesetveszélyes figyelemelterelés
  - ◆ Állandó vizuális terhelés
- ◆ Megközelíthetőség problémái:
- ◆ Világítás
  - ◆ Fényszennyezés
  - ◆ Alulvilágított területrész
- ◆ Telepítés konfliktusai:
  - ◆ Kilátás elépítése
  - ◆ Rálátás eltakarása

Az épített környezet konfliktusait, mivel az épített környezet is a táj része, a tájhasználati konfliktusok című fejezetben tárgyaltuk részletesen.

ÖSSZEGZÉS:

NYERGESÚJFALU KÖZIGAZGATÁSI TERÜLETÉNEK 11%-A BELTERÜLET, 6%-A ZÁRTKERTI FEKVÉSŰ. A MŰVELÉSI ÁGAK VIZSGÁLATÁBÓL MEGÁLLAPÍTHATÓ, HOGY JELENTŐS KITERJEDÉSŰ ERDŐTERÜLETTEL RENDELKEZIK (41,11%). A MŰVELÉS ALÓL KIVETT TERÜLETEK ÖSSZTERÜLETHEZ VISZONYÍTOTT ARÁNYA VISZONYLAG MAGAS, MELYNEK NAGY ARÁNYÚ NÖVEKEDÉSE AZ IPARTERÜLETEK NÖVEKEDÉSÉHEZ KÖTHETŐ. A TELEPÜLÉS BARNAMEZŐS TERÜLETTEL ÉS SZEGREGÁTUMMAL NEM ÉRINTETT.

NYERGESÚJFALU ISMERT ÁLLAMI TULAJDONÚ TERÜLETEIT FŐKÉNT VÍZFOLYÁSOK, ERDŐK ÉS AZ ORSZÁGOS KÖZÚTHÁLÓZAT ELEMEI ALKOTJÁK. A TELEPÜLÉS TELEKÁLLOMÁNYÁNAK JELENTŐS HÁNYADA (15,87%) ÖNKORMÁNYZATI TULAJDONBAN VAN. AZ ÖNKORMÁNYZATI TULAJDONÚ TELKEK DÖNTŐ RÉSE KÖZTERÜLETEK, UTAK TERÜLETÉT FOGLALJA MAGÁBA. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET SZÁMOS ÉRTÉKEKKEL RENDELKEZIK, MELYEK RÉGÉSZETI, MŰEMLEKI ÉS HELYI VÉDELEM ALATT ÁLLNAK. NYERGESÚJFALU SZEREPEL A VILÁGÖRÖKSÉGI VÁROMÁNYOS HELYSZÍNEK JEGYZÉKÉBEN.

1.15. KÖZLEKEDÉS

1.15.1. HÁLÓZATOK, KAPCSOLATOK

Az infrastruktúra elemek közül talán a közlekedési nyomvonalas infrastruktúra hálózatok hatása az egyik legjelentősebb egy település életére. Nyergesújfalu város közigazgatási területét a 10. számú főút valamint az 1125-ös számú közút csatlakoztatja az országos közlekedési hálózathoz. *(A dőlt betűvel jelölt részek közvetlenül nem kapcsolódnak a település közlekedési elemeihez.)*

KÖZÚTHÁLÓZATI ELEMEK

- ◆ Főutak
  - ◆ 10. sz. Budapest-Dorog- Almásfüzitő elsőrendű főút
- ◆ Országos mellékutak
  - ◆ 1125. j. Nyergesújfalu-Bajna összekötő út
  - ◆ 1126. j. Lábatlan-Bajót összekötő út

Forrás: <http://kira.gov.hu/kira/main.jsp>

VASÚTHÁLÓZATI ELEMEK

- ◆ Törzshálózati vasútvonal
  - ◆ 4. sz. Esztergom-Almásfüzitő vasútvonal
- ◆ Vasútállomás, megállóhely
  - ◆ Nyergesújfalu vasútállomás
  - ◆ Nyergesújfalu felső megállóhely
  - ◆ Eternitgyár megállóhely

Forrás: <https://www.mavcsoport.hu/mav-start/media/terkepek>

LÉGI KÖZLEKEDÉSI ELEMEK

- ◆ Nemzetközi szintűvé nyilvánított kereskedelmi repülőtér (I. osztály):
  - ◆ Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi repülőtér
  - ◆ Debrecen
  - ◆ Sármellék, Hévíz-Balaton
- ◆ Kereskedelmi repülőtér (II. osztály):
  - ◆ Győr-Per
  - ◆ Nyíregyháza
  - ◆ Pécs-Pogány
  - ◆ Szeged
- ◆ Egyéb repülőtér (III-VI. osztály):
  - ◆ Esztergom
  - ◆ Kecskéd
  - ◆ Tatabánya

Forrás: <http://www.nkh.gov.hu/dokumentumtar/pdf-elonezet/-/p/148302/magyarorszagi-repuloterek-listaja>

VÍZI KÖZLEKEDÉSI ELEMEK

- ◆ Közforgalmú kikötők
  - ◆ Komárom
  - ◆ Neszmély

- ◆ Révátkelő
  - ◆ *Lábatlan – Karva (SK)*

Forrás: <http://www.nkh.gov.hu/documents/12060/44310/K%C3%B6zforgalm%C3%BA+kik%C3%B6t%C5%91k.p df/01983bfd-d572-4426-9ba6-6f3916d2a3a6?version=1.0&type=pdf>

1.15.2 KÖZÚTI KÖZLEKEDÉS

KÖZÚTHÁLÓZAT

Az 1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről szerint 42/A. § (1) bekezdése szerint

*„A közút kezelőjének hozzájárulása szükséges
a) külterületen a közút tengelyétől számított ötven méteren, autópálya, autótűt és főútvonal esetén száz méteren belül építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, rendeltetésének megváltoztatásához, nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, kő, kavics, agyag, homok és egyéb ásványi nyersanyag kitermeléséhez, valamint a közút területének határától számított tíz méter távolságon belül fa ültetéséhez vagy kivágásához ...”*

A város közlekedésének gerincét az országos közutak belterületi szakaszai jelentik. Az önkormányzati kiépített utak hossza 42 km, az állami közutaké 6,3 km. A bel és külterületi utak kiépítettsége 2017-as adatok alapján 57,6%. A település úthálózata jellemzően 2x1 sávú, mely megegyezik a településre beérkező országos közutak felépítésével. Az egyes utak, utcák keresztmetszete és állapota változó.

FORGALMI JELLEMZŐK

A Nyergesújfalu közigazgatási területét érintő országos közutak keresztmetszeti forgalmának 2013-2017. évre vonatkozó idősoros adatait a Magyar Közút Nonprofit Zrt. éves kiadványai alapján elemezzük. A diagramokban az összes forgalom, a kapacitáskihasználtság és az adat forrása szerepel.

A 10. sz. elsőrendű főút Nyergesújfalut érintő szakaszának keresztmetszeti forgalma 2013-2017 között változó tendenciát mutat, 2013-hoz képest az összes forgalom (j/nap) növekedett.

10. sz. elsőrendű főút 54+995 km+m szelvénye (érvényes 50+755 - 57+892 km+m)

	2013	2014	2015	2016	2017
Összes forgalom (j/nap)	6726	6577	6908	6868	7720
Összes forgalom (E/nap)	8271	7544	7955	67943	8381
Kapacitás kihasználtság (%)	41%	38%	32%	39%	41%
Adat forrása	Mért	Mért	Mért	Mért	Mért

Forrás: Magyar Közút Nonprofit Zrt.

A 1125. j. összekötő út bajóti szakaszának forgalma az elmúlt időszakban összességében növekedés tapasztalható a vizsgált időszakban.

1125. összekötő út 13+000 km+m szelvénye (érvényes 5+567 - 13+383 km+m)

	2013	2014	2015	2016	2017
Összes forgalom (j/nap)	2253	2457	2381	2517	3601
Összes forgalom (E/nap)	2297	2521	2422	2547	3665
Kapacitás kihasználtság (%)	19%	21%	16%	21%	17
Adat forrása	Mért	Mért	Mért	Mért	Mért

Forrás: Magyar Közút Nonprofit Zrt.

A Közlekedési Információs Rendszer és Adatbázis 2016-os adatai alapján az egyes utak forgalmi jellemzőit tekintve a település közigazgatási területén áthaladó 10-es számú főút bonyolítja le a legnagyobb forgalmat (7955 jármű/nap), a települést délről Bajóttal összekötő út átlagos napi forgalma pedig 1949 jármű/nap.

BALESETI JELLEMZŐK

Közlekedési baleseti adatok vonatkozásában a KSH adatbázis ad támpontot a forgalombiztonsági jellemzőkről. Az adatokból látható, hogy a közúti balesetek mind lakott területen, mind lakott területen kívül előfordulnak. 2017-ben az összes személyi sérüléssel járó közúti közlekedési balesetek fele súlyos sérüléses, fele könnyű sérüléses eset. Halálos baleset az elmúlt években ritkán történik, a súlyos és a könnyű sérüléses balesetek száma változó.

Közúti közlekedési balesetek, 2010-2015

	Halálos baleset	Súlyos sérüléses baleset	Könnyű sérüléses baleset	Összes személyi sérüléssel járó baleset	Lakott területen történt baleset	Lakott területen kívül történt baleset
2010	1	6	10	17	15	2
2011	2	2	5	9	5	4
2012	1	4	7	12	8	4
2013	-	3	8	11	8	3
2014	1	1	7	9	9	3
2015	1	7	5	13	12	1
2016		4	4	8	6	2
2017		5	5	10	9	1

Forrás: KSH

1.15.3. KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS

1.15.3.1. KÖZÚTI

A közúti közösségi közlekedés szolgáltatója a Középnugat-magyarországi Közlekedési Központ (KNYKK). A közösségi közlekedés a főutakon bonyolódik. A település hét megállóhelye viszonylag egyenletes eloszlásban található. Felszereltségük, állapotuk változó.

Nyergesújfalu közlekedés-földrajzi adottságainak köszönhetően a megye és a járás legtöbb települése közvetlen járatokkal elérhető. A járásközpont napi közel 35, a megye központ napi 18, Budapest pedig közvetlenül 8 járatral elérhető. A településről sok közvetlen járat közlekedik Dorog, Tát, Komárom, Süttő, Lábatlan, Bajót felé.

A település azon területeit tekintettük tömegközlekedéssel lefedettnek, melyek a megállóhelyektől 500 m-es távolságon belül esnek. A település autóbusz megállóhelyei a 10-es út és a Nyergesújfalu-Bajóti összekötőút nyomvonalán helyezkednek el, a település megállókkal jól lefedett. Nyergesújfalu közigazgatási területén található autóbusz megállóhelyek:

- ◆ Bajóti elágazás
- ◆ Kossuth Lajos utca
- ◆ Eternit
- ◆ Gimnázium
- ◆ Keverőtelep
- ◆ Rendőrség
- ◆ Temető

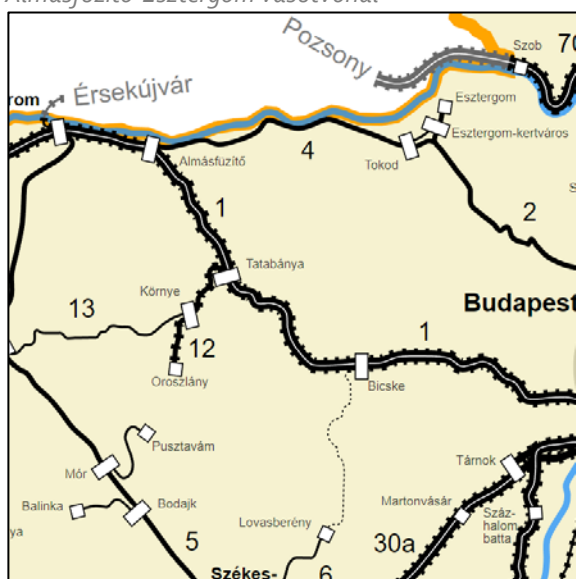
Forrás: <https://menetrendek.hu/>, [Isd. Térképmelléklet: Községi közlekedés]

1.15.3.2. KÖTÖTTPÁLYÁS

Nyergesújfalu közigazgatási területét a 4. számú Esztergom-Álmásfüzitő vasútvonal érinti. A 42 kilométer hosszú egyvágányú, nem villamosított mellékvonalon a személyszállítást mindössze napi két pár vonat biztosítja, azonban jelentős a vonalon a teherszállítás. A szállítmányok nagy része az Esztergomi Magyar Suzuki Zrt-hez, lábatlani Vasbetonipari üzemhez, a Cembrithez, a Zoltekhez, a tokodi DBK Brikettgyárhoz, és a dorogi Preymesser-hez köthető. A vasútvonalnak Nyergesújfalu területén két megállóhelye (Nyergesújfalu felső, Vasútállomás) és egy vasútállomása van. A vasútvonal egyben elsődleges árvízi védvonal a Duna vonalán.

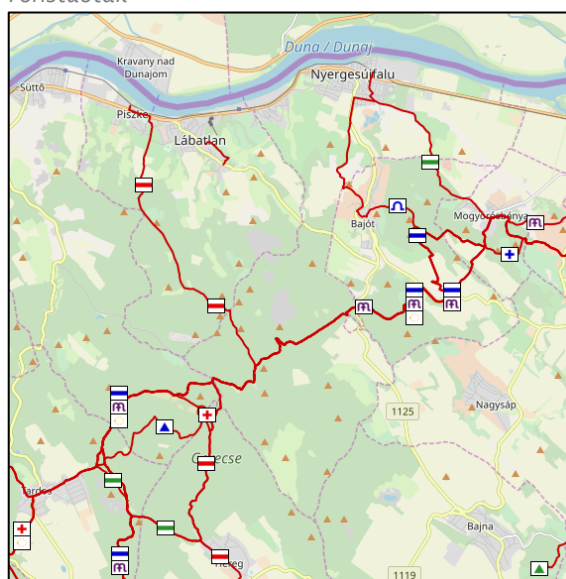
Iparvágányok a Zoltek és a Cembrit területén találhatóak.

Álmásfüzitő-Esztergom vasútvonal

Forrás: <https://hu.wikipedia.org/>

Turistautak

Forrás: <https://turistautak.openstreetmap.hu/>

1.15.4. KERÉKPÁROS ÉS GYALOGOS KÖZLEKEDÉS

Nyergesújfalu kerékpáros barát település. Közigazgatási területét érinti az EuroVelo, azaz az Európai Kerékpárút Hálózat 6. sz. Atlanti-óceán–Fekete-tenger, Folyók útvonala. A kerékpárút hálózat fejlesztések az 1990-es években kezdődött meg 10. sz. főút mentén, majd több ütemben elkészült a belterületi kerékpárút, ezt követően 2008-ban megvalósult a Nyergesújfalu-Tát közötti 4,3 km-es szakasz, mellyel gyakorlatilag a település közigazgatási területén kiépült az EuroVelo útvonala.

Valós igény kielégítésére született meg 2009-ben a 1125. sz. összekötő utat kísérő Nyergesújfalu Bajóttal összekötő 3,1 km hosszú, 2,5 m átlagszélességű térségi kerékpárút.

Nyergesújfaluban a kiépített gyalogjárdák teljes hossza 29 km. A járdák állapota, burkolata erősen változó. Közúti elválasztó hatás főként a 10. sz. főút esetében figyelhető meg, ahol jelentős belterületen áthaladó forgalom jellemző.

Az önkormányzati járdák és kerékpárutak hosszának alakulását tekintve az elmúlt 10 évben a járdák hossza nem változott jelentős mértékben, viszont a kerékpárutak hossza megháromszorozódott az elmúlt időszakban.

Önkormányzati járdák és kerékpárutak hossza

	Önkormányzati kiépített járda hossza (km)	Önkormányzati kerékpárút, közös gyalog- és kerékpárút hossza (km)
2007	28,7	4,6
2008	28,7	4,6
2009	28,7	4,6
2010	29	7
2011	29	7,1
2012	29	7,1
2013	29	7,1
2014	29	7,1
2015	29	7,1
2016	29	15,1
2017	29	15,1

Forrás: KSH

A település természeti adottságainak köszönhetően számos turistaút érinti közigazgatási területét, melyek közül a legfontosabb az Országos Kéktúra, a Mária út és a Gyöngyök útja. A Négy Égtáj Sport Egyesület szervezésében minden évben megrendezésre kerül a Nyerges 40/20/8 és terep-félmaraton teljesítménytúra, valamint a Kerekes Nyerges kerékpáros teljesítménytúra.

1.15.5. PARKOLÁS

A település egészén a parkolás díjmentes. Parkolásra szélesebb utcákban, illetve a lakóházak kapubejáróiban van lehetőség. Nagyobb parkoló területek a kereskedelmi létesítményekhez, az ipari parkhoz és az intézményekhez kapcsolódva helyezkednek el.

1.15.6. VÍZI KÖZLEKEDÉS

Nyergesújfalu a nemzetközi vízi útként működő VII. számú TEN-T európai közlekedési folyosó, a Duna partján fekszik. A város kikötővel nem rendelkezik, a legközelebbi közforgalmú kikötők Komáromban és Neszmélyen találhatóak. Révátkelő Lábatlan és Karva (Szlovákia) között működik. Magánkézben lévő kikötő a lábatlani iparterületen van.

Kajak-kenu szakosztály a Zoltek Zrt. területén működik.

ÖSSZEGZÉS:

NYERGESÚJFALU KÖZLEKEDÉSI KAPCSOLATAI JÓNAK MONDHATÓK, ÁTMENŐ TELEPÜLÉS AZ ESZTERGOMI TÉRSÉGBEN. A JÁRÁSI KÖZPONT; ESZTERGOM, MEGKÖZELÍTÉSE A 10. SZ. FŐ ÚTON, A KÖRNYEZŐ NAGYOBB VÁROSOK ELÉRÉSE MÁSODRENDŰ FŐÚTVONALAKON LEHETSÉGES. A TELEPÜLÉS GYORSFORGALMI ÖSSZEKÖTTETÉSSEL NEM RENDELKEZIK. VASÚTI SZEMÉLYFORGALOM A 4. SZÁMÚ ALMÁSFÜZITŐ-ESZTERGOM VASÚTVONALON TÖRTÉNIK, AZ AUTÓBUSZOS KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉST A KNYKK ZRT ÜZEMELTETI.

1.16. KÖZMŰVESÍTÉS

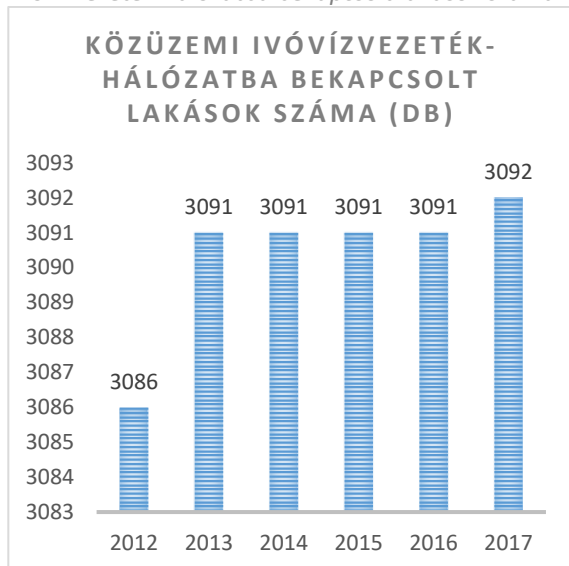
Jelen fejezetben összefoglalva mutatjuk be a település közmű ellátottságát, az alfejezetekben az egyes közmű szakágakat külön grafikonokkal jellemezve. Az adatok a KSH tájékoztatósi adatbázisából származnak.

1.16.1. VÍZIKÖZMŰVEK

1.16.1.1. VÍZGAZDÁLKODÁS ÉS VÍZELLÁTÁS (IVÓ-, IPARI-, TŰZOLTÓ-, ÖNTÖZŐVÍZ, TERMÁLVÍZ HASZNOSÍTÁS)

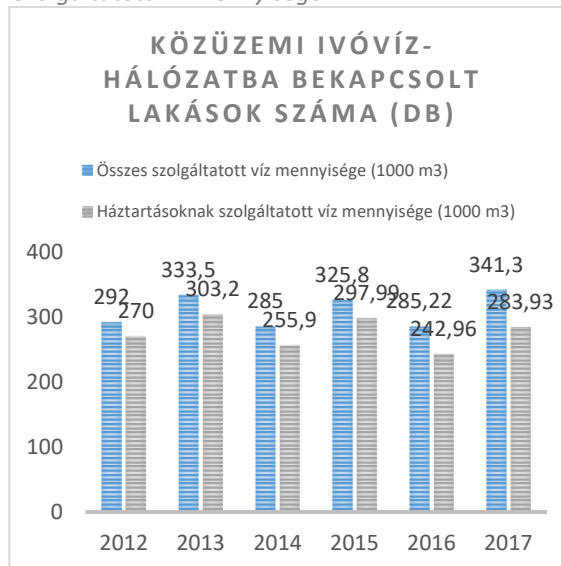
A település kiépített vízellátó rendszerrel rendelkezik, melynek üzemeltetője a ÉDV Észak-dunántúli Vízmű Zrt. Nyergesújfalu területén a közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma 2017-ben 3092 db, vagyis több mint 99%-os az ellátottság. A településen az összes szolgáltatott víz mennyisége 2017-ben 283,930 m³, 2017-ben az összes szolgáltatott víz 83%-a került ki a háztartásokból. 2012 és 2017 között a szolgáltatott víz mennyisége változó tendenciájú növekedést mutat. [Izd. Térképmelléklet: Ivóvíz és szennyvízgyűjtő hálózat]

Ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma

Forrás: KSH

Szolgáltatott víz mennyisége

Forrás: KSH

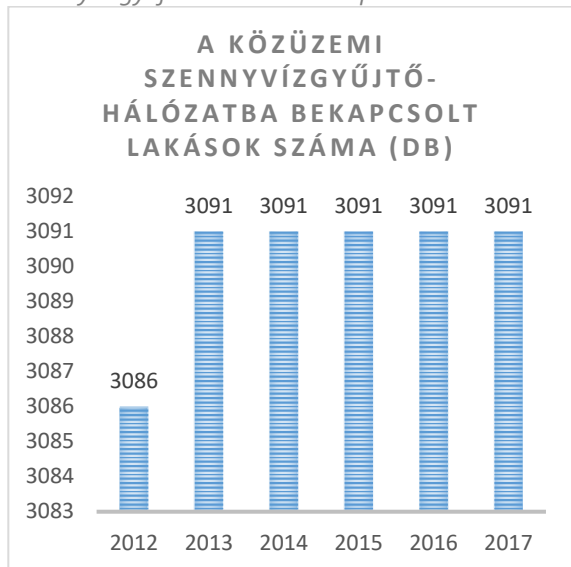
1.16.1.2. SZENNYVÍZELVEZETÉS

A települési folyékony hulladékok kezelésével kapcsolatban a 213/2001. (XI.14.) Korm. rendelet, az 50/2001. (IV.3.) Korm. rendelet tartalmaz alapvető iránymutatásokat.

A településen a szennyvízelvezetéssel megbízott közszolgáltató az ÉDV Zrt. A hálózat kiépítettség közel 100 %-os. A településen a csatornázottság (közcsatornába bekapcsolt lakások száma/lakásállomány) 2017-ben 99%-os. A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatában elvezett összes, illetve háztartásokból származó szennyvíz mennyisége 2012-2017 között változó tendenciájú növekedés, illetve csökkenést mutat. Az összes elvezetett szennyvíz 82%-a származik háztartásokból.

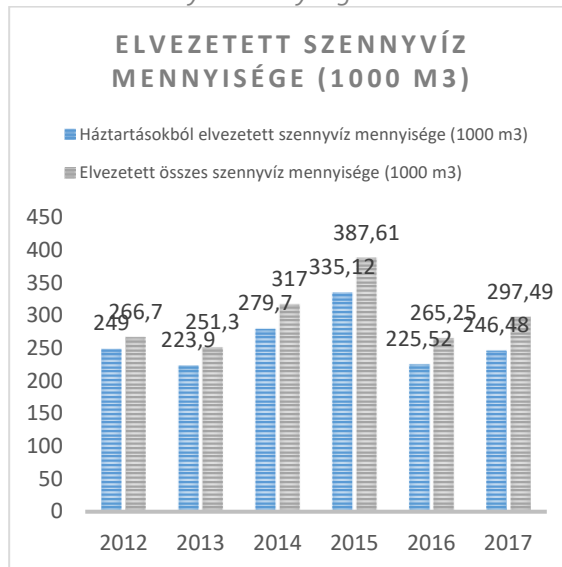
A szennyvízkezelés módjáról és a csatornahálózatról az 1.17.6. *Hulladékkezelés – Folyékony hulladék* alfejezetben írunk.

Szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások száma

Forrás: KSH

Elvezetett szennyvíz mennyisége

Forrás: KSH

1.16.1.3. CSAPADÉKVÍZ ELVEZETÉS, FELSZÍNI VÍZRENDEZÉS

A térség felszíni vizeinek mennyiségét döntően az időjárási és földrajzi (pl. csapadék, lefolyás, párolgás) viszonyok határozzák meg. Zárt csapadékvíz-elvezető rendszer a 10-es út jellemző. A település egyéb családiházak lakóterületein gyeses szikkasztóárkok hivatottak a lehulló csapadék elvezetésére. A település felszíni vizeit a Duna, a Rábi-patak, a Sándor-patak és a Bajóti-patak fogadja be.

1.16.2. ENERGIA

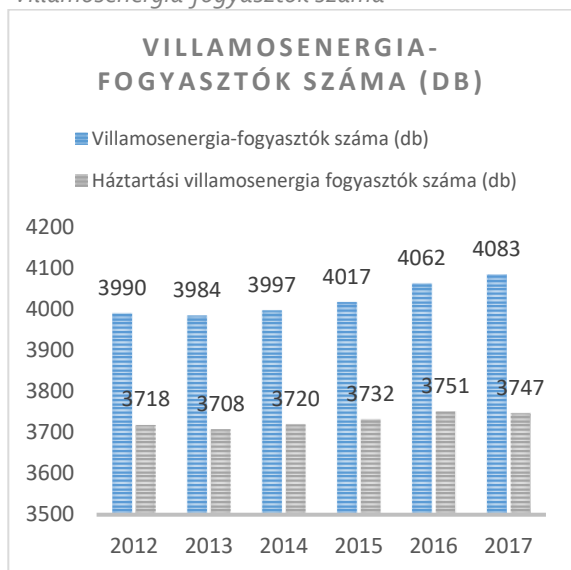
1.16.2.1. ENERGIAGAZDÁLKODÁS ÉS ENERGIAELLÁTÁS (VILLAMOS ENERGIA, KÖZVILÁGÍTÁS, GÁZELLÁTÁS, TÁVHŐELLÁTÁS ÉS MÁS ELLÁTÓRENDSZEREK)

VILLAMOS ENERGIA

Nyergesújfalu közigazgatási területén az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt végzi a villamosenergia szolgáltatást.

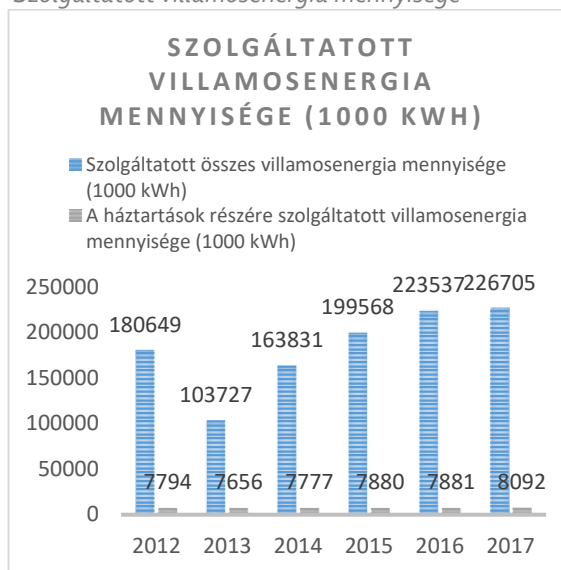
A szolgáltatott összes villamosenergia és a háztartások részére szolgáltatott villamosenergia 2012 és 2017 között nagymértékben növekedett. A villamosenergia fogyasztók és háztartási villamosenergia-fogyasztók számában is ez a tendencia figyelhető meg. 2017-ben az összes szolgáltatott villamosenergia 3,6%-át a háztartások részére szolgáltatott villamosenergia képezi. A KSH adatbázisa alapján Nyergesújfalu területén a kiefeszültségű villamosenergia elosztóhálózat hossza 54,8 km. [Isd. Térképmelléklet: Villamos energia hálózat]

Villamosenergia-fogyasztók száma

Forrás: KSH

Szolgáltatót villamosenergia mennyisége

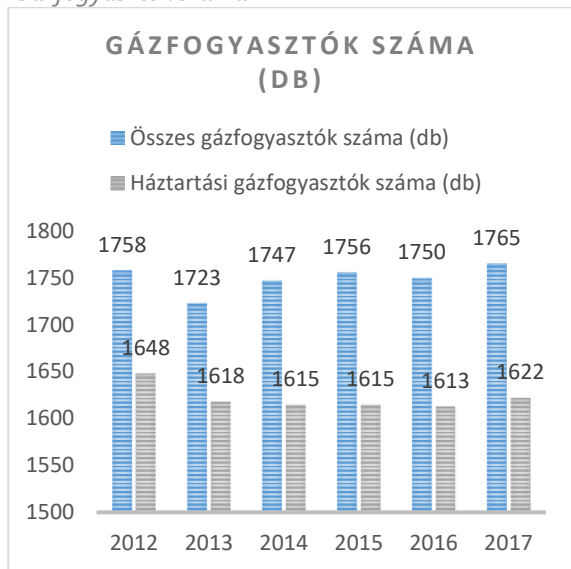

Forrás: KSH

GÁZELLÁTÁS

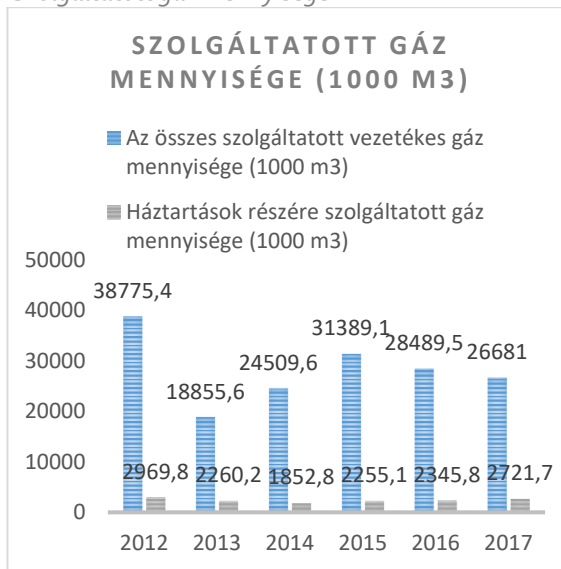
Nyergesújfalu közigazgatási területén az NKM Észak-Dél Földgázhálózati Zrt. a földgázelosztási tevékenységet. A belterület gázvezetékekkel jól feltárt, az összes gázcsőhálózat hossza 49,1 km. A háztartások részére szolgáltatott gáz az összes szolgáltatott gáz mennyiségének 10,2%-a. 2012 és 2017 között a szolgáltatott gáz mennyiségének és a gázfogyasztók számának változása eltérő tendenciájú csökkenést mutat. [Izd. Térképmelléklet: Gázvezeték hálózat]

Gázfogyasztók száma

Forrás: KSH

Szolgáltatót gáz mennyisége

Forrás: KSH

1.16.2.2. MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK ALKALMAZÁSA, A KÖRNYEZETTUDATOS ENERGIAGAZDÁLKODÁS LEHETŐSÉGEI

A megújuló energiaforrások (napenergia, szélenergia, vízenergia, geotermikus energia, biomassza) közül Nyergesújfalu területén főként a napenergia és a biomassza felhasználás feltételei adottak.

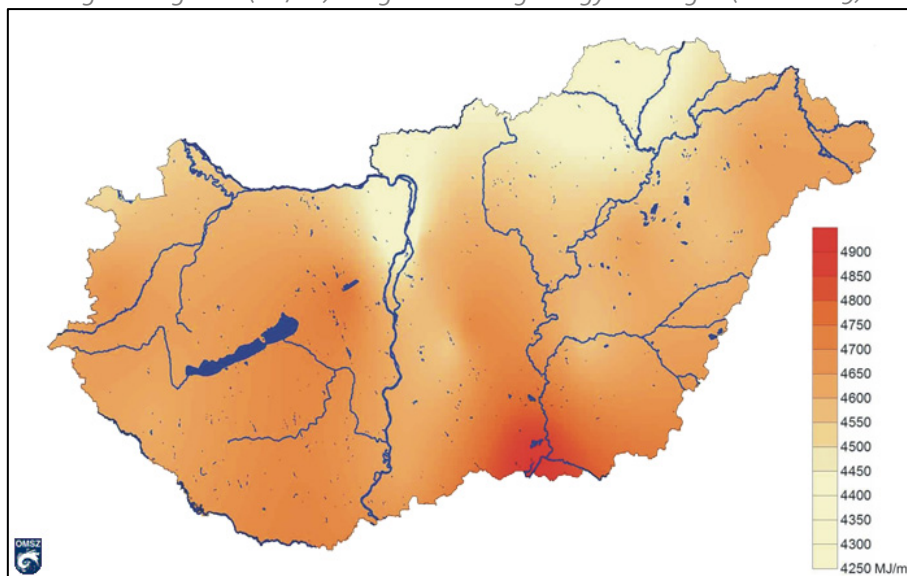
NAPENERGIA

A Nap energia hasznosításnak két alapvető módja létezik:

- ◆ Aktív energiatermelés– naperőművek, napkollektorok, napelemek használata
- ◆ Passzív energiatermelés – épületek tájolása, építőanyag megválasztása stb.

Nyergesújfalu és környéke napenergia hasznosítás szempontjából kielégítő adottságokkal rendelkezik. A globálsugárzás átlagos éves összege (a Napból érkező közvetlen sugárzás valamint az égbolt minden részéről érkező szórt sugárzás összege) meghaladja a 4400 MJ/m² értéket. *Forrás: http://www.met.hu/eghajlat/magyarorszag_eghajlata/altalanos_eghajlati_jellemzes/sugarzas/*

A globálsugárzás (MJ/m²) átlagos évi összege Magyarországon (2000-2009)

Forrás: http://www.met.hu/eghajlat/magyarorszag_eghajlata/altalanos_eghajlati_jellemzes/sugarzas/

BIOMASSZA

A világ negyedik legelterjedtebb energiaforrása a biomassza, mely hasznosításának alapja az égés és az azzal járó hőenergia felszabadulás.

Biomassza energiaforrások:

- ◆ Mezőgazdasági termények melléktermékei, hulladékai (szalma, kukorica-szár/csutka stb.)
- ◆ Energetikai célra termesztett növények (repce, cukorrépa, különböző fajok)
- ◆ Állati eredetű biomassza (trágya stb.)
- ◆ Erdőgazdasági és fafeldolgozási melléktermék, illetve hulladék (fa apríték, nyesedék, forgács, fűrészpor, hancs stb.)

Felhasználási lehetőségei:

1. Közvetlenül:

- ◆ Tüzeléssel, előkészítés nélkül, vagy előkészítés után

2. Közvetve:

- ◆ Kémiai átalakítás után (cseppfolyósítás, elgázosítás), folyékony üzemanyagként vagy éghető gázként
- ◆ Alkohollá erjesztés után üzemanyagként

- ♦ Növényi olajok észterezésével biodízelként
- ♦ Anaerob fermentálás után biogázként

A biomassza energetikai célú hasznosítására elsősorban a hagyományos agrártermelési ágazatokban keletkező mező- és erdőgazdasági melléktermékek és hulladékok hasznosításának, az energetikai erdőgazdaság (energiaerdők) és az energetikai célú növénytermesztés (energianövények) keretén belül van lehetőség. Ezen források hasznosítására hazánkban reális lehetőségek kínálkoznak. *Forrás: Monoki Ákos: Biomassza energia, Nyíregyházi Főiskola, <http://www.nyf.hu/others/html/kornyezettud/megujulo/Biomassza/Biomassza.html>*

1.16.2.3. AZ ÖNKORMÁNYZATI INTÉZMÉNYEK ENERGIAHATÉKONYSÁGI ÉRTÉKELÉSE

A település 2015-ben 46,46 millió forint értékben nyert pályázatot „Napelemek telepítése Nyergesújfalun, a Kernstok Iskola és a Polgármesteri Hivatal épületén” címmel, melynek a támogatói az Európai Unió és a Magyar Állam.

POLGÁRMESTERI HIVATAL

A hivatali főépület déli tetőfelületein került telepítésre 26 db SM-255PC8 típusú (255 Wp-os) napelem, egy 8 kVA-es inverterhez kapcsolódva. Az udvaron álló, a közterület fenntartók által használt épület tetején 59 db napelem került telepítésre, a déli és a dél-keleti felületen, két 8 kVA-es inverterhez csatlakozva.

KERNSTOK KÁROLY ÁLTALÁNOS ISKOLA

A napelemek a kis lejtésű korcolt bádoggal tetejű részekre kerültek, összesen négy tetőfelület igénybevétele tervezett, ezek közül három déli tájolású, egy keleti. Itt összesen 148 napelem (SM-255PC8) telepítése tervezett, 2 db 5 kVA és 2 db 15 kVA teljesítményű inverterhez kapcsolódóan.

1.16.3. ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉS

A dokumentáció elektronikus hírközlési munkarészének jogszabály szerinti elkészítéséhez szükségessé vált a 14/2013. (IX. 25.) NMHH rendelet 26.§ szerinti adatszolgáltatás kérése Nyergesújfalu város közigazgatási területére vonatkozóan. *[Térképmelléklet: Hírközlés]*

A rendelet 26.§(4) bekezdése szerint:

„Az elektronikus hírközlési fejezetekben meg kell jeleníteni a meglévő elektronikus hírközlési építmények elhelyezkedését a felhasználók számára elérhető, alábbi szolgáltatások vonatkozásában:

- a) helyhez kötött telefonszolgáltatás;*
- b) mobil rádiótelefon szolgáltatás;*
- c) vezetékes műsorelosztó szolgáltatás – analóg és digitális, valamint internet szolgáltatásra alkalmas megoldással –;*
- d) internet szolgáltatás;*
- e) műsorszórás.”*

A rendelet 26.§(5) bekezdése szerint

„Az elektronikus hírközlési fejezetben rögzíteni kell, hogy a területet érintően van-e előkészületben kormányzati célú, illetve jelentős elhelyezési igénytel bíró külön célú elektronikus hírközlési hálózatfejlesztés, melyek esetében ezek elhelyezési kérdéseit is érinteni kell.”

ANTENNA HUNGÁRIA ZRT.

Az Antenna Hungária adatszolgáltatásában arról tájékoztat, hogy bejegyzett magassági korlátozásról nincs tudomása, antennatornyot és egyéb hasonló műtárgyat nem üzemeltet, ahogy

átjátszó állomást sem. Aléptímeny hálózattal nem rendelkezik és távlati tervei között sem szerepel ilyen jellegű hálózatfejlesztés.

EXTERNET

Nyergesújfalu város területén az Externet Zrt. műszaki berendezést nem üzemeltet, nincsenek meglévő és tervezett elektronikus hírközlési építmények sem.

MAGYAR TELEKOM NYRT.

A Magyar Telekom Nyrt. Nyergesújfalu közigazgatási területén az alábbi vezeték nélküli telephelyeit üzemelteti.

Vezeték nélküli telephelyek

EOV X	EOV Y
268 859	614 081
267 835	610 450
268 766	612 754

Forrás: Magyar Telekom Nyrt.

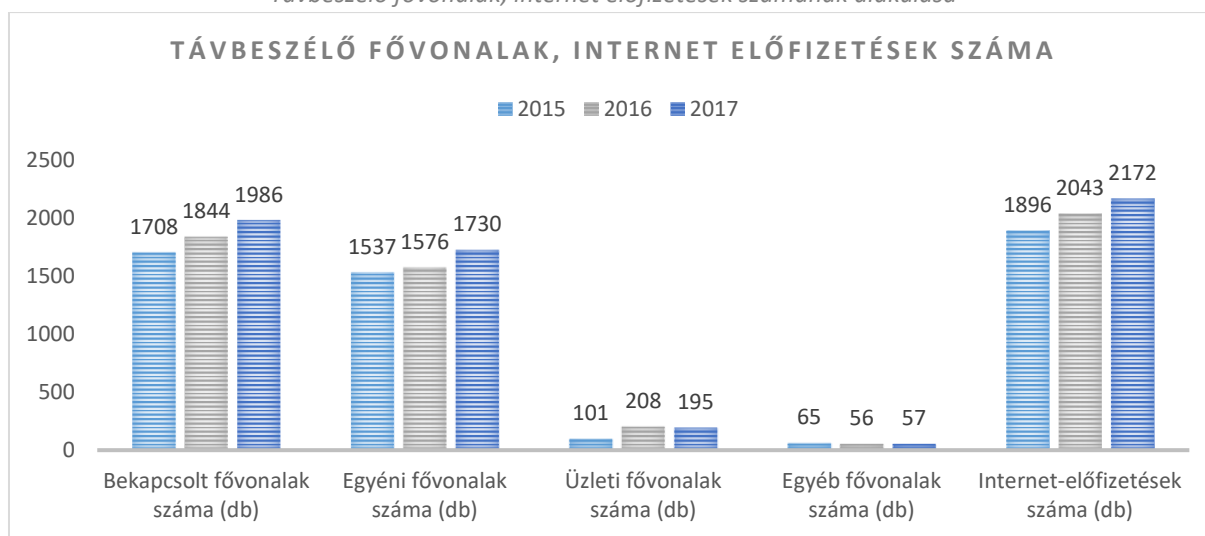
Tervezett telephely:

Tervezett telephely

EOV X	EOV Y
268 827	612 459

Forrás: Magyar Telekom Nyrt.

Távbeszélő fővonalak, internet előfizetések számának alakulása

Forrás: KSH

A KSH adatai szerint a bekapcsolt fővonalak száma az elmúlt években növekedett, ahogyan az egyéni fővonalak száma is. Az üzleti és egyéb fővonalak száma kismértékű csökkenést mutat. Az internet előfizetések száma 2017-ben 2172 db.

ÖSSZEGZÉS:

NYERGESÚJFALU TERÜLETÉN AZ ÖSSZES ALAPKÖZMŰ MEGTALÁLHATÓ. KI VAN ÉPÍTVE AZ IVÓVÍZ, A SZENNYVÍZ, A VILLAMOSENERGIA, A VEZETÉKES GÁZELLÁTÁS ÉS AZ ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉS (KÁBELTÉVÉ, TELEFONHÁLÓZAT). A TELEPÜLÉS SZENNYVIZEINEK TISZTÍTÁSÁT A HELYI SZENNYVÍZTISZTÍTÓ TELEPEN VÉGIK. A FELSZÍNI VÍZ RENDEZÉSE TÖBB HELYEN MEGOLDANDÓ FELADAT. A MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK KÖZÜL NYERGESÚJFALU TERÜLETÉN FŐKÉNT A NAPENERGIA, A FÖLDHŐ ÉS A BIOMASSZA FELHASZNÁLÁS FELTÉTELEI ADOTTAK.

1.17. KÖRNYEZETVÉDELEM (ÉS TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉS)

1.17.1. TALAJ

A 2007. évi CXXIX. törvény a termőföld védelméről rendelkezik az átlagosnál jobb minőségű termőföldekkel érintett területek hasznosíthatóságáról. Az átlagosnál jobb minőségi osztályokról Komárom-Esztergom Kormányhivatal Esztergomi Járási Hivatala szóbeli adatszolgáltatásában tájékoztatott. Az adatokat a 1.14.1.2. Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok fejezetben felsoroltuk. A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal tájékoztatása alapján a földhivatali alaptérképről leválogattuk az átlagosnál jobb minőségi osztállyal érintett földrészleteket, melyeket a térképmellékleten ábrázoltunk.

„6/B. §(2) Az egyeztetési eljárásban az ingatlanügyi hatóságnak – a (3) bekezdésben meghatározott eset kivételével – kifogást kell emelni, ha a településrendezési eszköz készítése, vagy módosítása alapján kijelölt beépítésre szánt területek

a) többségében átlagosnál jobb minőségű termőföldeket érintenek, és a beépítésre szánt terület övezeti besorolásának megfelelő területfelhasználásra hasonló körülmények és feltételek esetén átlagosnál gyengébb vagy átlagos minőségű termőföldeken is sor kerülhet, vagy

b) övezeti besorolásának megfelelő területfelhasználásra kellő nagyságú térmértékben lehetőség van a település már beépítésre kijelölt, de még fel nem használt területén is.

...

11. § (1) Termőföldet más célra csak kivételesen – elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételével – lehet felhasználni.

(2) Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetőleg helyhez kötött igénybevétel céljából lehet. A termőföldnek hulladéklerakó céljára történő igénybevétele esetén a környezetvédelmi és természetvédelmi követelmények betartása mellett, mezőgazdasági művelésre alkalmatlan vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföld más célú hasznosítása engedélyezhető.”

1.17.2. FELSZÍNI ÉS A FELSZÍN ALATTI VIZEK

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint Nyergesújfalu a fokozottan érzékeny vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik, valamint kiemelten érzékeny felszín alatti területen.

Felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny, érzékeny, kevésbé érzékeny, valamint a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések

Település	Fokozottan érzékeny	Érzékeny	Kevésbé érzékeny	Kiemelten érzékeny f.a. terület
Nyergesújfalu	x			+

Forrás: 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) kormányrendelet 2. számú melléklete részletezi a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek besorolásának alapját.

„2. Felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny terület

a) Azok a területek, ahol a csapadékból származó utánpótlódás sokévi átlagos értéke meghaladja a 20 mm/évet.

b) Azok a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny területek közé nem tartozó területek, ahol a felszín alatt 100 m-en belül mészkő, dolomit, mész- és dolomitmárga képződmények találhatóak.

c) Azok a területek, ahol a porózus fő vízadó képződmény teteje a felszín alatt 100 m-en belül található.

d) A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény szerint állami tulajdonban lévő felszíni állóvizek mederéltól számított 0,25-1,0 km közötti övezete.

e) Az 1. d) pontban nem említett, külön jogszabály által kijelölt védett természeti területek.”

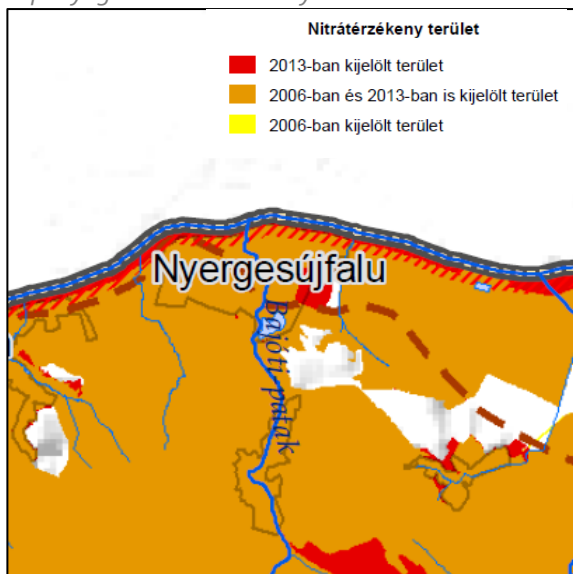
Forrás: 219/2004. (VII.21.) kormányrendelet 2. számú melléklete

A Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság előzetes tájékoztatása (Iktatószám: 35500/3445-1/2007. ált. (3300/20017.)) szerint a település területét hatályos határozattal kijelölt vízbázisvédelmi védőterület és védőidom érinti.

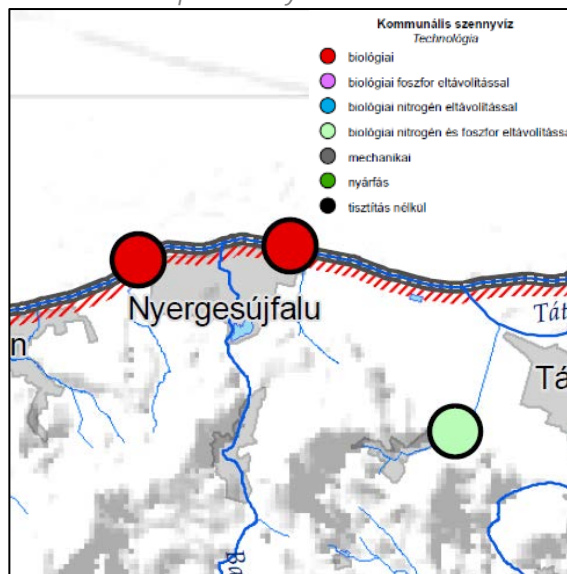
Magyarország felülvizsgálta, 2015. évi Vízyűjtő-gazdálkodási Terve alapján Nyergesújfalu területe a Duna részvízyűjtőn belül a 1.7 sorszámú Gerecse tervezési alegység területén helyezkedik el.

A Gerecse tervezési alegység vízgyűjtő-gazdálkodási terve

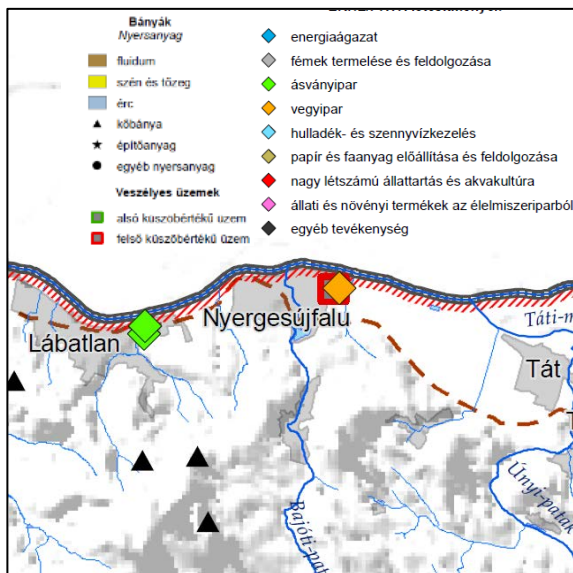
Tápanyag- és nitrát érzékeny területek

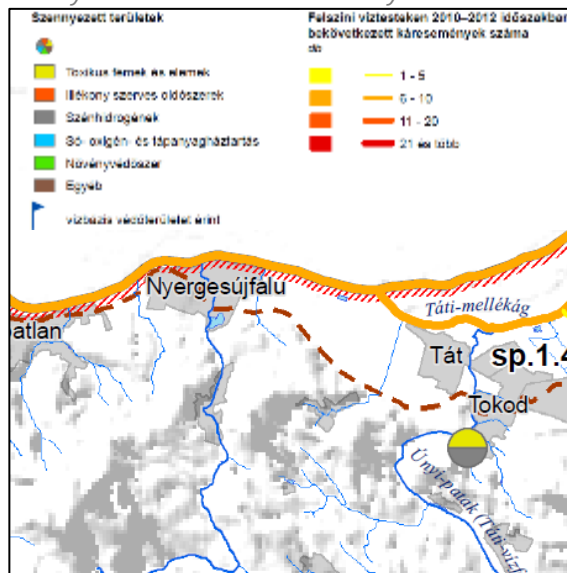
Kommunális és ipari szennyvíz - bevetések

E-PRTR és SEVESO üzemek

Szennyezett területek és károsesemények

Forrás: Országos Vízügyi Főigazgatóság, <http://www.vizugy.hu/>

DUNA FOLYAM

A település meghatározó felszíni vízfolyása a Duna, amely a település gazdaságát és lakhatási viszonyait is befolyásolja. A Duna nem csak Nyergesújfalunak, de az ország vízhálózatának is a fő tengelye. Magyarországi teljes szakaszának hossza 417 km, amiből 140 km-es a szlovák-magyar szakasz. Az ország területén lefolyó vizeknek megközelítőleg a háromnegyedét a Duna és a Dráva

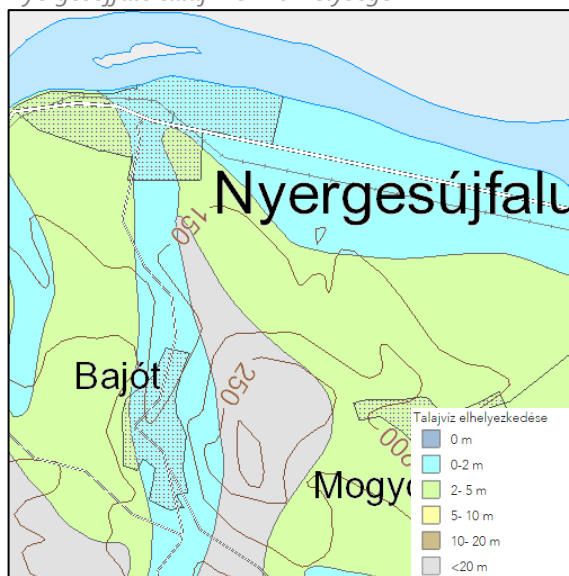
szállítja ezért is a Duna vízminőségét alapvetően a külföldről érkező vizek minősége határozza meg. A Duna elsődleges szennyezői a szén- és olajtüzelésű erőművekből származó mikroszennyezők, valamint a vegyi-, a vas- és acélipari üzemek kibocsátásai. Ezért is kiemelkedően fontos, hogy a Nyergesújfalu területén üzemelő ipari létesítmények a lehető legnagyobb biztonsággal és a lehető legkisebb kibocsájtással üzemeljenek. Szerencsére összességében elmondható, hogy a Duna vízminősége az utóbbi években jelentősen javult, annak ellenére is, hogy Budapest magasságában még mindig kismértékű romlást észleltek. De a Dél-pesti szennyvíztisztító megnyitása óta folyamatos a javulás. Az OVGT2 értékelése alapján, a Magyarországon átfolyó terület szakaszai legnagyobb százaléka jó, de helyenként kiváló minősítést is elértek, ezektől csak a fentebb említett budapesti szakasz mérsékelt értéke tér el. Az árhullámok ideje kora tavaszra valamint őszi tehető, a település árvízveszélyes területein ezt érdemes figyelembe venni. A talajvíz átlagos mélysége 3 méter környékére tehető, viszont csapadékos – árvizes időszakokban gyakran a felszínre tör. *Forrás: OVGT2*

TALAJVÍZ

A Magyar Földtani és Geofizikai Intézet térképszervere (<http://map.mfgi.hu/>) ábrázolja Nyergesújfalu területén a talajvíz mélységére vonatkozó adatokat. A beépített területeken a talajvíz 0-5 m mélyen helyezkedik el, a belterületétől délre 5 méternél mélyebben elhelyezkedő a talajvíz.

A talajvíz magassága több szempontból fontos. Azokon a területeken, ahol a talajvíz a felszín közelében helyezkedik el, csapadékosabb időszakokban belvíz formájában maradhat meg. Ez a veszély elsősorban a Duna menti területeket érinti.

Nyergesújfalu talajvízszint mélysége

Forrás: <http://map.mfgi.hu/>

1.17.3. LEVEGŐTISZTASÁG ÉS VÉDELME

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. melléklete alapján Nyergesújfalu város – a Komárom-Esztergom-Tatabánya – a 3. légszennyezettségi zónába tartozik. A légszennyezettségi zónákra jellemző szennyező anyag szerinti zóna típusokat az alábbi táblázat ismerteti.

Zónacsoport a szennyező anyag szerint

Zónacsoport a szennyező anyag szerint											
	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol	Talajközei ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	PM ₁₀ benz(a)-pirén (BaP)
3. Komárom-Esztergom-Tatabánya	E	C	F	D	E	O-I	D	E	F	F	B

Forrás: 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelethez tartozó 1. sz. melléklet

A zónák típusai a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet - a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről –5. számú mellékletében tekinthetők meg.

„A zónák típusai

1. A csoport: agglomeráció: az Lvr. szerint.

2. B csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a tűréshatárt, az 1. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3–6. sorában szereplő anyagok esetén a célértéket meghaladja. Ha valamely légszennyező anyagra tűréshatár nincs megállapítva, de a területen e légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szint meghaladja a határértéket, illetve az 1. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3–6. sorában szereplő anyagok esetén a célértéket, a területet ebbe a csoportba kell sorolni.

3. C csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték és a tűréshatár között van.

4. D csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték, az 1. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3–6. sorában szereplő anyagok esetében a célérték között van.

5. E csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

6. F csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

7. O-I csoport: azon terület, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket.

8. O-II csoport: azon terület, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a hosszú távú célként kitűzött koncentráció értékét.

9. Az alsó és felső vizsgálati küszöbérték meghatározása a levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról szóló jogszabály szerint történik.” Forrás: 5. melléklet a 4/2011. (I. 14.) VM rendelethez

1.17.4. ZAJ- ÉS REZGÉSTERHELÉS

A zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet rendelkezik a határértékekről.

A stratégiai zajtérképezésről szóló 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet 14.§.(1) a) pont alapján kiadott 8002/2005. (V. 24.) GKM tájékoztató – a nagy forgalmú közutak és vasútvonalak, valamint a fő repülőterek listájáról, továbbá a stratégiai zajtérkép és intézkedési terv készítésére kötelezett szervezetről – tartalmazza azokat a fő közlekedési létesítményeket, melyek esetében szükséges stratégiai zajtérképek készítése.

„A fő közlekedési létesítmények között szerepel többek között minden >6.000,000 jármű/év forgalmat lebonyolító közút.” Forrás: <http://www.kti.hu/noise/kozut/>

Nyergesújfalu közigazgatási területét a fenti listában szereplő közutak és vasútvonalak nem érintik.

A zaj és rezgésvédelemről Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testületének 8/ 2010. (III.31.) önkormányzati rendelete a zaj elleni védelem helyi szabályozásáról szóló rendelete rendelkezik.

Nyergesújfalu város zaj- és rezgésterhelése szempontjából elsősorban a közlekedési eredetű zaj és rezgés tekinthető meghatározónak. A település területén halad keresztül a 10. számú főút, amiatt jelentős az átmenő forgalom (személy és tehergépkocsi).

A főútca (10. sz. főút, Kossuth Lajos u.) mentén található házak közvetlenül szorosan az út mellett helyezkednek el. Az út minősége, szélessége, méretezése nem megfelelő a jelenlegi forgalom

elvezetésére. A legfőbb problémát a jelentős teherforgalom okozza, mivel ezáltal az út menti házak fokozott zaj- és rezgésterhelésnek vannak kitéve.

2010. évi forgalomszámlálási adatok (Magyar Közút Nonprofit Zrt.) alapján a főút várost érintő szakaszán az összes motoros forgalom 67,5 %-a személygépkocsi, 17,4 %-a az összes tehergépkocsi, 11,5 %-a kisteher gépkocsi, 3,2 %-a busz és 0,4 %-a motor.

Az adatokból látható, hogy a főút forgalmát a személy- és a tehergépjármű forgalom teszi ki, amelynek jelentős hányada átmenő forgalom. A közlekedés által okozott probléma végleges megoldását egy, a települést elkerülő út megépítése jelenti.

1.17.5. SUGÁRZÁS VÉDELEM

A sugárzásvédelem kapcsán szükséges megvizsgálni az azoktól az atomerőművektől való távolságot, melyek baleset esetén, Magyarországot érintő veszélyforrások lehetnek. Ilyen külföldi erőművek a következők:

- ◆ Mochovce VVER 4*400 (Szlovákia)
- ◆ Bohunice VVER 4*430 (Szlovákia)
- ◆ Krško PWR 664 (Szlovénia)
- ◆ Dukovani VVER 4*440 (Csehország)
- ◆ Temelin VVER 2x1000 (Csehország)

„A magyar határtól számított 50 km-es körzetben működő vagy most épülő, de rövidesen üzembe helyezésre tervezett atomerőművek jelentik hazánkra a legnagyobb veszélyt. A Magyar Köztársaság közvetlen környezetében található:

- Szlovéniában KRŠKO (664 MW)
- Szlovákiában BOHUMICE (4x440 MW), illetve az épülő MOHOVCE (4x440 MW) atomerőmű.”

Forrás: Borsos József mk. őrnagy: A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NUKLEÁRIS VESZÉLYEZTETTSÉGÉRŐL - <http://www.zmne.hu/tanszettek/vegji/docs/fiatkut/BorsosJ2.html>

A felsorolt atomerőművek Nyergesújfalutól való távolsága légvonalban:

- ◆ Mohovce 57 km
- ◆ Krško 304 km
- ◆ Bohunice 105 km
- ◆ Dukovany 230 km
- ◆ Temelin 352 km

Nyergesújfalu a Mohovce-, Bohunice- és Dukovany atomerőművek 300 km-es Élelmiszer-fogyasztási Korlátozások Óvintézkedési Zónájában fekszik.

Hazánk egyetlen működő atomerőműve Pakson üzemel. Nyergesújfalu a Paksi Atomerőmű 300 km sugarú Élelmiszerfogyasztási Korlátozások Óvintézkedések Zónájába tartozó települések közébe esik. Az esetleges veszélyhelyzet elhárítás elsősorban a szakmai utasításoknak megfelelően az Országos Nukleáris Baleset Elhárítási Rendszerben történik.

*Magyarországon nukleáris veszélyhelyzetet okozható létesítmények
tervezési zónáinak megnevezése és területi kiterjedése*

	Megelőző Óvintézkedések Zónája	Sürgős Óvintézkedések Zónája	Élelmiszer- fogyasztási Korlátozások Óvintézkedési Zónája
I. Veszélyhelyzeti tervezési kategória			
Paksi Atomerőmű	3 km	30 km	300 km
II. Veszélyhelyzeti tervezési kategória			
Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolója	-	-	3 km
Budapesti Kutatóreaktor	-	KFKI telephely	1 km
Izotópintézet Kft.	-	KFKI telephely	1 km
III. Veszélyhelyzeti tervezési kategória			
BME Oktatóreaktor	-	-	-
Püspökszilágyi Radioaktív Hulladékfeldolgozó és Tároló Telep	-	-	3 km
Nemzeti Radioaktív Hulladék Tároló, Bátaapáti	-	-	3 km
V. Veszélyhelyzeti tervezési kategória			
Bohunice Atomerőmű	3 km	30 km	300 km
Mohovce Atomerőmű	3 km	30 km	300 km
Krsko Atomerőmű	3 km	30 km	300 km
Dukovany Atomerőmű	3 km	30 km	300 km
Temelin Atomerőmű	3 km	30 km	300 km

Forrás: Kátai-Urbán Lajos - Kiss Béla: Nukleáris erőművek, mint veszélyes technológia és az Országos Nukleáris Balesetelhárítási Rendszer - http://hadmernok.hu/143_07_kataiul.pdf

1.17.6. HULLADÉKKEZELÉS

KOMMUNÁLIS SZILÁRD HULLADÉK

Nyergesújfalu Város Önkormányzata 2004 óta tagja a Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Társulásnak.

A Társulás fő célja a csatlakozott települések közigazgatási területén az egységes hulladékgazdálkodási rendszer megvalósítása, amelynek érdekében hulladékgazdálkodási létesítményeket (hulladéklerakó telep, átrakóállomás, válogatóművek, hulladékudvarok, komposztáló) hoz létre az egyes településeken, majd ezeket a későbbiekben üzemelteti. *Forrás: <http://www.nyergesujfalu.hu/index.php/hirek/korabbi-hireink/12-oenkormanyzati-hirek/1360-epul-a-hulladekudvar-az-ipari-parkban>*

Nyergesújfalu területén a Vertikál Nonprofit Kft. látja el a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatokat. Az összegyűjtött hulladék lerakása tatabányai Dubnyik-völgyi Regionális Hulladéklerakóban történik.

Veszélyes hulladékokkal kapcsolatos problémák a településen a múltból adódnak. Az Eternit gyár egykor azbesztet tartalmazó termékeit a helyi épületekbe nagy mennyiségben. A városban a veszélyes hulladékok elszállításával és az azbesztmentesítéssel foglalkozik az 1994-ben alapított KÖR-KER Kft. Emellett Lábatlanon két veszélyes hulladékkal foglalkozó cég található: az Ecorec Hungária Kft. valamint a Tri-Tán Kft.

A Zoltek Zrt. napjainkban nagy mennyiségben termel veszélyes hulladékot, melynek kezelését és nyilvántartását jogszabályi kereteknek megfelelően végzik. Az ártalmatlanításra és hasznosításra átadott hulladékról évente nyilatkoznak környezetvédelmi engedélyükben.

FOLYÉKONY HULLADÉK

A települési folyékony hulladékok kezelésével kapcsolatban a 213/2001. (XI.14.) Korm. rendelet, az 50/2001. (IV.3.) Korm. rendelet tartalmaz alapvető iránymutatásokat.

2014. június 10-e óta Nyergesújfalu szennyvíz közműveinek üzemeltetését az Észak-dunántúli Vízmű Zrt. látja el. A társaság által üzemeltetett szennyvíz víziközmű paraméterei:

- ◆ 41813 fm. szennyvízvezeték
- ◆ 11 db szennyvízátemelő
- ◆ 2 db házi átemelő
- ◆ 1907 db bekötés

Nyergesújfalu területén két szennyvíztisztító telep található. Egy az Eternit városrészben, mely többek között a Cembrit ipari szennyvizeit és az Eternit városrész kommunális szennyvizeit kezeli. Néhány évvel ezelőtt a szennyvíztisztító telep kapacitásbeli problémákkal küzdött és tisztítási technológiája miatt folyamatos éves kártérítési költség terhelte az akkori szolgáltatót (Hétforrás Kft.). A másik tisztító a Zoltek Zrt. területén található. A Zoltek ipari vállalat ipari szennyvizein túl szintén kezeli a lakossági kommunális szennyvizeket is, melyek ártalmatlanítását az ipari területen a Nyergesi Vízszolgáltató és Szennyvízkezelő Zrt. végzi. A tisztított szennyvíz befogadója a Parshall-csatorna. *Forrás: Zoltek Zrt. Környezetvédelmi Nyilatkozat 2017*

25/2002. (II. 27.) Korm. rendelet (a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programról) 2. melléklete tartalmazza a Program szennyvízelvezetési agglomerációinak részletes jegyzékét. Nyergesújfalu a melléklet 5. táblázata alapján a Lábatlan központú agglomerációba (2000–10 000 LE közötti szennyvízterheléssel, normál területen) tartozik, ahol a települési szennyvizek közműves szennyvíz- elvezetését és a szennyvizek biológiai szennyvíztisztítását, illetőleg a települési szennyvizek ártalommentes elhelyezését legkésőbb 2015. december 31-ig kell kiépíteni.

Az agglomeráció települései: Lábatlan, Nyergesújfalu – szennyvízterhelése: 4066 LE

SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS

Szelektív hulladékgyűjtés házhoz menő formában érhető el a település területén. A Vertikál Nonprofit ZRT. házhoz menő szelektív hulladékgyűjtő edényeket biztosít, melyben a műanyag, a fém, a papírhulladékot tudják a lakosok külön gyűjteni.

VESZÉLYES HULLADÉK

Veszélyes hulladékok elhelyezésre a 1.17.6. *Hulladékkezelés /Kommunális szilárd hulladék* alfejezetben részletezett módon és helyszínen van lehetőség.

1.17.7. VIZUÁLIS KÖRNYEZETTERHELÉS

Nyergesújfalu területén a legfőbb vizuális környezetterhelést jelentő elemek a reklámtáblák, a fényszennyezés, a légvezetékek valamint az ipari és bányászathoz kapcsolódó degradálódott területek. Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) előírja, hogy:

„Az építmény megvilágítását, a köz- és díszvilágítást, a fényreklámot és a hirdető berendezést úgy kell, elhelyezni és kialakítani, hogy a fényhatás:

- a) az építmény és a helyiségek, valamint a környezet rendeltetésszerű és biztonságos használatát ne akadályozza,*
- b) a közlekedés biztonságát ne veszélyeztesse,*

- c) az emberi egészséget és a környezetet ne károsítsa, és
d) fényszennyezést ne okozzon.”

A Magyar Világítástechnikai Társaság az önkormányzatok számára készített rendelettervezete négy területtípust határoz meg, ezek közül az E1, E2 és E3 kategória található meg Nyergesújfalu területén.

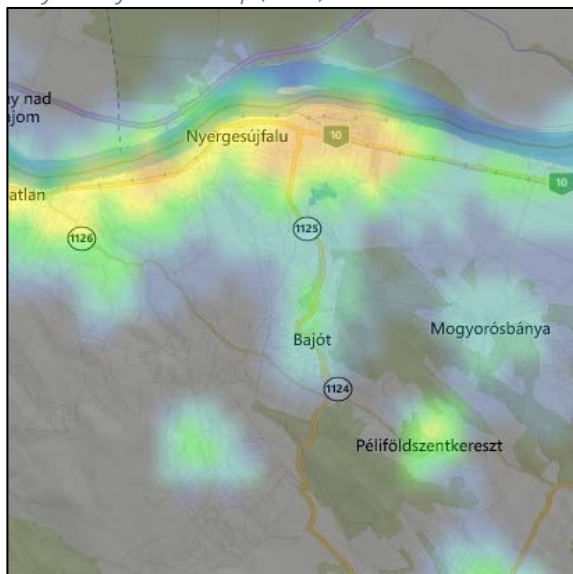
Megvilágítási övezetek fajtái

Zóna	Terület jellege	A megvilágítottság mértéke	Példák
E1	Természeti	Önmagában sötét	- nemzeti parkok, védett területek - csillagvizsgálók környéke
E2	Falusi	Alacsony mértékű világítás	- falvak - rurális területek lakóövezetei
E3	Elővárosi	Közepes mértékű világítás	- városi lakóövezetek
E4	Városi	Nagyvárosi világítás	- városközpont, üzleti negyed - ahol éjszakai aktivitás jellemző

Forrás: Magyar Világítástechnikai Társaság

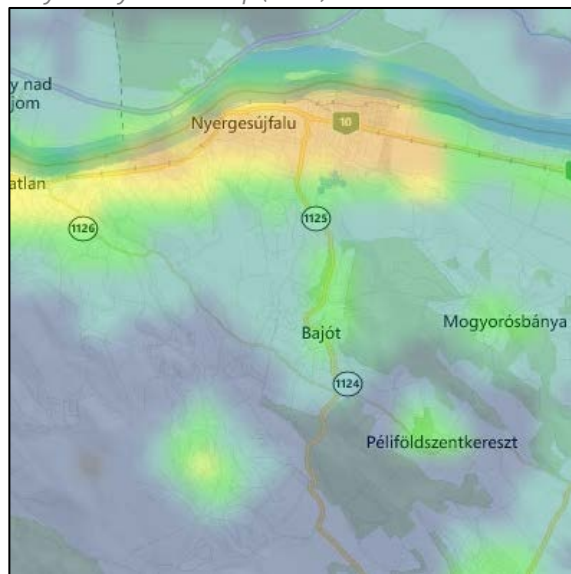
Az övezetek kialakításának a lakosság éjszakai pihenése, a természetvédelem és a csillagászati kutatások érdekében lehet fontos szerepe, továbbá jelentős kihatása lehet a város villamosenergia fogyasztására és a közkiadásokra. Ezekben a zónákban fényterhelési határértékek meghatározása is várható, mert ma még nincs szabályozva.

Fényszennyezési térkép (2016)

Forrás: <https://www.lightpollutionmap.info/>

Fényszennyezési térkép (2018)

Forrás: <https://www.lightpollutionmap.info/>

1.17.8. ÁRVÍZVÉDELEM

A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet 1. § értelmező rendelkezései szerint

„védekezés: az élet- és vagyonbiztonság érdekében, az árvíz, a belvíz kártételeinek megelőzését, elhárítását, illetőleg mérséklését szolgáló műszaki és államigazgatási feladatok végrehajtása”

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. KvVM-BM együttes rendelet szerint a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolását a legvesélyeztetettebb településrész határozza meg. Eszerint Nyergesújfalu közepesen veszélyeztetett „B” kategóriába tartozik, azaz nyílt vagy mentesített ártéren fekszik, és amelyet nem az előírt biztonságban kiépített védmű véd.

Az árvíz- és a belvízvédekezésről szóló 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet 1. és a 2. számú melléklete tartalmazza a vízügyi igazgatási szervek vagyionkezelésébe tartozó árvízvédelmi vonalak és a belvízrendszerek védelmi szakaszait, továbbá az árvízvédekezés készütségi fokozatainak elrendelésére mértékadó vízállásokat.

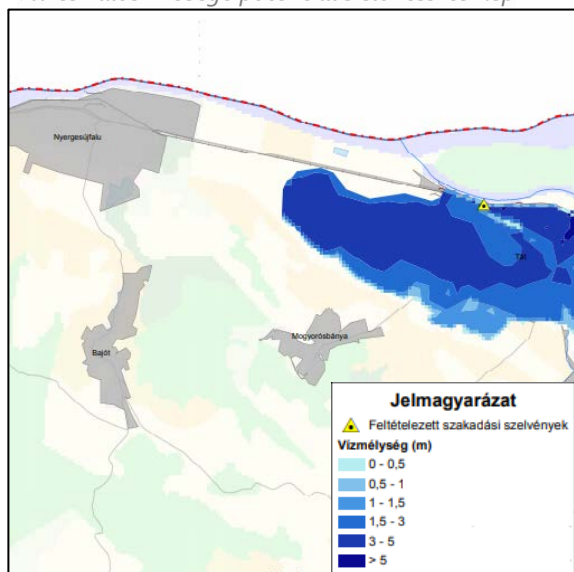
1. számú melléklet a 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelethez

ÉSZAK-DUNÁNTÚLI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG															
A védelmi szakasz		A folyó, a vízfolyás, a csatorna	A fővédvonal			A védekezési készütség elrendelésére és megszüntetésére mértékadó							Megjegyzés		
száma, neve	hossza km		neve és védvonala	kezdő	végő	hossza km	vízmérete				vízállás, cm				
				szelvénye tkm			neve, helye fkm	"o"pont mBf.	LNV		I. fok	II. fok		III. fok	
		cm	kelte												
01.01. Tát-Esztergomi	11,432	Duna jp.	0,000	1,356	1,356	Esztergom	1 718,50	100,92	813	2013. VI.08	500	600	650	Árvízvédelmi fal: 1,356 km	
			1,356	3,366	2,010									Közút: 4,785 km	
		0,000	4,785	4,785	Magaspart: 0,189 km										
		Duna jp.	4,785	4,974	0,189										
			4,974	5,032	0,058										
		Kenyérmezei patak bp.	0,000	0,470	0,470										
Únyi patak bp.	0,000	1,545	1,545												
Únyi patak jp.	0,000	1,019	1,019												
01.02. Komárom-almásfűzítői	14,303	Duna jp.	0,000	0,038	0,038									Közúti töltés: 0,038 km	
			0,038	0,326	0,288									Magaspart: 0,693 km	
			0,326	1,019	0,693										Magaspart: 0,463 km
			1,019	2,253	1,234										Magaspart: 2,015 km
			2,253	2,716	0,463										Árvízvédelmi fal: 0,388 km
			2,716	2,820	0,104										Magaspart: 0,291 km
			2,820	4,835	2,015										Árvízvédelmi fal: 0,523 km
			4,835	12,569	7,734										Közúti töltés: 0,532 km
			12,569	12,957	0,388										
			12,957	13,248	0,291										
			13,248	13,771	0,523										
13,771	14,303	0,532													

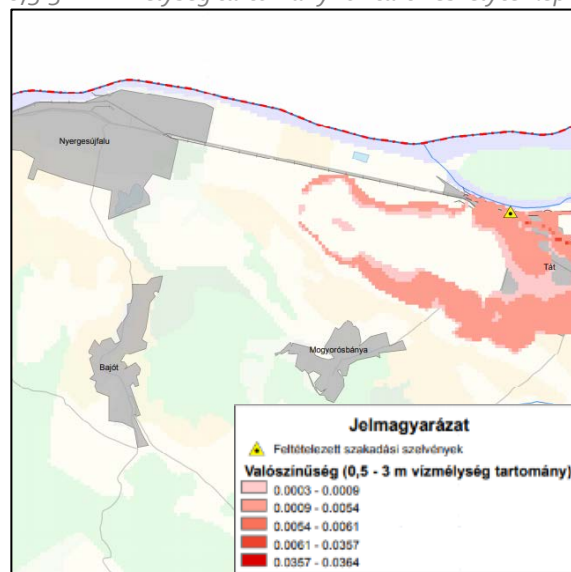
Forrás: 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet az árvíz- és a belvízvédekezésről

A magyar kormány 2016. március 25-én elfogadta Magyarország Árvízi Országos Kockázatkezelési Tervét, melynek mellékletében többek között árvízi veszélytérképek és kockázati térképek szerepelnek. *Forrás: <http://www.vizugy.hu/index.php?module=vizstrat&programelemid=145>*

1‰-es valószínűségű potenciális elöntési térkép

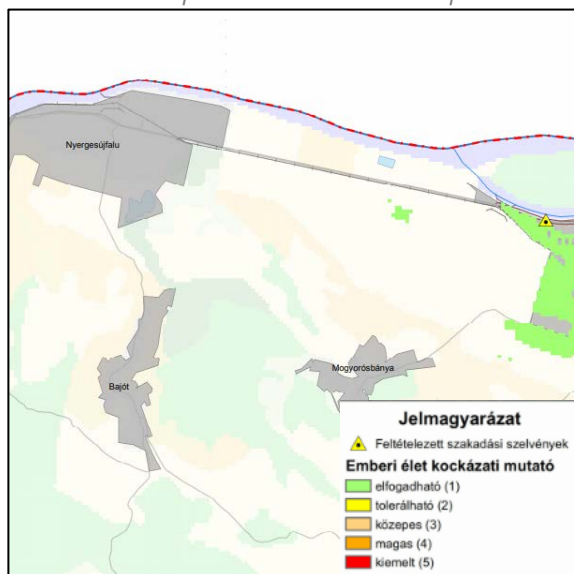

0,5-3 m vízmélység tartományhoz tart.veszélytérkép

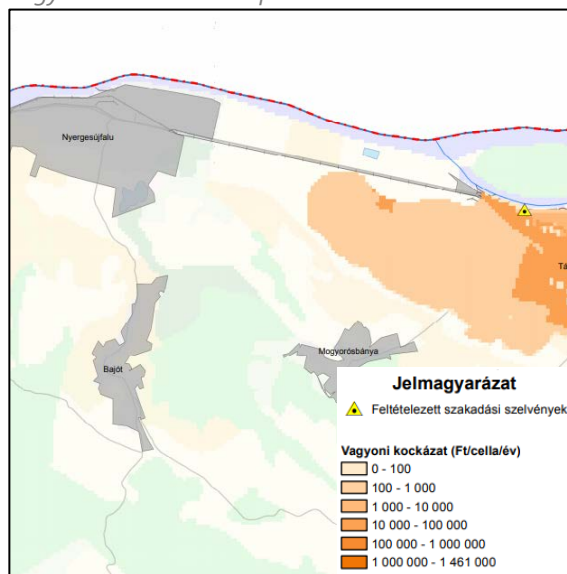

Emberi élettel kapcsolatos kockázati térkép

Forrás: Árvízi Országos Kockázatkezelési Terv

Vagyoni kockázati térkép

Forrás: Árvízi Országos Kockázatkezelési Terv

1.17.9. FENNÁLLÓ KÖRNYEZETVÉDELMI KONFLIKTUSOK, PROBLÉMÁK

Nyergesújfalu területén fennálló környezeti konfliktusok az alábbiak:

- ◆ Talaj
  - ◆ Defláció, mezővédő fásítások hiánya
  - ◆ Bányaterületek, ipari területek vélhető talajszennyezettsége
- ◆ Víz
  - ◆ Árvíz veszélyeztetettség
  - ◆ Az ipari vízhasználat nagy mértéke, így a befogadókba bevezetett tisztított szennyvízmennyiség jelentős mennyisége (szennyezőanyagok, magasabb hőmérséklet)
- ◆ Levegő
  - ◆ Közúti forgalom levegőszennyezése, pontforrások jelenléte
  - ◆ Lakossági fűtés levegőterhelő hatása
  - ◆ Zoltek Zrt. ipari termeléséből adódó levegőszennyezés
- ◆ Zaj, rezgés
  - ◆ Közutak településen áthaladó szakaszának zajterhelése
- ◆ Hulladék
  - ◆ Illegális hulladéklerakás
  - ◆ Lakosság általi illegális hulladékkezelés nem megfelelő módja
  - ◆ Veszélyes hulladékok keletkezése
- ◆ Vizuális környezetterhelés
  - ◆ Reklámtáblák, fényszennyezés, légvezetékek valamint az ipari, bányászati és degradálódott területek látványa
  - ◆ Növekvő fényszennyezés
- ◆ Árvízvédelem
  - ◆ A töltés koronaszintjét meghaladó vízállás, valamint töltésszakadás esetében

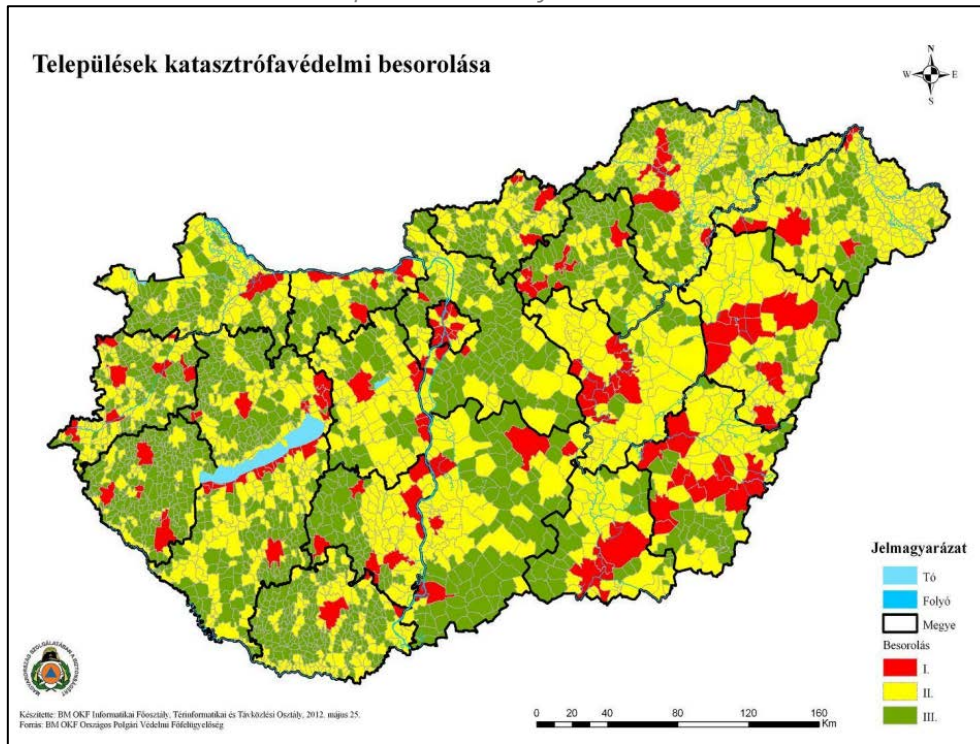
ÖSSZEGZÉS:

NYERGESEÚJFALU JELENTŐS KITERJEDÉSŰ ÁLTAG FELETTI MINŐSÉGI OSZTÁLYÚ TERMŐFÖLDDEL RENDELKEZIK. A FELSZÍN ALATTI VÍZ ÁLLAPOTA SZEMPONTJÁBÓL A FOKOZOTTAN ÉRZÉKENY VÍZMINŐSÉG VÉDELMI TERÜLETEKEN LÉVŐ TELEPÜLÉSEK KÖZÉ TARTOZIK. LEGJELENTŐSEBB FELSZÍNI VÍZFOLYÁSA A DUNA VÍZMINŐSÉGE AZ ELMÚLT ÉVTIZEDEKBEN SOKAT JAVULT. A TELEPÜLÉS A 3. SZÁMÚ KOMÁROM-ESZTERGOM-TATBÁNYA LÉGSZENNYEZETTSÉGI ZÓNÁBA TARTOZIK. A FŐ LÉGSZENNYEZŐ- ÉS ZAJFORRÁSOK A KÖZLEKEDÉSBŐL ÉS AZ IPARBÓL SZÁRMAZNAK. SUGÁRZÁS-VÉDELEM SZEMPONTJÁBÓL A TELEPÜLÉS 300 KILOMÉTERES KÖRNYEZETÉBEN NÉGY NUKLEÁRIS LÉTESÍTMÉNY, A PAKSI, MOHOVCE-(SK), BOHUNICE (SK) ÉS A DUKOVANY (CZ) ATOMERŐMŰ ÜZEMEL. A TELEPÜLÉS FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉSÉBŐL ADÓDÓAN ÁRVÍZ ÁLTAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLET.

1.18. KATASZTRÓFAVÉDELEM (TERÜLETFELHASZNÁLÁST, BEÉPÍTÉST, BEFOLYÁSOLÓ, VAGY KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK)

Nyergesújfalu katasztrófavédelmi besorolása: I. osztály.

Települések katasztrófavédelmi besorolása

Forrás: http://www.katasztrofavedelem.hu/letoltes/filedb/hirek/1137/pv_foferrt_terkepek.pdf

A veszélyeztető hatások felsorolását és az egyes katasztrófavédelmi osztályok meghatározását a – katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló – 234/2011.(XI.10.) Korm. rendelet 2. melléklete tartalmazza.

Veszélyeztető hatások:

1. elemi csapások, természeti eredetű veszélyek

- ◆ árvíz
- ◆ belvíz
- ◆ rendkívüli időjárás
- ◆ földtani veszélyforrások:
- ◆ földrengés
  - ◆ földcsuszamlás
  - ◆ beszakadás
  - ◆ talajsüllyedés
  - ◆ partfalomlás

2. ipari szerencsétlenség, civilizációs eredetű veszélyek

- ◆ a Kat. IV. Fejezetének hatálya alá tartozó üzem
- ◆ más létesítmény (ipari, mezőgazdasági) általi veszélyeztető hatás, veszélyes anyag szabadba kerülésének kockázata
- ◆ távolság nukleáris létesítménytől:
  - ◆ atomerőműtől
  - ◆ kutatóreaktortól

- ◆ közlekedési útvonalak és csomópontok:
    - ◆ veszélyes áruk szállítása
    - ◆ jelentős forgalom
  - ◆ a Kat. IV. Fejezetének hatálya alá nem tartozó, katonai célból üzemeltetett veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmények
3. egyéb eredetű veszélyek
- ◆ felszíni és felszín alatti vizek (elsősorban az ivóvízbázisok) sérülékenysége
  - ◆ humán járvány vagy járványveszély, valamint állatjárvány
  - ◆ a riasztási küszöböt elérő mértékű légszennyezettség
  - ◆ 4. kritikus infrastruktúrákkal kapcsolatos kockázatok
  - ◆ a lakosság alapvető ellátását biztosító infrastruktúrák sérülékenysége
  - ◆ a közlekedés sérülékenysége
  - ◆ a közigazgatás és a lakosság ellátását közvetve biztosító infrastruktúrák sérülékenysége

Az egyes katasztrófavédelmi osztályok meghatározása a kockázati mátrix útján

Hatás	Bekövetkezési gyakoriság			
	Ritka	Nem gyakori	Gyakori	Nagyon gyakori
Nagyon súlyos	II. osztály	II. osztály	I. osztály	I. osztály
Súlyos	III. osztály	II. osztály	II. osztály	I. osztály
Nem súlyos	III. osztály	III. osztály	II. osztály	II. osztály
Alacsony	III. osztály	III. osztály	III. osztály	III. osztály

Forrás: 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 2. melléklet

„1. A bekövetkezési gyakoriság besorolási elve statisztikai és történelmi adatok alapján az alábbi:

- a) ritka: az elkövetkező néhány évben (10 év) nem valószínű, hogy bekövetkezik,
- b) nem gyakori: bekövetkezhet, de nem valószínű, hogy néhány (5) éven belül,
- c) gyakori: valószínű, hogy bekövetkezik, néhány (3) éven belül,
- d) nagyon gyakori: nagyon valószínű, hogy bekövetkezik, egy éven belül minimum egy alkalommal vagy többször.

2. A veszélyeztető hatások szintje:

- a) nagyon súlyos: halálos áldozatokkal járó vagy visszafordíthatatlan környezetkárosodást előidéző, illetve súlyos anyagi következményeket okozó esemény,
- b) súlyos: súlyos sérüléseket okozó vagy visszafordítható környezetkárosodást előidéző, illetve anyagi károkkal is járó esemény,
- c) nem súlyos: enyhébb sérüléseket okozó, a környezetkárosodást nem előidéző, illetve nem jelentős anyagi károkkal járó esemény,
- d) alacsony mértékű: nem jár orvosi segítséget igénylő sérüléssel, illetve nincs anyagi következménye.” Forrás: 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 2. melléklet

1.18.1. ÉPÍTÉSFÖLDTANI KORLÁTOK

1.18.1.1. ALÁBÁNYÁSZOTT TERÜLETEK, BARLANGOK ÉS PINCÉK TERÜLETEI

A Pest Megyei Kormányhivatal, Bányafelügyeleti Főosztályának adatszolgáltatása alapján a város területe nyersanyag lelőhellyel, bányatelekkel érintett. A bányatelekről részletesen a 1.19. Ásványi nyersanyag lelőhelyek fejezetében írunk.

A Pest Megyei Kormányhivatal, Bányafelügyeleti Főosztályának adatszolgáltatása alapján a település közigazgatási határain belül alábányászott területek nem találhatóak

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 23.§ (3) a) pontja szerint ex lege védelem szempontjából barlangnak számít:

„a földkérget alkotó kőzetben kialakult olyan természetes üreg, melynek hossz tengelye meghaladja a két métert és – jelenlegi vagy természetes kitöltésének eltávolítása utáni – mérete egy ember számára lehetővé teszi a behatolást.”

Az Országos Barlangnyilvántartás (<http://www.termeszetvedelem.hu/index.php?pg=caves>) szerint Nyergesújfalu területén 15 darab barlang található.

Nyergesújfalu területén található nyilvántartott barlangok

#	Kat.sz.	Név	Hossz (m)	Vertikális kiterjedés (m)	Mélység (m)	Magasság (m)	Hrsz.
1	4650-33	Förtési Cikis-barlan	21	15	15	0	0165
2	4650-32	Förtési Csontos-barlang	17,1	17,1	17,1	0	0165
3	4650-31	Förtési Gázos-zsomboly	27	24	24	0	0165
4	4650-34	Förtési Szendvics-barlang	18	8	0	8	0182/1
5	4621-44	Hajdúugratói 1.sz. barlang	4,5	1,3	0	1,3	0183
6	4621-45	Hajdúugratói 2.sz. barlang	6,2	2	0	2	0183
7	4621-46	Hajdúugratói 3.sz. barlang	18,4	7,1	1,5	5,6	0183
8	4621-59	Hajdúugratói 4.sz. barlang	3,5	0,7	0	0,7	0182/1
9	4621-61	Hajdúugratói-lapító	5	6,8	0	6,8	0182/1
10	4621-51	Hajdúugratói-sziklaeresz	8	4	0	4	0230/4
11	4650-48	Marót-hegyi-barlang	4,5	2	0	2	0182/1
12	4621-47	Masina-völgyi-barlang	17,5	11	0	11	0182/1
13	4621-48	Masina-völgyi-hasadékbarlang	11	9,5	9,5	0	0183
14	4621-43	Pusztamaróti-barlang	11	9,5	9,5	0	0183
15	4621-67	Pusztamaróti-beszakadás	5,2	3,5	3,5	0	0183

Forrás: <http://www.termeszetvedelem.hu/index.php?pg=caves>

A TÉKA (<http://tajertektar.hu/hu/>) adatbázis tájérték nyilvántartása és a földhivatali alaptérkép több pincét tart nyilván a település területén, melyek egy rész a Szénás-völgyi pincesor területén helyezkedik el.

1.18.1.2. CSÚSZÁS-, SÜLLYEDÉSVESZÉLYES TERÜLETEK

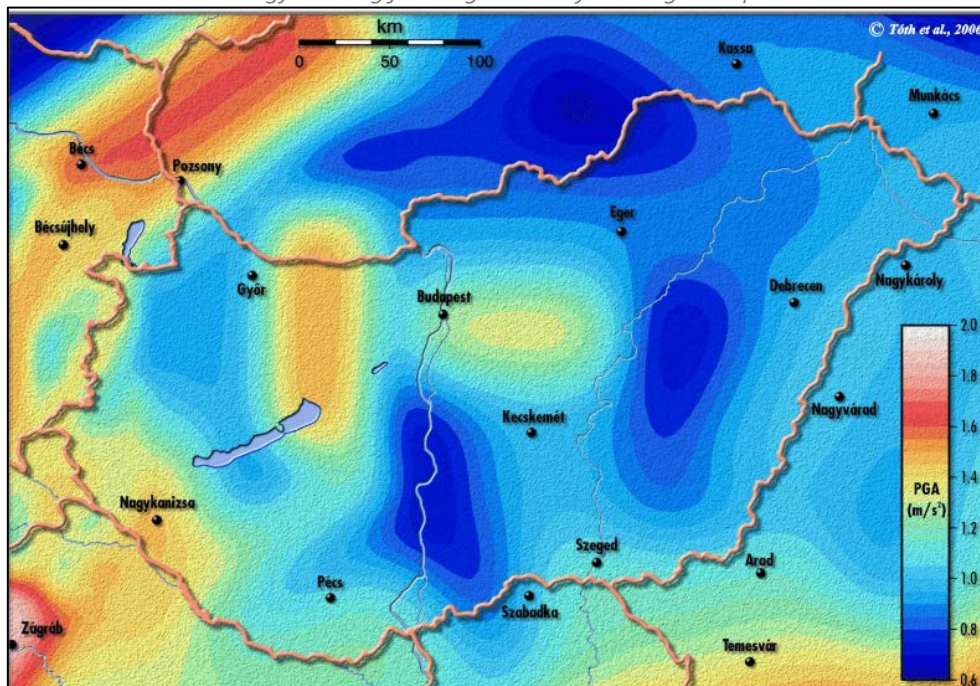
A Pest Megyei Kormányhivatal, Bányafelügyeleti Főosztályának előzetes tájékoztatása (Ügyiratszám: PE/N/1643-2/2018) szerint a Bányafelügyelet a település közigazgatási területén felszínmozgást nem tart nyilván. Csúszás-, süllyedésveszélyes területről nem tesz említést. Országos Felszínmozgás Kataszter sem jelez Nyergesújfalu területén felszínmozgásos területet. A Sánc-hegy ugyanakkor partfalcsúszással veszélyeztetett terület.

Nyergesújfalu közigazgatási területének egy része a Gerecse lankáin fekszik, ezért a csúszásveszély a területen nem kizárható.

1.18.1.3. FÖLDRENGÉS VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEK

Magyarország területe földrengés veszélyeztetettség szempontjából közepesen aktív területnek számít. Az ország földrengés veszélyeztetettségét ábrázoló térkép szerint Nyergesújfalu térsége az országban belül közepes veszélyeztetettségű.

Magyarország földrengés-veszélyeztettségi térképe

Forrás: <http://www.seismology.hu/index.php/hu/szeizmicitas/szeizmicitas-es-foeldrengesveszely>

1.18.2. VÍZRAJZI VESZÉLYEZTETETTSÉG

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet mellékletében Nyergesújfalu „B”, közepesen veszélyeztetett besorolást kapott. Az árvizek, belvizek, nagy csapadékok okozta vízkárok megelőzése érdekében ezért fontos a település egységes vízrendezése, a teljes belterület csapadékvíz elvezető rendszerének folyamatos fejlesztése és fenntartása.

1.18.2.1. ÁRVÍZVESZÉLYES TERÜLETEK

A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 5-12. §-ai tartalmazzák a folyók nagyvízi medrének használatára és hasznosítására vonatkozó rendelkezéseket.

Nyergesújfalu város közigazgatási területéhez a Duna 1729-1736 fkm szelvények közötti szakasza tartozik. A folyók mértékadó árvízszintjeiről a 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet rendelkezik, melynek 1. melléklete szerint Nyergesújfalu területén a 1734 fkm-nél a mértékadó árvíz szint 110,5 m.

A folyók mértékadó árvízszintjei

Szelvény [fkm]	Folyóközépvonal		Mértékadó árvíz-szint, MÁSZ [mBf]	A bal parti töltés		A jobb parti töltés		Megjegyzés, a mérce helye, LNV [cm], [LNV] [cm]
	EOV Y [m]	EOV X [m]		kezelője	Szelvény [tkm]	kezelője	Szelvény [tkm]	
1734,00 0	612 428,0 0	269 362,0 0	110,50			Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság		Nyergesújfalu

Forrás: 1. melléklet a 74/2014. (XII. 23.) BM rendelethez

1.18.2.2. BELVÍZVESZÉLYES TERÜLETEK

Az Győr-Moson-Sopron Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Igazgatóhelyettesi Szervezet, Vízügyi Hatóság adatszolgáltatása (lkt.szám:35800/4107-1/2018) nem tesz említést belvízveszélyes területekről Nyergesújfalu város közigazgatási területén belül.

A Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer, MePAR (<https://www.mepar.hu/>) adatbázisa szerint Nyergesújfalu területén nem találhatóak belvízzel veszélyeztetett területek.

1.18.2.3. MÉLY FEKVÉSŰ TERÜLETEK

Nyergesújfalu város közigazgatási területén a Duna keresztül halad, a folyó mentén találhatóak ezáltal mélyebb fekvésű területek, amelyek a belterülettől északra találhatóak.

1.18.2.4. ÁRVÍZ ÉS BELVÍZVÉDELEM

A település nem rendelkezik ár- és belvíz elhárítási tervvel. Árvízvédelemről bővebben a 1.17.8. *Árvízvédelem* fejezetben írtunk.

A csapadékok okozta helyi vízkárok megelőzése érdekében fontos a település egységes vízrendezése, a teljes belterület csapadékvíz elvezető rendszerének folyamatos fejlesztése és fenntartása, ideértve a településnek a külvizek (külterületről érkező vizek) elleni védelmét is.

A belvizek, nagy csapadékok okozta vízkárok megelőzése érdekében a fejlesztési tervek közé a település egységes vízrendezését, annak megvalósítását követően pedig a belterületi, ill. a belterületet védő csapadékvíz elvezető rendszerének fenntartását.

A belvízelvetés során meg kell oldani a települést határoló domboldalokról lefolyó csapadékvizek övarkokkal és hordalékfogókkal történő felfogását, a vizek rendezett befogadóba vezetését, mentesítve ezzel a települést a külvizektől.

1.18.3. EGYÉB

1.18.3.1. KEDVEZŐTLEN MORFOLÓGIAI ADOTTSÁGOK (PL. LEJTÉS, FALSZAKADÁS)

A település közigazgatási határán belül kedvezőtlen morfológiai adottságokról nincs tudomásunk.

1.18.3.2. MÉLYSÉGI, MAGASSÁGI KORLÁTOZÁSOK

Mélységi korlátozásnak tekinthető a nagyvízi meder övezete, mivel itt az OTRT 16.§ szerint új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki. [lsd. Térképmelléklet: Nagyvízi meder]

*„16. § A nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.”
Forrás: 2003. évi XXVI. tv. 16. §*

Magassági korlátozás a magyar légtér légiközlekedés céljára történő kijelöléséről szóló 26/2007. (III. 1.) GKM-HM-KvVM együttes rendelet 3. melléklete a település a nem ellenőrzött légterek közé tartozik.

A közigazgatási terület déli részét a magyar légtér légiközlekedés céljára történő kijelöléséről szóló 26/2007. (III. 1.) GKM-HM-KvVM együttes rendelet 3. sz. melléklete szerint környezetvédelmi szempontból korlátozott légtér érinti egész évben 1500' (450 m) felső határig.

Környezetvédelmi szempontból korlátozott légterek

Légtér azonosítója	Légtér neve/oldalhatárai	Felső határa Alsó határa: GND	Korlátozás ideje	Korlátozás indoka
LHB19A	Gerecse 474419N 0181530E 474338N 0181731E 474358N 0183115E 473415N 0183129E 473409N 0182237E 474000N 0181920E 474000N 0181703E 474146N 0181530E 474419N 0181530E	1500' (450 m) AGL	Egész évben	természetvédelem

Forrás: 3. melléklet a 26/2007. (III. 1.) GKM–HM–KvVM együttes rendelethez

1.18.3.3. TEVÉKENYSÉGBŐL ADÓDÓ KORLÁTOZÁSOK

A településen belül tevékenységből adódó korlátozások közé sorolható az egyes infrastruktúra hálózati elemek védőtávolsága. Ide tartozik például a vasútvonal és főút védőtávolsága (OTÉK 38.§ (8), (9), (10) bekezdés szerint 50-50 m), továbbá az egyes közmű hálózati elemek (pl.: szennyvíz átemelő, transzformátor állomások, villamos energia légvezetékek) védőterülete is.

A Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság tájékoztatása szerint a Zoltek Zrt. telephelye a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet szerinti felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem. Az érintett üzem a Katasztrófavédelmi Igazgatóság által elfogadott biztonsági jelentéssel rendelkezik. Ezen terv a vonatkozó jogszabályok szerinti elfogadhatósági kritériumoknak megfelel, azonban a telephelyen tárolt veszélyes anyagok által okozott hatásterületek a telephelyen kívülre is kihatnak. A rendelet 7. mellékletének 2. pontja határozza meg a veszélyességi övezetekben történő fejlesztésekre vonatkozó eljárásrendet A besorolt üzem telephelye körül tervezett tevékenységek, fejlesztések kapcsán javasolt az üzemeltetővel való egyeztetés, mivel az elfogadott biztonsági jelentés elfogadhatóságát befolyásolja, amely esetlegesen annak felülvizsgálatát vonhatja maga után.

ÖSSZEGZÉS:

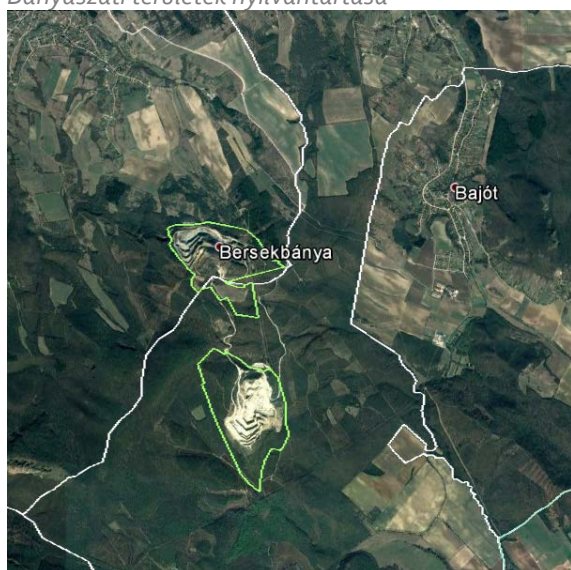
NYERGESÚJFALU KATASZTRÓFAVÉDELMI BESOROLÁSA ALAPJÁN AZ II. OSZTÁLYBA TARTOZIK. FŐ KATASZTRÓFAVÉDELMI KOCKÁZAT AZ ÁRVÍZ ÉS A FELSŐ KÜSZÖBÉRTÉKŰ VESZÉLYES ANYAGOKKAL FOGLALKOZÓ ÜZEM MIATT ADÓDIK. A TELEPÜLÉS KÖZIGAZGATÁSI TERÜLETÉN ÉPÍTÉSFÖLDTANI KORLÁTOK NEM JELLEMZŐEK. AZ EGYÉB TÉNYREZŐK KÖZÜL A PARTFALCSÚSZÁS-VESZÉLYESSÉG EMLÍTHETŐ A SÁNC-HEGGYEL KAPCSOLATBAN.

1.19. ÁSVÁNYI NYERSANYAG LELŐHELY

Nyergesújfalu, mint a Gerecse kapujában fekvő település életében mindig is meghatározó szerepet játszott a bányászat. Már a rómaiak idején is megindult a kőfejlés a Gerecsében, a 18. századi források szerint már a település temploma is kőből készült, ettől kezdve gyakran megfordultak a településen olasz kőfaragó családok, melyek keze munkája ma lépten-nyomon megtalálható a városban.

Az 1800-as évek elején kőfejtőjében vörös és sárga színű márványt bányásznak, melyet az esztergomi bazilika burkolásakor is felhasználtak. A század végétől pedig szénbányák is működtek a település területén. Később sok kisebb-nagyobb bánya működött Nyergesújfalu közigazgatási területén, így Domoszlón márványkőbánya, Kecskékon mészkőbánya, a nyergesi Sători-féle cementgyár Martonkúti bányája, a Bersek-hegy márgabányája, a nyergesi téglagyár agyagbányái, melyekben ma a halastavak vannak, illetve rengeteg agyag-, homok-, kavicsbánya, amelyek helyéről ma már csak egy-egy mélyedés a felszínen, vagy egy-egy dűlőnév a kataszteri térképen árulkodik.

Bányászati területek nyilvántartása

Forrás: <https://mbfsz.gov.hu/hatosagi-ugyek/nyilvantartasok/banyaszati-teruletek>

A Pest Megyei Kormányhivatal, Bányafelügyeleti Főosztályának előzetes tájékoztatása (Ügyirat-szám: PE/V/1643-2/2018) szerint napjainkban a Bányafelügyelet a település közigazgatási területén két megállapított bányaterület található:

- ◆ „Nyergesújfalu I. – mészkő”
- ◆ „Lábatlan I. – márga”

Az 1971 óta üzemelő „Nyergesújfalu I. – mészkő” bányatelek a HMO 2014 Kft tulajdonában van. Területén a településen feldolgozásra kerülő cementipari márgát valamint mészkövet bányásznak.

A „Lábatlan I. – márga” bányatelek üzemeltetése jelenleg szünetel. A bányatelek Lábatlan és Nyergesújfalu közigazgatási területén helyezkedik el.

Szilárd ásványi nyersanyag bányatelkek jellemzői

VEDNEV	Lábatlan I. - márga	Nyergesújfalu I. - mészkő
KM ₂	0,7566	0,9519
NYERSANYAG	márga	cementipari márga cementipari mészkő
NYEA_KOD ₄	4700	4708 4508
NYEA_KOD ₂	47	45 47
ZTIPUS	Bal	Bal
FEDO_Z	400	450
FEKU_Z	220	300
CEG	HMO 2014 Kft.	HMO 2014 Kft.
TELEPULES	Budapest	Budapest
CIM	Madarász Viktor utca 47-49.	Madarász Viktor utca 47-49.
IRSZ	1138	1138
MUT	szünetelő	működő
MEGALLAPIT	1971.09.23	1971.09.06
STATUS	bányatelek	bányatelek
FOLYAMAT	érvényes szünetelési MÜT	érvényes kitermelési MÜT

Forrás: <https://mbfsz.gov.hu/hatosagi-ugyek/nyilvantartasok/banyaszati-teruletek>

A bányatelekkel, illetve a nyilvántartott készlettel lefedett területek a 2003. évi XXVI. törvény 2. § 1. pontja értelmében ásványi nyersanyagvagyon területeknek minősülnek, melyeket a 19/B. § (1) bekezdés szerint a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.

„19/B. § (1) Az ásványi nyersanyagvagyon-terület övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.

(2) Az (1) bekezdés szerint kijelölt területen, a településrendezési eszközökben csak olyan területfelhasználási egység, építési övezet vagy övezet jelölhető ki, amely az ásványi nyersanyagvagyon távlati kitermelését nem lehetetleníti el.” Forrás: OTRT 19/B. § (1), (2)

ÖSSZEGZÉS:

A TELEPÜLÉS JELENTŐS BÁNYÁSZATI MÚLTAL RENDELKEZIK, TERÜLETÉN MÁR A 18. SZÁZADBAN TÖBB KŐBÁNYA MŰKÖDÖTT, MELYRE KŐFARAGÓK ÉS CEMENTGYÁR TELEPEDETT. JELENLEG A TELEPÜLÉS TERÜLETÉN KÉT BÁNYÁSZATI LELŐHELY TALÁLHATÓ, A „NYERGESÚJFALU I – MÉSZKŐ” ÉS A „LÁBATLAN I. – MÁRGA” BÁNYATELEK, MELYEK KÖZÜL JELENLEG A MÉSZKŐBÁNYA ÜZEMEL.

1.20. VÁROSI KLÍMA

A településen belüli klimatikus adottságokat meghatározó tényezők a következők lehetnek:

- ◆ Térségi klimatikus adottságok
- ◆ Uralkodó szélirány
- ◆ Domborzat magassági viszonyai
- ◆ Domborzat kitettségi viszonyai
- ◆ Mikrodomborzati adottságok
- ◆ Természetes és mesterséges zöldfelületek mérete, intenzitása
- ◆ Vízfelületek száma, kiterjedése
- ◆ Patakmedrek, ökológiai folyosók
- ◆ Burkolt felületek mérete, száma

NYERGESÚJFALU ADOTTSÁGAI

A település városi klímát meghatározó éghajlati adottságait tekintve alapvetően mérsékelt meleg és mérsékelt száraz éghajlatú tájon fekszik. Az évi napfénytartam mintegy 1920 óra, ebből nyáron 770 körüli, télen pedig kevéssel 180 alatti napsütésre lehet számítani. Az évi középhőmérséklet 10 Celsius-fok körüli, a vegetációs időszaké 16,5-16,8. A fagymentes időszak 190 nap körüli, április 10-12-től október 20.-ig tart. Az évi abszolút hőmérsékleti maximumok és minimumok értéke: 33,5 Celsius-fok és -16,5 Celsius-fok.

580-600 mm évi csapadékkal számolhatunk, ebből a nyári félvégre körülbelül 330-340 mm jut. Az ariditási index 1,13 – 1,16 körüli. A leggyakoribb szélirány a nyugati, a szélesség átlaga 3m/s körüli.

Forrás: Kistájkataszter

KLÍMAVÁLTOZÁS

Hatásai:

- ◆ Hőmérséklet:
  - ◆ Csúcshőmérséklet emelkedik
  - ◆ Nyári hóhullámok hossza nő
  - ◆ Fagyos napok száma csökken
- ◆ Csapadék:
  - ◆ Szélsőséges csapadékviszonyok
  - ◆ Évi csapadékösszeg csökken
- ◆ Időjárás:
  - ◆ Erős viharok
  - ◆ Villámveszély
- ◆ A klímaváltozás következményei:
  - ◆ Hőség
  - ◆ Vízhány
  - ◆ Árvíz
  - ◆ Erdőtűz
  - ◆ Erózió
  - ◆ Élettér-változás
- ◆ Energia:
  - ◆ Nem megújuló energiaforrások fognak

- ◆ CO₂ kibocsátás üvegházhatást eredményez
- ◆ A mai energiaszint nem tartható

Mitigáció (csökkentés) eszközei:

- ◆ Klímatudatos szemléletmód kialakítása:
  - ◆ Fogyasztás visszafogása
  - ◆ Csomagolóanyagok elhagyása
  - ◆ Víztakarékos szemléletmód
  - ◆ Újrafelhasználás
  - ◆ Helyi termékek preferálása
- ◆ Növényzet telepítése:
  - ◆ Zöldfelületek növelése
  - ◆ Erdősítés
- ◆ Kompakt városszerkezet:
  - ◆ Többközpontúság
  - ◆ Tagoltság (zöldterületi hálózatok, szélcsatorna)
  - ◆ Térbeli/területi optimalizálás
  - ◆ Környezetbarát közlekedés
  - ◆ Barnamezős területek felújítása
- ◆ Helyi piacok ösztönzése:
  - ◆ Szállítási igény csökken, fenntarthatóság megteremtődik

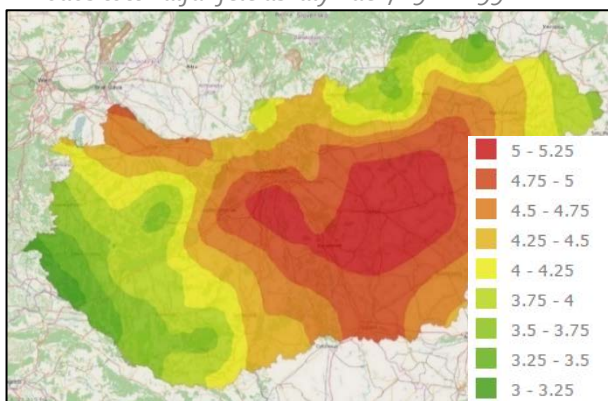
Adaptáció (alkalmazkodás) eszközei:

- ◆ Napvédelem, árnyékolás, klimatizálás
- ◆ Klímatudatos építészeti eszközök igénybevétele

2016. év tavaszától elindult az új Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer (NATÉR), melynek célja a települési és ágazati döntés-előkészítés segítése egy olyan térképes adatbázissal, amely a várható éghajlatváltozás befolyásoló tényezőit, modellezésen alapuló számítási eredményeit tartalmazza. Az alábbiakban Nyergesújfalu főbb, az adatbázisban szereplő éghajlatváltozást meghatározó tényezőit ismertetjük, kitekintéssel a NATÉR 2021-2050 időszakra vonatkozó modellezési eredményeivel.

ASZÁLYINDEX

A módosított Pálfai-féle aszályindex, 1961–1990

Forrás: <http://map.mfgi.hu/nater/>

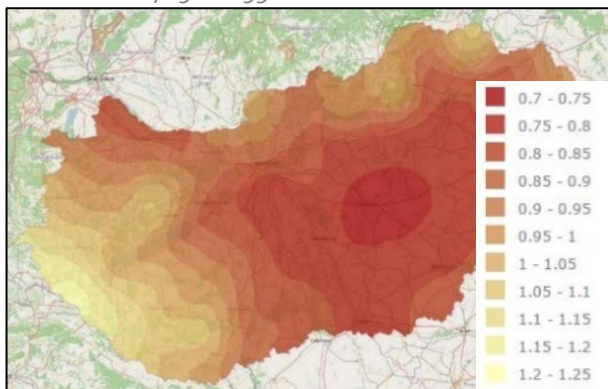
Nyergesújfalu területén a módosított Pálfai-féle aszályindex átlagos értéke 4,25-4,5.

A Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer klímamodelljei a 2021-2050 közötti időszakra az aszályindex 0,5-0,75 pontos növekedését jelzik előre, azaz országos viszonylatban Nyergesújfalu térsége az aszályosodás szempontjából közepesen veszélyeztetett területek közé tartozik.

ARIDITÁSI INDEX

Ariditási index, 1961–1990

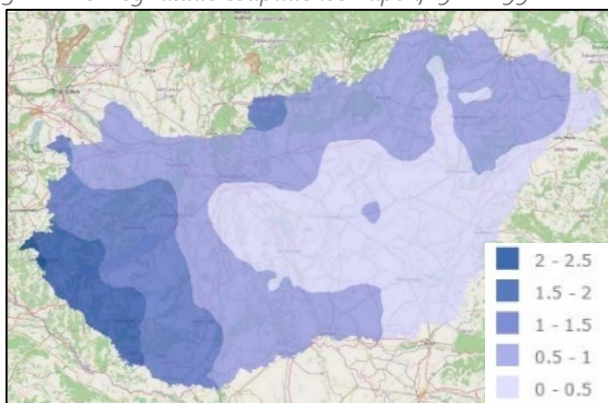
Forrás: <http://map.mfgi.hu/nater/>

Nyergesújfalu területén az ariditási index átlagos értéke 1,13-1,16, ez alapján a térségben a lehulló csapadék mennyisége magasabb mint a párolgási potenciál, humid területről beszélünk jelenleg.

A NATÉR klímamodelljei a 2021-2050 közötti időszakra az ariditási index -0,2 - -0,15 pontos változását jelzik előre, így országos viszonylatban a térség párologtatás szempontjából a közepesen veszélyeztetett.

CSAPADÉKOS NAPOK SZÁMA

30 mm-t meghaladó csapadékos napok, 1961–1990

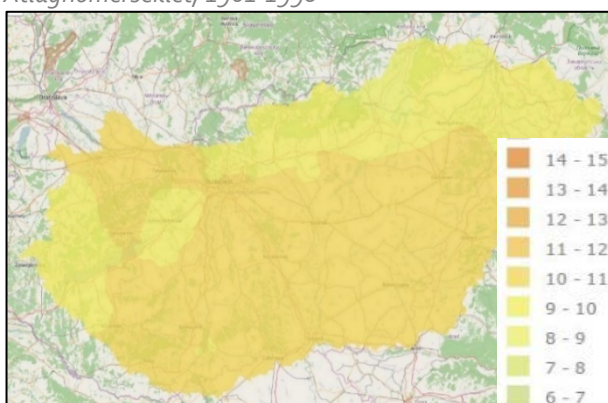
Forrás: <http://map.mfgi.hu/nater/>

Nyergesújfalu területén a 30 mm-t meghaladó csapadékos napok száma a vizsgált időszakon belül átlagosan 1-1,5 napot tett ki, mely érték az országos átlaggal megegyező.

A Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer klímamodelljei alapján 2021-2050 között Nyergesújfalu területén a 30 mm-t meghaladó csapadékos napok száma 0-0,5 nappal növekedhet, mely az országos átlagnak valamivel kedvezőbb.

HŐMÉRSÉKLET

Átlaghőmérséklet, 1961-1990

Forrás: <http://map.mfgi.hu/nater/>

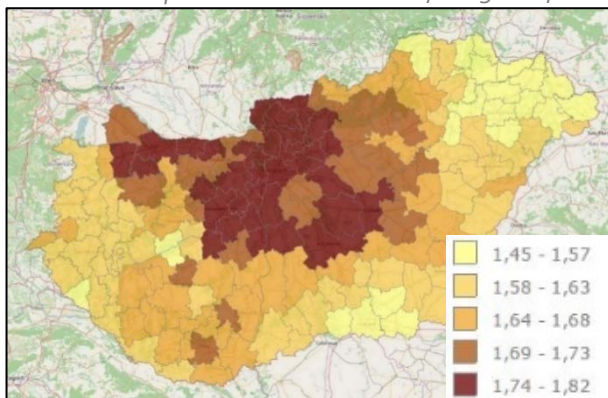
A területen 10-11°C-os átlaghőmérséklet jellemző. Évszakok szerinti megoszlásban: tavasszal 9-10 °C, nyáron 20-21 °C, ősszel 9-10 °C, télen -1 - -2 °C átlaghőmérsékletet jelent.

A Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer klímamodelljei alapján 2021-2050 között az átlaghőmérsékletben bekövetkező várható változás 1,5-2 °C, mely az országos átlagnak felel meg. (Ez tavasszal 1,5-2 °C, nyáron 2-2,5 °C, ősszel 1,5-2 °C, télen 1-1,5 °C növekedést jelent.)

HŐHULLÁMOS NAPOK

Hőhullámos napok többlethőmérséklete, 2005-2014

Forrás: <http://map.mfgi.hu/nater/>

Nyergesújfalu területén a küszöb-hőmérsékletet meghaladó napokon történt átlagos többlethőmérséklet 1,69-1,73 °C volt a mért időszakban. Ez az érték az országos átlagnál kedvezőbb.

A NATÉR adatai alapján 2021-2050 között a hőhullámos napokon 51,7%/nap lehet az átlagos többlethőmérséklet változás. A terület a hőhullámos napok hőmérséklet növekedése szempontjából közepesen veszélyeztetett térségek közé tartozik.

ÖSSZEGZÉS:

NYERGESÚJFALU ÉGHAJLATA MÉRSÉKELTEN HŰVÖS, MÉRSÉKELTEN SZÁRAZ. AZ ORSZÁG MÁS RÉSZEIHEZ HASONLÓAN NYERGESÚJFALUBAN IS SZÁMOLNI KELL A KLÍMAVÁLTOZÁS LEHETSÉGES KÖVETKEZMÉNYEIVEL, A NEMZETI ALKALMAZKODÁSI TÉRINFORMATIKAI RENDSZER SZERINT A TÉRSÉGET AZ ASZÁLYOSODÁS, AZ ARIDITÁSI INDEX NÖVEKEDÉSE ÉS A HŐHULLÁMOS NAPOK SZÁMÁNAK NÖVEKEDÉSE VESZÉLYEZTETI LEGINKÁBB. A NEGATÍV HATÁSOK CSÖKKENTÉSE ÉRDEKÉBEN A TELEPÜLÉSTERVEZÉS, TELEPÜLÉSRENDEZÉS MEGFELELŐ ESZKÖZEIT ALKALMAZNI KELL.

HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

2.1. A HELYZETELEMZÉS EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE, SZINTÉZIS

A tényleges állapot értékelése, továbbá a szélsőséges, a települési környezettel szemben támasztott általános követelményeknek ellentmondó, problematikus témakörök kiemelése. A település adottságainak, lehetőségeinek és a fejlesztés korlátainak összefoglalása, a település-veszélyeztető hatások alapján készített kockázatértékelés figyelembevételével.

2.1.1. A FOLYAMATOK ÉRTÉKELÉSE

Nyergesújfalu a Helyzetfeltáró és Helyzetelemző munkarészek alapján kedvező adottságokkal rendelkező, jól pozícionált település.

Erőforrásai adottak, fejlesztési irányainak meghatározásánál a fenntarthatóságukat biztosító változatokat kell előtérbe helyezni. A tematikus területein megállapított hátrányait eltüntető, előnyeivel élni tudó, a külső veszélyekre felkészülő, a külső lehetőségeket megragadó magatartás a követendő számára.

2.1.2. A TELEPÜLÉS ÉS KÖRNYEZETÉNEK FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ KÜLSŐ ÉS BELSŐ TÉNYEZŐK ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉSE

A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Kulturális hagyományok, ipari bányászmuft ◆ Alapvetőnél magasabb szintű egészségügyi infrastruktúra (rendelőintézet, házi orvos, védőnői szolgálat, gyógyszertár) ◆ Középszintű oktatási intézmények jelenléte ◆ Közművelődési lehetőségek ◆ Civil szervezetek jelentős száma 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Folyamatosan csökkenő lakónépesség szám ◆ Negatív vándorlási egyenleg ◆ Öregedő társadalom ◆ Képzett rétegek elvándorlása
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Népszékszám stabilizálódása ◆ Fia talok helyben tartása ◆ Turisztikai, rekreációs beruházások nyomán a helyi lakosság életszínvonala növekszik ◆ Szolgáltató szektor bővülése munkahely teremtéssel jár ◆ Munkahelyteremtés az ipari parkon keresztül 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Elöregedés ◆ Fia tal generációs elvándorlása ◆ Idősellátási igény növekedése ◆ Intézmények kihasználtságának csökkenése ◆ Szakképzett munkaerő elvándorlása ◆ Társadalmi szegregáció megjelenése

A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ipari park megléte ◆ Jelentős foglalkoztatottságot biztosító ipari nagyvállalatok ◆ Kedvező közlekedés-földrajzi elhelyezkedés ◆ Helyi energiákra alapozó ipar ◆ Erős gazdasági hagyományok ◆ Kisvállalkozások jelenléte 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Szállás-, vendéglátással foglalkozók alacsony aránya ◆ A turisztikai marketing tevékenység alacsony aránya ◆ Ökoturizmus fejlesztésének hiánya ◆ 10-es út terheltsége

Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Turisztikai vonzerők, attrakciók kiemelkedő száma ◆ Piaci résekbe való betörés ◆ Szolgáltatási szféra bővítése ◆ Helyi termelői piac bővítése ◆ Vízhöz (Duna, horgásztavak) kötődő tevékenységek népszerűsítése ◆ Új iparágak megtelepedése ◆ Mezőgazdasági feldolgozóipar kialakítása ◆ Vízi-, illetve kötöttpályás áruszállítás erősödése ◆ Termékmanagement fejlesztése ◆ Interregionális együttműködés erősítése 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Vállalkozások finanszírozási problémái ◆ Uniós pályázati források csökkenése ◆ Ipari vállalkozások piaci, gazdasági erejének csökkenése ◆ Munkalehetőségek számának csökkenése

TÁJI KÖRNYEZET

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Országos átlagot meghaladó erdőszűkség ◆ Duna parti elhelyezkedés ◆ Szelektív hulladékgyűjtés, hulladékkezelés megoldottsága ◆ Országos ökológiai hálózathoz tartozó elemek megléte ◆ Védett természeti területek jelenléte ◆ EuroVelo 6 és az országos Kéktúra útvonal találkozási pontja ◆ Vizes élőhely gazdag biodiverzitással ◆ Jelentős nagyvadállomány 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Zöldfelületek növényállományának alacsony diverzitása ◆ Parkok, terek multifunkcionalitásának hiánya ◆ Funkcionális egységek lezárásának, szegélyeknek a hiánya ◆ Degradált területek jelentős kiterjedése ◆ Illegális hulladéklerakás
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Gerecse táji potenciáljának kihasználása ◆ Megújuló energiaforrások széles körű alkalmazása ◆ Ökológiai gazdálkodás szerepének erősítése ◆ Táji adottságok kihasználása, tájfajták természetése ◆ Duna-part adottságainak kihasználása ◆ Erdőszűkség arányának megtartása ◆ Táji, természeti értékek felértékelődése ◆ Zöldfelületek minőségi, funkcionális fejlesztése ◆ Degradált területek rekultivációja, rehabilitációja 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Invazív, allergén fajok térhódítása ◆ Klímaváltozás hatására szélsőséges időjárás általánossá válása ◆ Talajpusztulás, termőréteg csökkenés ◆ Felszíni vizek eutrofizációja ◆ Duna, mint árvízi kockázat ◆ Ipari területek károsanyag kibocsátása

MŰVI KÖRNYEZET

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Települési közműhálózat kiépített ◆ Világörökségi várományos terület ◆ Épített örökség jelentős száma ◆ Szocialista építészet karakterisztikus elemei 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Változó energiahatékonyságú közintézmények ◆ Csapadékvíz elvezetés hiányosságai

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Település belterülete közösségi közlekedéssel lefedett ◆ Kerékpárutak magas aránya 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Építészeti minőségben és méretben heterogén épületek ◆ Az utak kiépítettsége, szerkezete, műszaki állapota nem megfelelő ◆ Dunától való elszigeteltség
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Arculatfejlesztés ◆ Épületek energiahatékonyságának növelése ◆ Megújuló energia hasznosításának lehetősége (napenergia, biomassza) ◆ Csapadékvíz helyben tartása ◆ Kernstok féle művésztelep újjáélesztése 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Árvízveszély ◆ Értéket képviselő épületek állagának romlása, átépítése ◆ Művi értékek degradálódása, eltűnése

2.1.3. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ÉS - RENDEZÉS KAPCSOLATA

A fejlesztési dokumentumokban lefektetett elveket a településrendezési eszközök a megvalósíthatóság felé terelik, térbeli képet adva a fejlesztési elképzeléseknek. Míg a Konceptió a „Mit? Miért? Mikor?”- kérdésekre keresi a választ, addig a Településrendezési Eszközök a „Hol? Hogyan?”- kérdés körön belül mozognak. Az irányokat a fejlesztés jelöli ki, a tényleges helyszíneket a rendezés rögzíti. Egymásra épülnek, szimbiózisban élnek. Mindkettőnek önmagában kell megállnia, de egymás nélkül ennek megvalósítása nem sikerülhet.

2.2. PROBLÉMATERKÉP/ÉRTÉKTÉRKÉP

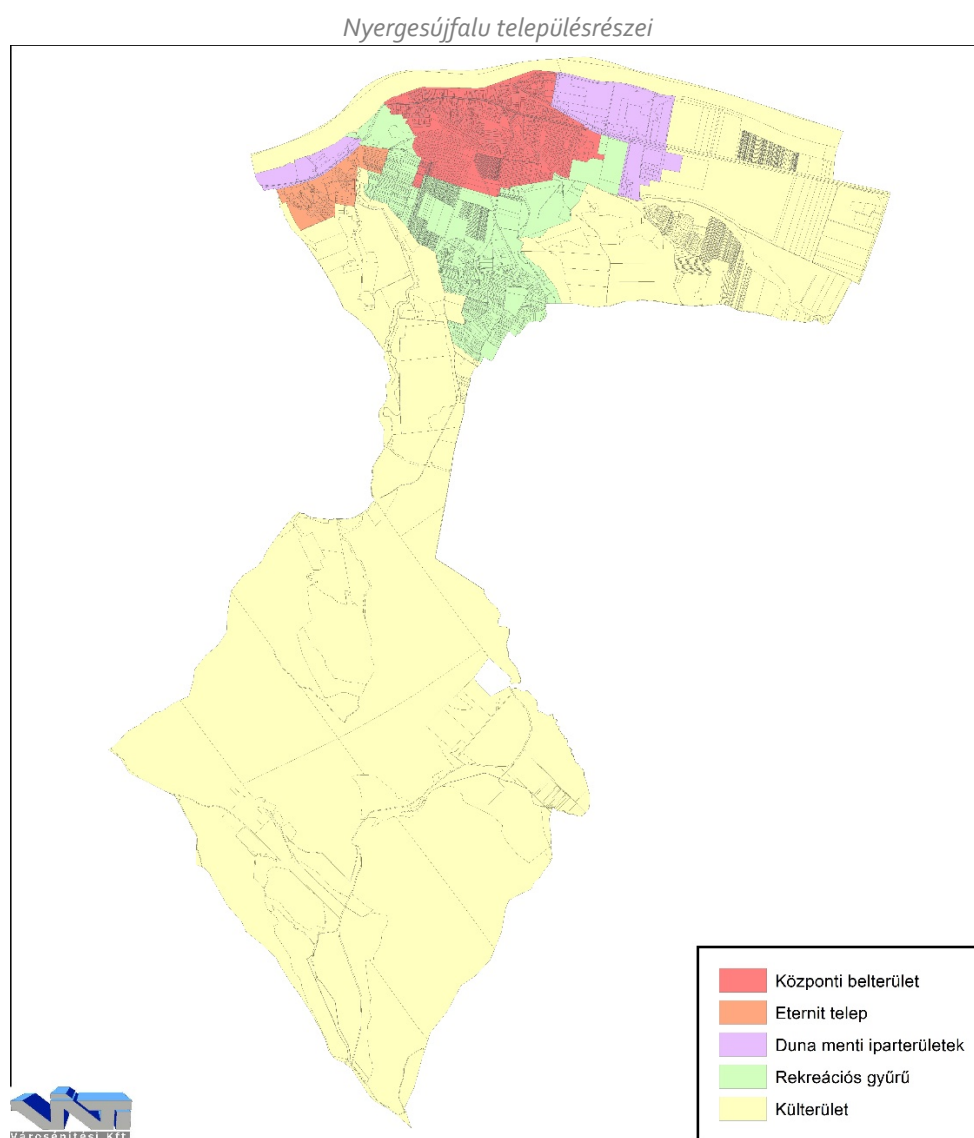
A település problémáinak és értékeinek összefoglalója térképi formában, amely a területi lehetőségek és korlátok térképi ábrázolását takarja. [Ild. Térképmelléklet: Problématérkép, értéktérkép]

2.3. ELTÉRŐ JELLEMZŐKKEL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉSRÉSZEK

2.3.1. TELEPÜLÉSRÉSZEK KIJELÖLÉSE, PONTOS LEHATÁROLÁSA, A LEHATÁROLÁS INDOKLÁSA, TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSA, A LEHATÁROLT TELEPÜLÉSRÉSZEK RÖVID BEMUTATÁSA

Nyergesújfalu közigazgatási területén területhasználat, struktúra és beépítettség alapján öt különböző településrész került lehatárolásra: [lisd. Térképmelléklet: Településrészek]

- ◆ Központi belterület
- ◆ Eternit telep
- ◆ Duna menti iparterületek
- ◆ Rekreációs gyűrű
- ◆ Külföldi terület

Forrás: Szerző készítése

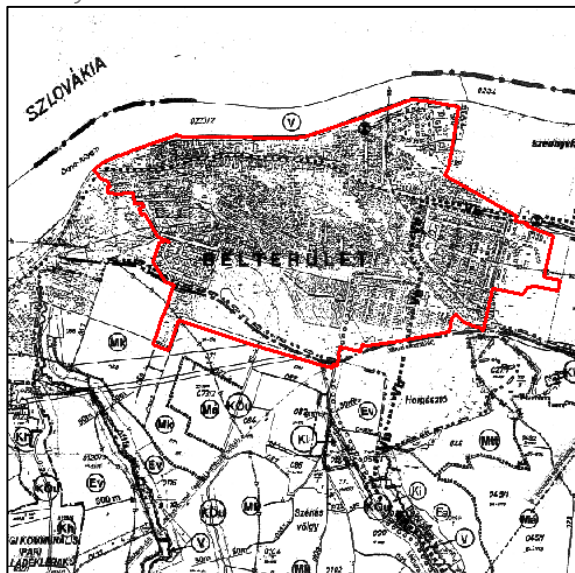
Az egyes településrészek bemutatásánál a Településszerkezeti Tervet, a Google Earth űrfelvételeit, az ingatlanok beépítettségét és méretét szerepeltetjük, illetve mutatjuk be.

KÖZPONTI BELTERÜLET

A település ezen része komplex feladatot tölt be, melyen összpontosul a település szolgáltató szektorának és lakóterületeinek nagy része. A területen megjelenő főbb területfelhasználás a vegyes településközponti területek, valamint a kertvárosias, kisvárosias és nagyvárosias lakóterületek. A településrész beépítettsége jellemzően 15-30% közötti. Az egyes ingatlanok telekmérete változó, jellemzően 300-1100 m² közötti.

Szabályozási Terv

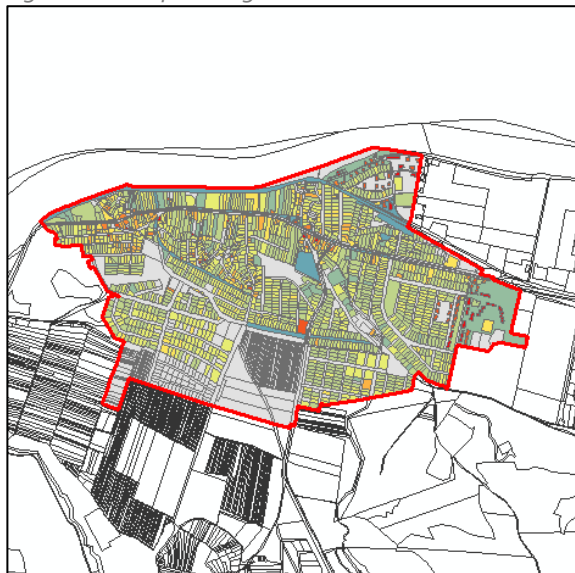
Forrás: Hatályos Szabályozási Terv

Google Earth űrfelvétel

Forrás: Google Earth

Ingatlanok beépítettsége

Forrás: Szerző készítése

Ingatlanok mérete

Forrás: Szerző készítése

ETERNIT TELEP

Az Eternit településrész a központi lakóterületektől nyugatra található. A területen megjelenő főbb területfelhasználások a kertvárosias, kisvárosias lakóterületek, valamint a vegyes települési központ. A településrész beépítettsége jellemzően 10-25% közötti. Az egyes ingatlanok telekmérete változó, jellemzően 500-2000 m² közötti.

Szabályozási Terv

Forrás: Hatályos Szabályozási Terv

Google Earth űrfelvétel

Forrás: Google Earth

Ingotlanok beépítettsége

Forrás: Szerző készítése

Ingotlanok mérete

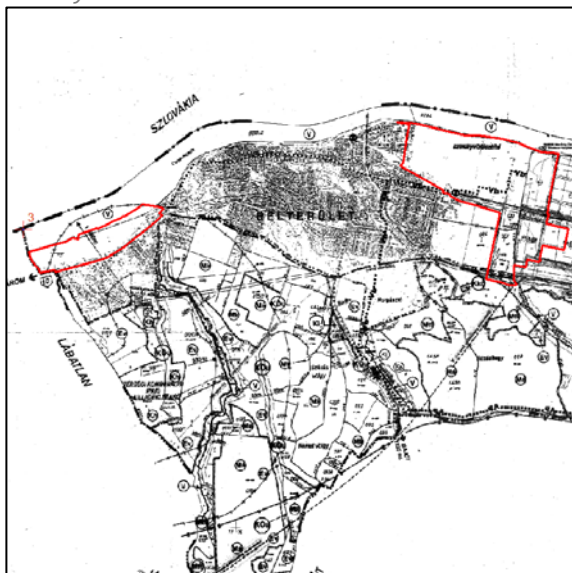
Forrás: Szerző készítése

DUNA MENTI IPARTERÜLETEK

A településen két különálló területén elhelyezkedő, településrészként viszont azonos funkciót töltenek be a Duna menti iparterületek, melyeken összpontosul a település ipari-gazdasági szektorának nagy része, valamint ezen területeken fekszik a település Ipari Parkja is. A területen megjelenő főbb területfelhasználás a gazdasági ipari. A településrész beépítettsége jellemzően 20% alatti, de a kisebb telkek beépítettsége meghaladja 40%-ot, számuk viszont kevesebb. Az egyes ingatlanok telekmérete változó, jellemzően 5000 m² fölötti.

Szabályozási Terv

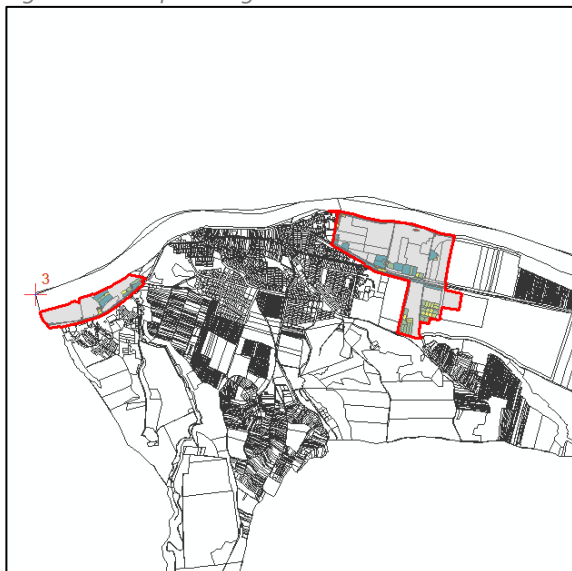
Forrás: Hatályos Szabályozási Terv

Google Earth űrfelvétel

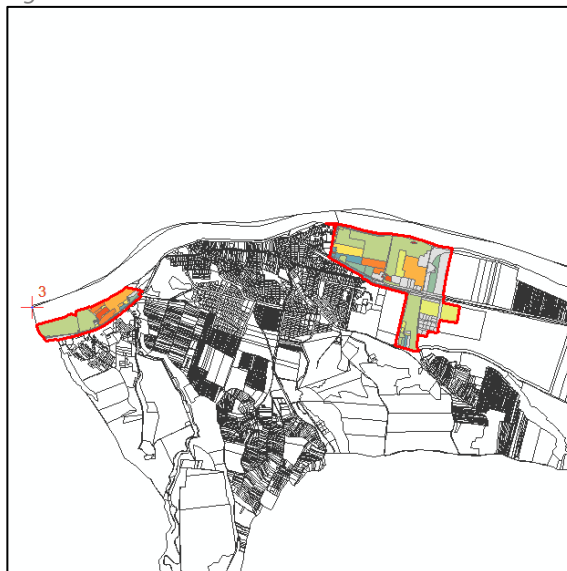
Forrás: Google Earth

Ingatlanok beépítettsége

Forrás: Szerző készítése

Ingatlanok mérete

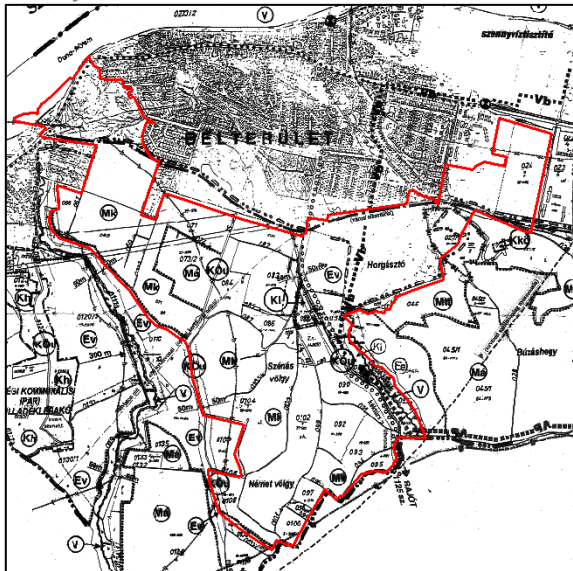

Forrás: Szerző készítése

REKEÁCIÓS GYŰRŰ

A település ezen része magába gyűjti a településen található zártkertek, valamint a lakóterületekhez közel tartozó zöldfelületek szinte egészét, és a Horgásztó is ezen gyűrűnek a része. A területen megjelenő főbb területfelhasználások a kertes mezőgazdasági területek, vízgazdálkodási- és zöldtelületek. A településrész beépítettsége jellemzően 10% alatti. Az egyes ingatlanok telekmérete változó, jellemzően 2500-5000 m² közötti.

Szabályozási Terv

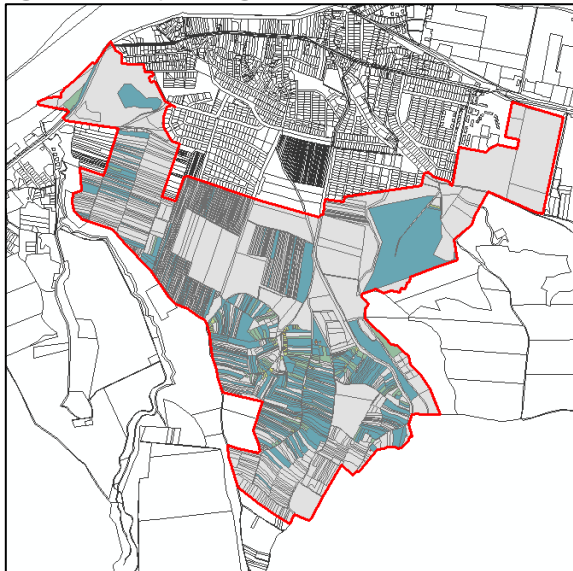
Forrás: Hatályos Szabályozási Terv

Google Earth űrfelvétel

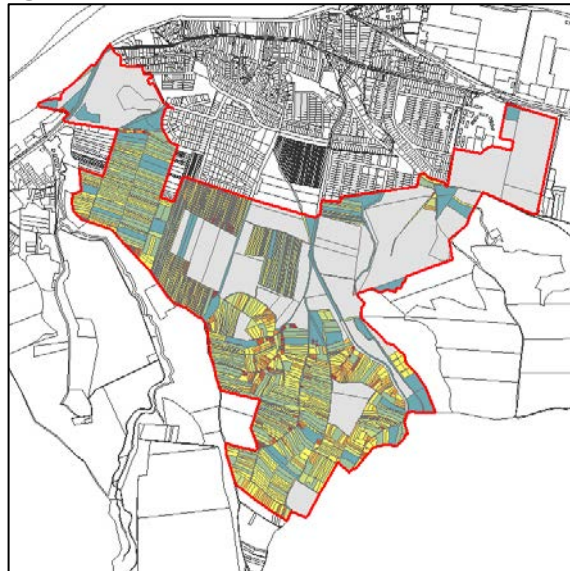
Forrás: Google Earth

Ingtalanok beépítettsége

Forrás: Szerző készítése

Ingtalanok mérete

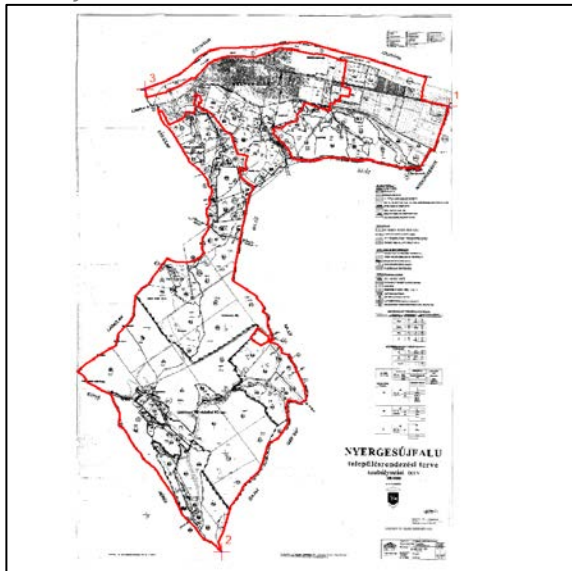
Forrás: Szerző készítése

KÜLTERÜLET

A település legnagyobb településrésze, melyen összpontosulnak a vízgazdálkodási, mezőgazdasági és erdőterületek legnagyobb része. A területen megjelenő főbb területfelhasználások a mezőgazdasághoz, valamint az erdőterületekhez, és a vízgazdálkodáshoz köthetőek. A településrészen található ingatlanok általában beépítetlenek. Az egyes ingatlanok telekmérete változó, jellemzően 5000 m² fölötti.

Szabályozási Terv

Forrás: Hatályos Szabályozási Terv

Google Earth űrfelvétel

Forrás: Google Earth

Ingatlanok beépítettsége

Forrás: Szerző készítése

Ingatlanok mérete

Forrás: Szerző készítése

2.3.2. SZEGREGÁLT VAGY SZEGREGÁCIÓVAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA, TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSA ÉS HELYZETELEMZÉSE (POTENCIÁLIS AKCIÓTERÜLETEK)

Nyergesújfalu város területén a KSH adataira épülő, 2015-ben felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Program szerint szegregált terület nem található.

2.3.3. EGYÉB SZEMPONTBÓL BEAVATKOZÁST IGÉNYLŐ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA, TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSA ÉS HELYZETELEMZÉSE (POTENCIÁLIS AKCIÓTERÜLETEK)

Nyergesújfalu területén a degradált területek tekinthetők egyéb szempontból beavatkozást igénylő területeknek. Ilyeneknek tekinthető a bányák területe.

TÉRKÉPMELLÉKLET*

*Nyergesújfalu Város Településfejlesztési Konceptiója Megalapozó vizsgálatának térképmelléklete külön dokumentumban található.